

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Vstupte s námi do světa moudrosti a zábavy

**Základní školy Vsetín, Trávníky 1217,
příspěvková organizace
Matouše Václavka 1217
755 01 Vsetín**

Identifikační údaje

Název školy, sídlo: Základní škola Vsetín, Trávníky 1217, příspěvková organizace
Matouše Václavka 1217, Vsetín 755 01

Jméno ředitele školy: Mgr. Libor Slováček, MBA

Kontakty: Ředitelna 575 733 020
Kancelář ekonomického zástupce 575 733 021
Kancelář zástupců ředitele 575 733 023
Školní jídelna 575 733 029
Školní družina 575 733 040

E-mail: skola@zs-travniky.cz

Webové stránky: www.zs-travniky.cz

Právní forma školy: Příspěvková organizace, právní subjekt od 1. 1. 1995

IČO: 609 904 49

Identifikátor zařízení: 600 149 781

IZO: ZŠ: 0609 904 49
ŠD a ŠK: 120 400 171
ŠJ: 120 400 189

Zřizovatel školy: Město Vsetín

Kontakty: Telefon: 571 491 111

E-mail: posta@mestovsetin.cz

Web: www.mestovsetin.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

OBSAH:

I. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
Umístění a historie vzniku školy	5
Úplnost a velikost školy	5
Vybavení školy.....	5
<i>Hygienické podmínky</i>	7
<i>Charakteristika pedagogického sboru</i>	7
<i>Charakteristika žáků</i>	8
<i>Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce</i>	8
<i>Spolupráce s rodiči a jinými subjekty</i>	8
<i>Servisní služby</i>	9
II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
1. Zaměření školy	10
2. Výchovné a vzdělávací strategie	12
Kompetence k učení	12
Kompetence k řešení problémů	12
Kompetence komunikativní	12
Kompetence sociální a personální	13
Kompetence občanské	13
Kompetence pracovní	13
Kompetence digitální	13
3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
Žáci s poruchami učení	15
Specifika vzdělávání žáků se SVP na 1. stupni.....	15
Specifika vzdělávání žáků se SVP na 2. stupni.....	15
Žáci s poruchami chování	15
Žáci mimořádně nadaní	16
Žáci se sociálním znevýhodněním	16
4. Začlenění průřezových témat	16
Přehled průřezových témat ŠVP	17
III. UČEBNÍ PLÁN ZŠ VSETÍN, TRÁVNÍKY 1217.....	22
Učební plán 1. stupně	22
Učební plán 2. stupně	23
IV. UČEBNÍ OSNOVY	24
1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	24
1.1. Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura.....	24
1. 1. 1. Vzdělávací předmět: Český jazyk	24
1. 2. Vzdělávací obor: Cizí jazyk	62
1. 2. 1. Vzdělávací předmět: Anglický jazyk	62
1. 2. 2. Vzdělávací předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk.....	79
1. 2. 3. Vzdělávací předmět: Ruský jazyk – další cizí jazyk	90
2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	99
2.1. Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	99
2.1.1. Vzdělávací předmět: Matematika.....	99
3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA	125
3.1 Vzdělávací obor: Informatika.....	125
3.1.1 Vzdělávací předmět: Informatika.....	125
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	139
3.2. Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie	139
3.2.1. Vzdělávací předmět: Informatika	139
4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	143
4.1. Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět.....	143

4.1.1. Vzdělávací předmět: Prvouka	143
4.1.2. Vzdělávací předmět: Vlastivěda.....	153
4.1.3. Vzdělávací předmět: Přírodověda	168
5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	175
5.1. Vzdělávací obor: Dějepis	175
5.1.1. Vzdělávací předmět: Dějepis.....	175
5.2. Vzdělávací obor: Výchova k občanství.....	191
5.2.1. Vzdělávací předmět: Občanská výchova	191
6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	203
6.1. Vzdělávací obor: Fyzika.....	203
6.1.1. Vzdělávací předmět: Fyzika	203
6.2. Vzdělávací obor: Chemie	209
6.2.1. Vzdělávací předmět: Chemie	209
6.3. Vzdělávací obor: Přírodopis.....	221
6.3.1. Vzdělávací předmět: Přírodopis	221
6.4. Vzdělávací obor: Zeměpis.....	232
6.4.1. Vzdělávací předmět: Zeměpis	232
7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA	241
7.1. Vzdělávací obor: Hudební výchova	241
7.1.1. Vzdělávací předmět: Hudební výchova	241
7. 2. Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	252
7. 2.1. Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova	252
8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	277
8.1. Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví	277
8.1.1. Vzdělávací předmět: Výchova ke zdraví.....	277
8.2. Vzdělávací obor: Tělesná výchova.....	285
8.2.1. Vzdělávací předmět: Tělesná výchova.....	285
9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	329
9.1. Vzdělávací obor: Pracovní činnosti.....	329
9.1.1. Vzdělávací předmět: Pracovní činnosti	329
9. 2. Vzdělávací obor: Svět práce.....	351
V. Hodnocení VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ žáků	357
A AUTOEVALUACE ŠKOLY	357
Hodnocení a klasifikace	357
Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	359
Celkové hodnocení	361
Způsob získávání podkladů pro hodnocení	361
Sebehodnocení	362
Autoevaluace školy	362
VI. PŘÍLOHA: STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	366
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura.....	367
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	426
Vzdělávací obor: Cizí jazyk	455

I. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Umístění a historie vzniku školy

Areál školy, jejíž úplný název je ZŠ Vsetín, Trávníky 1217, je umístěn ve středu sídliště Trávníky - městské části Vsetína. Tvoří jej komplex budov. Nejstarší část byla zprovozněna 1. září 1953, po dvaceti letech byl přistavěn učebnový pavilon a v roce 1964 otevřena budova školní družiny. Celý areál je oplocen a mezi budovami školy a školní družiny je umístěno sportovní a dopravní hřiště.

Škola je vzhledem ke své poloze velmi dobře dostupná z hlediska dopravní obslužnosti.

Úplnost a velikost školy

Jsme úplnou základní školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Ve školním roce 2024/2025 do školy dochází celkem 465 žáků, z toho 273 žáků na 1. stupni (1. až 5. ročník) rozdělení do 13 tříd a 192 žáků na 2. stupni (6. až 9. ročník) rozdělení do 10 tříd. Průměrný počet je 20,2 žáků na třídu (na 1. stupni 21 a na 2. stupni 19,2).

Výuka probíhá v 1. – 2., 4. a 7. – 8. ročníku ve třech paralelních třídách a v 3., 5. – 6. a 9. ročníku ve dvou paralelních třídách.

Kapacita školy je dle „Rozhodnutí o zařazení do sítě škol“ ze dne 5. 6. 2006 celkem 675 žáků.

Vybavení školy

Prostorové vybavení

Areál školy sestává z hlavní budovy, pavilonu a budovy školní družiny. Mezi nimi se nachází školní a dopravní hřiště. Celkový počet učeben je 35, z nichž 22 je využíváno jako kmenové učebny, 2 jako kmenová i odborná učebna (fyzika a hudební výchova), 10 jako odborné učebny (chemie, fyzika, informatika I, informatika II, cizí jazyky, výtvarná výchova, pracovní činnosti I, pracovní činnosti II, interaktivní učebna, dopravní výchova) a 1 jako školské poradenské pracoviště.

V hlavní budově jsou umístěny převážně učebny 1. stupně. Dále se zde nacházejí odborné učebny chemie, VV, HV, cizích jazyků, informatiky a pracovních činností (vaření) a také školní poradenské pracoviště. V této budově sídlí také vedení školy (ředitelna, kancelář EZŘ, kancelář zástupců ŘŠ a sborovna), dále kabinety 1. stupně, kabinet CJ a chemie. Dále zde najdeme kancelář školní jídelny, školní jídelnu a kuchyň a také interaktivní učebnu.

V pavilonu jsou umístěny učebny pro výuku na 2. stupni, včetně odborné učebny fyziky a pracovních činností (dílny) a sídlí zde také školní klub. Své místo zde má i řada kabinetů (výchovný poradce, dějepis, zeměpis, český jazyk, fyzika, matematika, občanská výchova). V přízemí pavilonu se nachází také malá tělocvična (pro relaxační a pohybová cvičení, přípr. zdravotní TV) a keramická dílna.

Pavilon a školní jídelna je propojena spojovacími krčky se dvěma hlavními tělocvičnami školy. Velká tělocvična je vybavena podlahou LOBA a je určena pro provozování míčových sportů. Druhá tělocvična se využívá díky speciálně upravené podlaze REUTHER především k výuce gymnastiky. Ve spojovacích krčcích jsou umístěny dvě chlapecké a dvě dívčí šatny. K dispozici jsou taktéž zmodernizované sprchy. V této části se nachází také kabinety TV. Všechny tři tělocvičny slouží nejen k výuce, ale jsou maximálně využívány i v odpoledních

hodinách veřejnosti.

V samostatné budově školní družiny, která se nachází jen několik desítek metrů (přes školní hřiště) od hlavní budovy, najdeme kromě 5 oddělení ŠD také dvě učebny pro třídy 2.A a 2.C. V této budově najdeme také vlastní tělocvičnu se základním vybavením a malou „sborovnu“.

Výborné podmínky pro tělesnou výchovu podtrhuje modernizovaný areál školního hřiště, který je umístěn mezi budovami školy a školní družiny. Školní sportovní areál sestává z multifunkčního hřiště s umělým povrchem. Hřiště je určeno pro kopanou, basketbal, házenou, volejbal a tenis. Součástí je i tartanový 200m běžecký ovál, dále sprinterská dráha, doskočiště pro skok daleký, sektor pro vrh koulí a sektor pro rozcvičení a skok vysoký. Před budovou ŠD je samostatné menší hřiště na vybíjenou. V jeho bezprostřední blízkosti se nacházejí prolézačky se skluzavkou, „hrací“ domečky a umělý „svah“ pro zimní radovánky.

V obklopení hlavní budovy, školní jídelny, tělocvičen a pavilonu se nachází moderní dopravní hřiště, které slouží žákům z celého regionu.

Ve škole již řadu let pracují výtvarné kroužky zabývající se různými výtvarnými technikami, v činnosti je i keramická dílna. Dlouholetá úspěšná tradice byla v roce 1992 využita v některých třídách k rozšíření výuce výtvarné výchovy. Zároveň se škola začala specializovat i na výuku hudební výchovy, jejíž součástí je výuka hry na flétnu a sborový zpěv. Od školního roku 2013/2014 je rozšířená výuka hudební a výtvarné výchovy nabízena prostřednictvím nepovinných předmětů. Od školního roku 2019/2020 nabízíme v 1. ročníku také nepovinný předmět angličtinu.

Materiální vybavení

Materiální vybavení je na velmi dobré úrovni. Vedení školy si uvědomuje potřebu modernizace materiálního vybavení školy a na tuto oblast se intenzivně zaměřuje. Výuka probíhá v barevně řešených učebnách, které jsou vybaveny moderním školním nábytkem. Daří se nám také postupně modernizovat vybavení kabinetů a kanceláří.

Škola pravidelně doplňuje a rozšiřuje fond učebnic a učebních pomůcek (sety do odborných učeben, nástěnné mapy a obrazy apod.). Zaměřujeme se také na pravidelné doplňování elektronických výukových programů (včetně tvorby vlastních digitálních učebních materiálů). V současné době máme v podstatě ve všech učebnách zajištěnu interaktivitu ať už pomocí interaktivních dataprojektorů nebo interaktivní tabule. Pro další vzdělávání pedagogů i žáků slouží školní knihovna.

Technické vybavení

Jednou z hlavních priorit je využití moderních informačních a komunikačních technologií jak ve výuce, tak i v každodenním provozu školy.

Tomu odpovídá i vybavenost školy v této oblasti. Škola disponuje dvěma moderními počítačovými učebnami, které jsou využívány především pro výuku informatiky. První učebna je vybavena 30 výkonnými počítači, dataprojektorem, interaktivní tabulí s ozvučením a multimediálním přístrojem (tiskárna, kopírka, skener). V druhé učebně se nachází 19 moderních počítačů s LCD monitory, dataprojektor, interaktivní a keramická tabule. Vyučující zde má k dispozici tzv. Smartsympodium s elektronickou tužkou. Dalším zdrojem alternativní výuky je interaktivní učebna, která je taktéž vybavena dataprojektorem (dále je zde PC, video, DVD přehrávač a kvalitní ozvučení), což umožňuje široké spektrum využití od videoprojekcí, přes aplikaci výukových programů až po využití různých prezentací - jak učitelů, tak žáků. Další dataprojektor se nachází také v učebně dopravní výchovy.

Škola je vybavena výkonným serverem, na kterém jsou zálohována data více než 160 počítačů (z toho mají pedagogové k dispozici 46 notebooků). Ve sborovně se nachází centrální počítač a taktéž v každém kabinetě je nainstalován min. jeden počítač. Škola je kompletně zasíťována a všechny počítače jsou připojeny k rychlému Internetu (150 Mb/s). V rámci školy funguje i vnitřní internetová síť - tzv. Intranet. Každý pedagog i vedoucí

správní zaměstnanci mají svou vlastní e-mailovou adresu. Škola splňuje podmínky standardu konektivity.

Vynikající podmínky pro moderní výuku se podařilo zajistit i prostřednictvím 60 tabletů, které se škole podařilo získat z projektů Šablony II a Šablony III. Škola má k dispozici i několik desítek notebooků, které získala z projektu Národní podpora obnovy (NPO) a které v případě potřeby může zapůjčit svým žákům.

Technický pokrok byl učiněn i na poli školního stravování. Již několik let si mohou žáci/rodiče i zaměstnanci školy objednávat své menu elektronickou cestou z pohodlí svého domova pomocí systému iCanteen.

Hygienické podmínky

Vedení školy usiluje o to, aby hygienické podmínky pro žáky i zaměstnance byly na vysoké úrovni. Průběžně dochází k modernizaci sociálního zařízení. Všechny toalety jsou vybaveny zásobníky na toaletní papír, papírové ručníky nahradily elektronické vysoušeče rukou. Na všech toaletách i ve sprchách je k dispozici teplá voda.

V současnosti jsou všechna WC po modernizaci a především v hlavní budově doslova září krásnými barvami. Pěkně barevné a zmodernizované jsou také sprchy u velké tělocvičny.

Pro dodržování pitného režimu mají žáci (i zaměstnanci) k dispozici nápojový automat. Mimo to se osvědčil i nápojový automat na mléko (projekt Mléko do škol), který funguje na kreditní karty. Žáci mají také možnost využívat „fontánky“ na pitnou vodu.

Pro chvíle oddechu a relaxace jsou především pro žáky 1. stupně vybudovány na některých chodbách „hrací koutky“. V pavilonu i hlavní budově jsou nově vybudovány čtenářské koutky. Žáci 2. stupně mají možnost navštěvovat školní klub, žáci 1. stupně pak školní družinu.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor sestává z ředitele školy, statutární zástupce ŘŠ (zároveň zástupce ŘŠ pro 2. stupeň), zástupce ŘŠ pro 1. stupeň, 13 učitelů 1. stupně, 18 učitelů 2. stupně, 2 asistentek pedagoga, 1 školního psychologa, 1 speciálního pedagoga, 5 vychovatelek školní družiny a 1 vychovatelky školního klubu.

Ve škole poskytujeme řadu specializovaných činností, jako výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog, školní speciální pedagog, metodik a koordinátor ICT (infomační technologie), koordinátor EVVO (enviromentální a ekologická výchova), koordinátor ŠVP (školní vzdělávací program), předsedové metodických sdružení a předmětových komisí a školní asistent. Celkový počet pedagogických pracovníků je 48. Průměrný věk pedagogického sboru činí 47,5 let (přepočteno na úvazky: 44,4 let).

Všichni pedagogové se pravidelně zúčastňují akcí DVPP (další vzdělávání), kde si rozšiřují či prohlubují své znalosti. Všichni byli taktéž proškoleni v práci s počítačem a v používání základních aplikací, které nabízí MS OFFICE, vč. aplikace MS Teams.

Všichni učitelé jsou také pravidelně školeni v problematice ochrany člověka za mimořádných událostí a v pravidelných intervalech v poskytování první pomoci.

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Vcelku úspěšně se nám daří nahrazovat odcházející kantory novými pedagogy. Slabší stránkou je nedostatek mužů v pedagogickém sboru (z celkového počtu pouze 5, tj. 10,4%).

Požadovaný stupeň vzdělání splňuje - dle novely zákona o pedagogických pracovnících - 100% pedagogů.

Charakteristika žáků

Žáky naší školy tvoří děti ze spádových obvodů (dány vyhláškou Města) - především místní části Trávníky, části Rybníků, ale také z ostatních částí města. Řada žáků dojíždí z blízkého okolí Vsetína. Ve škole jsou zastoupeni i žáci cizí státní příslušnosti a etnických menšin. Celkový počet žáků - viz kapitola Úplnost a velikost školy. Máme letité zkušenosti s výchovou a vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a jejich integrací, i žáků s jiným zdravotním postižením či znevýhodněním.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Od roku 1992 do roku 2016 se škola účastnila aktivit v mezinárodním hnutí Na vlastních nohách, které je také známé pod názvem Stonožka. Prostřednictvím výtvarných prací žáků, které jsou prodávány po celém světě, pomáhala získávat finanční prostředky pro potřebné děti v Česku, ale hlavně v chudších oblastech světa. Škola každoročně pořádala "Stonožkový týden", jehož obsahem byla sbírka - nejčastěji zaměřená na různé učební a kancelářské pomůcky nebo hračky, které v minulých letech potěšily děti např. v Bosně, Kosovu nebo Iráku.

Jsme součástí projektů Dobrá škola, Ekologická škola a Multikulturní škola, v rámci nichž naše aktivity a snahy směřují ke zkvalitňování výuky, zlepšování (životního) prostředí školy a realizaci inkluzivního vzdělávání.

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech, které navazují na probírané učivo nebo reagují na aktuální témata ve společnosti.

Každý rok pořádáme pobytový lyžařský výcvikový kurz pro žáky 1. - 2., 3. - 4. a 7. ročníku, zajišťujeme výuku plavání žáků 2. a 3. ročníku, pořádáme adaptační kurz pro žáky 6. ročníku, dějepisné exkurze pro žáky 6. až 9. ročníku a přírodopisné exkurze pro žáky 7. až 9. ročníku.

Na škole působí pěvecký sbor TRÁVNÍČEK, který se pravidelně zúčastňuje řady vystoupení a doprovodných akcí.

Škola pořádá každoročně mezinárodní výtvarnou soutěž, literární soutěž "Jeden příběh dvojím perem" a pěveckou soutěž „Superstar“.

Od školního roku 2005/2006 spolupracujeme s partnerskou školou v polské Bytomi. Obsahem spolupráce jsou vzájemné návštěvy, pravidelná komunikace mezi žáky obou škol a vzájemná účast v soutěžích.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče jsou pravidelně informováni o výsledcích výchovně vzdělávacího procesu svých dětí od prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách (od školního roku 2019/2020 elektronická verze, žáci 3. - 8. ročníku) a deníčcích (žáci 1. - 2. ročníku), na třídních schůzkách a osobních konzultacích. Pravidelné konzultace poskytuje výchovný poradce (2x týdně), školní metodik prevence a třídní učitelé (1x týdně). Po telefonické domluvě je možno dojednat schůzku se všemi vyučujícími, vychovatelkami a vedením školy.

Škola pořádá řadu akcí pro veřejnost - např. Vánoční koncert a jarmark, na závěr školního roku akademii devátáků (v režii žáků 9. ročníku), přehlídku sólových zpěváků v malém sále DK Vsetín (Superstar).

O činnosti školy jsou rodiče pravidelně informováni na webových stránkách a facebooku školy. Zdrojem informací je i školní časopis, který vydává redakční rada žáků a který vychází cca 3-4krát ročně.

Na škole působí Rodičovské sdružení, které je složeno ze zástupců tříd. Schází se 3-4krát ročně a hlavním obsahem jeho schůzek je informovat rodiče o činnosti, záměrech a dalším rozvoji školy. Rodiče mají možnost vyjadřovat se k aktuálním problémům vzdělávání a jejich

podněty a nápady mají pro školu funkci zpětné vazby. Rodičovské sdružení také přispívá finanční částkou na pravidelné akce žáků jako jsou LVK, adaptační kurzy, přírodovědné a dějepisné exkurze, karneval, dětský den či školní výlety.

Se zástupci rodičů se scházíme přibližně 1-2krát ročně i na neformální úrovni. Společně pořádáme sportovní utkání, zpravidla v bowlingu nebo volejbale.

Při škole byla na základě školského zákona zřízena Školská rada, která je složena ze 2 zástupců zřizovatele, 2 pedagogických pracovníků školy a 2 zástupců ze strany rodičů. Školská rada se vyjadřuje k některým dokumentům školy a následně je schvaluje.

Úzce spolupracujeme s mnoha institucemi, které mají svou působnost na území města i mimo něj. Jedná se o odbory MěÚ Vsetín (především odbor školství a kultury, odbor sociálně právní ochrany dětí), Odbor školství, mládeže a sportu Zlínského kraje, PPP Vsetín, Masarykovu veřejnou knihovnu Vsetín, praktické lékaře pro děti a dorost, Městskou policii, Policii ČR, Technické služby města Vsetín, ostatní základní školy ve městě i okolí, mateřské a střední školy, Středisko volného času - ALCEDO atd.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány také v regionálním tisku jako jsou Jalovec, Valašský deník, Vsetínské noviny a také v regionální TV.

Servisní služby

Školní družina

Školní družina (ŠD) sídlí v samostatné budově vzdálené několik desítek metrů od školy. V posledních letech do ní pravidelně docházelo až 150 žáků především 1. - 3. ročníku. Od školního roku 2015/2016 byla kapacita školní družiny z prostorových důvodů snížena na 138 žáků. Ti jsou rozděleni do 5 oddělení a stará se o ně celkem 5 vychovatelek.

Školní družina není pokračováním školního vyučování, ani ho nijak nenahrazuje. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Mimo činnost výchovně vzdělávací plní ŠD i funkci sociální, tj. dohled nad žáky před začátkem nebo po skončení vyučování.

ŠD nabízí kromě pravidelných sportovních, relaxačních a jiných aktivit (součástí je nabídka řady zájmových kroužků) i některé nepravidelné činnosti jako je organizace výletů, krátkodobých pobytových akcí či jednorázových akcí (karneval, Dětský den apod.).

Školní klub

Školní klub (ŠK) sídlí v suterénu učebnového pavilonu. K nepravidelné docházce je každoročně zapsáno cca 70-80 žáků ze 4. - 9. ročníku. ŠK umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas po vyučování.

Žáci mají možnost zapojit se do řady pravidelných činností (šprtec, šipky, šachy, pingpong, deskové hry, florbal, plavání). V průběhu roku ve spolupráci s ostatními školními kluby je pro žáky pořádána řada soutěží a turnajů - např. v bowlingu, šprtci, šachách, stolním tenisu, střelbě ze vzduchovky apod.

Školní jídelna

Školní jídelna je součástí školy a její služby využívá cca 455 žáků a více než 50 zaměstnanců školy. Organizaci stravování má na starosti osmičlenný tým kuchařek, v jejímž čele stojí vedoucí školního stravování. Strava je připravována podle nejpřísnějších hygienických norem v zrekonstruované kuchyni, která proběhla v r. 2006. Strávnickí mají možnost volby mezi dvěma hlavními chody. Volbu a odhlašování stravy je možno realizovat

elektronicky online (systém iCanteen) anebo pomocí čipového odbavovacího systému. Ten slouží i k evidenci výdeje stravy.

Školní knihovna

Učitelská školní knihovna je umístěna ve sborovně školy. Její fond tvoří kromě beletrie, naučná literatura, encyklopedie, slovníky, odborné příručky a časopisy. Součástí knihovny je i videotéka a nabídka DVD a CD disků. K dispozici jsou základní dokumenty školy (ŠVP, řády, plány, zprávy, směrnice), nabídka seminářů a kurzů DVPP, informace o nových učebnicích a učebních pomůckách, nabídka kulturních a vzdělávacích pořadů pro žáky, exkurzí a školních výletů.

Výukové programy jsou umístěny v počítačové učebně č. 31, kde se nachází 30 výkonných PC stanic s vysokorychlostním připojením na Internet. Další počítačová učebna (č. 113) je vybavena 19 žákovskými počítači.

Žákovská školní knihovna byla nově od školního roku 2015/2016 umístěna v prostorách interaktivní učebny. Ta je často využívána také jako alternativní zdroj výuky. Kromě dataprojektoru s promítacím plátnem a kvalitního ozvučení je zde k dispozici také keramická tabule, počítač, videorekordér a DVD přehrávač.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Zaměření školy

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z programu Základní škola č. j.16 847/96-2 a osnov schválených MŠMT ČR (od roku 1997/1998). Klíčové kompetence vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, na jehož základě byl vzdělávací program vypracován.

Naším cílem je výchova člověka kulturního, tvořivého, komunikativního, mravně odpovědného, hledajícího své místo v životě, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho ochranu, svobodně jednajícího, s touhou se dále vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života, člověka hledajícího své místo ve sjednocující se Evropě, člověka zvědavého, sebezdokonalujícího se, rozumně reagujícího v konkrétních praktických životních situacích.

Motto našeho ŠVP „Vstupte s námi do světa moudrosti a zábavy“ není nahodilé. Vyjadřuje základní myšlenku celého ŠVP.

Při plnění ŠVP je důležité, aby vedle cílů poznávacích byly plněny i cíle hodnotové, orientované k formování osobnostních rysů a mravních vlastností žáků.

Naším cílem je zaměřovat se na celkové kulturní prostředí školy a její estetiku, na kvalitu řízení a na systém mezilidských vztahů. Ten je dán především mezi učiteli a žáky, mezi učiteli a rodiči, učiteli a ostatními zaměstnanci školy, vztahy mezi vedením školy a pedagogickým sborem a v neposlední řadě mezi žáky samotnými.

Škola se zaměřuje na:

- výpočetní techniku – každý žák, který dokončí školní docházku v ZŠ, by měl ovládat uživatelsky výpočetní techniku a měl by umět pracovat s internetem
- cizí jazyky – každý žák, který dokončí docházku v ZŠ, by měl ovládat jeden hlavní cizí jazyk (anglický jazyk) a jeden další cizí jazyk (německý jazyk)

- hudební výchovu - pěvecký sbor Trávníček a hra na flétnu
- v 1. ročníku (a postupně dalších ročnících) nabídka sportovního plavání v rozsahu jedné hodiny týdně
- podporu vzdělávání učitelů
- volbu efektivních metod a forem výuky
- zvýraznění nových důležitých součástí vzdělávání: tj. multikulturní výchova, environmentální výchova, výchova ke zdravému životnímu stylu, práci s informacemi, výběr a zavádění nových preventivních metod školy z hlediska rizikového chování, šikany apod.
- individuální přístup k žákům podle jejich potřeb a předpokladů
- nákup učebnic, didaktické techniky, komunikačních a jiných pomůcek
- pořízení pomůcek a her pro mimoškolní a zájmovou činnost Školního klubu a Školní družiny
- mimoškolní aktivity (sportovní soutěže, kulturní programy...)
- spolupráci se Školskou radou a Rodičovským sdružením
- práci žáků ve Školním parlamentu (učit žáky argumentovat, prosazovat zájmy jedince a kolektivu)
- vytvoření pravidel žakovského soužití, přátelství, práv a povinností žáků, zásad demokracie
- organizaci třídních schůzek a individuálních konzultací s rodiči během celého školního roku
- činnost Výchovné školní komise při řešení rizikového chování a výchovných problémů
- propagování výsledků školy na veřejnosti (web, regionální tisk a televize)
- ochranu člověka za mimořádných událostí
- protidrogovou prevenci – je vypracován školní Minimální protidrogový preventivní program. Ve škole pracuje školní metodik prevence, výchovný poradce, výchovná komise, školní parlament a toto téma je realizováno v rámci předmětu Občanská výchova
- výchovu k volbě povolání – za tímto účelem pracuje ve škole výchovný poradce. Spolupráce probíhá mezi třídním učitelem a rodiči, mezi výchovným poradcem a rodiči, mezi třídním učitelem a žáky i mezi třídním učitelem a výchovným poradcem. Jsou aktualizovány informace a materiály k volbě povolání dle nabídek, využívají se nabídky Dnů otevřených dveří v jednotlivých školách, každoročně probíhá Burza středních a odborných škol. V 8. ročníku je realizována exkurze na Úřad práce, v 8. a 9. ročníku exkurze do firem a podniků, kde žáci získávají příležitost k podrobnějšímu seznámení s praxí konkrétního povolání.

Tradiční akce:

- výlety – 1. - 9. ročník
- dějepisné exkurze – 6. - 9. ročník
- přírodopisné exkurze – 7. - 9. ročník
- návštěvy filmových představení – 1. až 9. ročník
- návštěvy kulturních akcí, výstav a koncertů – 1. až 9. ročník
- návštěvy Masarykovy veřejné knihovny
- lyžařský výcvikový kurz – 1., 3. - 4. a 7. ročník
- povinný plavecký výcvik – 2. - 3. ročník
- vánoční akademie a jarmark
- pěvecká soutěž „Superstar“
- školní akademie devátáků
- dopravní výchova – 4. a 5. ročníky

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- moderní metody výuky, které podporují zvědavost, soutěživost, zodpovědnost, dodržování etiky komunikace
- dostatek informačních zdrojů (spolupráce s MVK, internet, exkurze, aj.)
- práce v motivujícím prostředí
- komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu, prezentace vlastních výsledků
- využívání vhodných učebnic a učebních pomůcek
- využívání vhodných učebnic a učebních pomůcek i u žáků
- se speciálními vzdělávacími potřebami
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabé stránky
- vést žáky k vlastní organizaci učení
- využívat sebehodnocení žáků
- osobní příklad
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení, respektovat schopnosti žáků

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k dovednosti v praxi použít všech nabytých zkušeností, poznávat a rozvíjet své schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastním životě a profesní orientaci
- zapojovat žáky dle schopností a dovedností do soutěží
- vést žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, naplánování, přípravě, realizaci a hodnocení
- žáci jsou vedeni k prezentaci svých myšlenek a nápadů při řešení problémů ve Školním parlamentu i v hodinách Občanské výchovy
- zdokonalovat práci s informacemi různých zdrojů
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky...

Kompetence komunikativní

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- žáci vydávají školní časopis
- učit žáky obhajovat vhodnou formou svůj názor, nést důsledky za svá rozhodnutí a naslouchat názorům jiných lidí
- učit žáky žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kultuře i duchovním hodnotám
- zdokonalovat kultivovanost ústního projevu

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i jiných
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí
- rozvíjet schopnost žáků pracovat a spolupracovat v týmu
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
- vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učit žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- spolupráce s rodiči i dalšími partnery
- spolupráce učitelů
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení

Kompetence občanské

- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- vést žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně svého zdraví – fyzického, duševního a sociálního
- naučit žáky spolupracovat a respektovat práci druhých, projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací, vnímat citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí
- získat pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví
- naučit žáky orientovat se ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- vytvářet smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně žáky zapojovat
- do kulturního dění a aktivit (účast na kulturních a sportovních akcích)
- dovednost chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (třídění odpadu...)

Kompetence pracovní

- pomáhat žákům rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- vést žáky k poznání svých reálných možností a umět je uplatňovat při rozhodování o životní a profesní orientaci
- doplňovat výuku o exkurze do praxe
- učit žáky orientovat se v důležitých profesních informacích a na jejich základě se správně rozhodovat o výběru vhodného povolání (návštěva Úřadu práce, weby škol, Dny otevřených dveří, video...)
- připravit žáky na přechod ze ZŠ na jiný typ školy a do světa práce
- vypěstovat u žáků dovednosti důležité při rozhodování o významných životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola bude vytvářet prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. Ve spolupráci vyučujících s výchovným poradcem a se speciálně vyškoleným pedagogem se věnujeme také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů:

Podpůrná opatření **prvního stupně** uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). *PLPP má písemnou podobu a sestavuje jej třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.*

Podpůrná opatření **druhého až pátého stupně** budou uplatňována pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). *Pro tyto žáky bude sestaven individuální vzdělávací plán (IVP) vycházející z diagnostiky a doporučení ŠPZ. Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči daného žáka. Naplňování IVP bude vyhodnocováno alespoň dvakrát ročně. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.*

V učebním plánu 1. a 2. stupně umožňujeme výuku formou individuální integrace. Na základě diagnózy s žákem pracuje jednou týdně vyškolený pedagog. Dle časových možností pracuje s žákem individuálně nebo ve skupince maximálně tří dětí.

Obecné podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami:

- spolupráce s KPPP, popřípadě zdravotnickým zařízením
- připravenost učitelů na výuku žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
- úzká spolupráce s výchovným poradcem a spolupráce se zákonnými zástupci

- vypracování individuálního vzdělávacího plánu, jeho dodržování a vyhodnocování
- umožnit žákovi používat vhodné relaxační a kompenzační pomůcky
- respektovat zdravotní stav jedince
- podporovat nadání a talent žáka
- při hodnocení výsledků vzdělávání zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění
- v případě potřeby spolupracovat s dalšími odborníky – logopedem, psychologem, psychiatrem, neurologem apod.
- na vyšetření do KPPP posíláme se souhlasem zákonných zástupců žáky, u nichž se objevují příznaky specifických poruch učení a chování (SPU, SPCH). Na základě diagnózy s žákem pracuje jednou týdně vyškolený pedagog. Dle časových možností pracuje s žákem individuálně nebo ve skupince maximálně tří dětí.

Žáci s poruchami učení

Specifika vzdělávání žáků se SVP na 1. stupni

- neustálé posilování probraného učiva prostřednictvím přiměřených metod a respektování jeho osobního tempa
- reedukace specifických chyb, např. záměny písmen a slabik, číslic, vynechávání diakritických znamének, dvojího čtení
- cvičení dovedností: psychomotorické koordinace
  - postřehování, slabikování
  - sluchové analýzy a syntézy
  - zrakové vnímání
  - pravolevé orientace
  - rozlišování měkkých a tvrdých slabik
- rozvíjení: prostorové představivosti
matematické představivosti
  - paměti
  - orientace v čase

Specifika vzdělávání žáků se SVP na 2. stupni

Ve výuce žáků je třeba vrátit se na ovládnutý stupeň znalostí a dovedností. Specifika vzdělávání žáků 2. stupně platí stejná jako pro 1. stupeň. Snažíme se vést žáky k pocitu odpovědnosti, k poznání sebe sama a tím k poznání psychohygieny práce a vytvoření vlastního řádu.

Při výuce jsou systematicky procvičovány gramatické jevy a základní učivo jazykového rozboru, logické myšlení, matematická představivost.

Zdokonalujeme čtenářské dovednosti a reprodukci textu. Rozvíjíme samostatné myšlení a vyjadřování.

Dbáme na účelné používání názorných pomůcek.

Žáci s poruchami chování

Jedná se o žáky s poruchami pozornosti a psychomotorickým neklidem, o žáky, kteří jsou často hyperaktivní, impulsivní, snadno unavitelní. Poruchu chování diagnostikuje pedagogicko-psychologická poradna, která žáka vyšetří se souhlasem zákonného zástupce.

Škola bude u těchto žáků klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání impulzům a manipulacím, výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel se žáky stanoví přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

Žáci mimořádně nadaní

Žáci mimořádně nadaní svými vědomostmi a dovednostmi přesahují stanovené požadavky. Škola takové žáky vyhledává a rozvíjí jejich talent. Jejich vzdělávání vyžaduje od pedagogů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech.

Při zjišťování mimořádného nadání žáků škola spolupracuje se školským poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření se sestavuje a realizuje individuální vzdělávací plán (IVP). Mimořádně nadaní žáci mohou být také přeřazeni do vyššího ročníku na základě vyjádření školského poradenského zařízení, komisionální zkoušky a souhlasu zákonného zástupce žáka.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci řeší náročnější úkoly nebo působí jako vedoucí a organizátoři skupinové práce. Škola těmto dětem dále nabízí volitelné předměty, zájmové kroužky, účast v olympiádách a soutěžích.

Uvědomujeme si, že tělesný, citový a intelektový vývoj mimořádně nadaných dětí nemusí být na stejné úrovni. Snažíme se rozvíjet jejich nadprůměrné schopnosti, tvořivost a volní vlastnosti.

Žáci se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Jsou to žáci z různých menšin u nás žijících nebo přicházejících k nám v rámci migrace. Při vzdělávání těchto žáků klademe důraz především na osvojení českého jazyka se zaměřením na národní tradice a národní kulturu. Zároveň nezapomínáme posilovat vědomí a pocit patřičnosti k původnímu etniku a jeho kultuře.

Mezi žáky se sociálním znevýhodněním patří také žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, kteří jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním:

- individuální přístup pedagogů
- případná pomoc asistenta pedagoga
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí
- volba odpovídajících metod a forem práce

4. Začlenění průřezových témat

Ve vyučovacích předmětech 1. - 9. ročníku jsou zařazena průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – OSV
 Výchova demokratického občana – VDO
 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS
 Multikulturní výchova – MUV
 Environmentální výchova – EV
 Mediální výchova – MEV

Přehled průřezových témat ŠVP

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do předmětů podle následující tabulky.

Tabulka: Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání			M NJ	NJ VL HV	M ČJ NJ HV	PŘ VV ČJ OV Z	M VV ČJ PŘ VKZ	Z VV PŘ	M AJ NJ PŘ
Sebepoznání a sebepečetí			TV PRV	TV M, HV	TV ČJ PŘV HV	F VV TV ČJ	VV TV ČJ VKZ	AJ OV CH Z SP VV TV NJ	M OV VV TV NJ INF
Seberegulace, sebeorganizace		TV	VV TV	M VV TV	VV PČ	ČJ	M ČJ NJ VKZ	NJ	NJ
Psychohygiiena			TV	TV	TV INF	TV ČJ	TV	NJ TV OV	TV ČJ NJ
Kreativita		HV	VV HV	HV VV M PČ	INF HV VV	ČJ HV VV INF PČ	M INF VV ČJ HV PČ	M, INF HV VV	M HV VV
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	PRV	TV	NJ	NJ M	NJ	ČJ			
Mezilidské vztahy		ČJ	PRV ČJ NJ	ČJ NJ PŘV	NJ M PŘV	Z ČJ D OV	NJ TV VKZ	AJ NJ TV	Z TV NJ D

Komunikace			ČJ NJ	ČJ NJ M	ČJ NJ INF M PŘV	D TV ČJ INF			
Kooperace, kompetice		PČ							
Morální vývoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			ČJ M PRV	ČJ M	M	ČJ D	M VKZ	VV	Z AJ M
Hodnoty, postoje, praktická etika			ČJ			ČJ	ČJ	ČJ NJ	VV NJ OV

Výchova demokratického občana									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola			PRV TV	VL ČJ TV PČ	VL TV	OV ČJ	ČJ NJ OV TV	ČJ NJ TV	NJ TV
Občan, občanská společnost a stát				ČJ PŘV	ČJ INF PŘV PČ	OV ČJ Z	ČJ D Z	OV D INF Z	INF D OV Z
Formy participace občanů v politickém životě				VL		ČJ	OV	ČJ	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					INF VL	ČJ D	OV	D SP	ČJ INF D Z

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			AJ NJ	VL AJ NJ HV	VL NJ HV	ČJ NJ OV	OV ČJ INF D	NJ VV ČJ D	AJ D Z ČJ NJ F

Objevujeme Evropu a svět			AJ NJ PČ	AJ NJ VL	VL ČJ NJ INF	D Z ČJ INF	NJ OV D Z	D NJ CH HV	AJ NJ HV D CH PŘ
Jsme Evropané			HV VV TV	HV ČJ VV	HV VL VV TV	D HV VV TV PČ ČJ	OV D Z HV VV TV ČJ	INF D CH Z VV TV	AJ D Z VV TV ČJ NJ OV

Multikulturní výchova									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference			ČJ PČ	ČJ HV	HV	ČJ AJ D OV	AJ NJ Z VKZ	AJ D HV ČJ NJ OV	NJ Z HV
Lidské vztahy		PRV	TV PČ	HV ČJ PČ	ČJ INF HV PČ	AJ OV ČJ	AJ VKZ Z D ČJ TV	AJ D OV PŘ	OV Z ČJ D TV AJ PŘ
Etnický původ				VV	VV	AJ D	AJ OV ČJ Z D VKZ	AJ PŘ Z	ČJ NJ D
Multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity			HV VV	AJ VL VV	ČJ AJ	INF D Z	ČJ D OV INF	D OV PŘ	D VV OV Z

Environmentální výchova									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy				ČJ		PŘ D	PŘ ČJ D	Z	
Základní		PČ	PRV		M	PŘ	PŘ		CH

podmínky života							VKZ		ČJ PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			VV ČJ	VV M	VV ČJ M	Z	PŘ Z VKZ	CH Z ČJ	CH PŘ Z ČJ D OV F
Vztah člověka k prostředí			PRV ČJ M TV PČ	VL PŘ ČJ PČ	ČJ INF PŘV PC	INF Z PČ	F TV ČJ INF D OV VKZ PČ	NJ TV ČJ D PŘ Z PČ	NJ Z TV D PŘ PČ

Mediální výchova									
Název okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy receptivních činností									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	M VL PČ		AJ INF ČJ OV VKZ	INF ČJ NJ PŘ	Z D OV PŘ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VV	AJ VV PČ		AJ VKZ		ČJ
Stavba mediálních sdělení						NJ	AJ NJ	NJ INF	NJ INF
Vnímání autora mediálních sdělení				VV	VV		ČJ		NJ
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ	VV	ČJ VKZ	VV	ČJ D
Tematické okruhy produktivních činností									
Tvorba mediálního sdělení			NJ	NJ	INF NJ	NJ	INF VV ČJ VKZ	INF VV NJ Z SP	NJ
Práce							ČJ	ČJ	VV

v realizačním týmu							TV	TV	TV
-----------------------	--	--	--	--	--	--	----	----	----

III. UČEBNÍ PLÁN ZŠ VSETÍN, TRÁVNÍKY 1217

Učební plán 1. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	D	S	DH	
			Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8	10	9	8	8	33
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	-	-	3	3	3	9	9	0	
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	5	20	25	5	
Informatika		Informatika	-	-	-	1	1	2	2	0	
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2	-	-				
		Vlastivěda	-	-	-	1,5	1,5				
		Přírodověda	-	-	-	1,5	1,5	12	12	0	
Člověk a příroda	Fyzika										
	Chemie										
	Přírodopis		-	-	-	-	-				
	Zeměpis										
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1				
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	2	1	2	12	13	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0	
	Tělesná výchova										
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0	
Volitelné předměty											
Počet hodin			20	22	25	25	26			16	
Celková povinná časová dotace			118								

Vysvětlivky: D = časová dotace dle RVP ZV, S = skutečná časová dotace na škole,
DH = počet využitých disponibilních hodin.

Učební plán 2. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	6.	7.	8.	9.	D	S	DH
			roč.	roč.	roč.	roč.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5	5	5	5	15	20	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12	0
	Další cizí jazyk	Německý/Ruský jazyk	-	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	5	5	5	5	15	20	5
	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2			
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	10	12	2
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	1	2			
	Chemie	Chemie	-	-	2	2			
	Přírodopis	Přírodopis	2	1	2	1			
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	1	20	24	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	2	1	1	1			
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	9	10	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	1	-	-			
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	3	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti	1	1	1	1	3	4	1
Volitelné předměty									
Počet hodin			30	30	31	31			18
Celková povinná časová dotace			122						

Vysvětlivky: D = časová dotace dle RVP ZV, S = skutečná časová dotace na škole, DH = počet využitých disponibilních hodin.

Poznámky:

Na 2. stupni jsme se rozhodli posílit výuku těchto vzdělávacích oblastí:

Jazyk a jazyková komunikace – předmět Český jazyk (použito 5 DH) - zdůvodnění:

- problémy žáků s používáním spisovného jazyka
- problémy žáků ve vyjadřovacích schopnostech a prezentaci na veřejnosti
- posílení čtenářské gramotnosti

Matematika a její aplikace – předmět Matematika (použito 5 DH) – zdůvodnění:

- posílení matematických dovedností – rozsah 1 hodiny denně se jeví jako optimální

Člověk a společnost (použity 2 DH) – zdůvodnění:

- DH využita na posílení výuky dějepisu tak, aby byl vyučován v rozsahu 2 hodin týdně

Člověk a příroda (použity 4 DH) – zdůvodnění:

- DH využity na posílení výuky fyziky, chemie, přírodopisu i zeměpisu

Člověk a kultura, Člověk a svět práce (použita 1 + 1 DH) – zdůvodnění:

- DH využita na posílení výuky výtvarné výchovy, resp. pracovních činností

IV. UČEBNÍ OSNOVY

1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

1.1. Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

1. 1. 1. Vzdělávací předmět: Český jazyk

1. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah daného předmětu má na 1. stupni ZŠ komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Jazyková výchova a psaní

Literární výchova

Komunikační a slohová výchova.

Při výuce se obsah jednotlivých složek prolíná.

Předmět Český jazyk má časovou dotaci v 1. a 3. ročníku 8 hodin, ve 2. ročníku 9 hodin, ve 4. a 5. Ročníku 7 hodin týdně.

Výuka probíhá ve třídách, v učebně informatiky, v dětském oddělení Masarykovy veřejné knihovny. Výjimečně se pracuje v terénu, zejména při Komunikační a slohové výchově.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, zvládnout běžná pravidla mezilidské komunikace, získávat a předávat informace, sdělovat názory, obhajovat stanoviska.

V Literární výchově žáci prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, učí se pracovat s texty různého zaměření, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl rozvíjení citů žákovy osobnosti, rozpoznávání dobra a zla, rozvoj estetického cítění, chápání mezilidských vztahů, rozpoznávání literárních hodnot od braků, podněcování žáků k četbě.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky...)
- a audiovizuální a výpočetní techniku
- vede žáka k samostatnému učení
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní texty)
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení problému
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vytváří modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení
- učí žáka analyzovat přečtené texty a kriticky posoudit jejich obsah
- vede žáka k prohlubování jeho intelektových dovedností (porovnávání jevů, zobecnění...)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů (např. řečnická cvičení na dané téma)
- učí žáka diskutovat, obhajovat svůj názor, respektovat názory jiných,
- správně formulovat otázky a pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích
- vede žáka k využívání i mimojazykových prostředků komunikace a porozumění jim
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie
- pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel týmové práce (rozdělení rolí, organizace práce, spolupráce, úcta..) a jejich respektování
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k tvořivosti a aktivnímu zapojení do kulturního dění
- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáka
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli
- směřuje žáka k ochraně kulturního dědictví, k ocenění národních tradic
- a k projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k samostatnosti a dodržování stanovených pravidel
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- kontroluje samostatné práce žáka

Kompetence digitální

Učitel

- dává prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním
- učí žáky využívat navigaci v různých prostředích obrazovky
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací
- podporuje žáky v získávání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

Český jazyk – 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Živá abeceda, první písmena, slabiky, slova, uvolňovací cviky, psaní prvních písmen		
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- rozlišuje psací a tiskací písmo - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce - rozlišuje první písmena - má dostatečně uvolněnou ruku - drží správně psací potřeby	Písmena: a e o u i m l s p t j y Slabiky, slova Držení psacích potřeb Uvolňovací cviky Psaní písmen: e i u m t l a o Psaní slabik slov	
	Slabikář		
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- rozumí přiměřenému sdělení, zapamatuje si jeho smysl - zvládá vyjadřování v běžných situacích - rozlišuje další písmena - rozumí čtenému	Písmena: d k v r š h c č Čtení otevřených a zavřených slabik Čtení s porozuměním Psaní písmen: O A M A J y d k r R v y Y ou au h Opis, přepis, diktát s kartou písmen	OSV - vede k porozumění sobě samému a druhým
	Čtení zbývajících písmen		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- v mluveném projevu využívá náležitou intonaci - vyjádří své pocity z přečteného - zdokonaluje čtení s porozuměním	Písmena: ř b ž g f ch Čtení slov se 2 souhláskami Vázané čtení Psaní: z H I K S U P T L c C ě Č D E b B ž Ž 5 Ř	

	- píše probraná písmena	Opis, přepis, diktát	
	Vázané čtení		
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- zvládá psaní malých a velkých písmen, psaní slov - čte plynule s porozuměním, nahlas přiměřené texty - zvládá opis a přepis slov, vět a psaní diktátu	Slabiky di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ď, ť, ň Slabikotvorné l, r Vázané čtení. Slovní a větný přízvuk Zvyšování plynulosti čtení Čtení s porozuměním Psaní: ch Ch g G f F Opis, přepis Diktovaná slova – práce s kartou písmen	
	Dramatická a literární výchova		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- odlišuje prózu a poezii - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - používá elementární literární pojmy - vyjádří své pocity z přečteného textu a volně reprodukuje text	Čtení a vyprávění pohádek Říkanky a pohádky k písmenům Rytmus a rým – vytleskávání, skandování Dramatizace pohádek Vyprávění pohádky podle obrázků Veršovaná pohádka Příběhy o zvířatech Poezie a próza	

Český jazyk – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Opakování		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-1-09	- rozpozná jednotlivé hlásky a písmena - skládá všechny druhy slabik - dokáže hlasitě přečíst jednoduché věty se správnou intonací - správně přečte délku	Opakování učiva z prvního ročníku – čtení jednoduchých textů v čítance a na pracovních listech Vyprávění pohádky podle obrázku Skládání slov z písmen	

<p>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</p>	<p>samohlásek - rozlišuje psací a tiskací písmena a číslice - zvládne opis a přepis jednoduchých slov a vět</p>	<p>Psaní velkých a malých písmen abecedy Psaní jednoduchých slov a vět – bezchybný opis Tvoření vět ze slov Opakování psaní písmen abecedy Vyprávění zážitků z prázdnin</p>	
Věta, slovo			
<p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<p>- rozliší druhy vět – oznamovací, rozkazovací, tázací, práci, dokáže je přečíst se správnou intonací a napsat za každou odpovídající interpunkční znaménko</p> <p>- ví, z čeho se skládá věta a z čeho slovo, ví, že každé slovo něco znamená</p> <p>- dokáže uspořádat slova do jednoduché věty (přiměřený počet slov)</p> <p>- ví, co je to předložka, jak je čteme a jak píšeme</p> <p>- začíná psát jednoduchý diktát v přiměřeném čase</p> <p>- dokáže podle obrázku popsat situaci, případně vymyslet jednoduchý děj</p> <p>- drží správně pero, má správný sklon sešitu, správně sedí, ovládá správnou techniku psaní malých písmen a jejich správný tvar</p>	<p>Mluvíme a píšeme ve větách Rozlišujeme druhy vět – oznamovací, rozkazovací, tázací, práci Správné psaní interpunkčních znamének na konci vět Nácvik správné intonace při čtení vět Slovo – věty se skládají ze slov, každé slovo něco znamená Pořádek slov ve větě + ABECEDA Předložka – píšeme ji zvlášť, čteme se slovem – nácvik psaní a čtení předložek</p> <p>Vyprávění podle obrázků, obohacování slovní zásoby Správné tvary písmen, technika psaní, uvolňovací cviky, správné sezení, držení pera</p>	
Význam slov			

<p>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí tvořit slova opačného významu (protikladná) - umí tvořit slova stejného nebo podobného významu (synonyma) - umí tvořit slova významem nadřazená, podřazená a souřadná - umí rozdělit slova na konci řádků, rozdělit slova na slabiky - dokáže napsat jednoduchý diktát, samostatně si ho překontrolovat - dokáže samostatně vyprávět podle obrázkové osnovy - dokáže správně řadit věty do textu 	<p>Slova mohou mít opačný význam- slova protikladná Synonyma – slova stejného nebo podobného významu Slova významem nadřazená, podřazená a souřadná</p> <p>Slova se skládají ze slabik – skládání a rozklad slov, dělení slov na konci řádků, počet slabik ve slovech Obohacování slovní zásoby, správná intonace hlasu při vypravování Čtení – tempo čtení, správné slabikování, síla hlasu, intonace, čtení předložek. Nácvik čtení s porozuměním Psaní číslic, velkých písmen, vlastních jmen, tiskacích písmen</p>	
Psaní ú, ů			
<p>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlásku a písmeno - dokáže rozlišit samohlásky a souhlásky - rozliší samohlásky krátké, dlouhé a dvojhásky - píše správně ú, ů - samostatně vyjádří vlastní pocity, základní formy společenského styku - napíše slovo podle obrázku, přepíše jednoduchý text, opíše jednoduchou báseň 	<p>Hláska a písmeno – napsaná hláska je písmeno Samohlásky dlouhé, krátké, dvojhásky</p> <p>Psaní ú, ů Sloh Vánoce Co si přeji pod stromeček</p>	<p>OSV – sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p>
Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě			
	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá doposud probrané učivo - správně napíše a přečte skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - dokáže správně doplnit 	<p>Opakování probraného učiva</p> <p>Skupiny hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Doplňování háčeků</p>	

	háčky a čárky do slov - samostatně dokáže vyjádřit své pocity a také spokojenost se svojí vlastní prací - dokáže napsat i obtížnější tvary písmen Qq, Xx, s, n	a čárek do textu, opravování chyb Obohacování slovní zásoby, jasná formulace vět, správná výslovnost Zrychlování tempa práce za dodržení pečlivosti práce	
Tvrdé a měkké souhlásky			
	- roztrídí souhlásky na měkké, tvrdé a obojetné - píše správné y, ý po tvrdých souhláskách - dokáže napsat diktát na procvičování psaní y-ý po tvrdých souhláskách - dokáže doplňovat y, ý po tvrdých souhláskách v textu - správně čte tvrdé souhlásky v textu - dokáže po samostatném přečtení textu odpovědět na jednoduché otázky - opraví chyby v textu a text správně opíše	Souhlásky tvrdé, měkké a obojetné (obojetné jen vyjmenovat) Psaní y, ý po tvrdých souhláskách Popis - osnova Tvrdé slabiky – psaní y, ý, procvičování Doplňování y, ý v textu, diktáty na toto procvičování Správné čtení tvrdých slabik Nácvik tichého čtení s porozuměním Oprava chyb v textu, opis a přepis správného znění opraveného textu	
ČJL-3-3-04	- doplňuje i, í a y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, v diktátech, doplňovacích cvičeních, pravopis dokáže odůvodnit - ví, kdy psát velká písmena - vlastní jména osob a zvířat - dokáže psát správně velká písmena v textu - umí samostatně popsat oslavy svátků jara – Velikonoce - drammatizovat postavu z pohádky, dokáže sehrát scénku navozující udanou situaci	Procvičování a odůvodňování psaní i, í a y, ý po měkkých a tvrdých souhláskách Slovní druhy – přehled Poznááme a třídíme další slova – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky Seznámení s ostatními slovními druhy Psaní velkých písmen u vlastních jmen osob a zvířat Seznamování s ústní slovesností, lidovými pranostikami Recitace a drammatizace	

pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností			
	Párové souhlásky		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- umí odůvodnit spodobu - dokáže vyjádřit své názory, své pocity - dokáže samostatně přečíst knihu s odpovídajícím textem (jak délkou, tak obsahem) a dokáže s jejím obsahem seznámit spolužáky - samostatně vyhledávat informace v encyklopedii - zná význam některých lidových přísloví, dokáže ho vysvětlit, dokáže seřadit věty v textu, nahradit slova slovy s podobným významem	Párové souhlásky – spodoba, procvičování, odůvodňování Zvládnutí čtení bez slabikování, správné čtení předložek, intonace a síla hlasu Nácvik techniky práce s encyklopediemi Řazení a přepis vět v textu.	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu			
	Opakování		
	- žák zvládá učivo druhého ročníku dané osnovami	Opakování učiva Sloh – Prázdniny Dokončení písanky Četba Dramatizace	

Český jazyk – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Mluvnice – opakování		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- zná stavbu věty a slova - rozlišuje druhy vět - umí řadit slova podle abecedy - ovládá psaní i-y po tvrdých a měkkých souhláskách - umí vyprávět zážitků,	Opakování učiva z 2. ročníku Věta – slovo – slabika – hláska Druhy vět, abeceda Psaní i-y po tvrdých a měkkých souhláskách	MUV - shody a rozdíly různorodé kulturní společnosti

	příběh	Spodoba na konci i uprostřed slova Sloh -vyprávění; popis	
Předložky, spodoba slov			
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- ovládá psaní předložek - zvládá psaní skupin bě – pě – mě - umí správně napsat a zdůvodnit spodobu na konci slova i uvnitř - vypráví podle obrázkové osnovy	Psaní předložkových tvarů Skupiny bě – pě – vě – mě Spodoba Sloh – vyprávění podle obrázkové osnovy	EV – zákonitosti přírody, postavení člověka v přírodě
Vyjmenovaná slova po B			
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- porovnává významy slov a poznává slova příbuzná, umí řady vyjmenovaných slov po B - chápe a používá odůvodňování vyjmenovaných slov - zná základní formy společenského styku	Vyjmenovaná slova po B Opakování a prohlubování učiva Základní formy společenského styku – pozdrav, prosba	OSV – mezilidské vztahy
Vyjmenovaná slova po F, L, M			
	- porovnává významy slov a poznává slova příbuzná - umí řady vyjmenovaných slov po F, L, M - chápe a používá odůvodňování vyjmenovaných slov - umí napsat adresu a vánoční přání	Vyjmenovaná slova po F, L, M Vánoce – popis činnosti	
Vyjmenovaná slova po P, S			
	- umí řady	Vyjmenovaná slova	

	vyjmenovaných slov po P, S - chápe a používá odůvodňování vyjmenovaných slov	po P a S a slova příbuzná	
Vyjmenovaná slova po V, Z			
	- umí řady vyjmenovaných slov po V, Z - ovládá psaní i/y po obojetných souhláskách - pozná předpony vy/vý - seznámí se s osnovou vyprávění	Vyjmenovaná slova po V, Z Vyjmenovaná slova z hlediska ekologie Opakování a procvičování probraného učiva Sloh – sestavení nadpisu textu, osnova vyprávění	
Vlastní jména			
	- umí napsat jednoslovné zeměpisné názvy - dbá na úpravu v sešitech	Vlastní jména – pravopis – města, vesnice, hory, pohoří, řeky Shrnutí učiva – vyjmenovaná slova po B, L, M Sloh – vyprávění, jazykové prostředky	
Podstatná jména			
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- vyhledá podstatná jména v textu - umí určit rod a číslo - pojem pád - pravidla telefonování	Podstatná jména, vyhledávání, určování Znalost pádových otázek Telefonování Sloh – svátky jara	
	Slovesa - pozná slovesa v textu - umí určit osobu, číslo a čas - připomene si státní svátky	Slovesa – vyhledávání, určování Opakování podstatná jména Sloh – státní svátky	
Věta a souvětí			
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí	-věta jednoduchá – její stavba - skladební dvojice - souvětí	Podmět a přísudek Spojování vět,	

vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy		doplňování souvětí	
Opakování probraného učiva 3. ročníku			
		Procvičování a utvrzování osvojeného učiva Vypravování o prožitých zážitcích	
Čtení a literární výchova – próza			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- správně, výrazně čte - zná pojem próza, spisovatel - orientuje se v ději	Zdokonalování plynulého čtení Četba jako zdroj zážitků, poznatků o přírodě, o vztazích mezi lidmi, o pravidlech slušného chování Beseda s knihou – problematika kouření, alkoholismu, drog Přírodní lyrika a próza – jako prostředek k formování kladného vztahu dětí k přírodě – ekologická výchova	OSV – alkohol a kouření jako běžná součást života dospělých; uvědomování si zdravotního a společenského rizika. Negativní stránky těchto projevů EV – aktivní ochrana životního prostředí
Poezie			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- chápe pojmy poezie, báseň, rým, verš, sloka - umí přednášet básně z paměti - zná pojem ilustrátor	Práce s básní, důraz na přednes Poznávání nejznámějších ilustrátorů z čítanky Mimočítanková četba Čtení v rolích Tiché čtení – orientace v textu	
Pohádky, bajky			
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- pozná bajku - hodnotí hlavní postavy - vyzná se v pohádkovém ději	Zdokonalení plynulého čtení Seznámení s českými pohádkáři Kladné a záporné	OSV – rozlišování kladných a záporných vlastností

		<p>postavy – poučení z pohádek</p> <p>Na pohádkových hrdinech se učí poznávat vlastnosti lidí a hodnotit způsoby chování</p> <p>Osobnosti z historie a literatury, které měly vztah k Březnici</p> <p>Ezopovy bajky – vlastnosti zvířat představují vlastnosti a chování lidí</p>	
<i>Dramatická výchova</i>			
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- umí dramatizovat modelovou situaci	<p>Nácvik dramatizace – zvládnání různých stresových situací</p> <p>Práce s encyklopediemi</p>	OSV – vlastní prožitky, potřeba komunikace

Český jazyk – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Mluvnice - opakování učiva z nižších ročníků		
		<p>Měkké a tvrdé souhlásky</p> <p>Pravopis u, ú, ů</p> <p>Spodoba hl Spodoba hlásek na konci a uvnitř slova</p> <p>Vlastní jména</p>	
	<i>Slova ohebná – podstatná jména</i>		
<p>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po</p>	<p>- vyhledá podstatná jména v textu</p> <p>- umí určit rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen</p> <p>- umí správně napsat jednoslovné zeměpisné názvy</p>	<p>Rozpoznávání podstatných jmen</p> <p>Určování rodu, čísla a pádu a vzoru podstatných jmen</p> <p>Skloňování podstatných jmen v rodu středním, ženském, mužském</p> <p>Vlastní jména –</p>	

tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		jednoslovné zeměpisné názvy	
	<i>Slova ohebná – slovesa, přídavná jména</i>		
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- poznává slovesa v textu - umí určit osobu, číslo a čas u sloves - určuje slovesný způsob v textu - umí vyčasovat sloveso v přítomném, budoucím a v minulém čase - vyhledává přídavná jména v textu	Rozpoznávání sloves Určování osoby, čísla a času sloves Časování sloves v přítomném, budoucím a minulém čase Určování slovesných způsobů v textu Poznávání přídavných jmen	
	<i>Slovní druhy</i>		
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- poznává slovní druhy	Poznávání, určování a vyhledávání	
	<i>Vyjmenovaná slova</i>		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a	- umí řady vyjmenovaných slov - zvládá pravopis vyjmenovaných slov	Osvojení řad vyjmenovaných slov Poznávání příbuzných	

měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- chápe a používá algoritmus odůvodňování vyjmenovaných slov	slov k vyjmenovaným slovům, osvojení algoritmu odůvodňování vyjmenovaných slov	
Stavba slova			
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- umí označit a poznat kořen slov, předpony a přípony slov - rozlišuje slova příbuzná - chápe pojmy předpona a předložka - zvládá psaní bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně v jednoduchých případech	Určování kořenu slov, předpony a přípony Slova příbuzná Rozdílnost předpony a předložky -vyjma s, z, vz Pravopis psaní bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně	
Věta jednoduchá a souvětí			
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- určuje ve větě jednoduché podmět a přísudek - píše i/y v příčestí minulém - umí poznat jednoduchou větu a souvětí podle počtu sloves - umí vytvořit větný vzorec k souvětí a naopak - zná jednoduché spojovací výrazy - umí použít interpunkční znaménka v souvětí v jednoduchých případech	Určování podmětu a přísudku, grafické zvýraznění ve větě Psaní i/y v příčestí minulém – základní pravidla Rozlišování jednoduchých vět a souvětí podle počtu sloves Větné vzorce a jednoduché spojovací výrazy Interpunkce v souvětí	EV – vliv činnosti člověka na životní prostředí
Abeceda			

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- zná abecedu, rozlišuje jednotlivé druhy hlásek - umí využívat abecedu při hledání v seznamech a slovnících - umí používat pravidla českého pravopisu - umí řadit slova podle abecedy	Abecední řada, druhy hlásek Využití abecedy v seznamech a slovnících Pravidla českého pravopisu	
Opakování učiva 4. ročníku			
		Procvičování a utvrzování osvojeného učiva	
Sloh - rozvoj vyjadřovacích schopností – vypravování			
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- umí na přiměřené úrovni vyprávět zážitky, příběh apod. písemnou a ústní formou - chápe a používá správné významy slov - umí vyprávět podle osnovy, sestavit jednoduchou osnovu	Spisovná slova, citově zabarvená slova, synonyma, antonyma Vypravování zážitků z prázdnin Vypravování podle obrázkové osnovy, sestavení osnovy s časovou posloupností Pořádek slov a vět	
Úprava psaného textu			
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- dbá na správné tvary písmen a úpravu např. poznámek a zápisů v sešitech - umí psát velká tiskací písmena	Správné tvary písma při respektování osobního rukopisu Úprava psaného textu Velká tiskací písmena	
Formy společenského styku			
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- umí telefonovat - umí napsat a vyslovit přání, požádání a poděkování - umí napsat a poslat dopis a pohled	Jasně, srozumitelné vyjadřování Telefonování Písemné a ústní přání, požádání a poděkování	MEV – zkreslování informací, rozlišení reality od zobrazovaných stereotypů VDO – metody

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		Pohled a dopis	a formy protestu
	Popis		
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- umí na přiměřená úrovni popsat pracovní postup, zvíře, věc, osobu - používá a chápe osnovu - umí najít podstatné znaky a informace v popisu	Popis – hlavní zásady Popis pracovního postupu podle časové následnosti Popis zvířete, věci, osoby 1. seznámení s osnovou popisu Určování podstatných znaků a informací	EV – různorodost a rozmanitost živočišných druhů OSV – mezilidské vztahy
	Tiskopisy		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- umí vyplnit jednoduché tiskopisy	Vyplnění poštovní poukázky, doručenky, zásilky, telegramu, průvodky Nácvik hůlkového písma	
	Čtení a literární výchova: próza – pohádky a pověsti		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- zná znaky pohádek a pověstí - orientuje se v ději - chápe význam, vznik a způsoby šíření pohádek a pověstí - je schopen volně reprodukovat a tvořit texty - chápe škodlivost kouření, alkoholismu a drog a dovede o dané problematice na přiměřené úrovni diskutovat - snaží se správně a výrazně číst - rozpozná manipulativnost reklamy	Pohádky a pověsti jako zdroj zážitků, poznatků o přírodě, zvířatech a lidech Orientace v ději a znaky pohádek a pověstí Správné a výrazné čtení Volná reprodukce textů-osnova Tvorba vlastních textů Problematika kouření, alkoholismu, drog, manipulativní komunikace reklamy	MUV – mezilidské vztahy MUV – odlišnosti různých kultur VDO – spravedlnost, svoboda, tolerance, odpovědnost MUV – vliv rozvoje společnosti na rozvoj kultury
ČJL-5-1-06			

rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě			
Proza – bajky a dobrodružná literatura			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- pozná bajku a dobrodružnou literaturu, vyzná se v ději, hodnotí hlavní postavy, sestavuje osnovu - zná pojmy spisovatel a ilustrátor - zvládne tiché a uvědomělé čtení - umí na modelových situacích řešit stresové situace v životě	Bajky a dobrodružná literatura, jejich znaky, dějová a časová posloupnost, práce s osnovou Pojmy spisovatel, ilustrátor, hlavní postavy- jejich hodnocení a dramaturgie Tiché a uvědomělé čtení Stresové situace v životě- úspěšnost ve škole, v kolektivu, šikana, rasismus, nefunkční rodina, manipulativní komunikace reklamy	EV – vnímavý a citlivý přístup k přírodě VMEGS - organizace dětí, práva dítěte
Poezie			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- chápe pojmy poezie, báseň, rým, verš, sloka - výrazně recituje přiměřené texty – básně - pokouší se o vlastní tvorbu básní - předvádí scénku, hříčku	Pojmy poezie, báseň, rým, verš, sloka Výrazný přednes s prvky uměleckého přednesu – recitace Vlastní tvorba básní Dramaturgie – nácvik scénky, krátké hříčky	OSV – verbální a neverbální vyjadřování

Český jazyk – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvnice - opakování učiva, slovní druhy neohebné			
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- umí správně napsat a odůvodnit tvrdé a měkké i/y v kořenech slov na základě	Vyjmenovaná slova Slovní druhy ohebné Slovní druhy neohebné	

	<p>znalosti řady vyjmenovaných slov - rozpozná ohebné a neohebné druhy slov</p>	<p>Předložky a předpony (mimo s,z,vz)</p>	
<i>Skloňování podstatných jmen</i>			
<p>ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<p>- umí určit rod, číslo a pád podstatných jmen - skloňuje podstatná jména rodu středního ve všech pádech - přiřazuje podstatná jména rodu středního ke vzorům</p>	<p>Podstatná jména - rod, číslo, pád Skloňování podstatných jmen rodu středního Zařazování ke vzorům</p>	<p>OSV – sebezpozání, sebehodnocení</p>
	<p>- skloňuje podstatná jména rodu ženského ve všech pádech - přiřazuje podstatná jména rodu ženského ke vzorům</p>	<p>Skloňování podstatných jmen rodu ženského, Zařazování ke vzorům</p>	
	<p>- skloňuje podstatná jména rodu mužského ve všech pádech - rozliší rod mužský životný a neživotný - přiřazuje podstatná jména rodu mužského ke vzorům</p>	<p>Skloňování podstatných jmen rodu mužského Rod mužský životný a neživotný Zařazování ke vzorům Shrnutí a procvičování učiva o podstatných jménech</p>	
	<i>Slovesa.</i>		
	<p>- poznává slovesa v textu - umí určit osobu, číslo, čas a způsob (mimo podmiňovací) - rozliší slovesný tvar jednoduchý a složený - pozná zvrtný tvar slovesa</p>	<p>Poznávání sloves Určování osoby, čísla a času Zvrtná slovesa Slovesné tvary jednoduché a složené Úvod do soustavy slovesných způsobů (ne podmiňovací způsob)</p>	
	Přídavná jména		
<p>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je</p>	<p>- pozná a rozlišuje druhy přídavných jmen - využívá přídavných jmen při stylistickém</p>	<p>Soustava přídavných jmen Přídavná jména tvrdá, měkká, přivlastňovací Používání přídavných</p>	

v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	projevu ústním i písemném - umí správně napsat a zdůvodnit pravopis i/y v koncovkách přídavných jmen	jmen Psaní i/y v koncovkách přídavných jmen	
<i>Skladba věty. Základní skladební dvojice.</i>			
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- určí základní skladební dvojici - dokáže graficky znázornit vztahy a závislosti některých členů ve větě	Skladba-podmět a přísudek Podmět-holý, rozvítý, nevyjádřený, několikanásobný Skladba věty- grafické znázornění	
<i>Shoda podmětu s přísudkem.</i>			
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- umí správně doplnit i/y v příčestí minulém v jednoduchých případech	Shoda podmětu s přísudkem Psaní koncovek v příčestí minulém v jednoduchých případech Shoda s nevyjádřeným podmětem a se skladebnou skupinou v podmětu (několikanásobný podmět)	
<i>Přídavná jména. Vlastní jména</i>			
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních	- pozná druhy přídavných jmen - ovládá pravopis koncovek přídavných jmen tvrdých, měkkých - umí správně napsat vlastní jména národností, států, zkratky, názvy uměleckých děl, novin a časopisů - základní informace o zájmenech – druhy zájmen, skloňování zájmena já - seznámení s druhy číslovek	Poznávání druhů přídavných jmen Koncovky přídavných jmen Vlastní jména národností a víceslovné názvy států, zkratky, názvy uměleckých děl, novin, časopisů Zájmena Číslovky	OSV – vyjádření vlastností, schopností dovedností VMEGS – porozumění mezi národy

pojmenování			
	<i>Souvětí. Opakování učiva.</i>		
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- umí určit větu hlavní a větu vedlejší - zvládá psaní mě-mně, vě- vje, bě- bje v jednoduchých případech - umí určit počet vět v souvětí, najít spojovací výrazy, napsat vzorec souvětí	Stavba souvětí, spojovací výrazy, vzorec souvětí Pravopis mě-mně, vě-vje, bě-bje	EV – vlastní zodpovědnost ve vztahu k přírodě OSV – rozvoj otevřené pozitivní komunikace
	Sloh -formy společenského styku		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- umí telefonovat - srozumitelně a jasně se vyjadřuje - umí napsat telegram, pohled a dopis	Telefonický rozhovor Jasně a srozumitelné vyjadřování Požádání o pomoc, omluva, přání Psaní telegramu, dopisu, pohledu	VDO – pravidla k správnému fungování společnosti
	<i>Vypravování.</i>		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- umí vyprávět zážitek, příběh písemnou i ústní formou - umí vyprávět podle osnovy a také sám osnovu sestavit	Sestavování osnovy a vypravování podle osnovy Vypravování na téma Vánoce	MUV – tolerance odlišností
	<i>Pozvánka.</i>		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- umí správně napsat pozvánku na různé společenské akce	Sestavení pozvánky např. na maškarní ples	

	Popis		
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- umí na přiměřené úrovni popsat pracovní postup, zvíře, věc, osobu - používá a chápe osnovu - rozpoznává podstatné a nepodstatné informace v popisu	Popis a sestavování osnovy k popisu Popis pracovního postupu Popis zvířete, věci, osoby Rozpoznávání podstatných a nepodstatných informací v popisu	OSV – komunikační dovednosti EV – každodenní jednání ve vztahu k životnímu prostředí
	Zpráva a oznámení		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- umí sestavit zprávu a oznámení	Sestavení zprávy a oznámení Úprava psaného textu	
	Inzerát.		
	- umí napsat a podat inzerát	Napsání a podání inzerátu Opakování všech dílčích úkolů	
	Čtení a literární výchova: próza - dobrodružná literatura		
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- snaží se správně a výrazně číst - umí užít přímé řeči v dramtizaci krátkých textů - je schopen volně reprodukovat přečtený text - dokáže sestavit osnovu přečteného textu - umí v textu vyhledávat informace a zaznamenávat je	Četba s přirozenou intonací a správným přízvukem Užití přímé řeči v dramtizaci textu Reprodukce textu Sestavení osnovy krátkého textu Četba jako zdroj nových poznatků a prožitků, jako zdroj informací	MEV – média jako prostředek získávání informací
	Literární žánry		
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- rozliší různé literární žánry - orientuje se v hlavních uměleckých oborech - zná pojmy spisovatel	Rozlišování různých literárních žánrů Prohlubování znalostí základů literatury	EV – potřeby společnosti a soulad s životním prostředím MUV – seznámení s pojmy

	<p>a ilustrátor</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí na modelových situacích řešit stresové situace v životě - umí rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě - zná některé významné osobnosti české literatury - umí vyhledávat a zaznamenávat si informace z textu 	<p>Rozvoj orientace v hlavních uměleckých oborech</p> <p>Poznávání významných osobností české literatury, hudby a výtvarného umění a vyhledávání informací o nich</p> <p>Stresové situace v životě- neúspěch ve škole, v kolektivu, šikana, rasismus, nefunkční rodina, manipulativní komunikace reklamy</p>	<p>diskriminace, rasismus, intolerance</p> <p>VMEGS – evropské instituce usilující o řešení globálních problémů</p> <p>MEV – ovlivňování</p>
<i>Různé druhy prózy. Poezie</i>			
<p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje literární žánry- bajka, pověst, pohádka, povídka, poezie – próza, lyrika - epika - umí užít přímé řeči v dramtizaci krátkých textů - chápe pojmy poezie, báseň, rým, verš, sloka, přirovnání, hádanka, říkanky - výrazně recituje básně, přednáší literární texty (jednoduché) 	<p>Dramatizace textu</p> <p>Prohlubování schopností hbitého čtení a studijního čtení naučných textů</p> <p>Dotváření začatého příběhu</p> <p>Vyjádření vztahu mezi názvem a obsahem textu, mezi textem a jeho ilustrací</p> <p>Pojmy poezie, báseň, rým, verš, sloka, přirovnání hádanka, říkanka</p> <p>Recitace básní, přednes literárních textů</p> <p>Poslech literárních textů</p>	<p>OSV – vlastní chování ve vztahu k dovednosti spolupráce</p>

6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah daného předmětu má komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **Jazykové výchovy**

Literární výchovy

Komunikační a slohové výchovy

Při výuce se obsah jednotlivých složek prolíná.

Předmět Český jazyk má časovou dotaci v 6. - 9. ročníku 5 hodin týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, popřípadě v knihovně. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při Komunikační a slohové výchově.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, bez problémů komunikovat s okolím.

V Literární výchově žáci prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl rozvíjení citů žákovy osobnosti, rozpoznávání dobra a zla, rozvoj estetického citění, chápání mezilidských vztahů, rozpoznávání literárních hodnot od braků, podněcování žáků k četbě.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky...)
- a audiovizuální techniku
- vede žáka k samostatnému učení
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní texty)
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení problému
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- a vlastního úsudku
- vytváří modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení
- učí žáka analyzovat přečtené texty a kriticky posoudit jejich obsah
- vede žáka k prohlubování jeho intelektových dovedností (porovnávání jevů, zobecnění...)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých
- myšlenek a názorů (např. řečnická cvičení na dané téma)
- učí žáka diskutovat obhajovat svůj názor, respektovat názory jiných,
- správně formulovat otázky a pohotově reagovat v běžných
- komunikačních situacích
- vede žáka k využívání i mimojazykových prostředků komunikace
- a porozumění jim
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie
- pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům
- s poruchami učení
- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel týmové práce
- (rozdělení rolí, organizace práce, spolupráce, úcta..) a jejich respektování
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k tvořivosti a aktivnímu zapojení do kulturního dění
- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáka
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli
- směřuje žáka k ochraně kulturního dědictví, k ocenění národních tradic
- a k projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k samostatnosti a dodržování stanovených pravidel
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- kontroluje samostatné práce žáka

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Český jazyk – jazyková výchova - 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
----------------------------	----------------	-------	---

<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>- spisovně vyslovuje česká slova, - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obec. Češtinu - odliší v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk</p>	Zvuková stránka jazyka	MEV MUV - kulturní difference
<p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>- samostatně pracuje s Pravidly čes. pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	Stavba slova a pravopis	OSV - rozvoj schopností poznávání
<p>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>- v písemném projevu zvládá pravopis</p>		
<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov</p>	Tvarosloví	
<p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jaz. projevů podle komunikační situace</p>	Skladba	VMEGS - objevujeme Evropu a svět OSV - sebepoznání a sebepojetí

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-1-04 dorozumívá se	- odlišuje spisovný a nespisovný projev	Vypravování	EV, VMEGS – jsme Evropané

kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MUV - lidské vztahy
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Popis	VDO - občanská společnost a škola
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	Zpráva a oznámení	OSV - komunikace
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel		
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky - vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní školní úlohy, projektu či řešeného problému - uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat	Jak se učíme	VDO - občanská společnost a škola OSV - psychohygiena
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - rozlišuje subjektivní a objekt. sdělení	Dopis	OSV - hodnoty, postoje, praktická etika
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně,	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro danou	Telefonní a elektronická komunikace	OSV - seberegulace a sebeorganizace

jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Jednoduchá sdělení - žádost o pomoc, prosba, omluva, poděkování, ...	VDO - občan, občanská společnost a stát
--	--	--	--

Český jazyk – literární výchova - 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- uceleně reprodukuje přečtený text	Lidová slovesnost Literární druhy a žánry Epika	OSV, VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- rozpoznává základní rysy výrazného individ. stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divad. nebo film. představení - porovnává různá ztvárnění téhož námětu	Epika - bajky, báje, mýty a eposy	MEV OSV - poznávání lidí
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - tvoří vlastní literární text podle svých schopností	Epika - pověsti, pohádky	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v liter., dram. i film. zpracování	Epika - dobrodružné příběhy	OSV, EV, MUV VDO - principy demokracie
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	Epika - humoristická literatura	VDO OSV - kreativita
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy	- uceleně reprodukuje přečtený text	Lyrika - lyrickoepické	OSV - mezilidské vztahy

výrazného individuálního stylu autora	- rozpoznává základní rysy výrazného individ. stylu autora	žánry	
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- tvoří vlastní literární text - podle svých schopností uceleně reprodukuje přečtený text	Drama	OSV - kooperace a kompetice VDO - formy participace občanů v politickém životě

Český jazyk – jazyková výchova -7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně třídí slovní druhy, - tvoří spis. tvary slov - rozlišuje spis. jazyk, nářečí a obecnou češtinu	Tvarosloví	OSV - komunikace VDO – občanská spol. a škola
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a dalšími slovníky a příručkami - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfolog. i syntaktický ve větě jednoduché	Pravopis	OSV - rozvoj schopností poznávání VMEGS - jsme Evropané
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje a příklady v textu - dokládá nejdůlež. způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Význam slov	OSV - komunikace MEV - vnímání autora, mediál. sdělení
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - samostatně pracuje s Pravidly čes. pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - využívá znalostí o jazyk. normě při tvorbě vhodných jazyk. projevů ve vhodné komun. situaci - zpracuje diskusní	Slovní zásoba a tvoření slov	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MUV - multikulturalita MEV -fungování a vliv médií ve společnosti

pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	příspěvek pro diskusní fórum či sociální síť podle reálné události, popř. reaguje korektně v diskusním fóru, které připraví učitel		
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- rozlišuje význam. vztahy gramat. jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikál., morfolog. i syntakt. ve větě jednoduché i souvětí	Skladba	MEV - kritické čtení a vnímání mediál. sdělení

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro danou komun. situaci - odlišuje spis. a nespis. projev a vhodně užívá spis. jazyk. prostředky	Vypravování	OSV - kooperace a kompetice VDO - občan, občanská spol. a stát MEV - stavba mediál. sdělení
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči využívá základy studijního čtení - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému pís. projevu i k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní	Popis	EV - ekosystémy MEV - tvorba mediál. sdělení
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní	- rozlišuje subjekt. a objektiv. sdělení	Životopis	OSV - sebepoznání

a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- odlišuje spis. a nespis. projev a vhodně užívá spis. jazykové prostředky - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramat. i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem		a sebepojetí VDO - občan, občanská spol. a stát
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Žádost	OSV - komunikace
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro danou komun. situaci - odlišuje spis. a nespis. projev a vhodně užívá spis. jazyk. prostředky	Pozvánka	VDO - občanská společnost a škola OSV - kreativita
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výťah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky textu - vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výťah z přečteného textu - připraví s oporou své informační portfolio, prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky	Výťah	OSV - rozvoj schopností a poznávání

Český jazyk – literární výchova - 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- tvoří vlastní literární text podle svých schopností	V krajině her a fantazie	OSV - kreativita

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje základní liter. druhy a žánry - rozpoznává základ. rysy individ. stylu autora	O přátelství a lásce	MUV - lidské vztahy, princip sociál. smíru a solidarity
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divad. nebo film představení a názory na uměl. dílo - rozlišuje liter. hodnotnou a konzumní	Staré příběhy – věčné inspirace	MUV - etnický původ OSV - hodnoty, postoje, praktická etika
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk liter. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Nikdy se nevzdávej – souboje, prohry, vítězství	OSV - kooperace a kompetice
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- rozpoznává základ. rysy výrazného individ. stylu autora	Jak jsem potkal lidi	MEV - práce v realizačním týmu EV - vztah člověka k prostředí
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- Rozlišuje základní liter. druhy a žánry - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby....	S úsměvem jde všechno líp	OSV - seberegulace a sebeorganizace

Český jazyk – jazyková výchova - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí jazykové normy při tvorbě vhodných jazyk.	Obecné výklady o jazyce	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

užití	projevů podle komunikační situace		
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- rozlišuje a příklady v textu - dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Nauka o slovní zásobě	VDO - občanská společnost a škola EV - vztah člověka k prostředí
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- správně třídí slovní druhy, - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá - ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Tvarosloví	MEV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozlišuje významové vztahy gramat. jednotek ve větě a v souvětí - využívá znalostí o jazyk. normě při tvorbě vhodných projevů podle komunikační situace - zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online	Skladba	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- odlišuje spis. a nespisovný projev a vhodně užívá spis. jazyk. prostředky - využívá základy studijního čtení	Charakteristika liter. postav	MUV - kulturní diference
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá všech prostředků řeči	Subjektivně zabarvený popis	EV - vztah člověka k prostředí
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- dorozumívá se kultivovaně, výstižně vhodnými jazyk. prostředky - využívá základy studijního čtení - posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.)	Výklad	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Výtah	VDO - formy participace občanů v polit. životě
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci	- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně,	Úvaha	EV OSV - hodnoty, postoje, praktická etika

v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	výstižně vhodnými jazyk. prostředky - odlišuje spis. a nespis. projev a vhodně užívá spis. jazykové prostředky - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní		
---	--	--	--

Český jazyk – literární výchova - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje základní liter. druhy a žánry, porovná je i jejich fci, uvede jejich výrazné představitele porovnává různá ztvárnění téhož námětu	Nestárnoucí literatura	MUV - kulturní diference
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- rozpoznává základní rysy výrazného stylu autora - uvádí základní liter. směry a jejich významné představitele - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů liter. teorie	Z literatury 19. století	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- rozpoznává základní rysy výrazného individ. autorova stylu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divad. nebo film. představení a názory na uměl. dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu	Smutky, strastí, svízele	MUV, VDO, OSV
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje	- uceleně reprodukuje přečtený text, - popisuje strukturu a jazyk liter. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Humor	OSV, VDO, MEV

<p>strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>- rozpoznává zákl. rysy individ. stylu autora</p> <p>- rozlišuje liter. hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>		
<p>ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<p>- rozpoznává základní rysy výrazného individ. stylu autora</p> <p>- tvoří vlastní liter. text</p>	Chvála jazyka	MEV - práce v realiz. týmu
<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> <p>- porovnává různá ztvárnění téhož tématu</p>	Jiné světy	OSV, MUV

Český jazyk – jazyková výchova -9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>- rozlišuje spis. jazyk, nářečí a obecnou češtinu zdůvodní jejich užití</p>	Jazyky slovanské. Obecné výklady o č. j.	MUV - etnický původ VMEGS - jsme Evropané
<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>	<p>- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>	Zvuková stránka jazyka	MUV - lidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
<p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá</p>	<p>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slov. zásoby a zásady</p>	Tvoření slov, psaní i/y po oboj. souhl.,	MUV, VMEGS OSV

nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	tvoření čes. slov - v písemném projevu zvládá pravopis lexikál., morfolog. i syntakt. ve větě jednoduché i souvětí	skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné	- samostatně pracuje s Pravidly čes. pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny, s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slov. zásoby a zásady tvoření čes. slov	Význam slova	MEV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně třídí slovní druhy, tvoří spis. tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikač. situaci	Tvarosloví	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozlišuje význam. vztahy gramat. jednotek ve větě a souvětí - využívá znalostí o jazyk. normě při tvorbě vhodných jazyk. projevů podle komunikační situace - zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online	Skladba	MEV - fungování a vliv médií ve společnosti

Český jazyk – komunikační a slohová výchova -9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- odlišuje spis. a nespis. projev a vhodně užívá spis. jazyk. prostředky vzhledem ke svému komunikač. záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbál. i paralingvál. prostředků řeči	Vypravování	OSV - psychohygiena EV - lidské aktivity a problémy život. prostředí
ČJL-9-1-09	- uspořádá informace v textu	Popis	OSV, VDO,

uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíč. slova, formuluje hlavní myšlenky textu...	a charakteristika	MEV
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- odlišuje spis. a nespis. projev a vhodně užívá spis. jazyk. prostředky vzhledem ke svému komunikač. Záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Tiskopisy, životopis	OSV
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- využívá základy stud. čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování	Výklad a výtah	MEV, VDO
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- využívá základy stud. čtení rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě	Úvaha	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07	- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Proslov, diskuse a publicistické útvary	MEV - fungování a vliv médií ve společnosti EV - základní podmínky života

zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
---	--	--	--

Český jazyk – literární výchova - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<p>- rozpoznává základní rysy výrazného individ. stylu autora</p> <p>- porovnává různá ztvárnění téhož námětu</p> <p>- rozlišuje liter. hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	Chvála vypravěčství	OSV, MUV
<p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divad. nebo film. představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- rozlišuje liter. hodnotnou a konzumní</p>	Naruby aneb Jak vychovávat vychovatele	OSV, VDO
	<p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich fci, uvede jejich významné představitele v české a svět. literatuře</p> <p>- porovnává různá ztvárnění námětu</p>	Divadlo – písňové texty	OSV, MEV, VMEGS
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	<p>- rozpoznává základní rysy výrazného individ. stylu autora</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>- tvoří vlastní liter. text podle svých schopností</p>	Poezie	OSV, VDO, MUV
ČJL-9-3-06	- porovnává různá ztvárnění	Vize a fantazie	OSV, VDO,

rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	téhož námětu - rozlišuje základní literární druhy a žánry		MUV, MEV
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- rozpoznává základ. rysy výrazného individ. stylu autora - uvádí základní liter. směry a jejich významné představitele	Osudy	OSV, VDO, MUV

1. 2.Vzdělávací obor: Cizí jazyk

1. 2. 1. Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Má důležité postavení ve školním vzdělávacím programu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících okruhů průřezových témat Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je žákům poskytnout nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, umožnit jim správně vnímat sdělení v cizím jazyce, rozumět jim a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí v jiných zemích, poznávat jejich kulturní tradice, vede k vzájemnému porozumění a toleranci.

Anglický jazyk ve školním vzdělávacím programu zahrnuje všechny složky cizojazyčného vzdělávání: jazykové prostředky (zvuková a grafická stránka jazyka, slovní zásoba a mluvnické učivo) jsou základem pro rozvoj řečových dovedností (poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev).

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu **Anglický jazyk** jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Osobnostní a sociální výchova

Zaměřuje se na zvládnutí verbální komunikace v různých životních situacích. Vede žáky k poznání sama sebe a vyjádření vlastního postoje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vede k poznání tradic a zvyků národů Evropy k poznání kultury a reálií anglicky mluvících zemí.

Multikulturní výchova

Zprostředkovává poznání odlišných kultur a zvyků, vede je ke vstřícnému postoji k odlišnostem.

Mediální výchova

Čtení a vnímání mediálních sdělení s využitím různých informačních zdrojů. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žáků umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy.

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- nebát se požádat o objasnění nepochopeného učiva nebo cizojazyčného textu.

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat a napsat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí kultivovaný projev,
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- poznání a chápání anglického jazyka jako zdroje pro využívání získaných znalostí, a dovedností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost.

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Kompetence digitální

- motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování
- slovní zásoby a správné výslovnosti,

- vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat,
- vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů,
- vést žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje,
- vést žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií),
- vést žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů,
- vést žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků,
- vést žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vést žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

3. – 5. ročník

Anglický jazyk – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>Žák CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p>	<p>Žák:</p> <p>STARTER UNIT</p> <p>- seznamuje se s anglickou abecedou a hláskováním (spelling), pozdraví, představí se, plní úkoly zadané anglicky, odpoví na otázky, počítá do 12</p> <p>- motivování žáků k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, vedení</p>	<p>Alphabet Greetings and introductions Colours Basic instructions in the classroom Numbers 1 -12</p>	<p>VMEGS</p> <p>- rozvoj základních vědomostí pro porozumění sociálních a kulturních odlišností, význam jazyka pro dorozumění v Evropě a ve světě</p> <p><i>M</i></p>

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů		
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	UNIT 1 - označí základní barvy - zeptá se na předměty kolem sebe - odpovídá, žádá a odpovídá na žádost	Indefinite articles please – thank you – you’re welcome – here you are	OSV - rozvoj základních komunikačních dovedností
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	UNIT 2 - ptá se na barvy a odpovídá - ptá se na věk a odpovídá	Numbers 13 – 20 Age / colour-related phrases	<i>M</i>
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	UNIT 3 - určí a pojmenuje domácí zvířata - odhadne a zeptá se na správnost - pojmenuje dny v týdnu	Animals Days of the week Verb “to be“	<i>Př</i>
	UNIT 4 - vyjádří pocity a nálady - pojmenuje Vánoce a seznámí se s kulturním pozadím daného svátku	Adjectives Christmas	
	UNIT 5 - popíše obličej		
	UNIT 6 - mluví o členech své rodiny	Have got interrogative + negative My family	OSV - utváření vztahu ke členům rodiny, porozumění sobě samému i druhých, utváření dobrých mezilidských vztahů
	UNIT 7 - popíše lidské tělo	Have got – short answers Parts of the body	
	UNIT 8 - mluví o oblečení; zeptá se, zda někomu nějaká věc patří	Clothes Possessive ‘s	
	UNIT 9 - mluví o tom, co má a nemá rád	Like Food	MUV - rozmanitost různých

	- objedná jídlo - pojmenuje Velikonoce a seznámí se s kulturním pozadím daného svátku	Easter	kultur (zvyky stravování, porozumění odlišným kulturám, tradicím) - vlastní kulturní identita, kulturní hodnoty, respektování sociokulturní rozmanitosti
	UNIT 10 - určí, co je na obrázku, třídí informace	Animals, continents	<i>Př, Z</i>
	UNIT 11 - mluví o umístění různých předmětů, pojmenuje měsíce	Things and toys Prepositions of place There is / there are Months	
	UNIT 12	Revision	

Anglický jazyk – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Žák:</p> <p>STARTER UNIT - vymění si s partnerem informace o sobě, mluví o svých schopnostech, pojmenuje předměty</p> <p>- motivování žáků k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti</p>	<p>What's your favourite ...? Do you like ...? What's this? He/she can play the ... (musical instruments)</p>	<p>OSV - osobnostní rozvoj</p> <p><i>HV</i></p>
<p>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici</p>	<p>UNIT 1 - mluví o svých sportovních schopnostech</p>	<p>Can + sports activities</p>	<p><i>TV</i></p>
	UNIT 2		

<p>vizuální oporu</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>Žák</p> <p>CJ-5-2-01</p> <p>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p>	<p>- pojmenuje místa a místnosti v domě, mluví o tom, kde věci jsou, popisuje dům/byt</p>	<p>Prepositions of location There is/there are Furniture</p>	<p>MUV</p> <p>- seznámení s rozmanitostí různých kultur (kultura bydlení, životní styl, respektování druhých, tolerance odlišných kultur)</p>
<p>CJ-5-2-02</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>UNIT 3</p> <p>- mluví o nemocech - dává příkazy, rady</p>	<p>Illnesses</p>	
<p>CJ-5-2-03</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p>	<p>UNIT 4</p> <p>- mluví o městě, žádá a udává směry - Christmas</p> <p>- vedení žáků k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat</p>	<p>Giving instructions</p>	
<p>Žák</p> <p>CJ-5-3-01</p> <p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>UNIT 5</p> <p>- dokáže vyjádřit probíhající děj - popisuje prázdninové činnosti</p>	<p>Present continuous</p>	
<p>CJ-5-3-02</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>UNIT 6</p> <p>- mluví o počasí - Valentine's Day</p>	<p>Weather</p>	
<p>PSANÍ</p> <p>Žák</p> <p>CJ-5-4-01</p> <p>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů</p>	<p>UNIT 7</p> <p>- vyjádří čas, zeptá se na čas - mluví o škole a rozvrhu</p>	<p>Time School subjects Like</p>	<p>MUV</p> <p>- poskytnutí základních znalostí o odlišnosti ve vzdělávání</p>
	<p>UNIT 8</p> <p>- porovnává televizní programy</p>	<p>Types of film Adjectives</p>	<p>MEV</p> <p>- možnosti mediální komunikace, osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli médií - využití médií jako zdroje informací, zábavy, vyplnění volného času</p>

a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	UNIT 9 - popisuje svůj volný čas, koníčky a zájmy	Present simple Free time activities Days of the week (revision)	OSV - utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni (volnočasové aktivity) - rozvoj dovedností pro spolupráci
	UNIT 10 - mluví o zvířatech, kde žijí, čím se živí - ptá se a odpovídá na otázky o zvířatech	Animals Present simple	<i>Př</i>
	UNIT 12	Revision Role-play (Stone Soup)	

Anglický jazyk – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny	Žák: UNIT 1 - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví, rozloučí se	Greetings and introductions	OSV - utváření praktických jazykových a životních dovedností

<p>pomalů a zřetelně a tůkají se osvojovaných tůmat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>Źák</p> <p>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace tůkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných tůmat</p>	<p>- zapojí se do jednoduché konverzace, poskytne požadovanou informaci, porozumí známým slovům v poslechu</p> <p>- počítá v rozsahu 1-100</p> <p>- sdělí své telefonní číslo a umí se zeptat na telefonní čísla druhých</p> <p>- rozliší číslovky</p> <p>- motivování Źáků k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, k procvičování gramatických jevů</p> <p>- vedení Źáků k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi</p>	<p>Numbers 1-100</p> <p>Articles a/an</p> <p>Commands</p> <p>Spelling the alphabet</p> <p>Plurals</p>	<p><i>M</i></p>
<p>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky tůkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných tůmat a podobné otázky pokládá</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>Źák</p>	<p>UNIT 2</p> <p>- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, poskytne požadovanou informaci, vyslovuje a čte foneticky</p> <p>- čte se správnou výslovností, rozumí jednoduché konverzaci o ostatních lidech</p> <p>- doplní jednoduchý text</p> <p>- rozumí jednoduchým údajům v textu s obrázky</p> <p>- rozumí jednoduchým informacím v telefonní konverzaci</p> <p>- hovoří o tom, co komu patří</p>	<p>Countries</p> <p>Verb “to be“</p> <p>Possessive adjectives + possessive <u>s</u></p> <p>Personal information</p> <p>Yes / No and <i>Wh</i>-questions</p>	<p>OSV</p> <p>- mezilidské vztahy v rodině i v třídním kolektivu</p> <p>- rozvoj komunikačních dovedností, spolupráce a pomoci</p> <p><i>Z</i></p>
<p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným</p>	<p>UNIT 3</p> <p>- zapojí se do jednoduché konverzace</p> <p>- čte se správnou výslovností</p> <p>- rozumí jednoduchým</p>	<p>“to have“</p> <p>this, these</p> <p>Adjectives</p>	<p>MUV</p> <p>- odlišnost systému vzdělávání</p>

			vztahy, průřezová témata)
POSLECH S POROZUMĚNÍM	Žák: <i>PROJECT 1</i>		
Žák CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	UNIT 6 - popisuje osoby, porovnává osoby - rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky - hovoří o tom, co kdo dělá - hovoří o zvycích, obvyklých činnostech a o tom, co právě dělá - hovoří o tom, kolik co stojí - nakupuje v obchodě	Present continuous How much is/are...? It's/ they are...£ Clothes Revision	
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- motivování žáků k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti		
MLUVENÍ Žák			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- vedení žáků k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů		
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- Culture page - People		MUV - porozumění odlišným kulturám, způsobům života, tradicím Z
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<i>PROJECT 2 (Třetí vydání)</i> INTRODUCTION - představí se, řekne, odkud pochází - vyplní formulář - popíše činnost na obrázku	Present simple, question forms Personal information Present continuous	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák			
CJ-9-3-01	UNIT 1 - rozumí jednoduchým informacím v textu	Present simple Wh- questions	OSV - podpora osobnosti žáka

<p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>CJ-9-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popíše režim dne - rozpozná datum v poslechovém cvičení - dokáže správně vyjádřit datum - hovoří o svých zájmech a zvycích 	<p>Adverbs of frequency</p> <p>Ordinal numbers</p> <p>Months of the year</p>	<p>a individuálních potřeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - formování studijních dovedností <p><i>M</i></p>
<p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>PSANÍ Žák</p> <p>CJ-9-4-01</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-4-03</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>UNIT 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat vzhled zvířat a osob - rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky - orientuje se v textu <p>UNIT 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí se zeptat ostatních, kde byli - rozumí textu v minulém čase - pojmenuje běžné dopravní prostředky a běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním, prázdninami, dovolenou - zeptá se kamaráda, co dělal v uplynulých dnech nebo o prázdninách a na podobné otázky odpoví - na základě poslechu rozliší jednotlivé mluvčí na základě informací, které o sobě sdělí <p>- vedení žáků k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat</p>	<p>Position of adjectives</p> <p>Subject and object pronouns</p> <p>Animals, pets</p> <p>Demonstrative pronouns</p> <p>Must</p> <p>Revision</p> <p>Past simple</p> <p>Regular verbs</p> <p>Irregular verbs</p> <p>Holidays</p> <p>Problems, accidents</p>	<p><i>Př, Z</i></p> <p><i>Z</i></p>

Anglický jazyk – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>MLUVENÍ Žák</p> <p>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p> <p>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<p>Žák:</p> <p><i>PROJECT 2</i> UNIT 4</p> <p>- pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů - na základě poslechu uvede, co si dávají jednotliví mluvčí k obědu - rozumí pojmům v jídelním lístku - simuluje situaci v běžné restauraci - rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - dokáže se zeptat na množství</p> <p>- motivování žáků k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti</p> <p>UNIT 5</p> <p>- rozumí textu s geografickými údaji - pojmenuje různé druhy počasí - pohovoří o tom, v čem se věci liší - vyjadřuje skutečnosti přídavnými jmény v superlativu</p> <p>UNIT 6</p> <p>- pojmenuje běžné typy TV pořadů a filmových žánrů - zeptá se kamaráda, co zamýšlí v nejbližších chvílích dělat</p>	<p>Food and drinks</p> <p>Countable and uncountable nouns</p> <p>Articles</p> <p>In a restaurant</p> <p>Some vs. any</p> <p>Expressing quantity</p> <p>Stone Soup</p> <p>Adjectives</p> <p>Comparatives</p> <p>Superlatives</p> <p>Similes</p> <p>Types of weather</p> <p>Types of TV programmes and films</p> <p>Going to</p>	<p>VMEGS - rozvíjení základních vědomostí pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem</p> <p>Z</p> <p>MEV - potenciál médií jako zdroj informací i zábavy</p>

<p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>PSANÍ Žák</p> <p>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>a na stejné otázky odpoví - chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu - dokáže vyjádřit povinnost - vytváří návrhy a zároveň na obdobné návrhy reaguje</p> <p><i>PROJECT 3</i> UNIT 1 - pojmenuje běžné etapy lidského života - popisuje děj, který proběhl v minulosti - rozumí čtenému popisu rodiny a stručné charakteristice jejich členů, vyhledá v textu specifické informace - dokáže představit kamaráda a formulovat pozvání na nějakou akci</p> <p>UNIT 2 - gramaticky správně formuluje prognózy do budoucnosti a okamžitá rozhodnutí - vede rozhovor o svých plánech a představách o budoucnosti - využívá běžné společenské fráze ve vhodné situaci - dokáže nabídnout pomoc</p> <p>UNIT 3 - dokáže popsat místnosti v domě, vybavení - používá běžné fráze</p>	<p>Adjectives and adverbs</p> <p>Have to</p> <p>Making suggestions</p> <p>Life stages</p> <p>Past simple</p> <p>Irregular verbs</p> <p>My family</p> <p>Invitations</p> <p>Introducing people</p> <p>Likes and dislikes</p> <p><i>will</i> for predictions and decisions</p> <p>Offers</p> <p>House and furniture</p> <p>Sound/look + adj.</p>	<p>OSV - řešení problémů, návrhů, rozhodovací schopnosti - komunikační schopnosti</p> <p>OSV - poznávání lidí, utváření vztahu ke členům rodiny, podpora mezilidských vztahů, vedení k porozumění sobě samému i druhých</p>
--	--	--	---

	a obraty hovorové angličtiny, reaguje na informace		
--	--	--	--

Anglický jazyk – 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>MLUVENÍ Žák CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p>	<p>Žák:</p> <p><i>PROJECT 3</i> UNIT 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správně popíše průběh činnosti v minulosti - rozumí popisu událostí v minulosti a rozlišuje v něm činnosti konané a vykonané - pojmenuje přírodní katastrofy - motivování žáků k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti <p>UNIT 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje obrázky z Londýna na základě porozumění čtenému popisu výletu - vedení žáků k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat - rozumí zápletce krátkého komiksového detektivního příběhu - rozumí slyšenému i čtenému popisu cesty 	<p>Past continuous</p> <p>Past continuous vs. past simple</p> <p>Natural disasters</p> <p>Sightseeing</p> <p>Articles (<i>the with places</i>)</p> <p><i>Every-, any-, some-, no-</i></p> <p>Present continuous for future</p>	<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MUV - multikulturalita</p> <p>VMEGS - kulturní odlišnosti mezi národy, význam jazyka pro dorozumění v Evropě a ve světě</p> <p>Z</p>

<p>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<p>- zeptá se na cestu a na stejný dotaz odpoví - využívá běžné fráze v každodenních situacích - gramaticky správně vyjádří, co bude dělat v nejbližším čase</p>	<p>Making arrangements</p>	
<p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>UNIT 5 - využívá správné výrazy k pojmenování zážitků - pochopí hlavní myšlenku čteného komiksového příběhu a rozliší v něm činnosti jednotlivých účastníků děje</p>	<p>Present perfect</p>	<p>EV - vztah člověka k životnímu prostředí</p>
<p>PSANÍ Žák</p>	<p>- zeptá se kamaráda, zda někdy dělal méně obvyklé činnosti a na podobné otázky odpoví - rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence článku o negativním jevu spojeném s výpravami na Mt. Everest - užívá vhodných hovorových výrazů v každodenních situacích</p>	<p>Giving advice (<i>should / shouldn't</i>)</p>	<p>Z</p>
<p>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>	<p>UNIT 6 - pojmenuje běžná, lehká onemocnění a zdravotní obtíže - zeptá se kamaráda, jaké má zdravotní problémy - rozumí zápletce čteného detektivního komiksového příběhu a vyhledá v něm specifické informace - gramaticky a obsahově správně vysvětlí význam běžných značek na veřejných místech - vyjmenuje pravidla, která platí v jeho škole - využívá výrazy překvapení a porozumění, dokáže formulovat návrhy i reakce na ně</p>	<p>Must/have to</p>	<p>OSV - morální rozvoj - zvládání vlastního chování, dodržování pravidel</p>
<p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>School rules</p>	<p>School rules</p>	
<p>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Phrasal verbs</p>	<p>Phrasal verbs</p>	

	<p>v běžných situacích každodenního života</p> <p><i>Project 4</i> INTRODUCTION - dokáže rozlišit použití přítomného času prostého a průběhového - vyjadřuje budoucí děj</p> <p>UNIT 1 - rozumí hlavním bodům textů, dokáže v nich vyhledat specifické informace - pojmenovává různé druhy materiálů a vzorů látek, popisuje oblečení - gramaticky správně formuluje popis událostí v minulosti - dokáže vyjádřit opakovaný děj v minulosti a porovnat ho se současným stavem</p>	<p>Present simple v. present continuous</p> <p>Stative verbs</p> <p>Future tenses</p> <p>Past tenses</p> <p>Used to</p> <p>Too/enough</p> <p>Describing clothes</p> <p>Past modals</p>	<p>OSV - sebereflexe a sebepojetí</p> <p><i>Z, D</i></p>
--	--	--	--

Anglický jazyk – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované</p>	<p>Žák:</p> <p>UNIT 2 - rozumí čtenému článku o kaskadérech a vyhledá v něm specifické informace - gramaticky správně formuluje popis posledních událostí a zážitků z minulosti s následkem</p>	<p>Present perfect</p> <p>Present perfect v. past simple</p> <p>Nouns and adjectives</p> <p>Question tags</p>	<p>MEV - vnímání mediálního sdělení - role a vliv médií, cíle a strategie mediálních obsahů</p>

<p>promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>MLUVENÍ Žák</p> <p>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p> <p>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>PSANÍ Žák</p> <p>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných</p>	<p>v přítomnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává podstatná a přídavná jména se stejným slovním základem - v rozhovoru si ověří svoji domněnku krátkou otázkou - motivování žáků k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti <p>UNIT 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat jednotlivé části lidského těla - vhodnými výrazy podá doplňující informace k faktům nebo událostem - užívá v rozhovoru běžné hovorové výrazy k vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s návrhem něco dělat/něco podniknout <p>UNIT 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům čteného a slyšeného textu - užívá vhodné hovorové výrazy při objednávání jídla - vedení žáků k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat <p>UNIT 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojí neznámá 	<p>Parts of the body</p> <p>Problems and treatments</p> <p>Relative pronouns</p> <p>should / might</p> <p>Agreeing / disagreeing</p> <p>Verb + <i>-ing</i> or infinitive</p> <p>Adjectives with <i>-ed</i> or <i>-ing</i></p> <p>Asking people to do things</p> <p>Ordering a meal</p> <p>Culture: Robin Hood</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dovedností komunikace - řešení problémů <p><i>D, Z</i></p>
--	---	---	---

<p>témat</p> <p>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písenné sdělení</p>	<p>slovíčka s jejich definicí a pracuje s texty o problémech životního prostředí - gramaticky správně popisuje situace, ve kterých činnost má či měla větší důležitost než její původce</p> <p>UNIT 6</p> <p>- porozumí čtenému příběhu s pomocí ilustrací - v slyšeném rozhlasovém pořadu rozliší problémy jednotlivých mluvčích - zopakuje si frázová slovesa - dokáže správně formulovat reálnou i hypotetickou podmínku děje a používá správné gramatické struktury k vyjádření děje v závislosti na čase</p>	<p>Our environment</p> <p>Passive voice</p> <p>Everyday English</p> <p>Culture: Australia</p> <p>Relationships</p> <p>Conditional clauses</p> <p>Phrasal verbs</p> <p>Time clauses</p> <p>Verbs and nouns</p> <p>Useful expressions and phrases</p> <p>Culture: Volunteering The European Union</p>	<p>EV - vztah člověka k životnímu prostředí</p> <p><i>Př, Ch, Z</i></p> <p>MUV - porozumění odlišným kulturám, způsobům života, tradicím - utváření postoje tolerance a respektu <i>Z</i></p> <p>OSV - podpora mezilidských vztahů</p> <p>VMEGS - prohloubení základních vědomostí pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací a jejich vlivu</p>
---	---	---	--

1. 2. 2. Vzdělávací předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků zaujímá stěžejní postavení ve výchovném a vzdělávacím procesu a přispívá k chápání a objevování nových skutečností. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové

bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním i pracovním životě.

Poskytuje rovnocenné šance na trhu práce a přispívá ke sblížení kultur.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Vyučování v jazyce německém, jako druhém cizím jazyce je realizováno s dvouhodinovou dotací v 7. – 9. ročníku druhého stupně základní školy. Cílem vyučovacího předmětu německý jazyk je pomoci osvojit si tento jazyk na úrovni A1, která vychází ze Společného evropského referenčního rámce a umožnit nadaným žákům zvládnout mezinárodně uznávané testy této úrovně. Vzdělávání v tomto jazyce má za cíl připravit žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, k čemuž mohou být využity i znalosti z ostatních předmětů (informatika).

Hlavním cílem je systematický výcvik v řečových dovednostech – porozumění, ústním a písemném projevu, reprodukci a rovněž jazykových prostředků – výslovnosti, gramatiky, slovní zásoby a pravopisu.

Vyučovací činnost v předmětu jazyk německý směřuje:

- k rozvoji schopnosti chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty, přiměřeně na ně reagovat, schopnosti vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, dosahovat jazykové a fonetické správnosti, schopnosti písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení a respektovat přitom základní pravopisná pravidla,
- k seznámení se základními poznatky reálií a zvyků německy hovořících zemí.
- k osvojení efektivních učebních postupů vedoucích ke studiu cizích jazyků,
- k vyšší jazykové erudici a rozvoji emocionální, intelektuální, etické a estetické složky osobnosti žáka
- k rozšíření všeobecného kulturního obzoru, který vede k porozumění mezi národy, ke vzájemné toleranci, respektu a úctě ke kulturním hodnotám jiných národů
- k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a zvládnutí práce s jazykovými prameny i s texty různého zaměření
- k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu, jako prostředku prosazení sebe sama
- k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- k zvládnutí běžných pravidel komunikace mezi lidmi daného kulturního prostředí a rozvoji pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace.

Vyučovacím předmětem německý jazyk prolínají průřezová témata

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Enviromentální výchova

Uvedená průřezová témata se realizují ve vzdělávacím obsahu předmětu německý jazyk v příslušných ročnících a konkrétní tématické okruhy jsou uvedeny v učebních plánech jednotlivých ročníků.

Rozvoj klíčových kompetencí je jedním z hlavních výchovných a vzdělávacích cílů. Záleží na domluvě mezi vyučujícími, jaké zvolit strategie, pomocí kterých docílí rozvoje klíčových kompetencí u žáků. Zároveň však tyto mají poskytovat učitelům svobodu, aby mohli realizovat své nápady a postupy v konkrétních hodinách.

Ve výuce se pravidelně uplatňují prostředky aktivizující činnost žáků – hry, dramatizace, recitace, zpěv, párové a skupinové formy práce, problémové úkoly a další. Pro oživení situací učitel využívá autentických materiálů zvukových i vizuálních. Výuka musí být poutavá, obsahem i formou zajímavá a přitažlivá. Učitel by měl vytvářet příznivou atmosféru pro spontánní projev žáka a navozovat situace, které podporují aktivitu žáků při zvládnání cizího jazyka.

Všeobecně vzdělávací cíl je zaměřen na systematické rozvíjení a prohlubování všeobecných znalostí a dovedností včetně klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školy.

Jsou to:

znalosti reálií

znalosti společenské kultury a sociokulturního chování

rozvoj osobnosti žáků

prohlubování studijních dovedností

rozvoj obecně komunikačních dovedností

rozvoj personálních a interpersonálních kompetencí

schopnost řešit problémy

schopnost práce s informacemi

Zcela specifický je komunikační cíl vzdělávání v cizím jazyce, který umožní žákům jednak

se domluvit v cizí zemi v každodenní situaci a hovořit o běžných tématech, včetně písemné komunikace, popřípadě v příštích letech využít cizí jazyk pro účely studijní a pracovní.

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a

dalších osvojovaných témat

- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení: vedeme žáky k pochopení významu celoživotního učení.

Kompetence k řešení problému: podporujeme schopnost logického myšlení a tvořivé práce

Kompetence komunikativní: vedeme žáky k účelné diskusi.

Kompetence sociální a personální: vedeme ke schopnosti práce v týmu.

Kompetence občanské: vedeme k chápání svobody jako plnění povinností a dodržování práv.

Kompetence pracovní: pěstujeme pozitivní vztah k práci a radost z ní.

Kompetence digitální: klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Kompetence k učení:

Učitel

- ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali.
- Klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.
- Důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou německých textů.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů. Využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování.
- Neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat

v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.).

- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou).
- V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadována zřetelná argumentace při vyjadřování názorů.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- rozvíjí pomocí standardních metod komunikativní kompetence, dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním.
- usiluje o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vede žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.
- motivujeme žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.
- vede žáky práci k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vede párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáky k rozvíjení své schopnosti spolupracovat.
- vede k členění do skupin napříč ročníkem, kterých se účastní žáci z různých tříd a poskytují žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi.
- rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské:

Učitel

- vede v rámci konverzace žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.
- vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory.

Kompetence pracovní:

Učitel

- vede žáky k využívání znalosti a zkušenosti získaných ve výuce jazyka v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Kompetence digitální:

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Charakteristika učiva:

Obsah učiva v cizojazyčném vyučování tvoří čtyři složky:

1. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.
2. slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.
3. tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí.
4. mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).

Tyto složky učiva jsou prostředkem dosažení cílových komunikativních dovedností.

Jazykové prostředky:

Výslovnost

Žák si osvojuje zvukovou stránku cizího jazyka s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka.

Slovní zásoba

Aktivně si osvojuje slovní zásobu v rozsahu přibližně tisíc slov a slovních spojení, zahrnujících základní výrazy z oblasti probíraných komunikativních situací a tematických celků. Receptivně si osvojuje další množství lexika na základě práce s poslechovým i čteným materiálem.

Mluvnice

Aktivně si osvojuje základní mluvnické učivo z tvarosloví a ze skladby v souladu s rozsahem slovní zásoby a s charakterem příslušného jazyka.

Pravopis

Osvojuje si pravopis probírané slovní zásoby a pravopisné změny, k nimž dochází při tvoření mluvnických tvarů, dále základní pravidla interpunkce, psaní velkých písmen a dělení slov.

Německý jazyk jako druhý vyučovací jazyk, vyučovaný v 7. – 9. ročníku

Německý jazyk – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová
----------------------------	----------------	-------	--

			témata)
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- hláskování jmen - pozdrav, rozloučení pozdravy v německy mluvících zemích - telefonování - německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména	- Erste Schritte - Das ABC - Grüße - Reime - Namen - Wochentage - Zahlen 0 -100 - Monate - Farben - Internacionalismen - Länder und Leute	VMEGS - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy MEV - formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace <i>Čj, Aj – internacionalismy, slova převzatá z jiných jazyků příbuznost AJ-NJ D – historické souvislosti</i>
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduše způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky	- představení se, tykání, (1., 2.os. č. j. pravidel. sloves) - poděkování (slovosled oznamovací věty) - otázky, odpovědi (slovosled W-otázek) - vyplnění elektronického formuláře, který se týká jeho osoby, dotazník sdělení (3. os. mn. č. pravidel. Sloves, sloveso <i>sein</i>) - základní údaje o osobě (1. os. č. j. <i>mögen - ich mag, zápor nicht, Deutschland, Österreich, Schweiz, Tschechien, ja-nein - otázky (zjišťovací) - 3. os. j.č. pravidel. sloves, sloves sein, mögen</i>) - získávání informací vyprávění o sobě	- Hallo, ich bin... - Jasper - Wo wohne ich? - Wer bin ich? - Formular - Neu in der Schule - Vorstellung in der Schule - Gespräche auf der Straße - Länder und Leute -Ivan und Susi - Quiz - Projekt „ICH“	MEV - první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce OSV - já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině-jeho seberealizace, mezilidské vztahy VMEGS – krajina, památky, významná místa, osobnosti <i>Z – německy hovořící země, internacionalismus</i>
	- představení členů rodiny (<i>mein – meine</i>) - základní prostorová orientace (<i>dein – deine</i>) - přídavné jméno v přísudku	- Meine Familie - Familie Nowak - Familienfotos - Gegenteile - Auf der Suche nach Adjektiven	OSV - tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti

<p>pokládá DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým nápísům a orientačním pokynům</p>	<p>- vazba „von“, <i>Pamela's Mutter</i> - vyprávění příběhu</p>	<p>- Unsere Haustiere - Porträt von Matthias Mayer - Reportspiel - Corinne erzählt - Bildergeschichte</p>	<p>MEV – vypráví příběh, prezentace projektu <i>Čj – vyprávění o rodině</i> <i>Ov – vztahy v rodině</i></p>
<p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše texty týkající se jeho, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>- pojmenovat školní věci (určitý člen <i>der, die, das</i>) - neurčitý člen - otázka "Wie heißt das auf Deutsch?" (zápor <i>kein</i>) - popis předmětů - příkaz (rozkazovací způsob)</p>	<p>- Ich und meine Schule - Schulsachen - Rate mal! - Wie heißt das auf Deutsch? - Mein Computer - Im Geschäft - Sachen in der Schultasche - Was brauchen die Mitschüler? - Kettenspiel, - Suchrätsel - Wir spielen Schule - Wörterreihen</p>	<p>MEV - komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí OSV – vztahy ve třídě i mimo ni, problém šikany <i>D – zavedení povinné školní docházky, srovnání historie a dneška</i> <i>IT – popis PC a příslušenství</i></p>

Německý jazyk – 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
<p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou</p>	<p>- telefonování (časování slovesa <i>haben</i>, 4. pád podst. jmen s neurčitým</p>	<p>- Ich habe einen Computer - Max telefoniert - Wir haben viele</p>	<p>EV - zvířata, součást přírody, vztah k okolí MEV - počítač /internet/, jako</p>

<p>pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím</p>	<p>členem, časování sloves, 4. pád) - popis zvířat (zápor <i>kein</i> ve 4. pádě) - psaní dopisu - Vídeň, zajímavosti - komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech</p>	<p>- Sachen - Die Tiere von Ute - Hast du Tiere? - Katkas Brief - Ich stelle Wien vor</p>	<p>nezbytná součást komunikace současného moderního člověka <i>It – online komunikace</i></p>
<p>v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času</p>	<p>- pozvánka na oslavu (předložka „in“ ve 3. p.) počítání do 100 (množné číslo některých podstatných jmen) - určování času pojmenovat měsíce určit roční období (předložka „im“ v časových údajích) - popsat kdy a kde jsem</p>	<p>- Wo und wann? - Einladung - Wie alt bist du? - Mäuse, Mäuse - Die Uhrzeit - Monate - Jahreszeiten - Wann hast du Geburtstag? - Tante Agata sucht Max.</p>	<p>OSV - blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc <i>Př – roční období</i></p>
<p>osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>- země EU - vyjádřit přání (vazba „ich möchte“) (předložka <i>nach</i>) - jednoduchý popis plánu (časování slovesa <i>fahren</i>) - koupit jízdenku - údaje o ubytování - pozdrav z dovolené - opakování údajů o sobě - povolání - napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem</p>	<p>- In den Ferien - Wer wohnt wo? - Brief - Wohin möchten sie reisen? - Eine Traumreise - Wohin fahren alle? - Dialoge <i>Am Schalter</i> - <i>Im Hotel</i> - Grüße aus Olmütz - Spiel Die EU - Ferienreise - Steckbrief</p>	<p>VMEGS - cestování, vzájemná propojenost států EU MEV – správné využití médií za účelem výběru důležité relevantní informace <i>Z- poznávání ev. zemi</i> <i>Ov - EU</i></p>
<p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>- popis místa, kde bydlím (opakování časování sloves) - rozhovory o bydlení (časování nepravid. sloves) - vyjádření představ (přítomný čas, slovesa s odlučitel. předp.) - bydlení ve světě</p>	<p>- Bei uns - Wohnung, Wohnen - Traumhaus, Traumwohnung Traumzimmer</p>	<p>OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, mezilidské vztahy <i>Ov – rodina, nemovitost</i></p>
	<p>- jednoduchá orientace</p>	<p>- Wie komme ich ...?</p>	<p>MEV - rozvoj</p>

<p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>ve městě, rozhovory (předložka „in“ ve 3. pádě, vazba „es gibt“)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření souhlasu, odmítnutí - rozhovory s reakcí na popis cesty (předložky se 3. p., zájmena osobní) - globální porozumění základním nápisům ve městě, podání informace, poděkování - Salzburg – Mozart 	<ul style="list-style-type: none"> - Meine Stadt - Pozvání, dopis - Stadtplan 	<p>komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu</p> <p><i>M, Z – mapy, plány</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - vyprávění o průběhu dne, povinnostech, koníčcích, schopnostech (některá způsobová slovesa, číslovky do 100 000, časové údaje) - co umím (zájmena) - co se smí a nesmí - požádání - aktivity dětí u nás a v Rak., (SRN) 	<ul style="list-style-type: none"> - Mein Tag - Tagesprogramm - Pflichten und Hobbys 	<p>MUV - respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných</p> <p>OSV - organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života</p> <p><i>VkZ – zdravý životní styl</i></p>

Německý jazyk – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
<p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informace ve škole i mimo ni (další způsobová slovesa, předložka „in“ ve 4. pádě) - interview s osobnostmi, čtení s porozuměním, poroz. číslům, údajům (zájmeno „man“, další předložky) - sdílí informace o svých zájmech 	<ul style="list-style-type: none"> - Meine Woche - Stundenplan - Unterricht - Freizeitsangebot - Sport 	<p>OSV - organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života</p> <p>MEV - tvorba mediálního sdělení - rozhovor, informace pro ostatní,</p> <p><i>Tv – zdravý pohyb</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření bolesti, popis problémů (slovesa „haben, sein“ v préteritu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Was tut dir weh? - Körper - Körperteile 	<p>OSV - zvládnutí vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc)</p>

<p>témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>- rozhovor u lékaře, - - popis situace, kde jsem byl, co jsem dělal (sloveso „werden“ + příd.jm., zájmena)</p>	<p>- Beim Arzt</p>	<p>druhým) <i>Př, VkZ, Pč</i></p>
<p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>- situace a rozhovory („ich möchte“) - rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku (předložky) - požádat o informaci, poděkovat za ni - Berlin - napíše komentář k příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj</p>	<p>- In der Stadt, auf dem Lande - Einkaufen - Verkehr (mit dem Bus, Zug fahren) - Auf der Post, am Bahnhof - Im Informationszentrum</p>	<p>VMEGS - EU OSV - volba povolání <i>Ov, Z, Pč</i></p>
<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p>	<p>- popis počasí a činností (zájmena osobní a přivl.) - popis oblečení (préteritum některých modálních sloves) - blahopřání v ústní i písemné formě (Plural) - jednoduchý popis události</p>	<p>- Das Wetter heute - Wetter - Jahreszeiten - Kleidung - Weihnachten - Ostern</p>	<p>EV - vztah člověka k prostředí MUV – specifika odívání ve světě <i>Ov – svátky, zvyky</i></p>
<p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>- plány na dovolenou vyjádřit, co se mi líbí (přídavná jména a příslovce, stupňování) - co se mi líbí, nelíbí, co mě baví - zeměpisné názvy - závěrečné opakování</p>	<p>- Wieder Ferien - Urlaub - Ferien - Kleidung - Sport, Mode - Reisen</p>	<p>VMEGS - EU MUV - specifika odívání ve světě <i>Pč, Vv – design a móda</i></p>
<p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného,</p>	<p>- závěr - zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu</p>	<p>PROJEKT ICH UND FREMDSPACHEN</p>	<p>OSV - sebevzdělávání a sebezdokonalování MEV - prezentace informací na veřejnosti</p>

rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
--	--	--	--

1. 2. 3. Vzdělávací předmět: Ruský jazyk – další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Tento předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se Ruské federace a upevňovat vědomí existence rozličných kultur.

Od školního roku 2016/2017 bude realizována výuka RJ v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně v 7. ročníku.

Vyučuje se podle učebního souboru „Echo 1“ a Pracovního sešitu 1 k této učebnici.

Tyto jsou určeny k počátečnímu vyučování ruštině na základních a středních školách a společně se zvukovými nahrávkami na sebe spolu navzájem obsahově i metodicky bezprostředně navazují.

Ruský jazyk je jazykem světovým, nejen naše země se vrací na ruský trh, lidí se znalostí ruštiny (díky přerušení výuky po roce 1989) je nedostatek. Častá je poptávka v zahraničních firmách. V pozdějších letech bychom mohli navázat družební styky se školami z oblasti Ukrajiny, popřípadě Pobaltských republik nebo Ruska prostřednictvím velvyslanectví těchto zemí v Praze a podporovat vzájemné kontakty.

Výuka je zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování.

Obsah výuky

Obsahem výuky je systematické rozvíjení řečových dovedností zahrnujících dovednost porozumět vyslechnutému projevu a čtenému textu a schopnost ústně i písemně se vyjadřovat na základě zvládnutí přiměřené slovní zásoby, mluvnice, zvukové a grafické stránky daného jazyka a znalostí reálií příslušné jazykové oblasti, vypěstování návyku efektivně studovat cizí jazyky.

Při naplňování obsahu jsou realizována průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel

- Uplatňuje aktivační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky.
- používá situační komunikaci vedoucí k soustavné komunikaci v Ruském jazyce.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k porovnávání Českého jazyka a Ruského jazyka, vyhledávání shod a odlišností.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- pracuje s textem, mluveným slovem.
- vede žáky k jednoduchému vyjadřování vedoucímu ke srozumitelnosti.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu pomáhat lidem z různého kulturního prostředí.

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k toleranci a pochopení menšin v různých zemích světa – viz Rusko – více jako 100 národů a národností.

Kompetence pracovní:

Učitel

- prosazuje uvědomělé a správné používání studijních materiálů.

Kompetence digitální:

Učitel

- klade důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učí žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Obsah vzdělávacího oboru a cílové požadavky na řečové dovednosti:

Receptivní řečové dovednosti

- žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým výrazům, frázím a jednoduchým větám používaným v běžném hovoru
- rozumí jednoduchým pokynům a správně na ně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, ze kterého vyhledá potřebnou informaci a odpověď na zadanou otázku
- běžně používá jazykový slovník učebnice i dvojjazyčný překladový slovník

Produktivní řečové dovednosti

- žák sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině, místě, kde žije a běžných denních situacích
- vyplní základní údaje ve formuláři
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu
- je schopen jednoduché promluvy a konverzace
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení při použití správných gramatických a syntaktických struktur (je schopen napsat krátký dopis)

Interaktivní řečové dovednosti

- žák je schopen se zapojit do jednoduché konverzace s využitím běžných konverzačních obrátů
- je schopen poskytnout základní požadované informace

Charakteristika učiva:

Obsah učiva v cizojazyčném vyučování tvoří čtyři složky:

1. Řečové dovednosti, které jsou hlavním cílem vyučování cizímu jazyku a současně i jeho obsahem. Řečové dovednosti se rozvíjejí komplexně.
2. Jazykové prostředky zahrnují zvukovou stránku daného jazyka a také grafickou podobu jazyka včetně pravopisu, slovní zásobu a gramatické učivo.
3. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života, k realitám České republiky i zemí studovaného jazyka. Komunikační témata učitel volí a předkládá k řešení v závislosti na běžných situacích všednodenního života v souvislosti s obsahem probíraných témat.
4. Realie jsou vybrané poznatky z kultury, tradic, národních zvyků, historie, geografie, demografie, ekonomiky, současného života dané jazykové oblasti. Takto si žáci obohacují poznatky o jazyku.

Tyto složky učiva jsou prostředkem dosažení cílových komunikativních dovedností.

Jazykové prostředky:

Výslovnost

- odlišná intonace od mateřského jazyka – intonace a rytmus věty oznamovací, zejména však intonace různých typů tázacích a rozkazovacích vět,
- redukce samohlásek a intenzita slovního přízvuku; výslovnost měkkých párových
- souhlásek,
- výslovnost slabik s nepárovými souhláskami; výslovnost měkkých a tvrdých hlásek,
- výslovnost slov přejatých,
- intonační vyjádření různých emocionálních stavů.

Slovní zásoba

- frekventované způsoby tvoření slovní zásoby (odvozování, skládání, víceslovná pojmenování, zkracování, přejímání slov z cizích jazyků (současné tendence v jazyce)
- sémantika jazyka (mnohoznačná slova, synonyma, antonyma, homonyma atd.)
- důraz na slova, u kterých dochází k interferenci s mateřským jazykem, zejména v užívání odlišných slovesných vazeb;
- na druhé straně důsledně využívat příbuznosti mateřského jazyka,
- receptivní a produktivní slovní zásoba (v závislosti na 2 hodinách týdně přibližně 350 lexikálních jednotek a slovních spojení za školní rok produktivně, přiměřený počet receptivně).

Mluvnice

Morfologie

- rozdíly v rodě podstatných jmen, princip řazení k deklinačním typům; skloňování produktivních typů podstatných jmen,
- slovesa 1. a 2. časování, změna kmenových souhlásek; slovesné vazby odlišné od češtiny, pohyblivý přízvuk ve tvarech přítomného času,

- frekventovaná nepravidelná slovesa,
- slovesné způsoby, systém slovesných časů pro vyjadřování dějů současných, minulých a budoucích,
- rozlišení vidu; slovesa pohybu,
- skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých, stupňování přídavných jmen a jejich užití ve větě,
- druhy zájmen a jejich skloňování,
- vazby číslovek základních s podstatnými (a s přídavnými) jmény; užívání základních a řadových číslovek při vyjadřování data, letopočtu a při udávání času, míry, váhy a měny,
- frekventovaná spojení časoprostorových vztahů odlišná od mateřského jazyka.

Syntax

- syntaktické struktury odlišné od mateřského jazyka,
- vyjadřování záporu,
- vyjadřování možnosti, potřeby a nutnosti v různých časech,
- věty infinitivní,
- vyjadřování místa a času,
- vyjadřování vlastnictví.

Pravopis

- grafické vyjádření tvrdosti a měkkosti párových souhlásek,
- funkční užití a psaní měkkého a tvrdého znaku (např. infinitiv sloves, 2. osoba jednotného čísla),
- psaní zdvojených souhlásek ve slovech ruských a ve frekventovaných přejatých slovech,
- fonetický způsob psaní předpon, např. ис-/из-,
- psaní velkých písmen v porovnání s mateřským jazykem,
- psaní не u slovesa,
- zakončení -ли v množném čísle minulého času,
- dodržování pravidel interpunkce.

Doporučené tematické celky:

Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k reáliím České republiky i zemí studovaného jazyka, reagují na věk a zájmovou orientaci žáků i na aktuální události. Komunikační situace se volí a předkládají k řešení v závislosti na běžných situacích každodenního života a možných situacích souvisejících se získáváním a předáváním informací v budoucím zaměstnání (např. dotaz na cestu, získání informace a nákup zboží běžné potřeby, prosba o použití telefonu apod.).

Jazykové funkce přenášejí vyjadřování řečové etikety, emocionálních a duševních stavů v rozdílných životních situacích (např. pozdravy při setkání, představování, vhodné výrazy při oficiálním a neoficiálním oslovení, obraty v diskusi, umění vstoupit do rozhovoru, dovednosti sloužící k zahájení a ukončení rozhovoru, vyjadřování základních postojů, názorů, stanovisek souhlasných a nesouhlasných apod.).

Reálie

Reálie jsou vybrané poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, ekonomiky, geografie, demografie a současného života zemí dané jazykové oblasti. Reálie prostupují veškerým jazykovým učivem a jsou interpretovány v kontextu s poznatkami ze života České republiky. Obsah učiva je rozveden v rámcovém rozpisu učiva.

Ruský jazyk - 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová
----------------------------	----------------	-------	--

			témata)
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat	- ukázat na mapě Rusko - znát hlavní město Ruska, ukázat je a další města na mapě - rozpoznat významné ruské osobnosti - určit jazykovou skupinu českého a ruského jazyka - vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi	Rusko známé a neznámé	VMEGS - jsme Evropané základní seznámení s Ruskem kulturou a zvyky, významnými osobnostmi <i>Z- názvy států a příslušníků národů</i>
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- spojit zvuky s grafickým zápisem - rozlišit přízvučné a nepřízvučné slabiky - správně interpretovat slyšené slovo - seřadit slova podle pořadí písmen v abuce - přečíst tištěný a psaný text - použít předložkové vazby „v“ a „iz“ - zformulovat krátký text o své rodině - motivovat k využívání programů pro osvojování správné výslovnosti	Zvuky a písmena. Seznámení s ruskou abecedou. První slova a věty Písmena v ruské abecedě „Kto tut?“ „Kto eto?“ „Čto eto?“ „Kak tebja zovut?“ „Otkuda oni?“ „Poznakomtjes, eto moja semja?“	OSV - komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci MEV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- pojmenovat dny v týdnu - popsat každodenní činnosti - plynule číst souvislý text - časovat slovesa - správně používat formy podstatných jmen - Motivovat k využívání programů a aplikací pro osvojení slovní zásoby a správné výslovnosti - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině	FIO Familija, imja i otčestvo Přivítání a loučení „Skolko tebe let?“ Každodenní činnost Dny v týdnu Číslovky 1 – 100 Podstatná jména Slovesa typu znat', žit', govorit', učit', učit'sja	OSV - komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci <i>Ov – rodina, vztahy</i> <i>M – číslovky, počítání</i> <i>It – online slovník</i>

<p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - navazovat komunikaci (intonace, přízvuk) - představit sebe a členy své rodiny - kladné a záporné otázky a odpovědi - představit jinou osobu - pojmenovat barvy, svátky - správně pojmenovat a zapisovat číslovky - tvořit tvary minulého času - motivovat k využívání webových stránek pro získávání nových informací 	<p>Seznamte se</p> <p>Davajte poznamokomsja Zdvořilostní výrazy Číslovky 100 – 1000</p> <p>Psaní adresy, elektronické adresy Místo, kde bydlím Svátky, barvy Minulý čas sloves</p>	<p>OSV - komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci</p> <p>MEV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu</p> <p><i>Z - reálie</i> <i>M – číslovky, počítání</i></p>
---	--	---	---

Ruský jazyk - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
<p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-1-03 porozumí jednoduchým slovům, se kterými se rámci tematických okruhů opakovaně setkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat několik význačných Rusů - vyjmenovat symboly Ruska - vyjmenovat a nalézt zajímavá místa v Rusku - motivovat k využívání webových stránek pro získávání nových informací 	<p>Rusko známé i neznámé</p> <p>Ruské reálie, symboly, význačné osobnosti Ruska</p>	<p>VMEGS - jsme Evropané Seznámení s kulturou, zvyky, významnými osobnostmi Ruska</p> <p><i>It – vyhledávání informací k reáliím</i></p>
<p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného</p> <p>DCJ-9-1-03 rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li</p>	<ul style="list-style-type: none"> - správně vyslovovat a zapisovat základní číslovky do 1000 - určit místo svého bydliště i jiných osob - uvést číslo mobilního telefonu - zapsat adresu 	<p>Zapiši mne svoj adres</p> <p>Základní číslovky do 1000 Sčítání a odčítání s použitím číslovek 0 – 1000 Názvy evropských zemí a jejich hlavních měst a jejich pravopis</p>	<p>OSV- komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci</p> <p>MEV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu</p> <p><i>It – elektronická</i></p>

<p>k dispozici vizuální oporu)-rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>	<p>podle ruských pravidel - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů - tvořit časy přítomného i minulého času a používat je v písemném i mluveném projevu - skloňovat podstatná jména - vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi</p>	<p>Napsání adresy podle ruských pravidel Elektronická adresa Minulý čas sloves</p>	<p><i>adresa</i></p>
<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>- pojmenovat barvy - používat časy přítomného a minulého času - skloňovat podstatná jména -pojmenovat jednotlivé části oděvu - motivovat k využívání programů a aplikací pro osvojení slovní zásoby a správné výslovnosti</p>	<p>Žолтыj kak solnce Výrazy použité při popisu oděvu Otázky Kakož?, Kakaja?, Kakije? Názvy barev</p>	<p>OSV - komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci MEV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu</p>
<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní</p>	<p>- pojmenovat každodenní činnosti - vyjmenovat více činností při vyprávění o svém denním programu -vyjmenovat a zapsat vyučovací předměty - nazvat školní instituce - používat slovesa lžubit', smotret',</p>	<p>Školnaja žizň Pojmenování každodenních činností Příslovce času utrom, dnjom, večerom, nočju Časování sloves a jejich použití Názvy školních zařízení, prostor a pomůcek</p>	<p>OSV – komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci MEV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu</p>

informace týkající se školy DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se školy	učit, učit'sja - motivovat k využívání programů a aplikací pro osvojení slovní zásoby a správné výslovnosti - vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi		
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- vyjmenovat měsíce a roční období - určit datum - vyjmenovat známé české a ruské svátky - napsat krátkou písemnou práci - motivovat k využívání programů a aplikací pro osvojení slovní zásoby a správné výslovnosti - vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi	Listki kalendarjá Názvy měsíců, ročních období Určení data Názvy českých a ruských svátků Časování zvrtných sloves zanimať'sja, interesovať'sja používá číslovky – určení času, den, měsíc, rok	OSV - komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci, organizace času, aktivity MEV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu

Ruský jazyk - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost;	- prohlubuje správnou výslovnost a intonaci - vytváří rozhovory s vhodným použitím nových gramatických jevů - prohlubuje a automatizuje použití azbuky - nacvičuje a správně používá intonaci, slovní a větný přízvuk - rozvíjí jazykovou paměť při poslechových cvičeních	Konverzační témata: Rodina, škola, volný čas, zájmy (rozšíření a opakování) - přízvuk, intonace, и – ы - slovesa-časování v přítomném čase (нравится - не	OSV - komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci MEV - rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i

<p>popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>osvojuje si správnou výslovnost a novou slovní zásobu - vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi</p>	<p>правится) - osobní zájmena</p>	<p>psaného textu VMEGS - Evropané – kultura, zvyky <i>D, Z – reálie</i></p>
<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>- osvojuje si správnou výslovnost a novou slovní zásobu - rozvíjí jazykovou paměť při poslechových cvičeních - nacvičuje a správně používá intonaci, slovní a větný přízvuk - osvojuje si správnou výslovnost a novou slovní zásobu - vytváří rozhovory - vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi</p>	<p>Rusko, cestování vyplňování anket zeměpisné názvy, reálie ruská kuchyně čtení, psaní krátkých textů</p>	<p>VMEGS - jsme Evropané OSV - komunikace, praktické dovednosti v základní komunikaci <i>Ov- významné světové a ruské osobnosti</i> <i>D, Z – reálie</i> <i>It– online slovník, prezentace</i></p>
<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy, volného času a podobné otázky DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>- osvojuje si správnou výslovnost a novou slovní zásobu - rozvíjí jazykovou paměť při poslechových cvičeních - nacvičuje a správně používá intonaci a slovní a větný přízvuk - motivovat k využívání programů a aplikací pro osvojení slovní zásoby a správné výslovnosti</p>	<p>Škola Známky, vyučovací předměty, volný čas Intonace Poslech, Nácvik čtení Otázky a odpovědi</p>	<p>OSV – praktické komunikační dovednosti, mezilidské vztahy <i>Ov- mezilidské vztahy</i> <i>Z - reálie</i></p>

<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu</p>	<p>- poslech, čtení – reprodukce textu, otázky rozlišuje měkké a tvrdé souhlásky - psaní krátkých textů - osvojuje si správnou výslovnost a novou slovní zásobu - komunikace s využitím nové slovní zásoby - motivovat k využívání programů a aplikací pro osvojení slovní zásoby a správné výslovnosti</p>	<p>Lidé, vlastnosti, profese návčik čtení, porozumění čtenému textu a poslechu - otázky a odpovědi - měkké, tvrdé souhlásky, časování sloves - poslech, konverzace - tvrdý znak</p>	<p>OSV - rozvoj základních dovedností mezilidských vztahů a dobré komunikace MEV - tvorba mediálního sdělení OSV - organizace času, aktivity</p>
<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-3-03 rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou inform.</p>	<p>- psaní krátkých textů - komunikace s využitím nové slovní zásoby - vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi - motivovat k využívání programů a aplikací pro osvojení slovní zásoby a správné výslovnosti</p>	<p>Nákupy - počítání do 1000 - popis situace, otázky a odpovědi - potraviny, oblečení - tázací zájmena - konverzace - porozumění čtenému textu</p>	<p>MEV - tvorba mediálního sdělení OSV - rozvoj základních dovedností mezilidských vztahů a dobré komunikace <i>M - počítání</i> <i>Z – reálie</i> <i>IT - powerpoint</i></p>

2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

2.1. Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

2.1.1. Vzdělávací předmět: Matematika

1. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace má komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Čísla a početní operace
Číslo a proměnná (2. stupeň)
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Při výuce se obsah jednotlivých složek prolíná.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, pracujeme i v terénu, zejména v tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru.

V tematické okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, porozumění algoritmu operace a porozumění významové, čili schopnost propojení s reálnou situací. Učí se získávat číselné údaje, a to odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním a měřením.

V Závislostech, vztazích a práci s daty žáci poznávají určité typy změn a závislostí. Uvědomují si změny a závislosti běžných jevů. Analýzou těchto změn a závislostí z tabulek a grafů docházejí k pochopení, že změnou může být růst, pokles či nulová hodnota.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru si žáci osvojují pojem geometrického útvaru v prostoru, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, učí se tyto poznané geom. útvary rýsovat, provádět jednoduché konstrukce a postupně zvyšovat přesnost při rýsování. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky - kalkulátory, vhodný počítačový software, jednoduché typy výukových programů.

Do vyučovacího předmětu Matematika jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky, počítače a audiovizuální techniku
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení, vede je k samostudiu a potřebě celoživotního vzdělávání
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní texty)
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému
- prohlubuje žákovy intelektové dovednosti (porovnávání jevů, zobecnění...)
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vytváří modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- vede k pohotovému reagování a správné formulaci odpovědí
- seznamuje žáky s různými typy slovních úloh
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci ve vyučování

Kompetence sociální a personální

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům se specifickými poruchami učení
- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel týmové práce (rozdělení a střídání rolí, organizace práce, spolupráce, úcta..) a jejich
- respektování
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu a usiluje o dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k tvořivosti a aktivnímu zapojení do vyučovacího procesu
- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáka
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli i majetku školy

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- vede žáka k samostatnosti
- učí žáka pracovat podle předem stanoveného postupu a vede ho k hledání vlastního postupu
- kontroluje samostatné práce žáka

Kompetence digitální

Učitel

- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení (kalkulačka), např. při provádění odhadů či kontrole výsledků
- vede žáky k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- využívá digitální technologie, aby zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce
- motivuje žáky k využití digitálních technologií

- vede žáka k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- učí žáky jednat eticky v digitálním prostředí

1. – 5. ročník

Matematika – 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>- žák porovnává množství a velikost, čísla a soubory prvků s počtem do 20</p> <p>- určí počet prvků daného souboru do 20</p> <p>- vytváří soubor s daným počtem prvků</p> <p>- používá přirozená čísla k modelování určitých reálných situací</p> <p>- přečte a zapíše čísla 0 – 20</p> <p>- sčítá a odečítá v oboru 0 – 20 bez přechodu přes 10</p> <p>- řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání</p> <p>- řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace</p> <p>- řeší slovní úlohy se vztahy o-n více, o n-méně v oboru 0 – 20 bez přechodu přes 10</p> <p>- seznámení s technikou sčítání v oboru do 20 s přechodem 10 (rozklad čísla)</p>	<p>Číslo a početní operace – obor přirozených čísel 0 – 20, vytváření souborů s daným počtem prvků, čtení a zápis čísel, vztahy větší, menší, rovno – zápis, sčítání a odčítání v oboru do 10, automatizace spojů sčítání a odčítání v oboru do 10, sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes 10, automatizace spojů sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes 10, řešení slovních úloh na porovnávání, řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 bez přechodu přes 10, slovní úlohy se vztahy o n-více, o n-méně sčítání v oboru do 20 s přechodem přes 10</p>	<p>OSV - vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci</p>
	<p>- orientuje se v prostoru</p> <p>- provádí lineární uspořádání (před, za, hned před, hned za, mezi)</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty – orientace v prostoru, pojmy vlevo, vpravo, pod, nad, před, za..., posloupnost přirozených čísel</p>	
<p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje,</p>	<p>- pozná a určuje základní geometrické</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru rovinné</p>	

vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	tvary - pozná krychli, kvádr	obrazce – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, tělesa – krychle, kvádr, koule, válec, vystřihování obrazců, skládání, využití dětských skládanek, stavebnic	
--	---------------------------------	--	--

Matematika – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes 10 - umí používat znaky nerovnosti - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků v oboru do 100 - seznámí se s technikou sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes 10 (rozklad čísel) a zvládá ji - řeší jednoduché i složené slovní úlohy - orientuje se na číselné ose do 100, s její pomocí dokáže počítat po desítkách a jednotkách - dokáže zapsat a přečíst čísla v oboru do 100 - porovnává množství a velikost, zapisuje pomocí symbolů <, >, = - zvládá sčítání a odčítání v oboru do 100 i s přechodem přes 10 - zaokrouhluje dané číslo na desítky - umí používat 	<p>Číslo a početní operace – opakování učiva z 1. ročníku, porovnávání čísel, znaky nerovnosti, sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes 10, rozšíření číselného oboru do 100, numerace do 100 – počítání po desítkách, po jednotkách, čtení a zápis čísel, orientace na číselné ose, sčítání a odčítání po desítkách v oboru do 100, počítání s penězi (mince a bankovky do 100 Kč), porovnávání čísel do 100 a vztahy mezi nimi, zápis, zaokrouhlování daného čísla na desítky, sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes 10, používání závorek při počítání do 100, jednoduché slovní úlohy, názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů, řady násobků daného čísla, automatizace</p>	

<p>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>závorky - umí spoje násobílek 2,3,4,5 - dělí v oboru násobílek 2,3,4,5 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - využívá násobení a dělení v praktických situacích - řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly</p>	<p>násobílek 2,3,4,5, automatizace dělení v oboru daných násobílek, řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahu n-krát více (méně), používání sčítání a odčítání při řešení praktických úloh, řešení slovních úloh vedoucích k porovnávání čísel v oboru do 100, řešení slovních úloh o n-více, o n-méně seznámení s řadami násobků 6, 7, 8, 9, 10, spojů násobení a dělení 6, 7, 8, 9, 10</p>	
<p>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p>	<p>- zvládá počítání s penězi do 100, zvládá s nimi nakupovat (prodávát), uvědomuje si, zda na dané zboží má či ne, kolik bude platit a jakými bankovkami, kolik mu bude vráceno - umí se orientovat na číselné ose - umí poznat hodiny</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty – vytvoření konkrétních souborů (na počítadle, ve čtvercové síti, s penězi apod.) s daným počtem prvků do 100, orientace na číselné ose, orientace v čase, hodiny – časové jednotky hodina, minuta, sekunda</p>	
<p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p>	<p>- naučí se používat pravítko, zná a dodržuje základní pravidla při rýsování, rýsuje rovnou a lomenou čáru, kreslí křivou čáru - označuje bod, úsečku - dokáže rozpoznat geometrické tvary v praktickém životě - umí měřit na metry a centimetry - snaží se odhadnout délku úsečky v cm - umí narýsovat úsečku dané délky - rozpozná krychli</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru – seznámení s pravítkem, rýsování rovné a lomené čáry, úsečky, kreslení křivé čáry, rozpoznávání geometrických tvarů kolem nás, jednotky délky – m, cm, odhad délky úsečky, měření délky úsečky v cm, rýsování úsečky dané délky v cm, seznámení s krychlí, kvádrem, koulí</p>	

Matematika – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných informací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>- ovládá pamětné sčítání, odčítání jednociferných čísel v oboru do 100</p> <p>- vyjmenuje řady násobků od 1 do 10</p> <p>- chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců</p> <p>- umí řešit příklady násobení a dělení v oboru násobílek</p> <p>- porovnává množství a velikost, provádí lineární uspořádání, čte a zapisuje čísla do 1000</p> <p>- zaokrouhluje na desítky a stovky, provádí odhady a kontroly výpočtů</p> <p>- provádí početní operace s přirozenými čísly pamětně – v jednoduchých případech – a písemně v oboru do 1000</p> <p>- využívá komutativnost i asociativnost sčítání a násobení</p> <p>- chápe dělení se zbytkem v oboru násobílek a jeho použití v praxi</p> <p>- rozlišuje sudá a lichá čísla</p> <p>- řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly</p> <p>- zápis slovní úlohy</p>	<p>Číslo a početní operace – opakování učiva z 2. ročníku (sčítání a odčítání do 100), násobení a dělení v oboru násobílek 0 -10, automatizace násobilky, rozšíření číselného oboru do 1000, počítání prvků v daném konkrétním oboru do 1000, zápis a čtení trojčiferných čísel, znázornění na číselné ose, porovnávání čísel do 1000 a zapisování vztahů mezi nimi pomocí symbolů, rozklad čísla v desítkové soustavě, sčítání a odčítání po stovkách v oboru do 1000, sčítání a odčítání v oboru do 1000, zaokrouhlování daného čísla na stovky a desítky, odhad a kontrola výsledku, sčítání a odčítání násobků sta, používání závorek, písemné sčítání a odčítání do 1000, násobení a dělení do 1000 deseti a stem, dělení se zbytkem v oboru násobílek, rozlišování sudých a lichých čísel, používání sčítání a odčítání při řešení praktických úloh, řešit slovní</p>	<p>OSV při skupinové práci se žák učí spolupracovat, vytvářet dobrý vztah k druhým i k sobě samému</p> <p>EV slovní úlohy o zvířatech, rostlinách – motivace k ochraně přírody, slovní úlohy týkající se plýtvání surovinami, energií, třídění surovin</p>

		<p>úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 1000, řešit slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 1000, řešit slovní úlohy s užitím vztahů o n-více (méně) v oboru do 1000, užívat násobení a dělení v praktických situacích, řešit slovní úlohy na vztahy n-krát více, n-krát méně, řešit slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (např. sčítání, násobení)</p>	
<p>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>- popisuje jednoduché závislosti, s kterými se běžně setkává, čte a vytváří jejich grafické prezentace v jednoduchých případech</p> <p>- procvičuje sčítání a odčítání formou doplňování různých tabulek</p> <p>- doplňuje tabulky násobků daného čísla</p> <p>- pracuje s tabulkou násobení</p> <p>- umí se orientovat na číselné ose</p> <p>- užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti)</p> <p>- orientuje se v čase a umí převádět jednoduché časové jednotky</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty – vytváření konkrétních souborů (penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků do 1000, orientace na číselné ose, násobilka v oboru do 100 – doplňování tabulek, orientace v čase, převod jednoduchých časových jednotek</p>	<p>OSV při řešení slovních úloh se žák učí sebekázní, pozornosti, soustředění, cvičí si dovednosti zapamatování a řešení problémů</p>
<p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p>	<p>- užívá a rozlišuje pojmy bod, přímka</p> <p>- dbá o čistotu rýsování a pečlivé provedení</p> <p>-rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na mm</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru – opakování geometrie z 2. ročníku, trojúhelník, čtverec, obdélník, přímka, polopřímka, jejich rýsování, vzájemná poloha dvou přímek,</p>	

<p>M-3-3-02 porovnávání velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p>	<p>- označuje bod, průsečík dvou přímek - rozlišuje rovinné útvary – mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici</p>	<p>rovnoběžky, různoběžky, průsečík dvou různoběžek, čtvercová síť, rovinné obrazce, měření délky stran obrazců,</p>	
<p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jedoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>- seznámení s jednotkami délky, učí se je převádět - provádí odhady vzdálenosti a délky úsečky - modeluje stavby tvaru kvádra, krychle podle daného plánu</p>	<p>rozlišení rovinného obrazce a tělesa, názvy těles, měření délky hran těles, jednotky délky mm, cm, m, km a jejich převody, odhad délky úsečky a vzdáleností, měření úsečky s přesností na mm, modelování staveb tvaru kvádra, krychle</p>	

Matematika – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání</p>	<p>- používá celá čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p>	<p>Číslo a početní operace – opakování učiva 3. ročníku, rozšíření oboru do 1 000 000, přirozená čísla do 1 000 000, zápis čísla v desítkové soustavě, čtení a zápis čísel, rozklad čísla v desítkové soustavě, porovnávání čísel do milionu a vztahy mezi nimi zapsat pomocí symbolů, zaokrouhlování čísel na tisíce, desetitisíce, statisíce, sčítání a odčítání z paměti (u sčítání komutativnost, asociativnost), písemné sčítání a odčítání (u sčítání komutativnost, asociativnost), násobení a dělení do milionu z paměti jednociferným číslem, násobení a dělení mimo obor násobilky – pamětné, dělení se zbytkem v oboru</p>	<p>OSV žák se učí komunikaci v různých situacích – informování, odmítnutí, vysvětlování, žádost, učí se tvořit přesné otázky a odpovědi EV tvoření slovních úloh motivovaných úpravou okolí bydliště, školy, hřiště,</p>
<p>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p>	<p>- uspořádá správně čísla do milionu, provádí lineární uspořádání (před, za, mezi)</p>		
<p>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<p>- zobrazí číslo na číselné ose - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do milionu, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - provádí pamětné i písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p>		
<p>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní</p>	<p>- zaokrouhluje přirozená čísla,</p>		

<p>operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p>	<p>provádí odhady a kontrolu výsledků početních operací v oboru přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci s jednoduchým kalkulátorem a umí jej využít – kontrola výpočtů - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy - pozná a pracuje s jednoduchými zlomky - názorně vyznačuje polovinu, čtvrtinu celku - řeší jednoduché slovní úlohy - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem 	<p>násobilky, písemné násobení jednociferným a dvojciferným číslem, řešení slovních úloh v oboru do milionu, písemné dělení jednociferným číslem, užívání závorek, práce s kalkulátorem, řešení slovních úloh na porovnávání čísel do milionu, řešení slovních úloh se dvěma i více neznámými, řešení slovních úloh o n-více (méně), n-krát více (méně), úlohy na počítání průměru</p>	
<p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - čte grafy - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - vyhledává, sbírá a třídí data 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty – práce s diagramem, čtení grafu, zápis tabulky, sestavení grafu, grafické symboly, peněžní deník, jízdní řád,</p>	<p>OSV sociální rozvoj – vzájemné poznávání žáků ve třídě, při skupinové práci, žáci poznávají sami sebe, svou psychiku a temperament</p> <p>EV zpracováním grafů a tabulek se přispívá k ucelenému pohledu na problém udržitelného rozvoje</p>
<p>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí tvořit základní tvary v rovině a prostoru, modelovat je i znázorňovat - určí délku lomené čáry, pracuje se čtvercovou sítí a v ní používá osovou 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru – lomená čára a její délky, vzájemná poloha dvou přímk, různoběžky, kolmice, rovnoběžky, kolmost, práce s kružítkem, přenášení úsečky na polopřímku</p>	<p>OSV rozvoj kreativity, osobní nápady a jejich realizace, cvičení sebekontroly, organizace vlastního času, řešení problémů</p>

<p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>souměrnost, pozná souměrný útvar</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s kružítkem, dbá o bezpečnost - rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - přenáší úsečku na polopřímku kružítkem - rýsuje rovnoběžky a různoběžky - umí narýsovat kolmice - rýsuje čtverec a obdélník - vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka - rýsuje trojúhelník ze tří stran pomocí kružítka - zdokonaluje rýsovací dovednosti a čistotu práce - provádí jednoduché převody jednotek času, umí převádět jednotky délky a řeší s nimi slovní úlohy, seznámí se s jednotkami hmotnosti - sčítá a odčítá graficky úsečky 	<p>kružítkem, kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnic, osa úsečky, vlastnosti úsečky, rýsování trojúhelníku ze tří stran pomocí kružítka, výpočty obvodů – čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelník, výpočty obsahů pomocí čtvercové sítě, souřadnice bodů ve čtvercové síti, osová souměrnost, osově souměrné útvary, krychle, kvádr, čtyřboký jehlan, kužel, jednotky času, hmotnosti, délky a jejich převody, užívá základní jednotky obsahu grafický součet a rozdíl úseček</p>	
<p>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky rozvíjí logické myšlení a úsudek</p>	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řešení logických úloh, magické čtverce, číselné a obrázkové řady</p>	<p>OSV morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti komunikací</p>

Matematika – 5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
-------------------	----------------	-------	-----------------

z RVP ZV			(mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání</p> <p>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p> <p>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>M-5-1-08 porozumí významu</p>	<p>- čte a zapisuje čísla větší než milion</p> <p>- porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose</p> <p>- uspořádá správně čísla, provádí lineární uspořádání (před, za)</p> <p>- orientuje se na číselné ose a využívá ji při řešení jednoduchých úkolů</p> <p>- ke každému přirozenému číslu určí číslo, které je hned před (za)</p> <p>- porovná dvě přirozená čísla a výsledkem vyjádří znakem</p> <p>- zaokrouhluje přirozená čísla na daný řád</p> <p>- umí sčítat a odčítat přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly)</p> <p>- písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla</p> <p>- písemně odčítá dvě přirozená čísla</p> <p>- pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech</p> <p>- písemně dělí jedno a dvojciferným číslem</p> <p>- provádí odhady a samostatně kontroluje výpočty v oboru přirozených čísel</p> <p>- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost</p>	<p>Číslo a početní operace – opakování učiva ze 4. ročníku, přirozená čísla do milionu a přes milion, posloupnost přirozených čísel, zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, orientace na číselné ose, zaokrouhlování na miliony, početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti, písemné algoritmy početních výkonů, písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem, dělení jednociferným, dvojciferným dělitelem i se zbytkem, kontrola výpočtů, odhady výsledků, principy asociativnosti a komutativnosti, distributivní zákon, římské číslice, řešení slovních úloh na porovnávání do milionu, řešení slovních úloh se dvěma i více neznámými, řešení slovních úloh typu o n-více (méně), n-krát více (méně) do milionu, řešení jednoduchých logických úloh, rovnice o jedné neznámé, rovnice o dvou neznámých</p> <p>Zlomky dělení celku na části, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ až $\frac{1}{10}$,</p>	<p>OSV žák se učí pozornosti, tvořivosti, cvičení paměti, soustředění, sebekontroly, učí se vytvářet dobré mezilidské vztahy při skupinové práci, komunikovat, tolerovat a respektovat názor druhých, odůvodňovat své názory a myšlenky</p> <p>EV řešení slovních úloh, které se zabývají energií, přírodními zdroji, dopravou, neúnosným počtem vozidel</p>

<p>znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<p>a asociativnost sčítání a násobení - čte a zapisuje římské číslice - umí zapsat jednoduché zlomky - umí graficky znázornit zlomek - umí používat v praxi jednoduché zlomky - umí se orientovat v textu slovní úlohy a provést zápis - řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly - rozvíjí logické myšlení ve slovních úlohách - sestavuje slovní úlohy na daný námět - řeší slovní úlohy na porovnávání počtu prvků - počítá jednoduché rovnice - řeší slovní úlohy o jedné neznámé - umí číst a psát desetinná čísla a zobrazit je na číselné ose - umí porovnávat desetinná čísla - zobrazuje tato čísla na číselné ose - zaokrouhluje desetinné číslo v řádu desetin na celky - umí z paměti sčítat a odčítat desetinná čísla v řádu desetin, setin, tisícín - umí písemně sčítat a odčítat desetinná čísla v řádu desetin, setin, tisícín - umí násobit a dělit</p>	<p>čítatel a jmenovatel, zápis zlomku, zapisování zlomkem části celku, sčítání a odčítání zlomků se shodným jmenovatelem, jednoduché výpočty se zlomky;</p> <p>Praktické uplatnění zlomku např. v podobě slevy</p> <p>Psaní, čtení desetinných čísel</p> <p>Zobrazování na číselné ose Porovnávání Zaokrouhlování na celky</p>	
---	---	--	--

	<p>desetinná čísla řádu desetin, setin a tisícín přirozeným číslem menším než 10</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá desetinné číslo v praktických situacích - umí řešit slovní úlohy s desetinnými čísly - zapisuje „-“ při zápisu záporných čísel - vyznačí na číselné ose záporná čísla 	<p>Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel</p> <p>Násobení desítkou, stovkou, tisícem</p> <p>Písemné násobení přirozeným číslem menším než deset</p> <p>Jednoduché slovní úlohy</p> <p>Záporná čísla</p>	
<p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje tabulky a grafy různých závislostí - umí číst a zaznamenávat grafy ve čtvercové síti, vyčíst jednotlivé veličiny z grafu a tabulky - v praktickém životě rozumí jednoduchým grafům (TV, tisk) - popisuje jednoduché závislosti, s kterými se setkává, čte a vytváří jejich grafické prezentace 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty – diagramy a grafy, tabulky, proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná, přímá úměrnost, grafy a soustava souřadnic</p>	<p>EV využívá ekologickou problematiku ke zpracování grafů – problematika odpadu, skládky, plýtvání surovinami, energií, kácení a vysazování stromů</p> <p>MEV učí se zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií</p>
<p>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí sestojit rovnoběžku s danou přímkou - poznává význam dovednosti sestojit kolmici k dané přímce pro praxi - umí určit obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku měřením a výpočtem - počítá obsah pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru – rovnoběžné přímky, rýsování rovnoběžných přímek, kolmé přímky, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou, pravý úhel, konstrukce čtverce, obdélníku kružítkem, pomocí pravoúhlého trojúhelníku, konstrukce rovnostranného,</p>	

<p>stran</p> <p>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru</p>	<p>rýsuje obdélník, čtverec, rovnostranný, rovnoramenný a pravouhlý trojúhelník</p> <p>- modeluje krychli a kvádr jejich vlastních sítí</p> <p>- aplikuje jednotky, provádí jednoduché převody, umí číst jednotky objemu a používat v praxi</p> <p>- používá jednoduchou osovou souměrnost pomocí čtvercové sítě, určí osu</p>	<p>rovnoramenného a pravouhlého trojúhelníku, obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku, obsah čtverce, obdélníku pomocí čtvercové sítě, síť krychle, kvádru, modelování těles, rozeznávání prostorových útvarů, jednotky délky, hmotnosti, objemu, osová souměrnost při použití čtvercové sítě</p>	
<p>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p> <p>- rozvíjí logické myšlení a úsudek</p>	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řešení logických úloh, magické čtverce, číselné a obrázkové řady</p>	<p>OSV morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti komunikací</p>

6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Časová dotace v 6. – 9. ročníku je 5 hodin týdně, výuka probíhá v kmenových třídách. Předmět je členěn na práci s číslem a početní operace (především 6. a 7. ročník), práci s proměnnou (8. a 9. ročník), dále geometrii v rovině a prostoru, závislosti, vztahy, práci s daty, nestandardní aplikační úlohy a řešení problémových úloh. Důraz klademe na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na bezpečné zvládnutí matematických dovedností, na rozvoj logiky, tvořivosti, geometrické představivosti, abstrakce a schopnosti řešit problém. Metody práce jsou zaměřeny především na samostatnou práci žáků, využíváme však i skupinové formy práce i práci frontální.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Pro utváření a rozvíjení těchto kompetencí jsou využívány následující postupy:

Učitel

- vytváří u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- motivuje žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami
- vytváří ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci
- systematicky oceňuje dobrou práci žáků, netoleruje ledabylost
- podporuje nadané žáky v účasti v matematických soutěžích

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- podporuje u žáků rozvoj schopnosti logického a abstraktního myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- vede žáky k samostatnému uvažování a řešení problému
- poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh

Kompetence komunikativní:

Učitel

- užívá a vyžaduje v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování
- vede žáky k osvojování matematického jazyka včetně matematické symboliky
- vede žáky k práci s tabulkami, grafy a diagramy a k jejich pochopení a interpretaci
- směřuje žáky k využívání informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vytváří příležitosti k činnosti ve dvojicích či skupinách, vede žáky k vytváření a respektování pravidel týmové práce, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- vede žáky ke schopnosti střídat role ve skupině
- oceňuje projevy úcty k práci druhých
- posiluje sebedůvěru žáků
- podporuje přátelskou atmosféru v kolektivu, vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k uvědomění si svých povinností a k jejich plnění
- vede žáky k zodpovědnosti (vůči sobě i druhým)
- vede žáky k toleranci vůči odlišnostem (rasovým, sociálním, zdravotním apod.)

Kompetence pracovní:

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a správnému používání rýsovacích potřeb a dalších pomůcek a k udržování těchto pomůcek ve funkčním stavu
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a dokončení práce
- vede žáky k objektivnímu hodnocení výsledků vlastní práce

Kompetence digitální:

Učitel

- vede žáky k používání digitálních technologií jako nástroje při řešení rutinních výpočtů
- vede žáky k vyhledávání, vyhodnocování, porovnávání a třídění dat i za pomoci digitálních technologií

Matematika - 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Opakování učiva 1. stupně.	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- čte a zapisuje desetinná čísla - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky s použitím desetinných čísel	Desetinná čísla. - čtení a zápis v desítkové soustavě - porovnávání a zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na	Dělitelnost přirozených čísel. - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	

	<p>součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele</p>		
<p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<p>- narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, úhlů střídavých a souhlasných</p>	<p>Úhel a jeho velikost. - úhel, velikost úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly, střídavé, souhlasné úhly</p>	
<p>M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar</p>	<p>- sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary</p>	<p>Osová souměrnost. - shodnost geometrických útvarů - osová souměrnost - osově souměrné útvary</p>	
<p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>- zná různé druhy trojúhelníků a jejich vlastností - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) - umí sestrojít těžnice a výšky trojúhelníku - načrtne a sestrojí trojúhelník ze zadaných prvků</p>	<p>Trojúhelník. - pojem, druhy vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, těžiště, výšky kružnice opsaná, vepsaná - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníku</p>	

<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>- využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců</p> <p>- vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů a užívá je ve slovních úlohách</p> <p>- užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí</p>	<p>Povrch a objem krychle a kvádrů.</p> <p>- kvádr, krychle, síť těles</p> <p>- povrch krychle, kvádrů</p> <p>- jednotky objemu</p> <p>- objem krychle, kvádrů</p> <p>- slovní úlohy</p>	
		<p>Rozšiřující učivo</p> <p>- pravouhlé průměty těles</p>	

Matematika - 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		<p>Opakování učiva 6. ročníku</p>	
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát</p>	<p>- rozlišuje kladná a záporná čísla</p> <p>- umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose</p> <p>- chápe pojem opačné číslo</p> <p>- provádí početní operace s celými čísly</p>	<p>Celá čísla.</p> <p>- kladná a záporná čísla</p> <p>- zobrazení na číselné ose</p> <p>- opačné číslo</p> <p>- početní operace</p>	<p><i>F – teplota – záporné hodnoty teploty</i></p>

v oboru celých a racionálních čísel			
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;</p> <p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje zlomkem část celku - krátí, rozšiřuje zlomky, porovnává je - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - provádí početní operace se zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly 	<p>Zlomky a racionální čísla.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - rozšiřování a krácení zlomků, porovnávání - početní operace se zlomky - smíšené číslo - početní operace s racionálními čísly - složený zlomek 	
<p>M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p> <p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem procento - užívá základní pojmy procentového počtu - řeší úlohy na procenta 	<p>Procenta, úroky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem procento, promile - výpočty s procenty úrok - slovní úlohy 	<p>OSV – základy finanční gramotnosti</p> <p><i>CH – 8. ročník – roztoky, směsi – procentuální složení</i></p>

<p>modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>			
<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestrojít trojúhelník z daných prvků - pozná útvary středově souměrné - sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti 	<p>Shodnost.</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti - konstrukce trojúhelníků - středová souměrnost 	
<p>M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upravuje poměr 	<p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost.</p>	<p>Z – glóbus a mapa – výpočet vzdálenosti na</p>

<p>úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>rozšiřováním a krácením - změni číslo v daném poměru - dělí celek v daném poměru - zapíše a upraví převrácený a postupný poměr - pracuje s měřítkem mapy - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - řeší úlohy s využitím poměru a trojčlenky</p>	<p>- úprava poměru - změna a dělení v daném poměru - převrácený a postupný poměr - měřítko - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka</p>	<p><i>mapě/ve skutečnosti podle měřítka, výpočet měřítka.</i></p> <p><i>CH – 8. ročník – roztoky, směsi – výpočet trojčlenkou</i></p>
<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>- rozeznává druhy čtyřúhelníků, zná jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí čtyřúhelník ze zadaných prvků - vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníku</p>	<p>Čtyřúhelníky. - druhy čtyřúhelníků (rovnoběžníky, lichoběžníky a jejich vlastnosti)</p>	
<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10</p>	<p>- pojmenuje kolmé hranoly - vypočítá jejich objem a povrch</p>	<p>Hranoly. - hranoly, jejich objem a povrch</p>	

<p>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>			
---	--	--	--

Matematika - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Opakování učiva 7. ročníku.	
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>- určí druhou mocninu a odmocninu z paměti, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - používá Pythagorovu větu v příkladech a slovních úlohách</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina. - druhá mocnina - druhá odmocnina - Pythagorova věta</p>	
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech třetí mocninu a odmocninu</p>	<p>- určí a užívá třetí mocninu a odmocninu - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem</p>	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem. - třetí mocnina a odmocnina - mocniny s přirozeným mocnitelem</p>	

<p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určí hodnotu číselného výrazu - provádí početní operace s výrazy s proměnnou - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - provádí početní operace s mnohočleny, používá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a vzorec pro rozdíl čtverců 	<p>Výrazy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - výrazy s proměnnou mnohočleny 	
<p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - ověří výsledek řešení 	<p>Lineární rovnice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost - lineární rovnice - slovní úlohy, - úlohy o pohybu, společné práci, - o směsích - výpočet neznámé ze vzorce 	
<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe základní pojmy - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu - používá Thaletovu větu při konstrukčních úlohách - vypočítá povrch a objem válce a užívá je ve slovních úlohách 	<p>Kruh, kružnice, válec.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta - délka kružnice - obsah kruhu - válec, jeho objem a povrch 	

matematického aparátu			
<p>M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<p>- načrtne a sestrojí rovinné útvary ze zadaných prvků využívá poznatků (výška, těžnice,...) v konstrukčních úlohách</p>	<p>Konstrukční úlohy.</p> <p>- množiny všech bodů dané vlastnosti</p> <p>- konstrukce trojúhelníku</p> <p>- konstrukce čtyřúhelníku</p>	

Matematika - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Opakování učiva 8. ročníku	
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p>	<p>- určuje, kdy má výraz smysl</p> <p>- provádí početní operace s lomenými výrazy</p>	<p>Lomené výrazy.</p> <p>- lomený výraz – podmínky</p> <p>- početní operace s lomenými výrazy</p> <p>- složený lomený výraz</p>	

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli.	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými. - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- chápe pojem funkce, určí obor hodnot a definiční obor - rozlišuje druhy funkcí - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - určí rovnici funkce z grafu funkce	Funkce. - funkce, - definiční obor, obor hodnot - lineární funkce - kvadratická funkce nepřímá úměrnost	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- rozezná shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v úlohách - používá a zná funkce tangens, kotangens, sinus, kosinus	Podobnost, goniometrické funkce. - podobnost, věty o podobnosti trojúhelníků - goniometrické funkce	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnost	- charakterizuje jednotlivá tělesa - vypočítá povrch a objem těles a užívá	Jehlan, kužel, koule. - kužel, jeho povrch a objem - jehlan, jeho povrch a objem	

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	je ve slovních úlohách	- koule, její povrch a objem	
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost - počítá s posloupnostmi - řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování	Finanční matematika. - posloupnosti - jednoduché a složené úrokování - praktické finanční úlohy	OSV – finanční gramotnost
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat	- vyhodnocuje, porovnává a zpracovává data	Základy statistiky - základní pojmy - statistické šetření sledovaného souboru	

3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

3.1 Vzdělávací obor: Informatika

3.1.1 Vzdělávací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím

prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- vede je k aktivnímu experimentování
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k tomu, aby zpracovávali informace z různých pohledů na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- zařazuje aktivity, při nichž žáci vyhledávají a klasifikují informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení a v praktickém životě
- pracuje s chybou žáka, jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- vybízí žáky, aby kladli otázky (k věci)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke kritickému hodnocení mediálních sdělení a porozumění různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů a tvořivému využití informačních a komunikačních prostředků
- podporuje vytváření individuálních názorů
- vybízí žáky, aby kladli otázky (k věci)
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence občanské

Učitel

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
- dbá na dodržování autorského zákona

Kompetence pracovní

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky ke správným způsobům užití techniky
- společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu)
- umožňuje žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- vede žáky k tomu, aby hodnotili vynaložené úsilí a porovnávali průběžné výsledky se žadoucými
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke správnému používání digitálních zařízení a technologií)

- seznamuje žáky s aplikacemi, službami a novými technologiemi, které jim usnadní a zefektivní práci
- rozvíjí u žáků kritické myšlení, schopnost řešit problémy, vybírat si relevantní informace odpovídající konkrétní situaci a účelu
- pomáhá pochopit význam digitálních zařízení a kriticky je hodnotit
- vede žáky, aby uměli upravovat digitální obsah a uměli se vyjadřovat pomocí digitálních prostředků
- dbá na to, aby žáci předcházeli situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožující tělesné i duševní zdraví

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu v 4. – 5. ročníku

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Učební plán

4. ročník   Ovládání digitálního zařízení
Práce ve sdíleném prostředí
Úvod do kódování a šifrování dat a informací
5. ročník   Úvod do práce s daty
Základy programování – příkazy, opakující se vzory
Úvod do informačních systémů
Základy programování – vlastní bloky, náhoda
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat
Základy programování – postavy a události

1. stupeň

Informatika - 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná	- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje a vysvětlí jejich funkci - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk, video	- Digitální zařízení - Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů	OSV - řešení problémů, správná rozhodnutí MEV - kritické čtení pochopení mediálních sdělení, rozdíly reálného

pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<ul style="list-style-type: none"> - uloží práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol s použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku 	a virtuálního světa <i>Čj - tvorba jednoduchého textu</i>
<p>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady využití digitálních technologií v praxi - najde a spustí aplikaci potřebnou k práci - propojí digitální zařízení a zhodnotí bezpečnostní rizika, související propojováním - pamatuje si a chrání heslo, přihlásí a odhlásí se z účtu - při práci s grafikou a textem spouští online aplikace - rozpozná nestandardní chování PC a přivolá na pomoc dospělou osobu 	<ul style="list-style-type: none"> - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Práce se soubory - Propojení technologií, internet - Sdílení dat, cloud - Technické problémy a přístupy k jejich řešení 	OSV - komunikace
<p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci pomocí symbolu - předá zakódovanou informaci pomocí textu a čísel - zakóduje a dekoduje text - zakóduje a dekoduje obrázek pomocí mřížky - z geometrických tvarů a navazujících úseček složí obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> - Piktogramy, - Emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce 	

Informatika - 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové)
----------------------------	----------------	-------	----------------------------------

			vazby, průřezová témata)
<p>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s texty, obrázky a tabulkami - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - nahradí chybný prvek za správný v posloupnosti opakujících se prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - Data, druhy dat - Doplnování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu 	<p>OSV - řešení problémů MEV - kritické čtení, konzumace médií a přístupy k mediálním sdělením <i>M - práce s daty</i></p>
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví program pro ovládání postavy v blokově orientovaném programovacím jazyce - najde a opraví chyby v programu - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, určí, co a kolikrát se bude opakovat - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro podobný problém 	<ul style="list-style-type: none"> - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur 	<p>OSV - komunikace</p>
<p>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - najde ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí souvislost mezi prvky 	<ul style="list-style-type: none"> - Systém, struktura, prvky, vztahy 	
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví 	<ul style="list-style-type: none"> - Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání 	

<p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>program řídící chování postavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná umístění příkazu a opakování, - vytváří, kombinuje a používá vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jednotlivé kroky - rozhodne, jak zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<p>chyb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastní bloky a jejich vytváření - Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty - Čtení programů - Programovací projekt 	
<p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - znázorní vztahy mezi objekty pomocí grafu - pomocí obrázku znázorní jev - řeší problémy pomocí obrázkových modelů 	<ul style="list-style-type: none"> - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model 	
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>I-5-2-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - najde a opraví chyby - ke spuštění činnosti postav používá události - přečte zápis programu a vysvětlí jednotlivé kroky - upraví program pro řešení podobného problému - pomocí zpráv ovládá více postav 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce - Modifikace programu - Animace střídáním obrázků - Spouštění pomocí událostí - Vysílání zpráv mezi postavami - Čtení programů - Programovací projekt 	

ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu			
--	--	--	--

2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu v 6. – 8. ročníku

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci jednu hodinu týdně v každém ročníku.

Výuka probíhá v počítačové učebně. Žáci jsou seznamováni s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi a vedeni k nácviku autoregulace a současně k tomu, aby zvládli základní prvky počítačové gramotnosti a aby tvořivě pracovali se získanými informacemi.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Učební plán

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací
Práce s daty
Informační systémy
Počítače

7. ročník

Programování – opakování a vlastní bloky Modelování pomocí grafů a schémat
Programování – podmínky, postavy a události

8. ročník

Algoritmizace a programování
Informační systémy

Informatika - 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
I-9-1-02	- rozpozná	- přenos informací,	OSV - spolupráce,

navrhuje a porovnáva různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	zakódované informace v okolí - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text - zakóduje několika způsoby barvy v obrázku - pomocí základních geometrických tvarů zakóduje obrázek - zjednoduší zápis textu i obrázku a pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá binární soustavu	standardizované kódy - znakové sady - přenos dat, symetrická šifra - identifikace barev, barevný model - vektorová grafika - zjednodušení zápisu, kontrolní součet - binární kód, logické A a NEBO	rozvoj dovedností, kreativita, řešení problémů a sporů MEV - vnímání autora mediálních sdělení <i>Čj - poučení o jazyce</i> <i>Vv - kompozice, tvary</i> <i>D - šifry - písmo starověkých civilizací</i>
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- u různých interpretací totožných dat najde a opraví chyby (tabulka x graf) - na základě tabulkových dat odpoví na otázky - popíše pravidla uspořádání v tabulce - podle pravidel doplní do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - u více tabulek či grafů propojí data	- data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	OSV - komunikace
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- na základě schématu popíše informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	- školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	MEV - práce s mediálním sdělením OSV Spolupráce, hodnotové postoje, etika
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném	- charakterizuje role uživatelů, jejich činností a práva	- datové a programové soubory a jejich asociace v operačním	MEV - funkce a vliv médií ve společnosti <i>VkZ – míra času</i>

<p>formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>uživateli - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; určí, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, správné propojení počítače, nastavení systému, aplikace a ukončí program bez odezvy</p>	<p>systému - správa souborů, struktura složek - instalace aplikací - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby Internetu - princip e-mailu - přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - postup při řešení problému s digitálním zařízením (nefunkční, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení, dialogová okna)</p>	<p><i>tráveného s digitálními technologiemi</i></p>
---	--	---	---

Informatika - 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé</p>	<p>- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, čitelný a přehledný - po přečtení programu vysvětlí, jak bude fungovat - ověří správnost programu, najde a opraví chyby - použije cyklus s pevným počtem opakování, rozliší, jestli bude příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní</p>	<p>- vytvoření programu - opakování - podprogramy</p>	<p>OSV - hodnotové postoje, etika <i>Čj</i> - komunikační a slohová výchova, dovednost rozhodování situací <i>Pč</i> - jednoduché pracovní postupy</p>

<p>algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>bloky a využije je v jiných programech - hledá řešení problémů pro různé programy - vybere vhodný program pro řešení problému a zdůvodní svůj výběr</p>		
<p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	<p>- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a schématech najde odpověď na otázky - řeší problémy pomocí ohodnocených grafů - řeší problémy pomocí orientovaných grafů - vytvoří model a znázorní více souběžných činností</p>	<p>- standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - orientované grafy, Automaty - modely, paralelní činnost</p>	<p>OSV - komunikace</p>
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem</p>	<p>- sestaví přehledný program v blokově orientovaném programovacím jazyce a vyřeší problém - po přečtení programu vysvětlí,</p>	<p>- opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi</p>	<p>OSV - řešení problémů, rozhodnutí sebereflexe, kooperace a zdravé soupeření</p>

<p>řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví chyby - pro ukončení opakování používá podmínku, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program pomocí myši, klávesnice, interakcí postav - v programech vytváří a používá vlastní bloky - hledá v programech různá řešení problému - pro řešený problém vybere z více možností nejvhodnější a výběr zdůvodní - pro řešení příbuzného problému upraví již hotový program</p>		
---	--	--	--

Informatika - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr</p>	<p>- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a</p>	<p>Algoritmizace a programování -větvení programu, rozhodování - grafický výstup, souřadnice - podprogramy s parametry - proměnné</p>	<p>OSV - hodnotové postoje, etika <i>Čj - komunikační a slohová výchova, dovednost rozhodování situací</i> <i>Pč - jednoduché pracovní postupy</i> MEV - kritické čtení a vnímání sdělení</p>

<p>zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>		<p>OSV - řešení problémů, rozhodnutí sebereflexe, kooperace a zdravé soupeření</p> <p>OSV - seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV - kreativita</p>
		Informační systémy	
<p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p>	<p>- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky</p>	<p>- relativní a absolutní adresy buněk</p>	<p>OSV – kreativita</p>
<p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro</p>	<p>- používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</p>	<p>- použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy</p>	<p>OSV - řešení problémů, rozhodnutí sebereflexe</p>

evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat			
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	- řeší problémy výpočtem s daty	- zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- připsí do tabulky dat nový záznam	- vkládání záznamu do databázové tabulky	
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	- řazení dat v tabulce	OSV – kreativita
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy	- filtrování dat v tabulce	
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci	- ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	- zpracování výstupů z velkých souborů dat	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

3.2. Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

3.2.1. Vzdělávací předmět: Informatika

Charakteristika předmětu

Informatika je velmi dynamický obor. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou, vzhledem k požadavkům praxe, byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání. Škola má zajistit seznámení a prohloubení teoretických i praktických znalostí všech žáků v ovládání výpočetní techniky a zvýšení jejich schopnosti orientovat se ve světě informací.

Je to obor, který se zabývá vznikem, zpracováním, přenosem a využitím informací. V současném technicky vyspělém světě má vzrůstající význam pro běžný praktický život žáků. Převážná většina informací je dnes uchovávána na magnetických nosičích, a proto je nezbytné vybavit žáka znalostmi a dovednostmi manipulace s výpočetní technikou, zejména při řešení praktických úkolů a problémů.

Žáci by se měli naučit pracovat s Internetem i dalšími informačními a komunikačními technologiemi jako zdrojem informací a také jako s prostředkem prezentace výsledků své vlastní činnosti. To vše vede k odlehčení paměťové zátěže a možnosti využití mnohonásobně většího objemu dat a informací, urychluje aktualizaci poznatků a doplňuje dosavadní zdroje informací, tedy učební texty a pomůcky.

Žáci by měli mít možnost využívat výpočetní techniku v jednotlivých vyučovacích předmětech. Neměla by to být tedy jen výuka o počítačích, ale i výuka pomocí počítačů. Kromě znalosti manipulace s počítačem na základní uživatelské úrovni by měli žáci rozvíjet algoritmické myšlení. Je velmi důležité seznámit žáky se základy algoritmizace a programování a rozvinout u nich tvořivý přístup a schopnost uplatnit dosažené znalosti a dovednosti při řešení problémů, se kterými se setkávají ve škole i mimo rámec školy.

Zároveň by si měli uvědomovat možnosti informatiky a výpočetní techniky při vlastním celoživotním vzdělávání a cílevědomě této možnosti využívat. Získané dovednosti jsou v dnešní společnosti nezbytným předpokladem efektivního rozvíjení profesní a zájmové činnosti a podmínkou uplatnění na trhu práce.

Součástí výuky by mělo být i průběžné seznamování s aktuální úrovní rozvoje daného oboru.

Obsah, cíle a organizace výuky:

Žádný z tematických celků ani jejich obsah není závazný. Vyučující může podle aktuální potřeby žáků a úrovně jejich znalostí a zkušeností modifikovat jednotlivá témata v souladu s technickými a materiálními možnostmi školy. Je vhodné rozdělit žáky do skupin podle úrovně jejich znalostí a zkušeností z oblasti výpočetní techniky. Vhodné je vyučovat předmět v dvouhodinových blocích.

- Informační a komunikační technologie budou vyučovány v 5., 6., 7., 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Hodiny budou soustředěny do dvouhodinového bloku (v každé třídě co čtrnáct dnů dvě hodiny).
- V sedmém ročníku se skupiny nediferencují, ale počínaje osmým ročníkem nastane dělení podle dosažených znalostí a schopností. Učební osnovy jsou zpracovány jednotně pro obě dvě skupiny v sedmém ročníku a v osmém a devátém pak zvlášť pro

úroveň začátečníků a pokročilých. Pokročilí žáci jsou schopni zvládat základy práce na počítači, úvodní opakování tuto úroveň sjednocuje a umožňuje zadat žákům vypracování ročníkového projektu.

- Žáci jsou vedeni k chápání, správnému užívání a orientaci v oblasti pojmů hardware i software a při práci v síti. Cílem je praktické zvládnutí práce s textem, grafikou, tabulkami a tvorbou prezentací, ve vyšších ročnících pak tvorbou webových prezentací pomocí nástroje FrontPage a seznámení se základy využití databázových systémů. Všechny tyto nástroje se učí používat pro zpracování informací, které vyhledávají na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů využívají elektronickou poštu.

To vše směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a vede žáka:

- k poznání úlohy informací a využití moderních informačních a komunikačních technologií
- k porozumění toku informací od jejich vzniku, přes uložení, přenos, zpracování, vyhledání, až po praktické využití
- k schopnosti jasně formulovat své požadavky
- k využívání algoritmického myšlení při práci s počítačem
- k porovnání informací z různých informačních zdrojů a tedy k nutnosti důkazu věrohodnosti různých informačních zdrojů
- k využití výpočetní techniky k větší efektivnosti a racionalizaci práce
- k tvořivému přístupu při prezentaci své práce
- k pochopení fenoménu výpočetní techniky jako prostředku simulace přírodních a sociálních procesů
- k respektování práv duševního vlastnictví při využívání software
- k odpovědnému a etickému přístupu k nevhodným obsahům souborů dohledatelných na Internetu a v jiných médiích
- k šetrné práci se svěřenou technikou

Důležitá integrovaná průřezová témata jsou Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Enviromentální výchova

Strategie:

Kompetence k učení:

Učitel

- zadáváním úkolů vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Zdroji informací jsou zkušenosti s jiným software, vzájemná spolupráce ve skupině, nápověda u jednotlivých aplikací, literatura, vlastní poznámky...

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadáváním úloh a projektů vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, při střetech s problémy se učí jejich překonávání a dosahují poznání, že neexistuje jen jedno správné řešení, ale že způsobů je více a je nutno volit ten nejsprávnější a nejpřijatelnější. Vyučující jako konzultant vede žáky k závěrečnému řešení, praktickému provedení a ukončení práce.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k využití elektronické pošty a chatu ke komunikaci na dálku. Učí je dodržovat stanovené konvence a etická pravidla při práci s počítačem jako komunikačním médiem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vede při práci žáky k vzájemné pomoci a radě, práci ve dvojicích i větších skupinách. Týmová práce se osvědčuje zejména při zadávání projektů, kdy se musí o práci podělit, naplánovat ji a časově rozvrhnout. Výsledné hodnocení zadaných úkolů pak učí žáky evaluaci. Při vzájemné komunikaci se učí chápání rozdílů mezi jednotlivými členy pracovní skupiny a vzájemnému respektování.

Kompetence občanské:

Učitel

- v průběhu výuky seznamuje žáky s vazbami na legislativu a učí se poznávat obecné morální zákony tím, že je musí dodržovat (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, nutnost citace použitého pramene...) Učí je kritickému postoji k obsahům sdělení, které mohou prostřednictvím informačních a komunikačních technologií získat.

Kompetence pracovní:

Učitel

- učí žáky dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s výpočetní technikou a vyhledávat informace, které mohou využít jako zdroj svého dalšího profesního růstu.

Doporučené tématické celky:

Obecné vymezení pojmu informace, informační zdroje a instituce, hodnota a cena informací, informační činnosti.

Práce s informacemi.

Vyhledávání informací.

Práce s jednotlivými aplikacemi balíku MS Windows.

Přenos informací.

9. ročník

Informatika – 9. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámí se s dalšími zařízeními a jejich využitím v ICT – fotoaparát, kamera, CD-RW, DVD, projektor 	<p>Hardware – orientace v současném technickém vybavení PC, skenery a digitální fotografie, digitální a analogová zařízení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vybrat vhodný program pro řešení úkolu ➤ samostatně instaluje 	<p>Software - přehled programů (označení, verze, aktualizace, instalace, lokalizace, OEM</p>	<p>VDO - SW pirátství</p>

<p>a odinstaluje legální software</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje druhy verzí programů 	software),	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si problémy spojené s autorskými právy, zásadami etiky, výhody registrování programů 	<p>Paragrafy a počítače – vznik programu a náklady spojené s jeho tvorbou, autorská práva, licence, multilicence, výhody registrovaného uživatele, výhody a kontrola užívání legálního softwaru ochrana před nelegálním kopírováním, základy počítačové etiky, svůdnost krádeže programu</p>	<p>VDO - respektování pravidel a zákonných norem OSV - duševní vlastnictví, informační etika, autorský zákon VDO - význam autorského zákona</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ jmenuje výhody a nevýhody lokálních sítí ➤ načrtne základní strukturu školní sítě ➤ připojí a odpojí síťový disk 	<p>Počítačové sítě - lokální sítě (základní druhy, jejich výhody a nevýhody, síťové disky, bezpečnost sítě),</p>	<p>VDO - svoboda slova, jeho nebezpečí, pluralita názorů</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří a upraví tabulky s využitím součtů, průměrů, řazení v tabulkovém editoru (např.: Excel) ➤ statistické tabulky doplní o grafickou prezentaci dat 	<p>Tabulky a grafy – tabulka (matematické, statistické, prezentační), buňka (číslo, text, výraz, funkce), relativní a absolutní odkaz (plnění buněk), formát buňky (zarovnání, písmo, barva podkladu, formát čísel), grafy (prvky a oblasti grafu, typy grafů), seznamy (řazení, filtrování) ... (např.: MICROSOFT EXCEL)</p>	<p>MEV - struktura sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ založí a upravuje jednoduchou databázi (např. v programu Access) ➤ využívá databázi pro řešení databázových dotazů a problémů 	<p>Databáze - práce s databází (struktura databáze a tabulky, druhy polí a jejich obsah, práce se záznamy tabulky, relace, dotaz, způsoby zobrazení tabulek), význam a nasazení databází ... (např.: MICROSOFT EXCEL, ACCES)</p>	<p>VDO - nedotknutelnost osobních informací, nebezpečí jejich zneužití</p>

4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

4.1. Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

4.1.1. Vzdělávací předmět: Prvouka

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah daného předmětu je koncipován jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat tvořících vnitřně propojený celek. Názvy jednotlivých témat: Jsem školák, Moje rodina, Domov, Naše obec, Krajina kolem nás, Věci a činnosti kolem nás, Příroda, Život v přírodě, Člověk, Lidé a čas, Práce a volný čas, Lidé a technika, Člověk mezi lidmi, Člověk a zdraví. Při výuce se obsah jednotlivých témat prolíná.

Předmět Prvouka má časovou dotaci v 1.-2.ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá jak v prostorách třídy, tak v terénu-tematické vycházky, exkurze, výlety.

Učivo Prvouky není striktně rozděleno do jednotlivých ročníků. Učitel má možnost učivo vybrat a sestavit ve shodě se svými pedagogickými záměry, zkušenostmi.

K základním principům členění učiva Prvouky patří roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty.

Výuka logicky začíná poznatky a činnostmi, které jsou žákům nejnámější a nejbližší (Moje rodina, Domov, Naše obec) nebo ho od vstupu do školy významně ovlivňují (Jsem školák, Práce a volný čas, Zdraví, Nemoc, Denní režim, Osobní hygiena, První pomoc, Osobní bezpečí ap).

Výběr učiva se řídí skutečnostmi, jako je umístění školy, realita nejbližšího okolí, její proměny ap.

Osvojování učiva Prvouky je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáků, opírá se o poznatky, zkušenosti a zájmy žáků
- používá vhodné učební pomůcky (encyklopedie, vzorky přírodnin, herbáře rostlin, soubory nástěnných obrazů) a audiovizuální techniku (včetně Internetu)
- vede žáky ke kooperativnímu učení (práce dvojic, skupin)
- využívá práce s chybou
- rozvíjí sebehodnocení žáků
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní texty)
- využívá praktické pokusy, vlastní výzkum žáků

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- učení v souvislostech (neučí izolovaná data, ale vytváří ucelený obraz světa)
- motivuje žáka k samostatnému řešení problému
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vytváří modelové situace a vede žáky k jejich optimálnímu řešení
- učí žáky analyzovat přečtené texty a kriticky posoudit jejich obsah
- vede žáky k prohlubování jejich intelektových dovedností (porovnávání jevů, zobecnění...)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů (komunitní kruh)
- učí žáky diskutovat, obhajovat svůj názor, respektovat názory jiných,
- správně formulovat otázky a pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích
- vede žáky k využívání i mimojazykových prostředků komunikace a porozumění jim

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- využívá formy sociálního učení, vede žáky k práci ve dvojici, ve skupině, tj. vytvoření pravidel týmové práce (rozdělení rolí, organizace práce, spolupráce, úcta..) a jejich respektování
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáky k tvořivosti a aktivnímu zapojení do kulturního dění
- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáků
- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli
- vede žáky k respektování národních, kulturních a historických tradic (ochrana kulturního dědictví)

Kompetence pracovní:

Učitel

- využívá formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- vede žáky k samostatnosti a dodržování stanovených pravidel
- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost
- kontroluje samostatné práce žáků

Kompetence digitální:

Učitel

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k ochraně osobních údajů, k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

1., 2. a 3. ročník

Prvouka - 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-1-01 vznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- dokáže se orientovat v prostorách školy, pojmenovává činnosti ve škole, vznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- vstup do školy, učení - základní činnosti ve škole, prostory školy a jejich funkce, školní režim a řád, bezpečná cesta do školy, místo, kde žijeme – naše země, naše město	ČJ – názvy měst
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům	- rodina, domov, vlastní vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života, práva a povinnosti jejich členů, vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	OSV – Poznávání lidí VV – kresba maminky ČJ - vlastní jména
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě,	- základní orientace v čase – hodina, den, týden, měsíc,	

situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	rok minulost, přítomnost a budoucnost, určování času, roční období	
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- charakteristika ročních období, pozorování počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období	<i>ČJ – čtení HV – tematicky zaměřené písně</i>
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- lidské tělo, péče o zdraví, správná životospráva	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě	- osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení	<i>ČJ – telefonní hovory, vypravování</i>
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- uplatňuje základní pravidla silničního provozu	- znalost pravidel silničního provozu	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	

Prvouka - 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>- rodina, domov, vlastní vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života, práva a povinnosti jejich členů, vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům</p>	<p>MUV – Lidské vztahy <i>HV – tematicky zaměřené písně</i></p>
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>- základní orientace v čase – hodina, den, týden, měsíc, rok, minulost, přítomnost a budoucnost, určování času, roční období, denní režim</p>	
<p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>proměny způsobu života v minulosti a současnosti</p>	
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí,</p>	<p>- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí</p>	<p>- název města a jeho částí, naše země, práce s plánem své obce, rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím</p>	

obci (městě)			
	- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty		
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- pracovní činnosti lidí, tělesná a duševní práce, různá povolání, volný čas a jeho využití	
ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- charakteristika ročních období, pozorování počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období	
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- lidské tělo péče o zdraví správná životospráva	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- uplatňuje základní pravidla silničního provozu	- znalost základních pravidel silničního provozu	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je	- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu	- osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení	ČJ – dramatizace situací

mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě		
--	--	--	--

Prvouka - 3.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- osvojuje si pravidla slušného chování, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům	- škola, spolužáci, pravidla slušného chování, vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	DV – navozené situace – vstup do role OSV
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty	- znalost pravidel silničního provozu pro chodce a cyklisty, některé dopravní značky pro chodce a cyklisty	Vycházka po místní komunikaci - přechod
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR,	- začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě	- název města a jeho částí a vyznačené orientační body, krajina v okolí domova, historická a památná místa ve	Návštěva zámku a jiných historických budov VDO

pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)		městě	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s městem, v němž žije	- kultura a historie naší obce	Návštěva galerie, knihovny OSV
	- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty	- rozdíl mezi městským a vesnickým prostředím	
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v krajině, vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientace v krajině – světové strany, práce s mapou, práce s plánem své obce, osobní bezpečí, nebezpečná místa a nebezpečné situace	Návštěva inf. centra města, mapy na ulicích města VDO
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, využívá bezpečná místa k trávení volného času	- pracovní činnosti lidí, tělesná a duševní práce, různá povolání, volný čas a jeho využití	DV – vstup do role
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky osobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	- základní orientace v čase – den, týden, měsíc, rok, minulost, přítomnost, budoucnost, proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti	<i>M – numerace</i>

příkladech porovnává minulost a současnost			
	- popíše význam adventního času, vyjmenuje vánoční symboly, rozlišuje slavení Vánoc v ČR a jiných zemích	- Vánoce	OSV Tradice, zvyky, obyčeje <i>Sloh – vypravování, popis činností o Vánocích</i>
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- pozoruje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, provádí jednoduché pokusy a měření u známých látek	- charakteristika ročních období, pozorování počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období - pozorování vlastností vody, vzduchu, přírodnin, jednoduchá měření	<i>VV – vycházky do přírody, sbírání přírodnin a porovnávání</i> EV
	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, vyjmenuje základní podmínky života na Zemi	- rozlišení živé a neživé přírody, základní význam vody, vzduchu, půdy, světla a tepla - podmínky života na Zemi	Sbírky živé a neživé přírody ve třídě EV
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- roztrídí některé přírodniny podle nápadně určujících znaků do jednotlivých skupin, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- život v přírodě, rostliny (společné znaky rostlin, třídění rostlin), živočichové (stavba těla, třídění živočichů), ohrožené druhy	EV – ochrana přírody a krajiny

<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>- lidské tělo, péče o zdraví, správná životospráva</p>	<p><i>Sloh – sestavení zdravého jídelníčku</i></p>
<p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky</p>	<p>- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech, tísňové volání</p>	<p>Denní projekt „Požár ve škole“ EV</p>
	<p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě</p>	<p>- osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení</p>	<p>OSV</p>

4.1.2. Vzdělávací předmět: Vlastivěda

4. a 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činností. Integruje poznatky z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi. Tyto podněty přístupně vysvětluje, uvádí do souvislostí a zobecňuje. Rozvíjí zájem žáků o poznání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých časových a historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Vzdělávací obsah daného předmětu má komplexní charakter. Je rozdělen do 4 celků: 1. Místo, v němž žijeme, 2. Naše vlast, 3. Česká republika, Evropa a svět, 4. Obrazy z českých dějin. Při výuce se obsah jednotlivých složek prolíná.

Předmět Vlastivěda má časovou dotaci ve 4. a 5. ročníku 1,5 hodin týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, popřípadě v knihovně a v přírodě.

Do vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky: mapy, obrazy, slovníky, kompas, časové přímky a audiovizuální techniku
- vede žáka k samostatnému učení a čtení textu s porozuměním
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, pracovní texty)
- zadává žákům zajímavé domácí úkoly

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- motivuje žáka k práci s informacemi, používání internetu a různých zdrojů, ústních tištěných mediálních.
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vytváří modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení
- učí žáka řešit problémy pomocí miniprojektů analyzovat přečtené texty a kriticky posoudit jejich obsah
- vede žáka k prohlubování jeho intelektových dovedností (porovnávání jevů, zobecnění...)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učí žáka diskutovat obhajovat svůj názor, respektovat názory jiných,
- správně formulovat otázky a pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích
- vede žáka k upevnování přátelských vztahů mezi lidmi a porozumění jim
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat se ve skupině,
- vedeme žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel týmové práce (rozdělení rolí, organizace práce, spolupráce, úcta..) a jejich respektování
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu

Kompetence občanské:

Učitel

- vede žáka k aktivnímu zapojení do ekologického dění
- respektuje věkové, intelektové, kulturní, národnostní, etnické a sociální zvláštnosti člověka dříve i dnes
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli
- směřuje žáka k ochraně kulturního dědictví, k ocenění národních tradic
- učí žáka rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale užitečného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní:

Učitel

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu rozvoje žáka i jeho přípravy na budoucnost
- kontroluje samostatné práce žáka
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- dbá na to, aby žák využíval znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální:

Učitel

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí

a informací

- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky ke zkoumání historie s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

Náš svět – vlastivěda 4. ročník – Naše vlast

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>	<p>- určí světové strany podle plánu obce, orientuje se ve městě, zná významné budovy včetně historických;</p>	<p>Co už umíme</p> <p>- světové strany na mapě - naše město - plán okolí školy</p>	<p>OSV - pomáhat utvářet praktické životní dovednosti</p>
<p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<p>- používá s porozuměním základní pojmy, vztahující se k hospodářskému, kulturnímu a politickému životu; Zná státní zřízení naší republiky; Vysvětlí, co je úkolem parlamentu, ví co je ústava; Zná prezidenta republiky, zná státní symboly; Zná památná místa, připomínající významné události</p>	<p>Česká republika</p> <p>- naše vlast, parlament, zákony - demokratická práva občanů</p> <p>- prezident, vláda, státní symboly, státní svátky - památná místa</p>	<p>VDO – hodnoty, spravedlnost, tolerance a odpovědnost</p>
<p>ČJS-5-1-02 určí světové</p>	<p>- zná hlavní a vedlejší světové strany, dovede</p>	<p>Práce s mapou</p> <p>- světové strany,</p>	

strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	je použit při orientaci na mapě - ví, co jsou poledníky a rovnoběžky - ví, co určuje měřítko mapy - zná význam barev - používá legendy mapy	- globus, mapy, plány - poledníky a rovnoběžky - orientace na mapě - měřítko mapy - nadmořská výška - značky - využití map	
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- ví, ve kterém světadíle leží Česká republika - zná sousední státy;	Poloha České republiky - sousední státy - státní hranice	VMEGS – podpora mezinárodního porozumění a globálního myšlení
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- popíše tok řeky od pramene po ústí - ví, co je úmoří, rozvodí - vyjmenuje naše významné řeky a popíše jejich průtok a význam pro krajinu; - zná největší jezera, rybníky, přehrady	- vodstvo - části řek - úmoří, rozvodí, - řeky, jejich přítoky, povodí - jezera, rybníky, přehradní nádrže	EV – vztah k životnímu prostředí, ochrana vodních zdrojů
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím	- ví, kdy a jak města vznikala a jak se rozvíjela - popíše nestarší města a jejich významné památky - zná krajská města a další města s významnou historií	Města - vznik, vývoj a současná podoba měst - historické památky - významná města (Praha, Hradec Králové, Liberec, Pardubice, Ústí nad Labem, Plzeň, České Budějovice, Brno, Olomouc, Ostrava, Český Krumlov aj.	

regionálních specifík ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti			
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- ví, čím je ovlivňováno počasí - popíše roční období a změny, které v nich nastávají - ví, co je nadmořská výška - zná nadmořskou výšku obce, školy, apod. - zná bezpečná a nebezpečná místa v okolí - ví, jak se chovat za mimořádných okolností	Počasi a podnebí <u>Teplota vzduchu, vodní srážky, proudění vzduchu, sluneční svit;</u> - roční období - nadmořská výška Přírodní katastrofy: - povodně, tornáda, požáry - ochrana člověka, evakuace, úkryt, přežití - pomoc v nouzových situacích	
JS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- ví, že půda je jednou z nejdůležitějších podmínek pro pěstování rostlin - ví, jak půda vzniká a chápe nutnost její ochrany.	Půdy a zemědělství - druhy půd - přírodní podmínky - podnebí a půda - zemědělská a rostlinná výroba	EV – ochrana půdy
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních	- popíše, které nerostné suroviny se těží v okolí - zná nejdůležitější průmyslové podniky v regionu.	Nerostné bohatství (regionální i obecné pojetí) - průmysl	EV – obnovitelné zdroje energie

podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy			
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- zná zásady ochrany přírody a některé chráněné druhy rostlin a živočichů	Životní prostředí - ochrana přírody - chráněné druhy	EV
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- vypráví o Praze, její historii, památkách kulturním i politickém centru - zná osobně některá místa, divadla, náměstí, ZOO, apod.	Putování po České republice - Praha a její okolí <ul style="list-style-type: none"> . poloha, vznik . a rozvoj města . historické památky . současnost města . kultura a vzdělanost . obchod a průmysl . doprava . okolí města 	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- zná polohu regionů (krajů) ČR - popíše povrch oblastí, vodní toky a nádrže, podnebí - zná významná města regionů (krajská), další města významná historií, průmyslem apod. - vypráví o návštěvě významných míst a měst, popíše, čím jsou zajímavá	Orientace na mapě - Povrch oblasti, vodstvo a podnebí, obyvatelstvo a města, hospodářství - Cestovní ruch a rekreace: <ul style="list-style-type: none"> . Střední Čechy . Východní Čechy . Severní Čechy . Západní Čechy . Jižní Čechy . Českomoravská vrchovina . Severní Morava . Brno, Střední a jižní Morava 	<i>Dopravní výchova</i>

Náš svět – vlastivěda 4. ročník – Lidé a čas - starší české dějiny

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji	- vypráví o příchodu Slovanů kmenů,	Pravěk– doby: - kamenná (mladší,	VMEGS – pochopení vztahů

<p>a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>jejich první sjednocení - zná první slovanský stát – Velkomoravskou říši - vypráví o šíření křesťanství</p>	<p>střední, starší) - doba bronzová - doba železná - dávní Slované - kupec Sámó - Velkomoravská říše - Konstantin a Metoděj</p>	<p>mezi jevy a ději</p>
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>- zná nejstarší pověsti - ví, kdy vznikla první doložená knížectví v Čechách - popíše románskou stavbu - zná historii zavraždění knížete Václava - vypráví příběhy z nejstarších dějin</p>	<p>- přemyslovská knížata - Staré pověsti české - na úsvitu dějin - kníže Václav a Boleslav - Slavníkovci a sv. Vojtěch - Oldřich a Božena - Břetislav a Jitka</p>	
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<p>- ví, kdy se Přemyslovci stali dědičnými králi v Čechách a na Moravě - popíše gotický sloh, známé stavby - vypráví o období vlády Přemyslovců</p>	<p>- přemyslovští králové - dědičný královský titul - Anežka Česká - král železný a zlatý - poslední Přemyslovci</p>	
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti</p>	<p>- ví, že po vymření Přemyslovců nastoupil na trůn Jan Lucemburský, manžel Elišky Přemyslovny - vypráví o životě Karla IV. - ví, které významné stavby založil - vypráví o středověkém životě - chápe a popisuje rozdíl života lidí za vlády Lucemburků a v současnosti na obecné úrovni i ve své obci</p>	<p>Lucemburkové na českém trůně: - Jan Lucemburský a Eliška Přemyslovna - Karel IV, císař a král - Karel IV. – otec vlasti - Nové město pražské - Karlova univerzita - srovnávání doby vlády Lucemburků v českých zemích se současností na úrovni země i své obce</p>	

s využitím regionálních specifíků	- vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách	- porovnání způsobu života dnes a dříve	
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	- zná Husovy myšlenky o reformě církve, ví, kdy byl upálen, státní svátek - popíše taktiku husitů v boji s křižáky - vypráví o známých bitvách a vojenském umění Jana Žižky - vypráví o porážce husitů - chápe a porovnává život lidí za husitských válek s dneškem na obecné úrovni i ve své obci - vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách	Husitské války - Jan Hus a jeho doba - 6. 7. Den upálení mistra Jana Husa - husité - husitské války - bitva u Sudoměře, u Domažlic, bitva u Lipan. - srovnávání doby husitských válek se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve	VMEGS – regionální specifika
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	- vysvětlí, co se dělo po skončení husitských válek v českém království - vypráví o vládě Jiřího z Poděbrad, jeho mírových snahách - chápe a popisuje rozdíl života lidí v daném období a v současnosti na obecné úrovni i ve své obci - vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách	Po husitských válkách - Zikmund Lucemburský - král Jiří z Poděbrad - srovnávání doby daného období se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve	VMEGS – život a práce předků na našem území
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03	- popíše, jaké bylo období vlády Jagellonců - zná významné stavby vrcholné gotiky - chápe a popisuje rozdíl života lidí za vlády Jagellonců s životem dnes na obecné úrovni i ve své	- Jagellonci v Čechách - Vladislav Jagellonský - stavby: Vladislavský sál, Pražská brána, chrám sv. Barbory	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace

srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	obci - vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách	- vláda zemských sněmů - srovnávání doby vlády Jagellonců se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve	
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	- vypráví o rozvoji vzdělanosti, obchodu a zemědělství v době nástupu Habsburků na český trůn - popíše hlavní rysy renesance - jmenuje známé stavby v tomto slohu - vypráví o vědeckých a uměleckých zálibách Rudolfa II. - chápe a porovnává život lidí za vlády Habsburků se současným životem na obecné úrovni i ve své obci - vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách	- Ferdinand I. Habsburský 1526 - stříbrné doly - renesance - Rudolf II. - astronomové Tycho Brahe a Jan Kepler - alchymisté - malíři, sochaři - srovnávání doby vlády Habsburků se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve	VMEGS – klíčové mezníky naší a evropské historie

Náš svět – vlastivěda 5. ročník – Lidé a čas – novější české dějiny

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem	- ví, jaké měla důsledky bitva na Bílé hoře 1620 - zná základní myšlenky a dílo J. A. Komenského - vypráví, jak se období po třicetileté válce projevilo na českém národu, jazyce - chápe a porovnává život lidí po bitvě na Bílé hoře se současností na obecné úrovni i ve své obci - vyhledává informace	Po Bílé hoře - české povstání proti Habsburkům - třicetiletá válka - Jan Ámos Komenský - život po třicetileté válce - barokní sloh, významné stavby - srovnávání doby daného období se současností na	MUV – počátky evropské integrace

území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách	úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve	
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků</p>	<p>- ví, které změny provedla Marie Terezie a proč</p> <p>- ví, které reformy se uskutečnily za vlády Josefa II., jaký měly význam</p> <p>- chápe a porovnává život lidí za vlády Marie Terezie se současností na obecné úrovni i ve své obci</p> <p>- vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách</p>	<p>Císařovna a císař</p> <p>- Marie Terezie</p> <p>- osvícený panovník Josef II.</p> <p>- zrušení nevolnictví, reformy</p> <p>- srovnávání doby vlády Marie Terezie a Josefa II. se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve</p>	
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti</p>	<p>- zná význam národního obrození</p> <p>- umí vyprávět o založení Národního divadla</p> <p>- zná některé osobnosti kulturního života 19. století</p> <p>- popisuje nejdůležitější vynálezy 19. století</p> <p>- chápe uspořádání společnosti v 2. pol. 19. stol.</p> <p>- chápe a popisuje rozdíl života lidí za Rakouska-Uherska a dnes na obecné úrovni i ve své obci</p> <p>- vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách</p>	<p>České země a Rakousko-Uhersko</p> <p>- národní obrození</p> <p>- buditelé českého národa – např. J. K. Tyl, F. Palacký</p> <p>- píseň Kde domov můj</p> <p>- Národní divadlo – osobnosti kultury B. Smetana, M. Aleš, B. Němcová, A. Jirásek</p> <p>- vynálezy 19. století – parní stroj, lodní šroub, bleskosvod, el. energie, oblouková lampa</p> <p>- uspořádání společnosti 2. poloviny 19. století</p> <p>- srovnávání doby Rakouska-Uherska se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve</p>	

<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti</p>	<p>- vypráví o událostech první světové války na přiměřené úrovni</p> <p>- zná význam vzniku samostatného českého státu 28. října 1918 – státní svátek</p> <p>- chápe a popisuje rozdíl života lidí za první světové války a dnes na obecné úrovni i ve své obci</p> <p>- vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách</p>	<p>První světová válka</p> <p>- vznik první světové války – 1914</p> <p>- zapojení mnoha států světa</p> <p>- rozpad Rakouska-Uherska</p> <p>- vznik samostatného českého státu 28. října 1918 – státní svátek</p> <p>- srovnávání doby první světové války se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve</p>	
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti</p>	<p>- umí popisovat stručně život lidí za první republiky</p> <p>- chápe význam pojmu demokratický stát, demokratické volby, rovnoprávnost</p> <p>- vypráví o životě prezidenta T. G. Masaryka</p> <p>- chápe a popisuje rozdíl života lidí za první republiky a dnes na obecné úrovni i ve své obci</p> <p>- vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách</p>	<p>Samostatné Československo</p> <p>- první republika a její součásti (české země, Slovensko a Podkarpatská Rus)</p> <p>- pojem demokratický stát, demokratické volby, rovnoprávnost</p> <p>- první prezident T. G. Masaryk</p> <p>- srovnávání doby první republiky se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve</p>	<p>VDO – objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>

<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje na přiměřené úrovni průběh druhé světové války - umí vysvětlit pojmy fašismus, koncentrační tábor, gestapo, partyzánský boj - zná tragické události v Lidicích a Ležákách - chápe význam státního svátku den osvobození - chápe a popisuje rozdíl života lidí za druhé světové války a dnes na obecné úrovni i ve své obci - vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách 	<p>II. světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> - napadení Čech a Moravy 1939 – vznik Protektorátu Čech a Moravy - zavření českých vysokých škol 17. 11. - pojem fašismus, koncentrační tábor, gestapo, partyzánský boj - problematika Židů - Lidice, Ležáky - porážka Německa 1945 - Den osvobození – státní svátek 8.5. - srovnávání doby druhé světové války se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve 	<p>VMEGS – vytváření postojů k fašismu jako k extrémní ničivé ideologii</p>
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit změny ve společnosti naší republiky, které nastaly po ukončení druhé světové války - zná pojem totalitní vláda, cenzura - chápe a porovnává život lidí v období vlády komunistické strany s dneškem na obecné úrovni i ve své obci - vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách 	<p>Obnovení Československa</p> <ul style="list-style-type: none"> - znárodnění po válce - totalitní vláda komunistické strany - ztráta lidských svobod - cenzura - srovnávání doby obnovení Československa po druhé světové válce se současností na úrovni země i své obce, porovnání způsobu života dnes a dříve 	

minulosti			
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí na přiměřené úrovni popisovat události sametové revoluce a chápe její význam - pamatuje si datum 17.11. jako Den boje za svobodu a demokracii - zná jména prezidentů současné doby - umí stručně popsat změny ve společnosti a v hospodářství (soukromé a státní vlastnictví) - zná letopočet 1993 jako vznik samostatné české republiky - umí vysvětlit pojmy ústava, orgány moci, státní symboly a demokratické volby - orientuje se ve formách vlastnictví - uvědomuje si hodnotu peněz a umí používat na přiměřené úrovni - vyhledává informace o naší minulosti např. v encyklopediích nebo archivech, muzeích, kulturních památkách 	<p>Návrat k demokracii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sametová revoluce 17. 11. 1989 - 17. 11. – Den boje za svobodu a demokracii (státní svátek) - odstoupení komunistické vlády - prezident Václav Havel, Václav Klaus - návrat svobody a demokracie - budování tržní ekonomiky - soukromé a státní vlastnictví - 1993 – vznik České republiky - ústava, orgány moci, státní symboly 	<p>VDO - hodnoty demokracie, vztahy založené na spolupráci, partnerství a dialogu</p> <p>MEV – rozvíjení schopností analytického přístupu k mediálním obsahům</p>
<p>ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládání základních zásad evakuace - seznámil se se signály 	<p>Ochrana člověka za mimořádných okolností</p>	

Náš svět – vlastivěda 5. ročník - Evropa

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná globus - ví co jsou poledníky a rovnoběžky - na globu ukáže 	<p>Zobrazení Země na mapě</p> <ul style="list-style-type: none"> - planeta Země - zeměpisná síť 	<p>VMEGS – globální myšlení</p>

<p>map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p>	<p>severní, jižní, západní, východní polokouli, severní a jižní pól - určí světové strany na mapě i v přírodě - popíše světadíly a oceány - rozlišuje náčrty, plány, mapy a vyhledává v nich informace - zná podnebné pásy - na mapě ukáže, kde se rozkládá Evropa, ukáže její hranice</p>	<p>- světové strany - hlavní a protilehlý poledník - rovník - pevnina a oceány - náčrty, plány a mapy - Evropa – poloha na Zemi</p>	
<p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p>	<p>- popíše hlavní poloostrovy a ostrovy a horstva - ví, co je počasí, podnebí, jaké jsou podmínky v různých částech Evropy - popíše a na mapě ukáže oceány, moře - zná největší evropské řeky - ví, které naše řeky se do nich vlévají a do kterých moří ústí - popisuje rozmanitost evropské přírody</p>	<p>Nížiny a hory v Evropě - Východoevropská rovina, Valašská nížina, Uherská, Francouzská a Středoevropská nížina - Ural, Karpaty, Skandinávské pohoří, Pyreneje, Apeniny, Alpy - co musíme vědět o podnebí před cestou po Evropě - polární, mírný, subtropický pás - oceánské, vnitrozemské a přechodné podnebí - nadmořská výška - vodstvo v Evropě - oceány a moře (Atlantský a Severní ledový oceán, Středozemní, Černé, Baltské moře). - řeky (Volha, Labe, Dunaj, jejich povodí, ústí) - rostlinstvo a živočišstvo v Evropě</p>	<p>VMEGS – zprostředkování zážitků a zajímavostí z vlastních cest, porovnání různých způsobů života</p>
<p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává</p>	<p>- ukáže na mapě severoevropské země</p>	<p>Evropské státy a jejich hlavní města Severní Evropa - Dánsko</p>	<p>VMEGS – zvyky a tradice v zemích Evropy</p>

jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy		- Finsko - Švédsko - Norsko - Island	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- popíše západoevropské země, vypráví vlastní poznatky z cest	Západní Evropa - Velká Británie, Irsko, Francie, Belgie, Nizozemsko, Lucembursko	VMEGS – porovnávání způsobu života
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- jmenuje a na mapě ukazuje státy jižní a jihovýchodní Evropy, popíše, co o nich ví, čím jsou významné, zná některá hlavní města	Jižní, jihovýchodní Evropa - Portugalsko, Španělsko, Itálie, Řecko; Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Makedonie, Srbsko, Černá Hora, Albánie, Rumunsko, Bulharsko	VMEGS – život dětí v jiných zemích
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- jmenuje a na mapě ukazuje státy, popíše, co o nich ví, čím jsou významné	Východní Evropa - Litva, Lotyšsko, Estonsko, Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko, Rusko	VMEGS - solidarita mezi národy
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- zná sousední střeoevropské státy, jejich polohu, hlavní města, pohoří, řeky, průmysl, ostatní velká města, zajímavosti	Střední Evropa - Německo – hospodářsky nejsilnější stát v Evropě - Rakousko – náš jižní soused - Polsko – náš severní soused - Slovensko – země nám nejbližší	VMEGS – naši sousedé – naši přátelé
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého	- vysvětlí polohu svého bydliště v krajině, ve státě, v Evropě	My a EU - umístění bydliště vzhledem ke krajině,	

<p>bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p> <p>ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<p>- vyhledává regionální zvláštnosti přírody, osídlení apod. a jednoduše porovnává s jinými krajinami Evropy</p>	<p>státu a Evropě - regionální zvláštnosti přírody, osídlení apod., posouzení jejich významu, porovnání s jinými</p>	
--	---	--	--

4.1.3. Vzdělávací předmět: Přírodověda

4. a 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět PŘÍRODOVĚDA navazuje ve čtvrtém ročníku na prvouku a pokračuje dále i v pátém ročníku. Časová dotace je 1,5 hodiny v každém z obou ročníků. Přírodověda zprostředkovává žákům základní přírodovědné poznatky v oblastech živé a neživé přírody, v botanice, zoologii a biologii člověka.

Realizuje se v okruzích Země jako planeta sluneční soustavy, Rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody, Znaky života a životní podmínky rostlin, hub a živočichů, Člověk a jeho zdraví, Vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci a vzbuzuje u žáků zájem o studium přírodovědy
- používá vhodné učební pomůcky (encyklopedie, modely, přírodní materiály, videoukázky)
- seznamuje žáky s informačními zdroji (učebnice, pracovní listy, časopisy, internet)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k řešení daného problému
- zařazuje metody, při kterých žáci sami dochází k objevům, řešením a závěrům (heuristické metody např. pokus-omyl)

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky správně používat odborné termíny

- rozvíjí dovednost porozumět úkolům, reprodukovat je a písemně zpracovat
- učí žáky aplikovat teoretické znalosti v praxi
- učí žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a nápady a reagovat na názory jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat i společně (pravidla práce v týmu a jejich respektování těchto pravidel)
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- vytváří vztahy učitel – žák na základě respektu a vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu

Kompetence občanské

Učitel

- buduje u žáků vzájemně ohleduplný vztah
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování ve škole i mimo školu
- vede žáky k tolerantnímu a zodpovědnému jednání a chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k plnění povinností (příprava na výuku)
- vede žáky ke správným způsobům užívání pomůcek, vybavení a techniky, dbá na dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- zadává a kontroluje domácí přípravu

Kompetence digitální

Žák

- odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě
- na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě
- pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií
- uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií
- uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí
- pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě
- uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou
- uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu
- zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií
- využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu
- uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní
- vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka)
- uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit

Přírodověda pro 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové
--------------------------------	-----------------------	--------------	--

ZV			vztahy
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Žák - cíleně pozoruje přírodu – živé a neživé přírodniny, popisuje vztahy mezi nimi	- rozmanitost přírody, dělení organismů na rostliny, živočichy a houby, neživé přírodniny – horniny a nerosty v okolí školy a bydliště, životní podmínky, potravní vazby	OSV – pomáhá poznat svou vlastní hodnotu, respektovat osobnost druhého člověka a začlenit se do kolektivu, respektovat pravidla soužití, spolupráce, komunikace a utváření dobrých mezilidských vztahů
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- vyhledává v literatuře a vlastním pozorováním poznává projevy neživé přírody. Popíše obvyklé změny	- koloběh vody, skupenství, počasí, projevy, příčiny, vlastnosti vody, vzduchu a vybraných hornin a nerostů	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- popisuje změny v přírodě během ročních dob, dne a noci, dovede vést jednoduchý záznam a vyvodit závěry	- podnebí, příčiny střídání ročních dob, dne a noci, charakteristické změny v přírodě – jak reagují organismy	VDO – učí vnímat a respektovat rozdílnost názorů, kultivované prezentaci vlastního a naslouchání odlišnému názoru, rozvíjí schopnost kritického myšlení
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokality regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	- rozlišuje základní ekosystémy – les, potok, rybník, louka, pole, zahradu a uvede charakteristiku	- lesní patra, zástupci, vztahy mezi organismy, vybrané rostliny a živočichové vod tekoucích a stojatých, opakování plodin kulturních	
	- rozlišuje vybrané rostliny podle znaků, rozliší rostliny kulturní a uvede jejich využití	- jehličnaté a listnaté stromy, keře, byliny, obiloviny, píce, pícniny, okopaniny – na co se používají	

	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané druhy živočichů - pozná vybrané druhy planých rostlin, jmenuje rozdíly mezi zelenými rostlinami a houbami, rozlišuje jedovaté, léčivé rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny a živočichové podle ekosystémů – louky, okolí lidského obydlí, pole, vod, lesů - výživa rostlin a hub, rozmnožování, zástupce jedlých a jedovatých – bezpečnost při sběru - léčivé byliny - vybraní zástupci 	
	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rostlinné orgány a jejich funkce, charakterizuje rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé, jmenuje vybrané zástupce 	<ul style="list-style-type: none"> - popis stavby těla rostlin a funkce orgánů - kořen, stonek, list, květ, plod - plody suché a dužnaté - rozdělení rostlin podle doby plození, charakteristika, zástupci 	
<p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně popisuje působení organismů v prostředí (jmenuje zástupce), vztahy mezi nimi, jejich přizpůsobení a projevy, správně hodnotí příčiny a následky 	<ul style="list-style-type: none"> - význam lesa, eroze způsobená rostlinami, živočichy a lidmi, přizpůsobení rostlin a živočichů podnebí a změnám v přírodě – charakterističtí zástupci – migrace ptáků, zimní spáči, opadávání listů 	<p>EV- využívá znalostí vztahů mezi organismy, uplatňovat je ve správném vztahu k přírodě a k ochraně životního prostředí</p>
<p>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - změří hmotnost, teplotu, objem, čas 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické použití vah, teploměru, odměrného válce, hodin, stopek, seznámení s veličinami a jednotkami SI 	

Přírodověda pro 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> - žák popíše a vysvětlí gravitační 	<ul style="list-style-type: none"> - Země jako planeta - Země jako magnet 	

	<p>a magnetickou sílu Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci a použití kompasu, siloměru, chování dvou magnetů - předvede využití magnetu a siloměru v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - gravitační síla - družice Země - přitažlivost, magnet a siloměr 	
	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje význam Slunce a postavení planety Země, Měsíce a planet - uvede druhy a důsledky pohybů naší planety – předvede a vysvětlí pomocí globusu 	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír – naše sluneční soustava - Slunce a planety - pohyby Země - střídání ročních dob a dne a noci, fáze Měsíce - globus – model Země - Slunce – zdroj energie, význam pro život 	
	<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje oblasti na Zemi, biotopy - uvádí příklady organismů žijících v různých oblastech světa - uvádí příklady přizpůsobení některých organismů vnějším podmínkám a určí příčiny - samostatně vyhledává a jmenuje zástupce oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní oblasti – studené, mírné, teplé - životní podmínky: podnebí, počasí - rozmanitost přírody, třídění přírodnin a jejich využití - tropické a subtropické plody - zásahy člověka do ekosystémů - botanické a zoologické zahrady 	
	<ul style="list-style-type: none"> - určí některé zástupce obratlovců a bezobratlých, životní podmínky, popíše způsob života, prostředí, ve kterém žijí, význam pro rovnováhu v přírodě, ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> - obratlovci – charakteristika - bezobratlí – charakteristika 	
	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v atlase a v herbáři rostliny naší oblasti a jmenuje zástupce typické pro roční období - vysvětluje významy pojmů chráněné území, chráněný živočich 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba těla rostlin, životní podmínky, ekosystémy 	

<p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p>- dokáže vyjmenovat podmínky pro život lidí, základní potřeby, využívání a ovlivnění přírody ohrožení přírodními jevy - vysvětlí pojmy z ochrany životního prostředí - chování člověka v mimořádných přírodních situacích - chování člověka v mimořádných společenských situacích</p>	<p>- různé životní podmínky civilizace, její vymoženosti a vlivy na prostředí - získávání potravy a energií - bezpečná a nebezpečná místa a situace v blízkém i vzdálenějším okolí - bezpečný úkryt - prevence</p>	<p>OSV – pomáhá poznat svou vlastní hodnotu, respektovat osobnost druhého člověka, vnímat odlišnost kultur, respektovat pravidla soužití, spolupráce, komunikace a utváření dobrých mezilidských vztahů</p>
<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<p>- popisuje stavbu lidského těla - ukazuje na svém těle jednotlivé části, zná jejich funkci</p>	<p>- kostra, svaly, kůže, smyslová ústrojí, soustava oběhová, trávicí, dýchací, vylučovací, rozmnožovací</p>	<p>VDO- učí poznávat a uplatňovat svá práva, respektovat a hájit práva ostatních, přijímat povinnosti, chránit sebe i druhé před nebezpečím a násilím</p>
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>- jmenuje zásady hygieny, zdravého způsobu života, složky potravy - vysvětlí význam správného vztahu k pohybu a stravě</p>	<p>- správná výživa - sestavení jídelníčku - vliv na zdraví – zubní kaz, obezita, bolesti zad - životní styl – harmonogram dne, využití volného času, sport, zábava, učení, stres</p>	<p>VDO – učí vnímat a respektovat rozdílnost názorů, kultivované prezentaci vlastního názoru a naslouchání odlišnému názoru, rozvíjí schopnost kritického myšlení</p>
	<p>- pracuje s encyklopedií, či atlasem, samostatně vyhledá typické</p>	<p>- zvířata typická pro oblasti polární, mírné a tropické - ohrožené druhy –</p>	<p>EV- využívá znalostí vztahů mezi organismy, uplatňovat je ve</p>

	zástupce zvířat podle oblastí	ochrana	správném vztahu k přírodě a k ochraně životního prostředí
	- využití energie z různých zdrojů - ovládá přístroje pro příjem informací, vysvětluje jejich význam.	- energie: druhy, zdroje, využití, šetrnost - spotřebiče a přístroje.	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	- zná pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty	- pravidla silničního provozu pro cyklisty a chodce	

1.1.NOVÝ ROK – 1. DEN OBČANSKÉHO ROKU

30.12. SILVESTR – POSLEDNÍ DEN OBČANSKÉHO ROKU

21.3. JARNÍ ROVNODENNOST - PRVNÍ JARNÍ DEN - SLUNCE NAD ROVNÍKEM

21.6. LETNÍ SLUNOVRAT – SLUNCE NAD OBRATNÍKEM RAKA

23.9. PODZIMNÍ ROVNODENNOST – SLUNCE NAD ROVNÍKEM

21.12. ZIMNÍ SLUNOVRAT – SLUNCE NAD OBRATNÍKEM KOZOROHA

1.9. ZAČÁTEK ŠKOLNÍHO ROKU

30.6. KONEC ŠKOLNÍHO ROKU

2. NEDĚLE V KVĚTNU – DEN MATEK

ČTVRTÁ NEDĚLE PŘED VÁNOCEMI – ADVENT - 1. DEN KŘESŤANSKÉHO ROKU

24.12.ŠTĚDRÝ DEN

25.12. PRVNÍ SVÁTEK VÁNOČNÍ – BOŽÍ NAROZENÍ

26.12. DRUHÝ SVÁTEK VÁNOČNÍ – SV.ŠTĚPÁN

6.1. TŘI KRÁLOVÉ

MASOPUST – ÚTERÝ 46 DNŮ PŘED VELIKONOCEMI

PŮST – 40 DNŮ PŘED VELIKONOCEMI – POPELEČNÍ STŘEDA

VELIKONOCE – VELKÝ PÁTEK – UKŘIŽOVÁNÍ

VELIKONOČNÍ NEDĚLE – VZKŘÍŠENÍ

LETNICE – 50 DNÍ PO VELIKONOCÍCH

5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.1. Vzdělávací obor: Dějepis

5.1.1. Vzdělávací předmět: Dějepis

6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Národ, který nepozná své dějiny, je odsouzen k tomu, aby je prožil ještě jednou.

Předmět dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Výuka dějin navazuje na znalosti z předmětu vlastivěda vyučovaném na prvním stupni ZŠ. Předmět dějepis je vyučován ve všech ročnících druhého stupně s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidské společnosti a vlastního národa. Seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském dění.

K možnostem výuky dějepisu patří i formování postojů, které vedou k úctě ke kulturnímu dědictví vlastního národa i celého lidstva, k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, k ochraně kulturních a historických památek, ke smyslu pro etnické, náboženské a kulturní odlišnosti jiných národů, k jejich respektování a pochopení potřeby života v míru jako jediné cestě dalšího vývoje společnosti. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století jako východiska pro většinu současných společenských jevů.

Vyučovací činnost v předmětu dějepis směřuje k:

- poznání způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje
- orientaci v celku národních dějin
- chápání souvislostí celospolečenského dění vlastního regionu v kontextu národních a světových dějin
- zařazování událostí do chronologické posloupnosti a vysvětlení jejich vzájemných vztahů
- rozvíjení vlastního historického vědomí a utváření pozitivního hodnotového systému žáka

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty, protože některé tématické celky dovolují navázání mezipředmětových vztahů a spolupráci s nimi. Propojení s ostatními vyučovacími předměty je přínosné v tom, že nahlíží na dané události pod jiným specifickým úhlem pohledu

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států...
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky...
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významné osobnosti...
- hudební výchova – vývoj hudebních směrů, významní hudební skladatelé...
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba...
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém...
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry...

Obsah, cíle a organizace výuky

Dějepis je vyučován v 6. – 9. ročníku. Učivo vyučovacího předmětu je členěno chronologicky.

Členění je provedeno tak, aby žáci získali celistvý a objektivní obraz historického vývoje regionálních, národních i světových dějin.

Důraz je kladen především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s vývojem v okolním světě a jeho přínos v oblasti kultury, vědy, techniky, umění a vzdělanosti.

V každém ročníku vyučující vybere jedno až dvě témata, která přesahují svým významem ostatní, vysvětlí a rozebere je hlouběji za aktivního přispění samostatné činnosti žáků, kteří zpracují vybraná témata jako ročníkové nebo pololetní projekty.

Témata vyučující vybere s přihlédnutím k důležitosti, zájmům žáků a specifickým podmínkám školy a regionu.

Vyučující se zaměří na výklad učiva určeného k trvalému osvojení a nezatěžuje žáky podrobnostmi, čímž dává žákům možnost komplexnějšího pohledu, hlubšího poznání, pochopení a rozvoje samostatného kritického myšlení.

Učitel vede žáka k intenzivnějším citovým prožitkům a vztahu k regionálním dějinám.

Nároky kladené na žáka vedou k jeho seznamování s historií způsobem odpovídajícím jeho schopnostem. Zároveň jsou tyto schopnosti rozvíjeny formou samostatného získávání poznatků z různých zdrojů, jejich kritického zhodnocení a vlastní interpretace s nutností hájení vlastních kritických stanovisek a postojů.

Volba forem práce, metod a pracovních postupů odpovídá stanoveným cílům.

K doplnění a rozšíření učiva jsou organizovány návštěvy historických objektů, výstav, muzeí, archivů a kulturních památek.

Výběr témat úžeji nebo širě pojatých případně i zařazení dalších, rozšiřujících je plně v kompetenci vyučujícího.

Do šestého ročníku je zařazeno učivo o pravěku a starověku, do sedmého ročníku období středověké historie a počátky novověku, osmý a devátý ročník je věnován historii od počátku 18. století po současnost.

Vyučovacím předmětem dějepis prolínají průřezová témata

- Výchova k myšlení k evropským a globálním souvislostem rozvíjející vědomí evropské identity, při respektování identity národa. V dějepise prolínají poznatky z historie a politické geografie. Cílem je porozumění klíčovému událostem, které ovlivnily vývoj nejen Evropy, ale celého světa a mají význam pro integraci naší země do celoevropského rámce.
- Výchova demokratického občana je prohlubována v tématech zabývajících se principy demokracie. Dějepis poskytuje kritický pohled na toto téma v historickém kontextu a v širších souvislostech. Dává žákovi možnost posuzovat a hodnotit vývoj demokracie v různých oblastech světa a v odlišných historických obdobích.
- Enviromentální výchova přispívá k poznávání a chápání souvislostí vývoje lidské společnosti a jejího vztahu k životnímu prostředí na celém světě. Historie poskytuje ucelený obraz vlivu civilizace na životní prostředí
- a ukazuje, jaký vliv mají změny výrobních technologií, rozvoje průmyslu...
- pro život člověka na Zemi,
- Mediální výchova má vztah zejména k novodobým dějinám. Média
- se významně podílí na vytváření hodnot moderní doby. Toto průřezové téma umožňuje udělat si představu, jakou roli sehrála a sehrávají média při utváření společenských a lidských postojů. Vede žáka ke kritickému postoji
- a hodnocení věrohodnosti mediálních informací a jejich informační hodnoty.
- Multikulturní výchova je realizována v rámci témat, která se týkají sblížení
- a prolínání kultur, vzájemného vztahu mezi nimi, našeho etnického původu...

- Na příkladech z historie pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové, náboženské a jiné intolerance s principy demokratické společnosti.
- Obrana vlasti je realizována v rámci učiva, které se týká ohrožení vlasti v tématech Velká Morava, český stát ve středověku a novodobých československých dějin.
- Korupce je realizována v tématech týkajících se novodobé historie.

Strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a kombinaci informací z různých zdrojů a přemýšlení nad historickým vývojem. Žák si pod jeho vedením vybírá efektivní a vhodné metody pro učení, používá správnou terminologii a symboliku a poznatky z ostatních vyučovacích předmětů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje do výuky metody a aktivity, které vedou žáka ke správným závěrům a řešením, vedou ho ke kritickým postojům a logické úvaze. Žák je schopen obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesné a jasné formulaci myšlenek a jejich vyjádření. Zařazuje metody diskuse, vede žáky k věcné argumentaci. Žák pracuje s různými typy textů a informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- navozuje příznivou atmosféru ve třídě, přispívá k diskusi ve skupinách i v kolektivu celé třídy. Respektuje různá hlediska a názory, vede žáky ke vzájemné pomoci a respektování.

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje žáky k prozkoumávání odlišných názorů a pohledů, pěstuje u žáků vztah a úctu k tradicím, k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví. Žák respektuje přesvědčení druhých, váží si jich, je schopen vcítění do postavení jiného člověka, odmítá útlak a hrubé násilí, chápe zákony a společenské normy, zaujímá pozitivní postoj k uměleckému dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje kvalitní práci jednotlivce, skupin i celého kolektivu. Vede je k využívání získaných poznatků ze světa práce v praxi. Žák dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti

- a závazky.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy.
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení.
- Klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí.

Dějepis – 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<p>- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>- uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, včetně digitálních, pojmenuje instituce, které je shromažďují</p> <p>- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu, využívá k tomu online nástroje</p>	<p>Úvod do studia dějpisu:</p> <p>- minulost, dějiny, dějepis, historie</p> <p>- proč se dějpisu učíme</p> <p>- kde vědci získávají informace, uchovávání a zpracování pramenů</p> <p>- čas, časová osa, historické mapy</p>	<p>VMEGS</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>- kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>EV</p> <p>Vývoj přírody</p> <p>- klimatické změny</p> <p>- vliv přírodních změn na živé organizmy</p> <p><i>M – práce s číselnou osou</i></p>
<p>D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p>	<p>- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, pracuje s virtuálními 3D materiály</p> <p>- objasní význam zemědělství, dobytčářství a</p>	<p>Pravěk</p> <p>Dělení pravěku: Lovci a sběrači v době kamenné</p> <p>Zemědělci v době kamenné</p> <p>Zpracovatelé kovů</p>	<p>OSV</p> <p>- komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, spolupráce, řešení problémů</p> <p>MUV</p> <p>Etnický původ</p> <p>- rovnocennost všech</p>

<p>D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<p>zpracování kovů pro lidskou společnost - porovná vývoj antických zemí s vývojem barbarských států - popíše strukturu společnosti a způsob obživy Keltů a Germánů - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</p>	<p>- doba bronzová - doba železná Pravěk v českých zemích - Keltové - Germáni - Slované</p>	<p>etnických skupin a kultur EV Ekosystémy - kulturní krajina, pochopení ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace pro dnešek <i>Vv – primitivní umění</i> <i>Ov – role muže a ženy</i> VMEGS Jsme Evropané - vliv Říma na raně středověké státy <i>ČJ (literatura) – římské báje</i> <i>ČJ (sloh) – rétorika, mluvní cvičení</i> <i>VV – římské stavitelství, sochařství, malířství</i></p>
<p>D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí</p>	<p>- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací, využívá digitální animace - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ - vysvětlí důležitost písma a vzniku prvních zákonů - najde na mapě řeky a místa vzniku starověkých států - uvede za pomoci vizuálních digitálních zdrojů nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<p>Starověk – předpoklady vzniku států, písmo <i>Přední východ</i> - Mezopotámie - Persie - Palestina - Egypt</p>	<p>EV Ekosystémy - ovlivňování přírody v průběhu vývoje civilizace až po dnešek Činnost lidí a s tím spojené problémy životního prostředí - ochrana kulturních památek a jejich důležitost pro další generace MUV Mezilidské vztahy - vzájemné ovlivňování kultur <i>Z – subtropy</i> <i>Vv – kultura starověku</i> <i>Ov – vznik a funkce státu</i> <i>M, F – megality, pyramidy, jednoduché stroje</i> VMEGS Podmíněnost vývoje jednotlivých oblastí - vliv vývoje těchto</p>

světového kulturního dědictví			oblastí na Evropu <i>ČJ (literatura) - eposy a báje VV- architektura</i>
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- na konkrétních příkladech demonstruje přínos antické kultury a vysvětlí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci - zhodnotí úlohu náboženství v životě Řeků - srovná společenské poměry v Athénách a ve Spartě - orientuje se na mapě – poloostrovy, kolonie, místa bojů...	Řecko - Kréta a první Řekové - doba homérská - antické Řecko - kultura ve starověkém Řecku Makedonie - historická úloha a význam Alexandra Makedonského	VDO Demokratická forma vlády a způsobu rozhodování - principy demokracie - porovnání s despocií a tyranií MUV Sbližování a prolínání kulturních vlivů <i>VV – řecké stavitelství, sochařství, malířství ČJ (literatura) – eposy, báje a pověsti, divadlo M, F – vývoj vědy Tv - olympiáda</i>
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro rozvoj evropské civilizace - učí se chápat formy státní moci a rozdíly mezi nimi - vysvětlí zrod křesťanství a judaismu	Řím - Etruskové a římsí králové - římská republika - ovládnutí Itálie Římem - císařský Řím - kultura ve starověkém Římě	VMEGS Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace VDO Forma vlády a způsoby rozhodování - občanská práva <i>Ov – formy státu, křesťanství</i>
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	- pochopí vyspělost čínské a indické civilizace	Indie - přírodní podmínky - státní útvary - kultura ve starověké Indii Čína - přírodní podmínky, - - zemědělství, řemeslo, obchod - čínský stát - kultura ve starověké Číně	VMEGS Vznik civilizací mimo evropský vliv MV Velikost kulturního dědictví ovlivňující vědu a kulturu dodnes

Dějepis – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- popíše společenské změny a roli jednotlivých společenských skupin	Opakování ze 6. roč. Prameny, čas, rozpad říše římské	VMEGS Jsme Evropané; kořeny a zdroje evropské civilizace
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- pochopí proces christianizace a vzniku křesťanské ideologie a její vliv na formování raně středověkých států, počátky křesťanské kultury, využívá digitální zdroje historických institucí	Raný středověk společnost, rozdělení společnosti – panovník, šlechta, rytíři, duchovenstvo pracující lidé	OSV - vztahy mezi lidmi MUV Vzájemná tolerance a rozvoj spolupráce v odlišných sociálních a náboženských skupinách
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - charakterizuje vývoj v jednotlivých částech Evropy - pochopí důvody expanze východních etnik do Evropy, reakci západního světa - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Dějiny významných států a národů v Evropě: na troskách západořímské říše, osudy východořímské říše, území mimo bývalou římskou říši	VMEGS Podmíněnost vývoje jednotlivých oblastí; vliv vývoje těchto oblastí na Evropu <i>VV- architektura</i> <i>Z – geografické souvislosti, aktualizace</i> MUV Mezilidské vztahy; vzájemné ovlivňování kultur <i>Ov – problémy lidské nesnášenlivosti, svět názor (náboženství)</i> VMEGS Podmíněnost vývoje jednotlivých oblastí; vliv vývoje těchto oblastí na Evropu VMEGS Jsme Evropané; kořeny a zdroje evropské civilizace MUV Etnický původ; rovnocennost všech

			etnik
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- objasní situaci Velkomoravské říše, její vnitřní a jejího postavení v evropských souvislostech, pracuje s digitálními animacemi a aplikacemi muzejních institucí - pochopí historickou úlohu cyrilo - metodějské mise - objasní situaci vnitřního vývoje v českém státě a postavení tohoto státního útvaru v evropských souvislostech	Dějiny českých zemí: první státní útvary na našem území, Čechy v době knížecí, první čeští králové	VMEGS Evropa - klíčové mezníky evropské historie <i>ČJ (literatura) – hlaholice, nejstarší písemné památky</i> OBRANA VLASTI VDO Společnost a stát - formy vlády - občanská práva <i>Ov – problémy lidské nesnášenlivosti, světónázor (náboženství), tradice</i>
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- pochopí rozdělení Evropy do několika kulturních okruhů a jednotlivých vrstev středověké společnosti - uvede příklady románské a gotické kultury, používá digitální vizualizaci	Kultura raného a vrcholného středověku: románský sloh gotický sloh	EV Činnost lidí a s tím spojené problémy životního prostředí, ochrana kulturních památek a jejich důležitost pro další generace <i>Vv – heraldika</i>
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Vrcholný a pozdní středověk: společnost, dějiny významných států a národů v Evropě; objevné plavby	VMEGS Evropa - klíčové mezníky evropské historie MUV - sbližování a prolínání kulturních vlivů EV Ekosystémy - ovlivňování přírody v průběhu vývoje civilizace až po dnešek <i>Př – nové kulturní plodiny</i> <i>Z – geografické souvislosti, aktualizace</i> <i>M, F – praktické využití poznatků</i>
D-9-5-02 vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život, používá digitální animace a streamy	Doba husitská, poděbradská, Jagellonci	VMEGS Podmíněnost vývoje jednotlivých oblastí VMEGS Evropa

<p>D-9-5-01 Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p>	<p>- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka</p> <p>- zná nejznámější díla autorů doby renesance, vyhledává jejich vizualizaci v digitálních fondech historických institucí</p>	<p>Raný novověk: společnost, stavy, manufaktury, rozšíření a použití peněz</p> <p>Kultura: renesance, humanismus</p>	<p>klíčové mezníky evropské historie <i>M, OV – finanční gramotnost, úloha peněz</i></p> <p>EV Činnost lidí a s tím spojené problémy životního prostředí ochrana kulturních památek a jejich důležitost pro další generace <i>Ov – odlišnost světónázoru</i> <i>Hv, Vv – kulturní dědictví</i> <i>Tv – jednota ducha a těla</i></p>
<p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>- pochopí vliv renesanční filozofie na nutnost reformy církve - vysvětlí vznik protireformačního hnutí</p>	<p>Reformace a její důsledky: francouzská reformace, anglická reformace</p>	<p>MUV vzájemná tolerance a rozvoj spolupráce v odlišných sociálních a náboženských skupin</p>
<p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>- pochopí příčiny vnitřních i mezinárodních konfliktů evropských mocností - vysvětlí rozdíl ve vývoji mocností západní a východní Evropy</p>	<p>Vývoj v dalších významných evropských státech: Španělsko, občanská revoluce v Nizozemí, Rusko, Osmanská říše</p>	<p>VMEGS Evropa - klíčové mezníky evropské historie <i>Z – geografické souvislosti, aktualizace</i></p>
<p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>Dějiny českých zemí: vláda Ferdinanda I., Maxmilián II. a Česká konfese, Rudolf II.</p>	<p>MUV Mezilidské vztahy - vzájemné střetávání, obohacování a konflikty</p>

D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- objasní příčiny vzniku třicetileté války - posoudí důsledky - umí vyhledat digitální simulace války	Třicetiletá válka: předpoklady, příčiny, záminka, české stavovské povstání, průběh a důsledky války	VMEGS Evropa - klíčové mezníky evropské historie <i>Z – geografické souvislosti, aktualizace</i> <i>Ov – osobnost</i> <i>Čj – literární dědictví</i>
---	---	---	--

Dějepis – 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	Opakování ze 7. roč. prameny, čas, situace v Evropě a u nás v 1. pol. 17. st.	VMEGS Evropa a svět -klíčové mezníky evropské historie <i>Hv, Vv – doba rudolfínská</i> <i>Ch – alchymie / chemie</i>
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - na příkladu USA charakterizuje vznik demokracie a kořeny rasismu - využívá digitálních zdrojů k poznání historické reality	Formování novodobých evropských států – Rusko, Anglie a Velká Británie, Francie, USA	VMEGS Podmíněnost vývoje jednotlivých oblastí vliv vývoje těchto oblastí na Evropu <i>Z – orientace, aktualizace</i> MUV Mezilidské vztahy - rasismus - otrokářství - projevy rasové nesnášenlivosti
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- srovná způsob života a formy vlády jednotlivých evropských zemí - uvědomí si prudký rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění	Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce a v 18. století – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. Osvícenský absolutismus:	VDO Význam reforem pro další vývoj společnosti MUV vzájemná tolerance

	- pochopí význam osvícenství, nutnost duševní obrody společnosti	osvícenství jako duchovní zdroj změny politických a společenských poměrů v Evropě, nové typy monarchií	a rozvoj spolupráce v odlišných sociálních a náboženských skupinách <i>Ov – občanská společnost F,M, Př – poznatky věd</i>
	- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů - uvede představitele a příklady významných kulturních památek za pomoci vizuálních digitálních zdrojů	Kultura 17. a 18. století – baroko, rokoko, klasicismus	EV Činnost lidí a s tím spojené problémy životního prostředí - ochrana kulturních památek a jejich důležitost pro další generace <i>HV, Vv – kulturní dědictví doby</i>
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- popíše hospodářské a společenské poměry ve Francii - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	Velká francouzská revoluce. Vzestup a pád Napoleona I.	VDO Člověk a společnost - Deklarace práv člověka a občana - ústava VMEGS Evropa a svět - klíčové mezníky evropské historie <i>Ov – společnost Hv - hymna</i>
	- pochopí kladnou i zápornou roli osobnosti v dějinách - objasní souvislost mezi událostmi napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě - nacionalismus	Napoleonská, ponapoleonská doba Kultura 1. pol. 19. st. - romantismus, biedermeier	VMEGS Evropa a svět - klíčové mezníky evropské historie <i>Ov – osobnost Vv – klasicismus, romantismus Z – místopis</i> <i>Ov – stavební slohy ČJ – obrozenecká literatura NJ – pronikání německého slovosledu a složenin do češtiny</i>
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin - uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Mezi Vídeňským kongresem a revolucí 1848 společnost, občanská emancipace, průmyslová revoluce, přehled	EV Rozvoj průmyslu a civilizace a jeho vliv na životní prostředí VDO Svoboda a demokracie VMEGS Evropa a svět - klíčové mezníky

	<p>- hledání nových cest k reflexi společnosti, nová snaha po sebevyjádření</p> <p>- pracuje se vzdělávacími portály</p>	<p>základního vývoje v západní, východní Evropě a na Balkáně, habsburská monarchie, metternichovský absolutismus, národní obrození</p>	<p>evropské historie</p> <p><i>Ov – revoluce</i></p> <p><i>Z – geografické souvislosti a aktualizace</i></p>
	<p>pochopí 19. st. jako dobu, ve které došlo k definitivnímu rozbití raně novověkých společenských struktur</p>	<p>Revoluce 1848/1849 a porevoluční Evropa: Francie, Itálie a Německo, habsburská monarchie se zřetelem k českým zemím</p>	<p>VMEGS</p> <p>Evropa a svět</p> <p>- klíčové mezníky evropské historie</p>
<p>D-9-6-03</p> <p>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>	<p>- porovná fáze utváření novodobého českého národa s hnutím obrody jednotlivých evropských národů</p> <p>- charakterizuje důsledky průmyslové revoluce pro společnost</p> <p>- vysvětlí rozdílné tempo modernizace (žák za pomoci digitálních zdrojů) a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla</p>	<p>Mezi revolucí 1848 a první světovou válkou: společnost, emancipace žen, technický a vědecký pokrok, imperialismus a kolonialismus, sjednocovací procesy v Evropě (Itálie, Německo), významné evropské státy, významné mimoevropské státy, habsburská monarchie – Bachův absolutismus, vznik Rakouska – Uherska</p> <p>kultura 2. pol. 19. st. a poč. 20. st.</p>	<p>MUV</p> <p>Mezilidské vztahy – rovnocennost, tolerance</p> <p><i>Hv, Čj, – kulturní dědictví doby</i></p> <p><i>Nj – bilingvní prostředí</i></p> <p>VDO</p> <p>Společnost a stát</p> <p>EV</p> <p>Rozvoj průmyslu a civilizace a jeho vliv na životní prostředí</p> <p><i>Ov – společenské systémy</i></p> <p><i>Př – suroviny</i></p> <p><i>Z – orientace, aktualizace</i></p> <p>KORUPCE – vznik bank, jejich funkce a význam peněz</p> <p><i>ČJ – literatura</i></p> <p><i>Vv – výtvarné umění, architektura</i></p>
<p>D-9-6-04</p> <p>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi</p>			

velmocemi a vymezí význam kolonií			
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- charakterizuje politické a společenské poměry v českých zemích před první světovou válkou - pochopí problémy Evropy a světa v předválečném období - uvede hlavní důvody, které vedly ke vzniku války - posoudí, co přináší válečné konflikty lidskému společenství - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - využívá digitální animace, streamy a vizualizace	První světová válka: cesta k první světové válce, průběh válečných událostí, Češi a Slováci z 1. světové války	VDO Společnost a stát <i>Ov – zárodky volebního systému, kurie</i> VMEGS Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa VMEGS Jsme Evropané - co Evropu spojuje a rozděljuje mezinárodní organizace <i>Čj – literatura, reflektující dobu</i> <i>Z – geografické souvislosti a aktualizace</i> <i>Ch- použití chemických bojových látek</i>

Dějepis – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- charakterizuje důsledky válečné katastrofy a její vliv na poválečný vývoj v Evropě	Opakování z 8. roč. Prameny, čas, zač. 20. st., důsledky I. sv. války	VDO Demokratický systém jako forma vlády a způsobu rozhodování; principy demokracie <i>Čj – literární památky doby</i> <i>Z – orientace, souvislosti, aktualizace</i> VMEGS vznik Společnosti národů
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších	- charakteristika režimů - porovnání režimů - obeznámení s ideologií a státními	Totalitní režimy: charakteristika režimů, komunismus v SSSR, fašismus	VDO Totalita <i>ČJ</i> <i>Cenzura, podzemní kultura, státní dohled,</i>

ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	režimy - využívá virtuální 3D materiály a weby historických institucí	v Itálii, nacismus v Německu	<i>podřízení kultury režimu</i> MUV Lidské vztahy: rasismus ve 20. století, lidská solidarita během válek; vzájemná tolerance a rozvoj spolupráce v odlišných sociálních, náboženských, zájmových a generačních skupinách <i>Ov – problémy lidské nesnášenlivosti, světonázor (náboženství)</i> <i>Z – hospodářství</i>
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- pochopí mezinárodní situaci - pochopí historickou roli T. G. Masaryka - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - objasní dopad světové hospodářské krize na vývoj v ČSR a zdůvodní radikalizaci - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - pracuje s digitálními aplikacemi a vizualizuje pomocí digitálních zdrojů	Československá republika mezi válkami: formování republiky, Slovensko a Podkarpatská Rus, hospodářství v ČSR, zahraniční politika, rozbití ČSR	VMEGS Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa VDO Demokratický systém jako forma vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako opak diktatury a anarchie - principy demokracie <i>Z – hospodářství, orientace, aktualizace</i> <i>Ov – demokratické systémy</i> OBRANA VLASTI KORUPCE – černý trh
	- zhodnotí kulturní vývoj období 20. – 30. let a vliv americké kultury	Kultura a věda mezi válkami	<i>ČJ, VV, HV – literatura a umění 1. pol. 20. století</i> <i>Ov - ideologie</i>
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- vysvětlí příčiny a důsledky válečného konfliktu - dokáže popsat průběh	Druhá světová válka: průběh druhé světové války, válka v Evropě,	VMEGS Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa MUV

	nejdůležitějších válečných událostí	válka v Tichomoří, důsledky II. sv. války	Etnický původ - projevy rasové nesnášenlivosti <i>Čj literatura 1. pol. 20. století</i> OBRANA VLASTI
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- porozumí pojmům holokaust a genocida; využívá virtuální animace a vizualizace historických institucí a neziskových organizací - vysvětlí současné názory na tuto problematiku	Zločiny proti lidskosti za II. sv. války: koncentrační tábory, Šoa, vyvražďování Romů nacisty, bolševická genocida v Pobaltí	VMEGS Evropa a svět - klíčové mezníky evropské historie MUV Etnický původ - projevy rasové nesnášenlivosti <i>Čj literatura 1. pol. 20. století</i> <i>Ov – člověk, hodnotová měřítka</i> OBRANA VLASTI
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- zhodnotí život lidí v Protektorátu Čechy a Morava - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období protektorátu	Československo za II. sv. války: Protektorát Čechy a Morava, domácí, zahraniční odboj, osvobození území ČSR, Židé v Protektorátu	VDO Totalitní režim MUV Lidské vztahy MEV Propaganda OSV a VDO Holokaust VMEGS Naše vlast a Evropa <i>Čj literatura 1. pol. 20. st.</i>
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- plány na změnu světa v důsledku reflexe strašlivých válečných událostí - vysvětlí odlišnost představ o poválečném uspořádání světa a popíše územní změny po druhé světové válce - vliv událostí na proměnu společnosti - využívá digitálních vizualizací, animací a streamů	Poválečné dějiny: Postupim, vznik OSN	VMEGS Jsme Evropané - co Evropu spojuje a rozděluje - mezinárodní organizace - naše vlast a Evropa OSN – úkoly, cíle, očekávání <i>ČJ – poválečná literatura</i> <i>Vv – deziluze ve výtvarném umění</i>
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa - uvede příklady střetávání obou bloků	Studená válka: vznik studené války, 1. – 4. fáze studené války	MUV - vztahy mezi kulturami <i>Ov – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy</i>

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- pochopí nutnost vzájemné spolupráce evropských zemí - seznámí se se strukturou a fungováním Evropské unie	Evropská integrace	VMEGS Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa VDO Demokratický systém jako forma vlády a způsobu rozhodování
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	- pochopí rozpad koloniálního systému - posoudí postavení rozvojových zemí	Dekolonizace	<i>Z – místopis</i> <i>Ov – práva národů na sebeurčení, multikulturnost</i>
	- učí se chápat postupný rozpad východního bloku a neudržitelnost komunistického systému - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlant. hospodářské a vojenské spolupráce	Východní blok: státy a organizace východního bloku, dění uvnitř východního bloku	VMEGS - naše vlast a Evropa MEV Funkce a vliv médií ve společnosti vliv a funkce médií v politickém životě
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- zhodnotí postavení ČSR v evropském kontextu, nástup komunismu a jeho důsledky pro celou společnost - zhodnotí nastolení totalitní moci v Československu, vliv SSSR - charakterizuje politický a hospodářský vývoj Československa od nastolení totality v roce 1949 až do jejího pádu 1989 - pochopí hlavní problémy vztahů Čechů a Slováků a jejich vyústění v rozpad Československa - zná základní webové portály využitelné jako digitální zdroje	Československo po 2. světové válce: komunistický převrat a pevnění moci komunistů, život v komunistickém Československu, pokus o změnu v roce 1968, období normalizace, sametová revoluce 1989	MUV Mezilidské vztahy - vzájemné střetávání, obohacování a konflikty Podpora multikultury - současná multikulturalita a vývojové tendence VDO Občanská společnost a stát MEV Funkce a vliv médií ve společnosti - vliv a funkce médií v politickém životě <i>Ov – demokratický stát, rok 1968</i>
D-9-8-04 prokáže základní	- vnímá vývojové trendy druhé poloviny	Kultura a věda v poválečném	MEV Funkce a vliv médií

orientaci v problémech současného světa	20. století - pochopí pojem vědecká revoluce a dokumentuje na příkladech	období: socialistický realismus, kultura v poválečném Československu, světová kultura, věda a technický pokrok	- jejich vliv na kulturu role v každodenním životě člověka v prezentaci politických dějů EV Lidská činnost a problémy životního prostředí - globalizace a doprava - vliv průmyslu na životní prostředí - odpady a hospodaření s nimi <i>ČJ, VV, HV – literatura a umění</i>
---	--	--	---

5.2. Vzdělávací obor: Výchova k občanství

5.2.1. Vzdělávací předmět: Občanská výchova

6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Občanská výchova se realizuje na 2. stupni v 6.-9.ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách. V jednotlivých ročnících jsou k některým tématům zařazovány besedy s odborníky nebo exkurze (např. Úřadu práce, Burzy škol ...), občas návštěvy výstav.

Cílem předmětu je příprava mladého člověka na aktivní zapojení do života v současné společnosti prostřednictvím specifických informací a integrace poznatků z jiných předmětů.

Nedílnou součástí je výchova žáků k občanství, příprava na nové životní role v jejich budoucí rodině, rozvoj pozitivních vztahů mezi lidmi a formování správných postojů k hodnotám.

V hodinách jsou také průběžně připomínány státní svátky, významné dny a období a s nimi spojené tradice.

K formám realizace tohoto předmětu patří četba textu z vyhovující učebnice (např. Občanská výchova pro 6., 7., 8. a 9. ročník, Milan Valenta) s objasněním podstaty, popřípadě výklad. Častěji jsou zařazovány aktivizující metody a formy práce, které přispívají k utváření vlastního názoru, ke správnému rozhodování a samostatnosti, např. diskuse, skupinová práce, samostatná práce, sebehodnocení, sestavování hodnotových žebříčků, příprava scének, referáty, krátkodobé projekty, návštěvy různých institucí, besedy s odborníky. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

Do vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům aktivizující metody, které je povedou k zájmu o předmět
- a k pochopení významu vzdělání
- předkládá žákům informační zdroje s tematikou Občanské výchovy a vede je k jejich využívání
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- učí žáky kriticky posuzovat společenské jevy a události, vyvozovat z nich závěry
- vede žáky k hodnocení výsledků svého učení, nabízí způsoby, jak učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k uvážlivému rozhodování a uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- vede žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních zkušeností s cílem pochopit společenské problémy a jejich příčiny
- zadává úkoly vedoucí k samostatnému uvažování a objevování různých způsobů řešení problému
- předkládá žákům náměty k řešení problémových situací týkajících se vztahů mezi lidmi a chování člověka ve společnosti

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat výstižně, souvisle a kultivovaně své názory a myšlenky v písemném i ústním projevu, naslouchat druhým lidem, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor
- umožňuje žákům poznat značky, zkratky a základní symboly související s obsahem
- učivo Občanské výchovy vede žáky k aktivnímu zapojení se do společenského dění a ke spolupráci s ostatními lidmi
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií ke sledování politické a ekonomické situace v ČR i v zahraničí

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci ve skupině, ohleduplnosti a respektování ostatních

- pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- podporuje sebedůvěru a vědomí jedinečnosti každého jedince jako zdroje sebeúcty a spokojenosti se svým místem ve společnosti
- podílí se na utváření příjemné atmosféry při výuce
- vede žáky k ochotě poskytnout pomoc nebo o ni slušně požádat

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k odmítání útlatku a násilí, k zodpovědnému chování v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- vede žáky k respektování našich národních tradic, k ochraně kulturního i historického dědictví českého národa
- seznamuje žáky se základními zákony i morálními normami, právy a povinnostmi občanů
- vede žáky k ochraně životního prostředí i svého zdraví, objasňuje základní ekologické a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí smysl pro dodržování pravidel a plnění školních povinností
- umožňuje žákům poznat svou osobnost a rozhodnout se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- seznamuje žáky se základními aktivitami potřebnými k realizaci podnikatelského záměru, vede k pochopení podstaty a rizika podnikání, rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Žák

- Využívá internetové stránky obce / městské části, včetně kontaktů.
- Analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám.
- Posoudí vliv digitálních technologií na svůj osobní život.
- Rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí.
- Zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách.
- Zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám.
- Chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě.
- Respektuje a dodržuje zásady autorského práva.

Občanská výchova - 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné	- zdůvodní nepřijatelnost	Naše škola – život ve škole, práva a	OSV – rozvoj schopností

způsoby chování a komunikace v různých životních situacích VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, vklad vzdělání pro život	poznávání- poznávání lidí VDO - občanská společnost a škola
	- chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - objasní pojem domov, zásady zdravého bydlení a soužití generací	Naše obec, region, kraj důležité instituce, zajímavá a památná místavýznamní rodáci, místní tradice, domov, bydlení, bydliště a jeho okolí	VDO - občanská společnost a škola- občan, občanská společnost a stát
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti	VDO – občan občanská společnost a stát VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi -vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu	Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen	OSV – mezilidské vztahy - komunikace Ochrana člověka za běžných rizik a mimoř. událostí
VO-9-1-06 Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	MUV – kulturní difference - lidské vztahy
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti,	- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní	Zásady lidského soužití – rodina a její fce, vzájemná	OSV – kooperace a kompetice- řešení problémů

uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem	závislost, pravidla chování, hospodaření s penězi, rozpočet rodiny	a rozhodovací dovednosti- hodnoty, postoje, praktická etika Finanční gramotnost
--	--	--	--

Občanská výchova - 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní potřebu tolerance ve společnosti - respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly, státní svátky, národ, národnostní menšiny	VMEGS – objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané MUV – etnický původ
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím - vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MUV - multikulturalita
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů	- objasní, jak může lepší poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

a překonávání překážek VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své jednání a chování		
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s majetkem a různými formami vlastnictví	
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	- rozlišuje různé typy chráněných území - objasní hlavní ekologické problémy týkající se vzduchu, vody, půdy	Přírodní bohatství a jeho ochrana, ekologie	EV – vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	VDO – občanská společnost a škola Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich Úkoly	

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Význam a formy voleb do zastupitelstev v ČR	VDO – formy participace občanů v politickém životě
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Dopravní výchova</i>
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		Právní norma, předpis, publikování právních předpisů	VDO – principy demokracie.....

Občanská výchova - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování	Mezilidská komunikace, problémy lidské nesnášenlivosti	OSV - komunikace-kooperace MUV - kulturní diference - lidské vztahy

a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- zhodnotí činnost sociální skupiny, její cíle a různé způsoby vedení	Sociální skupiny	
	- vysvětlí základy lidské sexuality a partnerských vztahů	Vztah muže a ženy	
	- rozlišuje pojmy obživa, zaměstnání, povolání, objasní kritéria volby povolání	Práce, zaměstnání, povolání	OSV - kreativita
	- rozlišuje zdravý a nezdravý způsob života, objasní nebezpečí závislosti	Zdravý způsob života, nebezpečí návykových látek	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Vnitřní svět člověka – vnímání a poznávání skutečností, sebe i druhých lidí	
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních	- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při	Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, sebepoznání, sebevýchova,	OSV – sebepoznání a sebepojetí- seberegulace a sebeorganizace - psychohygienu

i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	pěstování vůle, význam motivace, aktivity a osobní kázně při seberozvoji	
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	VDO – občan, občanská společnost a stát MUV – princip sociálního smíru a solidarity
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- dodržuje právní řád a základní právní normy, které se ho týkají, rozlišuje základní úkoly orgánů právní ochrany občanů, rozpozná protiprávní jednání	Právní řád ČR – význam a fce právního řádu, orgány právní ochrany občanů	
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- objasní rozdíly v poznávání světa pomocí vědy, víry a umění, vyloží dvojí přístup člověka ke světu (tvůrčí činnost, devastace a ohrožování života na Zemi)	Poznávání světa – věda, umění, tvůrčí činnost člověka	

Občanská výchova - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
----------------------------	----------------	-------	---

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi	VDO – občan, občanská společnost a stát MUV – lidské vztahy - principy sociálního smíru a solidarity
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Konflikty v mezilidských vztazích	
	- objasní výhody spolupráce lidí při uskutečňování některých cílů - orientuje se v nabídce středních škol a učilišť, vybírá si povolání	Dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí, volba povolání, nezaměstnanost	
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Prostředky masové komunikace, massmédia	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, osobní potenciál	OSV – sebezpoznaní a sebepojetí - hodnoty, postoje, praktická etika
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát	- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje,	Peníze – fce a podoby peněz, formy placení, státní rozpočet, význam daní	<i>M- finanční gramotnost</i>

<p>směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<p>uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - vysvětlí, jakou fci mají banky a jaké služby občanům nabízejí</p>		
<p>VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>	<p>- porozumí cenovým mechanismům a inflaci - umí spravovat osobní/rodinný rozpočet (např. umí vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o umístění finančních zdrojů) a zvládá různé životní situace z finančního hlediska - orientuje se na trhu finančních produktů a služeb, zvládne mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci</p>		<p><i>M - finanční gramotnost – cenová</i> <i>- rozpočtová gramotnost</i></p>
<p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb - uvede příklady jejich součinnosti</p>	<p>Výroba, obchod, služby jejich fce a návaznost</p>	
<p>VO-9-3-06 na příkladu chování</p>	<p>- na příkladu chování kupujících a</p>	<p>Principy tržního hospodářství –</p>	

<p>kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</p>	<p>nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání</p>	
<p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p>- uvede základní práva a povinnosti vyplývající z důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) - respektuje povinnosti vyplývající z některých smluvních vztahů (osobní přeprava, koupě, zhotovení, oprava, úprava či pronájem věci)</p>	<p>Ústava ČR</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>
<p>VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p>	<p>- objasní výhody a rizika začlenění ČR do EU, popíše jeho vliv na každodenní život občanů ČR, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU - uvede významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny</p>	<p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu</p>	<p>VMEGS – jsme Evropané EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

	i možné důsledky pro život lidstva		
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbroj. sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevoj. charakteru, NATO - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Protiprávní jednání – druhy, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví, trestní postizitelnost, postihy protiprávního jednání Globalizace – projevy, klady a zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení.	VkZ - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

6.1. Vzdělávací obor: Fyzika

6.1.1. Vzdělávací předmět: Fyzika

6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět fyzika směřuje a vede žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislosti s využitím pozorování, měření a experimentů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě. Fyzika se snaží podporovat samostatné a otevřené myšlení žáků, umožňuje jim zamýšlet se nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory.

Předmět navazuje na výuku zejména matematiky, prvouky a přírodovědy na prvním stupni.

Fyzika se vyučuje od šestého do devátého ročníku druhého stupně v dotaci 2 hodin týdně v 6., 7., 9. ročníku a 1 hodiny v 8. ročníku. Vyučování probíhá většinou ve speciální učebně fyziky, případně v učebně informatiky.

Obor Fyzika vede žáka k rozvoji klíčových kompetencí strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problému

- hledat vlastní postup při řešení problému
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků

Kompetence komunikativní

- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- využívat digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- využívat digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- využívat digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- efektivně používání digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání) při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh
- vytvářet vlastní elektronické portfolio k dalšímu využití při vzdělávání

Fyzika - 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
F-9-1-02 uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- rozliší pojmy těleso a látka - zařadí látku (těleso) mezi látky (tělesa) plynné, kapalně, pevné	Látka a těleso	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané	- ovládá značky a jednotky základních fyzikálních veličin - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - předpoví, jak se změní	Délka, objem, hmotnost, čas, teplota	

změně jeho teploty	délka a objem tělesa při dané změně teploty		
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických úloh	Hustota	.
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- užívá vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh - chápe pojem směr svislý a vodorovný - určí směr svislý pomocí olovnice a směr vodorovný pomocí libely	Gravitace Směr svislý a směr vodorovný	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- dovede udat příklad deformačního a pohybového účinku síly	Účinky síly	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- užívá s porozuměním, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale ne na jejich obsahu	Tření	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	Skládání sil, výslednice sil stejných a opačných směrů	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- určí pokusně těžiště tělesa	Těžiště	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- zná využití kladky, páky	Otáčivé účinky síly	

Fyzika - 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák F-9-2-01	- rozhodne, zda je dané	Pohyb a klid	

<p>rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p>	<p>těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh a problémů</p>	<p>tělesa, rozdělení pohybů, dráha a čas. Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu</p>	
<p>F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí při řešení problémů a úloh - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>Světlo, zdroj světla Přímochaře šíření světla Rychlost světla Odraz světelného paprsku, zrcadla Lom světla na optickém rozhraní Optické čočky Rozklad světla</p>	
<p>F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p>	<p>- správně používá pojem atom, molekula - má představu o tom, z čeho se skládá atom - uvede základní vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p>	<p>Částicové složení látek, složení atomu Vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných</p>	
<p>F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil</p>	<p>- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly</p>	<p>Tlaková síla Tlak</p>	<p>EV-silniční doprava-přetěžování</p>

působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \rho g$ - vysvětlí vznik atmosférického tlaku - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických úkolů	Pascalův zákon, hydraulické zařízení Hydrostatický tlak Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině, plování, vznášení se a potápění těles v kapalině Archimédův zákon Atmosférický tlak	kamionů způsobuje škody na silnicích
--	--	---	--------------------------------------

Fyzika - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- rozumí pojmům práce, energie, výkon - využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Energie Práce, výkon Pohybová a polohová energie, jejich vzájemné přeměny	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny - určí, kdy těleso teplo přijme a kdy odevzdá - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad	Vnitřní energie tělesa Tepelná výměna Teplo přijaté a odevzdané tělesem při tepelné výměně Šíření tepla Změny skupenství	EV- tepelná izolace-šetření energií

Fyzika - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové)
----------------------------	----------------	-------	----------------------------------

			vztahy, průřezová témata)
<p>žák F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními</p> <p>- změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem</p> <p>- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>- rozliší stejnosměrný proud od střídavého</p> <p>- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p>- objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem radioaktivních látek</p>	<p>Elektrické pole</p> <p>Elektrické napětí</p> <p>Elektrický proud</p> <p>Pravidla bezpečné práce</p> <p>Vodiče a nevodiče el. proudu</p> <p>Elektrická zapojení</p> <p>Elektrický odpor</p> <p>Ohmův zákon pro kovy</p> <p>Polovodiče</p> <p>Magnetické pole</p> <p>Elektromagnet</p> <p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Střídavé napětí</p> <p>Transformátor</p> <p>Výroba a přenos elektrické energie</p> <p>Jaderná energie</p> <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>Pravidla bezpečnosti práce při zacházení s elektrickými zařízeními</p>
<p>F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku</p>	<p>- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>- určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka</p>	<p>Vznik a šíření zvuku</p> <p>Rychlost šíření zvuku a jeho odraz</p> <p>Tón a jeho výška</p> <p>Hlasitost zvuku, hluk a ochrana před ním</p>	<p>EV- nadměrná hladina zvuku</p>

na životní prostředí			
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- popíše Sluneční soustavu a objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Vesmír Sluneční soustava	VMEGS - planeta Země jako součást vesmíru

6.2. Vzdělávací obor: Chemie

6.2.1. Vzdělávací předmět: Chemie

8. a 9. ročníky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Chemie má časovou dotaci v 8. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v speciální učebně – laboratoři, někdy v učebně informatiky, popřípadě v terénu.

Výuka v 8. ročníku směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vysvětlit základní pojmy, dokázali odvodit jednoduchý vzorec nebo název anorganických sloučenin, vypočítat složení roztoku, sestavit a upravit jednoduchou rovnici. Svoje teoretické poznatky si ověřují v laboratorních pracích a v terénu. Výuka seznamuje žáky s negativními jevy, které působí na životní prostředí a současně usiluje o návrhy řešení problémů. Znalosti základních podmínek života podněcují v žácích všimnout si prostředí, ve kterém žijí.

V 9. ročníku výuka směřuje k tomu, aby žáci dokázali vysvětlit základní pojmy organické chemie, pojmenovat a napsat vzorce jednoduchých uhlovodíků, derivátů, přírodních látek a uměli využít svých znalostí z biologie člověka, botaniky atd. Znalosti z výuky si ověřují v praktických úlohách v laboratoři a terénu.

Do vyučovacího předmětu Chemie jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka

- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí předcházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, teoriích a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- učí žáka diskutovat a obhajovat svůj názor a respektovat názory jiných
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáka
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli
- vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k samostatnosti a dodržování stanovených pravidel
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- učí optimálně plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty, získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Průřezová témata

1. Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání – chemický pokus a pozorování je základní metodou k získávání dovedností a základních poznatků na principu aplikace a tvořivého myšlení

Sebeorganizace – využití nabízených možností v systému hodnocení, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny

Komunikace – chemické zápisy představující prostředek k vysvětlení chemických jevů

Kooperace – práce dvojic a skupin při laboratorní práci je modelem týmové práce ve vědeckém výzkumu

Řešení problémů s rozhodovací dovedností – při chemických pokusech ověřovat vytvořené hypotézy, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím

2. Výchova demokratického občana

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - seznámení s platnými zákony – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoholických nápojů, zákony a předpisy o odpadech, recyklace plastů

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá - chemickou výrobu je třeba chápat v širších souvislostech evropských i celosvětových (těžba surovin, dovoz, vývoz, přeprava, obecně platné principy, vynálezy) - 8. ročník - výroba kyselin (sírová, dusičná, chlorovodíková), páleného vápna, hydroxidu sodného, skla, 9. ročník - výroba železa, oceli, stavebních pojiv, keramiky, porcelánu, lihu, octa, cukru, plastů, zpracování ropy, uhlí, zemního plynu

Jsme Evropané - sjednocené normy v rámci Evropy a světa umožňují spolupráci ve výrobě a výzkumu, v dějinách Evropy zaujímají významné místo i čeští vědci

Objevujeme Evropu a svět - tradiční české výrobky, kterým se dostalo evropského a světového uznání, jsou určitou formou reprezentace státu - 8. ročník - výroba skla, 9. ročník - výroba porcelánu, piva

4. Multikulturní výchova

Lidské vztahy - nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí třetího světa

5. Enviromentální výchova

Ekosystémy – chemický výzkum, těžbu surovin a chemickou výrobu je

třeba chápat jako součást složitého systému, jehož funkčnost může být narušena neodborným a nezodpovědným přístupem. Předmět chemie poskytuje žákům co nejvíce příležitostí k pochopení toho, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakci se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti vzhledem k nezbytnosti ochrany životního prostředí a vlastního zdraví

Základní podmínky života – základními podmínkami života jsou čisté ovzduší a voda, neznečištěná příroda - 8. ročník- voda (zdroje pitné vody, úprava pitné vody), vzduch (zdroje nečistot), 9. ročník - základní složky potravy (sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny)

Lidská aktivita a problémy životního prostředí - chemické poznatky musí sloužit člověku a jejich využívání musí respektovat zásady ochrany životního prostředí – 8. ročník- oxidy (skleníkový efekt, jedovaté zplodiny automobilových motorů -), voda (čistírna odpadních vod), 9. ročník - ropa (havárie spojené s těžbou a přepravou), halogenderiváty uhlovodíků (freony – likvidace ozonové vrstvy), plasty (problémy spojené s likvidací, nutnost recyklace, třídění odpadů), chemické látky používané v běžném životě (saponáty, čisticí prostředky, rozpouštědla, barvy, laky, desinfekční prostředky – je třeba se řídit symboly a doporučeními výrobce)

Vztah člověka a prostředí - odpad vzniklý při výrobní činnosti je nutné likvidovat ekologicky, případně použít jako meziprodukt při jiné výrobě 8. ročník – čistírna odpadních vod (biologické kaly, bioplyn, 9. ročník – zkujňování železa (železný šrot, pece)

6. Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – vzdělání (i v oboru chemie) je prostředkem k objektivnímu zhodnocení mediálních informací - 8. ročník - přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu, informace a názory v médiích k problematice solení vozovek, formulace vlastních názorů, 9. ročník - informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti, informace o haváriích tankerů, výsledky průzkumu v užívání alkoholických nápojů nezletilými

Tvorba mediálního sdělení – vytvoření textu (např. referát) na určité téma s využitím internetu, novin, časopisů, odborné literatury

Práce v realizačním týmu – na určitém projektu se může podílet několik žáků

Chemie - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se	- uvede příklady čím se zabývá chemie -rozliší fyzikální tělesa a látky -rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek -pozná běžné laboratorní sklo	Úvod do chemie Vymezení chemie Laboratorní sklo a pomůcky Bezpečnost při experimentální činnosti Zásady bezpečné práce v chemické	<i>VkZ - první pomoc - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí</i> <i>Př - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>

<p>kterými zatím pracovat nesmí</p>	<p>a pomůcky -uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazech -uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi -plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií -pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů</p>	<p>pracovně První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení pořezání) zásady bezpečné práce–ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky–H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam</p>	
<p>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p>	<p>-uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek -rozliší známé látky podle jejich různých vlastností -popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek -rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění)</p>	<p>Vlastnosti látek hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění Možnosti využití digitálních měřicích přístrojů při zjišťování vlastností látek, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace naměřených dat</p>	<p><i>F- fyzikální veličiny</i></p>
<p>CH-9-2-01 Rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok</p>	<p>-rozliší různé druhy směsí a uvede jejich příklady -používá správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější,</p>	<p>Směsi směsi – různorodé, stejnorodé roztoky hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější,</p>	<p><i>F - kapaliny</i></p>

daného složení	zředěnější, nasycený a nenasycený roztok -aplikuje poznatky vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění a při vysvětlování známých situací z běžného života vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích	nasycený a nenasycený roztok;	
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	-sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci -popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace -navrhne postup oddělování složek směsí (o známém složení) a uvede příklady oddělování složek směsí v běžném životě	Oddělování složek směsí Usazování, filtrace, destilace, krystalizace	<i>F - gravitace</i>
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	-rozpozná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě -uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi -rozliší vodu destilovanou, měkkou, tvrdou, pitnou, užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a použití -zhodnotí význam vody pro život na Zemi -při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje -vysvětlí oběh vody v přírodě -uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách -uvede dusík, kyslík	Voda a vzduch Voda destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Čistota vody Vzduch – složení Čistota ovzduší Ozonová vrstva Tvorba prezentace na dané téma Práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních	EV – základní podmínky života, ochrana vodních zdrojů, snižování emisí VMEGS – závažnost ochrany přírody <i>Př - ochrana vodních zdrojů</i> <i>VkZ - odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, poskytne adekvátní první pomoc</i>

	<p>a oxid uhličitý jako složky vzduchu a prokáže znalost složení vzduchu i kvantitativně -označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek -vysvětlí princip hašení a uvede telefonní číslo hasičů -popíše, co je teplotní inverze a smog, uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší -uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti -navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu</p>		
<p>CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech</p>	<p>-používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech -popíše složení atomu</p>	<p>Částicové složení látek Atomy, molekuly Atomové jádro, protony, neutrony Elektronový obal, elektrony</p>	<p><i>F - částice látek</i></p>
<p>CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>-rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků -vysvětlí, co udává protonové číslo -vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak -používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech -rozliší chemickou značku (prvku) a chemický vzorec</p>	<p>Periodická soustava chemických prvků, chemický prvek Chemický prvek Chemická sloučenina Periodická soustava prvků Protonové číslo Prvky –názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků Chemické</p>	

		sloučeniny– chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
	-používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků -popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy -uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) a slitin (mosazi, bronzu, duralu) -popíše vlastnosti, význam a použití vybraných prvků nekovů	Chemické prvky a chemické sloučeniny Kovy Slitiny Nekovy	EV - těžba kovů a rud VMEGS - závažnost ochrany přírody <i>Z - naleziště kovů a rud</i>
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	-určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech -zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy -popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	Halogenidy Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy Názvosloví halogenidů, vlastnosti a použití chloridu sodného	<i>Př - sůl kamenná</i>
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	-určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech -zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy -popíše vlastnosti a použití významných oxidů	Oxidy Názvosloví oxidů Významné oxidy – vlastnosti a použití Práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních	<i>Př - nerosty a horniny</i> <i>Z - atmosféra</i> EV - globální oteplování, skleníkový efekt
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní	-popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami -zapiše z názvu kyselin	Kyseliny Kyselost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin Využití grafického	EV - vliv na životní prostředí <i>Př - předlékařská první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i> <i>VkZ - odpovědné</i>

prostředí	vzorce a ze vzorců jejich názvy -zapisuje vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci	programu či aplikace	<i>chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; první pomoc</i>
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	-popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami -zapiše z názvu hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy -posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí	Hydroxidy Významné hydroxidy Názvosloví hydroxidů, vlastnosti, a použití vybraných prakticky významných hydroxidů	<i>Př - předlékařská první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i> <i>VkZ - odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; první pomoc</i> EV - životní prostředí

Chemie – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změní pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy - rozliší, které látky patří mezi soli - zapiše z názvu vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy - uvede příklady uplatnění solí v praxi - plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů	pH, indikátory Neutralizace, soli Podstata neutralizace Vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí	<i>Př - předlékařská první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i> <i>VkZ - odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; první pomoc</i>

	a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů		
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	-uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí -popíše použití nejznámějších stavebních pojiv	Hospodářsky významné látky Průmyslová hnojiva (N, P, K) Vápenná malta, sádra, beton	MEV - kritické čtení - vnímání mediálních sdělení EV - ochrana vodních zdrojů, devastace půdy VMEGS - závažnost ochrany přírody <i>Př</i> - předlékařská první pomoc při poranění a jiném poškození těla <i>Z</i> - hospodářské aktivity
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	-rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech -provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři	Chemické reakce Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost, faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí –teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	EV - likvidace odpadů
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí	-uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh -zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce	Chemické rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Jednoduché chemické rovnice	<i>F</i> - fyzikální veličiny

a zhodnotí jejich využívání	-přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek -vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ a chemických rovnic		
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	-rozliší anorganické a organické sloučeniny -rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - vyhledá a uvede příklad havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých organických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních	Uhlovodíky Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Názvy a vzorce jednoduchých uhlovodíků a derivátů uhlovodíků, zápis reakcí; využití grafického programu či aplikace	EV - fosilní zdroje a jejich vyčerpatelnost problematika životního prostředí VMEGS - závažnost ochrany přírody <i>Př - vliv člověka na životní prostředí</i> <i>- příklady narušení rovnováhy ekosystému</i> <i>Z - lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i>
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“ -rozliší a zapíše vzorce významných derivátů	Deriváty uhlovodíků Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi	EV - problematika životního prostředí VMEGS - globální zdravotní problémy obyvatel, závažnost

	uhlovodíků; -uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek -uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci od ostatních typů chemických reakcí	významných alkoholů a karboxylových kyselin Názvy a vzorce jednoduchých uhlovodíků a derivátů uhlovodíků, zápis reakcí; využití grafického programu či aplikace	ochrany přírody <i>VkZ - chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých</i>
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	Přírodní látky Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	EV - základní podmínky života VMEGS - globální zdravotní problémy obyvatel <i>Pr - běžné nemoci prevence a léčba</i>
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	-rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, a použití -posoudí vliv používání plastů na životní prostředí -rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání	Plasty a syntetická vlákna Plasty Syntetická vlákna -vlastnosti, použití, likvidace	VMEGS - závažnost ochrany přírody
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých	-zjistí, kde a jak dochází ke znečišťování životního prostředí, a uvede, jak tomu předcházet -rozpozná hořlavé, toxické a výbušné látky; uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a zábavní pyrotechnikou - posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny	Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Detergenty, pesticidy a insekticidy hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky	EV - základní podmínky života, ochrana vodních zdrojů, snižování emisí VMEGS - závažnost ochrany přírody OSV - osobnostní rozvoj MEV - kritické čtení - vnímání mediálních sdělení <i>Pr - popáleniny</i> <i>VkZ - chování lidí</i>

látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - Posuzuje přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních	Význam chemického průmyslu a chemických výrobků pro společnost; posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních Nebezpečí chemických výrob, chemických látek (znečištění životního prostředí, užívání návykových látek apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních	<i>z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých</i> <i>- zneužívání návykových látek</i>
--	---	---	---

6.3. Vzdělávací obor: Přírodopis

6.3.1. Vzdělávací předmět: Přírodopis

6. - 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:
obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět přírodopis na 2. stupni naší školy navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět přírodověda na 1. stupni. Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8., a 9. ročníku. V 6. a 8. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis se snaží:

- o objasnění vztahů a fungování v přírodě
- o vybudování odpovědnosti v žácích k ochraně přírody, přírodních zdrojů
- o podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- o seznámení žáků se stavbou živých organismů
- o chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností
- poznání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- o podporu kritického myšlení, logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Základní formou výuky je výklad ukázkami přírodnin, využívá se také videoprojekce, zpětného projektoru, diaprojektoru, CD disků, přístupu na internet, odborné literatury (encyklopedie, klíče, atlasy). V hodinách přírodopisu i v přírodopisném praktiku mají žáci možnost využívat lupy, mikroskopy, preparační soupravy, mají možnost pozorovat živé exponáty. Výuka je doplněna vycházkami, exkurzemi, žáci si připravují krátkodobé projekty, referáty, praktické činnosti a pozorování si mohou vyzkoušet při laboratorních pracích.

Výuka probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- Chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, hnojiva
- Fyzika: fotosyntéza, světelná energie, zrak, sluch
- Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace (OSV)
- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace (MEV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (VMEGS)
- vzájemné respektování (MUV)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení a kritickému hodnocení svých výsledků v rámci sebehodnocení v předmětu přírodopis
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- vede žáky k samostatnosti při organizaci a řešení přírodovědných úkolů
- a získávání poznatků z oblasti přírody
- předkládá dostatek informačních zdrojů
- učí žáky vyhledávat, třídít a propojovat informace
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- učí nalézat souvislosti
- zadává samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy
- kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů

- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědě
- a poznávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- svými výkony v hodinách vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání problému a jeho řešení
- zadává úlohy způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům
- a vyhodnocují získaná fakta
- metodicky dohlíží na řešení problémových úloh
- vytváří modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení
- připravuje žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- učí žáka analyzovat přečtené texty a kritiky posoudit jejich obsah
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu písemnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci využívat a kombinovat různé komunikační technologie (tisk, TV, internet..)
- práci ve třídě zakládá na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku, obhajovat svůj názor, respektovat názory jiných, správně formulovat otázky a pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení
- vede žáka k práci ve skupině a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil
- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování nejen ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude

- je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem
- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáka
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k samostatnosti a dodržování stanovených pravidel
- vede žáka k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci preparáty nebo živými přírodninami, při práci na terénních úkolech, exkurzích
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- kontroluje samostatné práce žáka
- zadává také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Přírodopis – 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- vysvětlí pojmy fotosyntéza a dýchání - posoudí význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka - vyjmenuje onemocnění způsobená prvoky - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah - s pomocí aplikací umožňujících provádět	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života Organismy nebuněčné Viry Organismy jednobuněčné Bakterie	EV – základní podmínky života

	různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)	Sinice Jednobuněčné zelené řasy Jednobuněčné houby (Kvasinky) Jednobuněční živočichové (Prvoci)	
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- vysvětlí význam řas - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí první pomoc při otravě houbami	Organismy mnohobuněčné Nižší rostliny - mnohobuněčné řasy Houby Zásady správného houbaření Lišejníky	OSV – osobnostní rozvoj EV - ekosystémy
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	- určuje vybrané živočichy - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - rozpozná přenašeče nakažlivých chorob - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci Živočichové mnohobuněční - bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), Hmyz – s proměnou nedokonalou - s proměnou dokonalou	OSV – osobnostní rozvoj EV - ekosystémy

		Hospodářský význam hmyzu Ochrana proti škodlivému hmyzu Ostnokožci	
--	--	--	--

Přírodopis – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah		
	- porovnává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kaprad'orostů - uvede význam kaprad'orostů	Vyšší rostliny Mechorosty – mechy, játrovky Kapradiny Přesličky Plavuně	EV – základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí
	- poznává a zařazuje naše jehličnany - dodržuje zásady chování v lesním ekosystému	Vyšší rostliny Semenné rostliny Nahosemenné rostliny – jehličnany Les a jeho význam, ochrana lesa	EV – lidské aktivity a problémy živ. prostř. - ekosystémy
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až	- vysvětlí fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování)	Stavba rostlinného těla Kořen Stonek List Růst a vývin rostlin Vegetativní rozmnožování rostlin Pohyby rostlin Květ a květenství Plody a semena	

k jednotlivým orgánům			
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- určuje a rozlišuje rostliny pomocí atlasu	Vyšší rostliny Krytosemenné rostliny Cizokrajné užitkové rostliny Pokožové okrasné rostliny Význam rostlin a jejich ochrana Ochrana přírody	OSV – rozvoj schopností poznávání <i>Z – výskyt rostlin</i>
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	- rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu - objasní na základě pozorování projevy živočichů v přírodě - uplatňuje zásady bezpečného chování v styku s živočichy - vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem - zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů - pomocí aplikací (například virtuální pitva) zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav	Vyšší živočichové - Obratlovci: - paryby - ryby - obojživelníci - plazi	EV – ekosystémy
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- určuje vybrané skupiny ptáků - zařazuje do ekosystémů - rozlišuje hospodářsky významné druhy	Vyšší živočichové - ptáci	EV - ekosystémy

Přírodopis – 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla savců - objasní na základě pozorování projevy savců v přírodě - uvede příklady chovu domestikovaných savců - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy 	<p>Savci Vývoj savců Stavba těla savců Členění těla savců Orgánové soustavy savců Přehled třídění savců Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost projevy chování živočichů</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj kreativita rozvoj schopností poznávání - sociální rozvoj <i>Z – výskyt živočichů</i></p>
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla - vysvětlí funkci těchto orgánů a orgánových soustav - konkretizuje obecné zásady první pomoci - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny s ohledem na zdraví a jejich prevenci - objasní význam zdravého způsobu života - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí 	<p>Člověk - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací) - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p>	<p>MUV – etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – vztah člověka k prostředí <i>VkZ – první pomoc</i></p>

	<p>a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí souvislosti mezi složením stravy, způsoby stravování a civilizačními chorobami - uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy - pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle 		<p><i>Pč – příprava pokrmů</i> <i>VkZ - zdravá výživa</i></p>
<p>P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinovu vývojovou teorii - vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka 	Původ a vývoj člověka	<p>MUV – etnický původ - lidské vztahy</p>

Přírodopis – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <p>P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla – soustavy nervové, smyslové, rozmnožovací - vysvětlí funkci těchto orgánů a orgánových soustav - vyjmenuje nemoci přenosné pohlavním stykem - konkretizuje možnosti antikoncepce - dokáže získat 	<p>Člověk anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy: (soustava nervová, smyslová a rozmnožovací)</p> <p>dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení</p>	<p>OSV - osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita - rozvoj schopností - poznávání - sociální rozvoj

<p>rozmnožování</p> <p>P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě</p> <p>P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody pomůcek</p>	<p>z různých dalších zdrojů další informace k probíranému učivu</p> <p>- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</p> <p>- zhodnotí praktický význam nerostů a hornin</p>	<p>Minerály a horniny Vznik, vlastnosti, třídění, význam, a využití</p> <p>Mineralogie: Základní skupiny a druhy minerálů</p> <p>Petrologie: Základní druhy hornin</p>	<p>EV – základní podmínky života <i>Ch</i> – <i>Chemické složení a vlastnosti, vzorce</i> <i>F</i> – <i>fyzikální vlastnosti</i> <i>Z</i> – <i>místa výskytu</i></p>
	<p>- vysvětlí stavbu Země</p>	<p>Země – planeta Vznik Země Vnitřní uspořádání Země Postavení Země ve vesmíru</p>	<p>EV – základní podmínky života OSV – osobnostní rozvoj <i>Ch</i> – <i>chemické složení</i> <i>F</i> - <i>astronomie</i></p>
<p>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>	<p>- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</p> <p>- vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost</p> <p>- posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka</p> <p>- vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů</p> <p>- posoudí význam půd pro výživu</p>	<p>Utváření zemského povrchu Vnitřní geologické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> - poruchy zemské kůry - vrásy, zlomy - vrásnění - pohyby litosférických desek - zemětřesení - sopečná činnost <p>Vnější geologické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvětrávání - působení gravitace - činnost vody - podzemní voda 	<p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>- základní podmínky života</p>

	roślin a pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> - činnost moře - činnost ledovců - činnost větrů - činnost organismů a člověka <p>Půdy - vznik, složení, typy, význam</p>	<i>Z – krajinná sféra</i>
	- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Vývoj Země Geologická období	VMEGS - objevujeme Evropu a svět EV – základní podmínky života <i>Z - klimatologie</i>
<p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p> <p>P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události</p>	<p>- objasní základní princip existence každého ekosystému</p> <p>- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam</p> <p>-zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí</p> <p>- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady ochranu před nimi</p> <p>- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti</p>	<p>Základy ekologie a životního prostředí Životní prostředí a člověk Ekologické katastrofy a jejich předcházení Chráněná území</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí -základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>Z - klimatologie</i></p>

způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít - průběžně dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu		
--	---	--	--

6.4. Vzdělávací obor: Zeměpis

6.4.1. Vzdělávací předmět: Zeměpis

6. - 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6. až 8. ročníku. V 9. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně. Výuka většinou probíhá ve třídách, na některé hodiny jsou žáci v počítačové učebně. Poznávání a pozorování krajiny je prováděno v terénu.

Výuka v 6. ročníku směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vysvětlit postavení naší planety Země ve vesmíru, popsat planetu Zemi a její zákonitosti, pracovat s mapami a atlasy a naučit se v nich číst a orientovat. Výuka se dále zaměřuje na jednotlivé krajinné sféry a jejich vzájemné propojení. Žáci se seznámí s některými kontinenty a oceány, vzájemně je porovnávají a charakterizují.

Výuka v 7. ročníku je zaměřena na zbývající kontinenty a oceány, směřuje k tomu, aby se žák orientoval ve světě, uměl charakterizovat jednotlivé oblasti a porovnávat je dle daných kritérií. Součástí výuky je žáky seznámit se státy EU a s možnostmi těchto států. Důraz při výuce je kladen na práci s mapou.

Výuka v 8. ročníku se zaměřuje na Českou republiku, směřuje k tomu, aby žáci byli schopni zhodnotit polohu, rozlohu a postavení České republiky v evropském a celosvětovém měřítku, popsat její historický vývoj a současné členění České republiky. Na základě svých znalostí o přírodních, hospodářských a kulturních poměrech české republiky posuzují žáci možnosti dalšího rozvoje České republiky, přičemž je kladen důraz na ochranu životního prostředí.

V 9. ročníku je výuka zaměřena regionální a globální geografii. Výuka regionální geografie směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vymezit a charakterizovat náš region – Zlínský kraj a zhodnotit zdejší poměry (přírodní, hospodářské a kulturní). Výuka globální geografie vede žáky k tomu, aby byli schopni zhodnotit politickou a hospodářskou situaci ve světě, cestovní ruch, celosvětové životní prostředí a globální problémy lidstva.

Do vyučovacího předmětu Zeměpis jsou zařazena následující průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák

- chápe probírané učivo v zeměpisném kontextu
- vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámí se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, informační a komunikační technologie, výchova k občanství a dává je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- objevuje při řešení problémů jejich paralely s historií, biologií, ...
- svá řešení posuzuje z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

Žák

- souvisle a výstižně formuluje své názory na společenské dění
- chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojí si postupy při používání informačních a komunikačních prostředků a naučí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

Žák

- chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímá a získává role v různých skupinách
- seznámí se možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučí se diskutovat

Kompetence občanské

Žák

- přijme základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- pozná naše kulturní tradice a historické i geografické dědictví naší země a tímto poznáním cítí potřebu je chránit
- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot
- nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

Žák

- najde způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení
- je samostatný a je schopen dodržovat stanovená pravidla
- má smysl pro povinnost

Kompetence digitální

Žák

- uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i běžném životě
- používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států, pro jejich společenské, hospodářské a politické prostředí
- objasní výhody digitálních map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných regionů
- vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací
- analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů v České republice

Zeměpis – 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- charakterizuje planetu Zemi, její tvar, pohyby a jejich důsledky, postavení ve sluneční soustavě - charakterizuje Měsíc, Slunce, planety a další tělesa sluneční soustavy, Galaxii	Planeta Země	OSV – vyhledávání zajímavostí o vesmíru <i>F- postavení planet, gravitace</i>
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou	- rozumí barvám a vlastnostem mapy a glóbu - chápe význam a při práci s mapou používá: měřítko, poledníky, rovnoběžky a zeměpisnou polohu místa, časová pásma, pojmy týkající se výškopisu a polohopisu	Glóbus a mapa	<i>M - měřítko, převod jednotek</i>

<p>terminologii</p> <p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>			
<p>Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní</p>	<p>- popíše a vysvětlí jednotlivé složky přírody</p> <p>- rozumí pojmům a procesům týkajících se stavby Země, dna oceánu, zemětřesení a sopečné činnosti, vzniku pohoří, zvětrávání, činnosti větru a tekoucí vody, typů zemského povrchu</p> <p>- umí ukázat na mapě konkrétní geografické objekty</p> <p>- zná význam a složení atmosféry</p> <p>- rozumí pojmům a procesům týkajících se počasí, podnebí, trvání dne a noci na Zemi, teplotních pásů, oběhu vzduchu v atmosféře</p> <p>- rozumí pojmům</p>	<p>Krajinná sféra a její základní části</p> <p>Litosféra</p> <p>Atmosféra</p> <p>Hydrosféra</p>	<p>OSV – lidská solidarita při přírodních katastrofách</p> <p><i>Př- vznik Země, horniny</i></p> <p>EV – ochrana ovzduší</p> <p><i>Ch - plyny</i></p> <p>EV – ochrana vodstva</p>

sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	a procesům týkajících se oceánů a moří, vodstva pevnin a ledovců - umí ukázat na mapě konkrétní geografické objekty		
	- zná složení půdy, typy půd, činitele a strukturu půdy, způsoby ohrožení půd	Pedosféra	EV – ochrana půd
	- umí charakterizovat a ukázat na mapě jednotlivé typy přírodních krajin - chápe důvod výškových stupňů v krajině	Biosféra	EV – ochrana rostlinstva a živočišstva <i>Př - druhy rostlin a živočichů</i>
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- popíše a na mapě ukáže polohu, povrch, vodstvo, přírodní zdroje, oblasti Afriky, nejvýznamnější státy a města - charakterizuje podnebí, rostlinstvo a živočišstvo a obyvatelstvo Afriky	Afrika	MUV – rasismus, tolerance k odlišnostem, kulturní památky – Egypt VMEGS – hospodářský rozvoj a spolupráce <i>D - historický vývoj, starověk, kolonizace</i>
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- popíše a na mapě ukáže polohu, povrch, vodstvo a přírodní zdroje Austrálie - charakterizuje podnebí, rostlinstvo a živočišstvo, obyvatelstvo Austrálie a Australský svaz	Austrálie	VDO – přistěhovalectví, soužití etnik <i>D - objevení Austrálie</i>
	- zná a na mapě ukáže významné ostrovy a souostroví Oceánie	Oceánie	EV – znečišťování oceánů
	- popíše polohu a povrch Antarktidy a život na ní	Antarktida	EV – mezinárodní ochrana Antarktidy, ledovce
Z-9-3-03 zvažuje, jaké			

změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat aco je příčinou zásadních změn v nich			
---	--	--	--

Zeměpis – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- popíše a umí ukázat na mapě polohu, rozlohu, reliéf, podnebí, vodstvo, vegetační pásy, obyvatelstvo a hospodářství Ameriky - charakterizuje Kanadu, USA, orientuje se na mapě - charakterizuje významné státy Střední a Jižní Ameriky, orientuje se na mapě	Amerika Severní, Střední, Jižní Amerika	VMEGS – význam USA ve světě EV – význam a ohrožení Amazonského pralesa, těžba nerostů, přírodní katastrofy <i>D - osídlování, kolonie, vznik USA</i> <i>Aj - jazyk</i>
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- umí ukázat na mapě - zná význam těchto oceánů - popíše a umí ukázat na mapě polohu, rozlohu, reliéf, podnebí, vodstvo, vegetační pásy, obyvatelstvo a hospodářství - charakterizuje a na mapě ukáže přírodní poměry, hospodářství, státy a města jednotlivých oblastí - charakterizuje a na mapě ukáže přírodní poměry, hospodářství, státy a města jednotlivých oblastí	Atlantský a Severní ledový oceán Eurasie Oblasti Asie Jihozápadní, jižní a jihovýchodní, východní, střední Asie. Oblasti Evropy Jižní, západní, severní	EV – čistota oceánů, ohrožení ropnými tankery <i>Ch - ropa</i> EV – rozšiřování pouští, vysychání jezer MUV - národy, jazyky, tolerance VMGES – nejlidnatější státy světa, význam Japonska ve světě VDO – náboženství, lidská práva VDO – státní zřízení, náboženství MUV – národy, jazyky <i>D - historie států a národů</i>
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co			

je příčinou zásadních změn v nich			
-----------------------------------	--	--	--

Zeměpis – 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Česká republika	
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- charakterizuje a na mapě ukáže přírodní poměry, hospodářství, státy a města jednotlivých oblastí	Oblasti Evropy Jižní, západní, severní, střední, jihovýchodní, východní + Rusko	VDO – státní zřízení, náboženství MUV – národy, jazyky
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- popíše a na mapě ukáže polohu, hranice, povrch (horopisné celky), podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo a chráněná území	Přírodní podmínky	EV – ochrana přírody <i>Př - druhy rostlin a živočichů v ČR</i>
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- z demografického hlediska, charakterizuje obyvatelstvo ČR charakterizuje sídla a vývoj po roce 1990	Obyvatelstvo a sídla	OSV – populační vývoj, osobní odpovědnost MEV – statistické údaje MUV – národnosti <i>Čj - nářečí</i> <i>D - historie státu</i>
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení	- po jednotlivých oblastech charakterizuje hospodářství ČR, průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch a zahraniční obchod) - umí ukázat na mapě významná místa hospodářských činností ČR	Hospodářství	VMEGS – Evropská unie, mezinárodní spolupráce VDO – historický vývoj hospodářství v ČR
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení	- lokalizuje na mapě jednotlivé kraje v ČR - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, města, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých krajů,	Kraje České republiky	EV – vztah k přírodě a její ochrana MUV – kulturní památky <i>It - práce s digitální mapou, mapovými portály</i>

a hospodářských aktivit	porovnává je a lokalizuje na mapě		
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států			

Zeměpis – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		Současný svět	
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	- charakterizuje obyvatelstvo, jeho počet, růst, rozmístění, územní pohyb, rasy, národy a jazyky, náboženství, strukturu obyvatel a sídla	Obyvatelstvo a sídla	VMEGS - migrace, zaměstnanost v cizině MUV - rasismus, tolerance k odlišnostem VDO - tolerance OSV - zaměstnanost, nezaměstnanost, volba povolání
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- chápe souvislosti a orientuje se na mapě - charakterizuje světové zemědělství, průmysl, těžbu surovin, dopravu, služby, cestovní ruch a mezinárodní obchod - orientuje se na mapě - zná významné hospodářské organizace ve světě	Světové hospodářství	MEV - vyhledávání aktuálních informací VMEGS - hospodářské zákonitosti a souvislosti
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- orientuje se na politické mapě světa - zná významné mezinárodní organizace a seskupení - lokalizuje aktuální ohniska neklidu ve světě	Svět dnes	VDO - demokratická státní zřízení, diktatury <i>It - práce s digitální mapou, mapovými portály</i> <i>D - historie a současnost</i>
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro			

<p>územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny apolitické problémy v konkrétních světových regionech</p>			
<p>Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</p> <p>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>- zhodnotí hospodářské vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí a uvede kladné a záporné příklady</p> <p>- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích (sesuvy půdy vlivem zásahů člověka do krajiny, záplavy, zemětřesení, sněhové laviny spuštěné činností člověka,...) zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>Lidé a příroda</p>	<p>EV - trvale udržitelný rozvoj, výchova k odpovědnému jednání vůči přírodě i lidem</p> <p>OČMÚ – ochrana člověka za mimořádných okolností</p> <p><i>Př - typy krajiny, ochrana přírody</i></p>

7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

7.1. Vzdělávací obor: Hudební výchova

7.1.1. Vzdělávací předmět: Hudební výchova

1. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu :

Vzdělávací obsah daného předmětu má komplexní charakter. Je rozdělen do těchto složek:

1. Zpěv s hlasovým výcvikem, intonací, rytmem a hudební teorií
2. Hru na hudební nástroje
3. Improvizaci
4. Hudebně pohybovou výchovu
5. Poslech hudby

Při výuce se obsah jednotlivých složek prolíná. Předmět Hudební výchova má časovou dotaci v 1. – 9. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. – 5. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka většinou probíhá ve třídě, určené k hodinám HV.

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou.

V hodinách HV se učí žáci krásně zpívat, aby jim zpěv přinášel silné estetické zážitky. Dále u dětí rozvíjíme hudební schopnosti pohybové a improvizací. Úkolem HV je dát dětem radost ze zpěvu a hudby, aby se na hodiny HV těšily. Poslechem hudby vychováváme kulturního posluchače hudby všech forem, žánrů a období. Hudební výchovu, hudební umění, hudbu i zvukovou tvorbu a s ní spojené zvukové experimenty si již nelze představit bez digitálních technologií. Ty se stávají důležitým nástrojem vlastní tvořivosti žáků, součástí žákových experimentů, prezentací ale i žákovy vlastní sebeprezentace. Digitální technologie navíc umožňují hudební činnosti více vzájemně propojovat – žáci si mohou nejen zaznamenávat vlastní hudební aktivity, ale i sami vytvářet či dotvářet hudební doprovody, komponovat hudební miniatury, vytvářet zvukové objekty či vyhledávat i vytvářet zvukové a hudební podklady k vizuálním projektům apod.

Do vyučovacího předmětu HV jsou zařazena tato průřezová témata:

OSV - Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MUV – Multikulturní výchova

EV – Environmentální výchova

MEV – Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti, a aby se s nimi naučili zacházet
- ukáže žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji vnímat

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, aby dokázali svůj názor obhájit
- předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování, a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukáže žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek a vhodně na něj reagovat, může být přínosem
- poskytne dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- buduje zásady slušného chování na kulturních akcích
- ukáže žákům na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka buduje sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel

- vysvětlí žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturně – historické dědictví
- vytváří v dětech pozitivní postoj k hudebním dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- objasní žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- vysvětlí žákům možnosti audio-vizuální techniky a také jí interaktivně využívat při hodinách hudební výchovy

- naučí děti využívat při výuce HV počítačové programy, rozvíjející hudební dovednosti

Kompetence digitální:

Učitel

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Hudební výchova 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- rozvoj hlavového tónu - správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost	PRV – písňe na roční období, povolání
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	- hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota a pomlka osminová, čtvrt'ová, půlová, celá	OSV – kreativita ČJ – čtení, využití říkadel, básní
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem	- hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje - hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentár, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v hudebních	

		aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou)	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	- notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota a pomlka osminová, čtvrt'ová, půlová, celá	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty)	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální - chápe roli posluchače	- hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá	PRV - lidové tradice a zvyky v hudbě

Hudební výchova 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), - hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, - hudební rytmus –	MUV – lidské vztahy

		realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka a odpověď apod.)	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	- orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní	- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání, sebepojetí
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární ukolébavka apod.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- rytmizace, melodizace a stylizace, - hudební improvizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), - hudební hry	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita

		(ozvěna, otázka-odpověď) - jednodílná písňová forma (a – b)	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord. - Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace. - Pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. - Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. - Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	MUV – kulturní diference

6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu :

Vzdělávací obsah daného předmětu má komplexní charakter. Je rozdělen do těchto složek:

1. Zpěv s hlasovým výcvikem, intonací, rytmem a hudební teorií
2. Hru na hudební nástroje
3. Improvizaci
4. Hudebně pohybovou výchovu
5. Poslech hudby

Při výuce se obsah jednotlivých složek prolíná. Předmět Hudební výchova má časovou dotaci v 1. – 9. ročníku 1 hodinu týdně. Rozšířená HV má dotaci v 6. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka většinou probíhá ve třídě, určené k hodinám HV.

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou.

V hodinách HV se učí žáci krásně zpívat, aby jim zpěv přinášel silné estetické zážitky. Dále u dětí rozvíjíme hudební schopnosti pohybové a improvizací. Úkolem HV je dát dětem radost ze zpěvu a hudby, aby se na hodiny HV těšily. Poslechem hudby vychováváme kulturního posluchače hudby všech forem, žánrů a období.

Do vyučovacího předmětu HV jsou zařazena tato průřezová témata :

OSV - Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MUV – Multikulturní výchova

EV – Environmentální výchova

MEV – Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie :

Kompetence k učení

Učitel

- véde žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti, a aby se s nimi naučili zacházet
- ukáže žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji vnímat

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, aby dokázali svůj názor obhájit
- předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukáže žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek a vhodně na něj reagovat, může být přínosem
- poskytne dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu a uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- buduje zásady slušného chování na kulturních akcích
- ukáže žákům na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka buduje sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel

- vysvětlí žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturně – historické dědictví
- vytváří v dětech pozitivní postoj k hudebním dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- objasní žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- vysvětlí žákům možnosti audio-vizuální techniky, a také jí interaktivně využívat při hodinách hudební výchovy
- naučí děti využívat při výuce HV počítačové programy, rozvíjející hudební dovednosti

Kompetence pracovní

Učitel

- objasní žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- vysvětlí žákům ovládání audio-vizuální techniky, a také jí interaktivně využívat při hodinách hudební výchovy
- naučí děti využívat při výuce HV zvukovou aparaturu

Kompetence digitální:

Učitel

- objasní žákům základní pravidla pro úpravu a hudby pomocí software
- vysvětlí žákům možnosti audio-vizuální techniky, a také jí interaktivně využívat při hodinách hudební výchovy

- naučí děti využívat při výuce HV počítačové programy a software, rozvíjející hudební dovednosti
- naučí žáky práci s převody formátů wav, mp3, mp4, avi...

Hudební výchova 6. – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vokálně – instrumentální aktivity individuální a společné, - hlasová hygiena	
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	- tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností ,a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché instrumentální doprovody provádí jednoduché hudební improvizace	- rytmické a melodické zákonitosti	OSV - kreativita
	- orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů - svým způsobem realizuje tyto písně či skladby na základě svých schopností a získaných dovedností	- notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby	
HV-9-1-04	- rozpozná některé	- taneční kroky	OSV – kreativita,

rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	z tanců různých stylových období - zvolí vhodný typ hudebně – pohybových prvků k poslouchané hudbě - předvede na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti jednoduchou pohybovou vazbu	- pantomima	osobitost, fantazie
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky - chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	- analýza hudebního díla	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební dílo, případně autor, doba vzniku, život autora	VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- módnost a provázanost	

Hudební výchova 8. – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených, či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích - nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, - zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté - respektování	VMEGS – evropské a světové hudební souvislosti MUV – kulturní diference

		<p>záměru autora</p> <ul style="list-style-type: none"> - veřejná prezentace - proměny obsahu v různých rovinách – historická, kulturní a sociální 	
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> - vokálně – instrumentální aktivita individuální i společné
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - tóniny, hudební improvizace
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché hudební doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmické zákonitosti
		<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů - tyto písně, či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> - notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé z tanců různých stylových období - zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě 	<ul style="list-style-type: none"> - taneční kroky, pantomima

k poslouchané hudbě	individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu		
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	- orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky - chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- analýza významných prvků skladby	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební dílo a jeho autor, doba vzniku, život autora	VMEGS – dějiny evropské a světové hudby
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		MUV – srovnávání, diference

7. 2. Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

7. 2.1. Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

1. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, poznání a pochopení uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu

přístupu k různorodým kulturním hodnotám minulosti a současnosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince k tvořivému přístupu k světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Očekávané výstupy předmětu :

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává a třídí je na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
2. v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
3. vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
4. interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
5. na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

6. při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
7. užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
8. při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
9. nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v ploše, objemové i prostorové tvorbě
10. osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
11. porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
12. nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (rozmanité grafické materiály, různé druhy papíroviny, modelovací hmotu, ...) a audiovizuální techniku
- vede žáka k samostatnému učení
- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, umělecká díla našich i jiných výtvarných umělců)
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení problému
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vytváří modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení
- učí žáka analyzovat výtvarnou práci a kriticky posoudit jejich obsah
- vede žáka k prohlubování jeho intelektových dovedností (porovnávání jevů, zobecnění...)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému ústnímu vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učí žáka diskutovat obhajovat svůj názor, respektovat názory jiných, správně formulovat otázky a pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích
- vede žáka k využívání i mimojazykových prostředků komunikace a porozumění jim
- směřuje žáka k využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel týmové práce (rozdělení rolí, organizace práce, spolupráce, úcta..) a jejich respektování
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k tvořivosti a aktivnímu zapojení do kulturního dění
- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáka
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům

i k učiteli

- směřuje žáka k ochraně kulturního dědictví, k ocenění národních tradic a k projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k samostatnosti a dodržování stanovených pravidel
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- kontroluje samostatné práce žáka

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáka k užívání vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních
- motivuje k nalézání jiných postupů a různých variant řešení
- poskytuje prostor pro prezentaci výsledků tvůrčí práce

Cílové zaměření předmětu v 1. a 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 1. ročníku směřuje k:

- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti
- osobní účasti v uměleckém procesu
- chápání významu umění pro vlastní vnímání, cítění, poznávání, vyjadřování a komunikaci využití různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- maluje vodovými a temperovými barvami Míchá barvy, rozezná barvy v základní škále, využije celou plochu výkresu - kreslí měkkým materiálem - výtvarně zpracuje přírodní materiál - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů – např. J. Lady, O. Sekory, Z. Milera - vysvětluje výsledky a záměr tvorby	- malba – barvy základní a jejich mísení, rozvíjení smyslové citlivosti - kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie tvaru a jejich kombinace v ploše, tematické kreslení, kreslení podle názoru, dekorativní práce, kresba lidské postavy - další výtvarné techniky, motivace	OSV – osobnostní a sociální výchova, kreativita VDO – hodnoty, postoje, etika

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- posuzuje a hodnotí práci spolužáka i celé skupiny - spolupracuje na společném díle – dvojice, skupina - výtvarně vyjádří děj či situaci na základě vlastního prožitku - vyhledá odpovídající barevnost předmětů	založené na fantazii a smyslovém vnímání Ilustrátoři dětské knihy - osobní postoj k práci spolužáků	
---	--	---	--

Cílové zaměření předmětu ve 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu ve 2. ročníku směřuje k:

- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace,
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v neoddelitelném vztahu tvůrce a interpreta,
- zaujímání osobní účasti v uměleckém procesu, uvědomování si jeho významu pro obnovu a změnu svého vnímání, citění, poznávání, vyjadřování a komunikace, nalézání projevů historických změn v prostředcích s vizuálně obrazným účinkem, užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je	- rozezná odstíny barev základní škály - rozezná různý charakter lineární kresby	- prvky vizuálně obrazného vyjádření: Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy	OSV – osobnostní a sociální výchova, kreativita, poznávání lidí EV – ekosystémy,

<p>a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle pozoruje a pojmenuje prvky obrazného vyjádření - pravidelně střídá linie, tvary a barvy - vystihne přibližný tvar, barevnost, proporce a podstatné znaky - shlukuje přírodní materiály do sestav - řadí prvky různých tvarů a barev ve správné velikosti a vzdálenosti od sebe - vyjádří své pocity a nálady pomocí malby a kresby - pozná rozdíly mezi vyjadřováním ilustrátorů dětských knih - vyslechne a respektuje odlišný názor na své i cizí dílo - sdělí svůj prožitek z výtvarného díla 	<p>(podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítlak, odlehčení, zhušťování a zředování čar - uvědomělé pozorování tvarů předmětů - otisky - ornamentální řazení - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - tematické kreslení - kreslení podle názoru a z představ (rostliny, plody, zvířata, dopravní prostředky, nástroje, věci denní potřeby,...) - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - typy vizuálně obrazných vyjádření - zobrazování bližších a vzdálenějších předmětů v prostoru - ilustrace textů <p>Volná malba Dekorativní práce Výtvarné vyjadřování malířů (Lada, Zmatlíková, Sekora,...) Ilustrátoři dětských knih Rozbor žakovských výtvarných prací Vysvětlování výsledků vlastní tvorby (podle žakovských schopností a zaměření)</p>	<p>základní podmínky života</p> <p>VDO – výchova demokratického občana, etika</p>
--	--	--	--

	- popíše děj, který namaloval		
--	-------------------------------	--	--

Cílové zaměření předmětu ve 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu ve 3. ročníku směřuje k:

- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- získávání schopnosti přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti
- osobní účasti v uměleckém procesu
- chápání významu umění pro vlastní vnímání, cítění, poznávání vyjadřování a komunikaci, využití různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</p> <p>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p> <p>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly;</p>	<p>- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>- prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru</p> <p>- uspořádání objektů do celků: uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: manipulace s objekty,</p>	

<p>uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p>- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>pohyb těla a jeho umístění v prostoru. - typy vizuálně obrazných vyjádření: jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>- osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci se spolužáky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření</p>	<p>OSV – (komunikace) – cvičení pozorování</p>
---	---	---	---

Cílové zaměření předmětu ve 4. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu ve 4. ročníku směřuje k:

- postupnému převádění formou hravých činností k uvědomělejší práci založené na zpřesňování spontánního dětského projevu, a to ujasňováním představ a pozorováním skutečnosti
- poznávání již známých ilustrátorů a poznání dalších a jejich vyjadřovacích způsobů
- prožívání smyslových kontaktů se světem a reflektování těchto prožitků
- tvořivému a samostatnému rozvinutí zadané myšlenky a námětu
- práci a tvořivé komunikaci ve dvojici nebo ve skupině
- řešení práce v ploše i v prostoru
- kombinaci přístupů a technik
- reflektování vlastní výtvarné tvorby i práce ostatních
- seznámení se s úlohou výtvarného umění ve společnosti
- uvědomělému správnému chování při návštěvě výstavy, galerie, kulturní památky apod.
- rozvíjení tvořivé schopnosti dětí, konkrétního i obrazného myšlení
- emocionálnímu působení tj. prožívání skutečnosti, lidských činností i vlastních zážitků
- probouzení záliby, radosti a potěšení z přirozených vlastností a funkcí barev, tvarů, objemů a různých materiálů

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</p> <p>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky</p> <p>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného</p>	<p>- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy</p> <p>- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelováním</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>- prvky vizuálně obrazného vyjádření linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu i prostoru.</p> <p>Malba- hra s barvou, emocionální malba, míchání barev</p> <p>- kresba- výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem- pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel</p> <p>- uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve vyjádření. Techniky plastického vyjadřování- modelování z papíru, hlíny, drátů, modelíny, sádry- podle dostupnosti materiálu</p>	<p>OSV- (kreativita)- pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak</p>

<p>vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>- v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu</p> <p>- hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků, uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <p>- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace, pozná ilustrace známých českých ilustrátorů- např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, A. Borna...</p>	<p>- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, osobních zkušeností- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru. Malba i kresba</p> <p>- typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, uplatnění. Hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie a další</p> <p>- ilustrátoři dětské knihy</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>- omunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření-k komunikace se spolužáky, s rodinnými příslušníky</p> <p>- zdůvodňování výsledků tvorby, proměny komunikačního obsahu</p> <p>- osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování, odlišné hodnocení obrazných vyjádření (vlastních i přejatých), porovnávání s vlastní interpretací</p>	<p>OSV- (mezilidské vztahy)pohled na svět očima druhého, respektování</p>
--	---	---	--

	<p>- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření využívá vlastní životní zkušenosti, návaznost na komunikaci</p> <p>- komunikuje o obsahu vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral či upravil</p>		
--	---	--	--

Cílové zaměření předmětu v 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:

- véctit se do myšlení a cítění druhých, vnímavě reagovat na jejich výtvarné i slovní vyjadřování
- tvořivě uchopit a samostatně rozvinout zadanou myšlenku i námět
- analyzovat problém, hledat a nacházet vlastní varianty řešení
- dlouhodobě se soustředit na řešení problému, pracovat na projektech v delším časovém úseku
- pracovat a tvořivě komunikovat ve dvojicích a větší skupině
- kombinovat přístupy a techniky
- experimentovat s materiálem, formátem , situací apod.
- reflektovat vlastní výtvarnou tvorbu a práce ostatních, hledat výstižné a ohleduplné slovní vyjádření úsudku

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě</p>	<p>- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly</p> <p>- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými smysly</p>	<p>OSV- dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému (psychohygiena)</p>

<p>a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky</p> <p>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p> <p>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <p>- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická media, reklama) - typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinou a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	
---	---	---	--

6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Výtvarná výchova pracuje s obrazem, sovkulturov, designem, architekturou, které jsou nezastupitelným zdrojem poznávání a prožívání lidské existence.

Žák je veden k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace (rozvíjí své komunikační kompetence),

k chápání kultury a umění v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence,

k učení se prostřednictvím vlastní tvorby (rozvoj pracovních kompetencí), k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot (rozvíjení kompetencí

k učení a kompetencí personálních a sociálních).

Žák je veden k spoluutváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností (dochází tak k rozvoji kompetencí občanských a sociálních).

Žák si uvědomuje sebe samého jako svobodného jedince, jenž přistupuje ke světu tvořivě a aktivně překonává životní stereotypy a emociální chudobu, dále zaujímá osobní účast v procesu tvorby, který chápe jako způsob vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům světa (rozvoj personálních kompetencí a kompetencí k řešení problému)

Ve vyšších ročnících je vzdělávací obsah realizován prostřednictvím tvůrčích činností.

V jejich očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela žákova smyslová citlivost, uplatňovala se jeho subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky jím předkládaných vizuálně obrazných vyjádření (rozvíjí se tak jeho kompetence komunikativní, sociální a personální).

Výtvarná výchova spolupracuje s hudební výchovou, literární a dramatickou výchovou. Žák je veden k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích (rozvoj komunikativních kompetencí).

Očekávané výstupy:

Žák

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává
- a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálního obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených

vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

UČIVO

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření**

linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření

- **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu**

vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření

- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly**

vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)

- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření**

umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností**

manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace

- **typy vizuálně obrazných vyjádření**

hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry

- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením**

hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci**

jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření**

utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

- **proměny komunikačního obsahu**

záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Specifické cíle

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vlastní vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje jednak k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, jednak je zaměřeno na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně i rozmnožovat. Tím že žákům umožňujeme, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Všemi složkami svého působení výtvarná výchova usiluje zejména o to

- aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření;
- aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami prostředky;
- aby se rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury;
- aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury;
- aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka;
- aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky

- Při výtvarných činnostech ve 4. - 6. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Jejich výpověď o vztazích k okolnímu světu je stále bezprostřední, zachovávají si citový vztah k zobrazované skutečnosti,
- Utváří a rozvíjí se vztah žáků k volnému výtvarnému umění, užité tvorbě, lidovému umění, k ochraně životního prostředí a kulturního dědictví.
- Ve výtvarných činnostech žáků v 7.- 9. ročníku ubývá vzhledem k jejich mentálnímu vývoji spontánnosti, bezprostřednosti, fantazie a mizí hravost. Objevují se zábrany a ostych způsobené zvýšenou kritičností k vlastní výtvarné činnosti, většími zkušenostmi a možností srovnávání výtvarné úrovně. Žáci si více uvědomují nedostatky svého výtvarného projevu.
- Úlohou učitele je proto posilovat sebevědomí žáků, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik, vyžadujících určité znalosti a zručnosti (např. grafické techniky, počítačová grafika ap.) a zaujmout je náměty vyžadujícími

přemýšlení a uvažování, které odpovídá jejich rozvíjejícím se rozumovým schopnostem. V teoretické složce předmětu je možno začít žáky systematictěji seznamovat s problematikou výtvarné kultury, především s vývojem výtvarného umění.

- Obsah učiva je volně rozvržen na tříletá období. Učitel si sám podle svého uvážení rozdělí učivo do jednotlivých ročníků. Praktické výtvarné činnosti jsou vyjádřeny ve dvou rovinách. Třetí rovinou je oblast výtvarné kultury jako teoretické složky předmětu. Vzájemný poměr není přesně vymezen, avšak výtvarná výchova je především předmět činností. Vzhledem k charakteru výtvarné práce je pro výuku výtvarné výchovy doporučována alespoň dvouhodinová dotace. Ředitel může podpořit výuku využitím disponibilních hodin.

6. ročník

Výtvarné vyjádření skutečností

UČIVO

- Expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečností.
- ***Výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí. Základní kompoziční principy.***
- Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí. Možnost použití redukované barevné škály.
- Využití základních kompozičních zákonitostí, vyjádření prostorových vztahů.
- Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností.
- Výtvarné vyjádření hlavy pohádkových bytostí (využití tvarové a barevné nadsázky).
- ***Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů (modelace)***
- Lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby a vnitřního členění přírodních objektů s pohledem do jejich nitra. Vyjádření morfologie růstu při kresbě a malbě rostlin s možností dotvářet přírodní formy na základě fantazie. Sledování rozvoje citlivé výtvarné linie.
- Výtvarné vyjádření věcí. Pozorování a vyjádření základních tvarových znaků a prostorových principů při zobrazování umělých forem. Řešení barevných vztahů objektu a prostředí. Malba vycházející ze skutečnosti i z představ.
- Rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů (rovnoběžné zobrazování, perspektivní jevy v uměleckých dílech). Ověřování výtvarného výrazu vlastní činností.

Užití práce dekorativní a prostorové

UČIVO

- Elementární poučení o teorii barev.
- Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše. Zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici. Symetrická a asymetrická řešení.
- Seznámení s funkcí písma (sdělnou i výtvarnou). Písmeno jako dekorativní prvek;

psané, kreslené, stříhané, vytrhávané. Základní tvary lineárního kresleného a plošného písma a jeho řazení v jednoduchých krátkých nápisech. Ověřování výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma.

- Uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech. Uplatnění kontrastu a vztahů tvarů, ploch a barev v plošné kompozici.
- Poznávání výtvarných principů a možností některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu v bytovém prostředí.
- Výběr a vhodnost materiálů a jejich výtvarné zpracování z hlediska účelu, (v jednotě technických a estetických principů). Možnost změny původní užití a estetické funkce v jinou funkci estetickou).
- Rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz na základě experimentálních činností. Využívání výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury.
- Vytváření jednoduchých prostorových objektů a poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování.
- Poznávání smyslu, organizace, funkce a výtvarně estetického účinku reliéfního řešení plochy v architektuře na základě hravých a experimentálních výtvarných činností. Funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených jako prostorových činitelů.

Výtvarné umění a životní prostředí

UČIVO

- Rozvíjení elementárního chápání odlišností uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání a srovnávání druhů, případně žánrů současného a historického výtvarného umění. Vztahy umění a skutečnosti (proces a podmínky vzniku uměleckého díla).
- **Druhy volného výtvarného umění-**
- **Malířství** - různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (figura, portrét, krajina, zátiší).
- **Sochařství a příroda** - tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem. Socha, plastika, sousoší, busta, reliéf.
- **Volná grafika** - základní druhy a techniky
- **Architektura a užité umění**
- Kultura bydlení - umění v bytě (volné i užité)
- Design a estetická úroveň předmětů denní potřeby
- Lidové umění a jeho dekor (vztah tvaru, funkce a dekoru)
- Současná oděvní kultura, mládež a odívání
- Výtvarná úprava knihy. Ilustrátoři dětských knih a učebnic konfrontace výrazových prostředků jednotlivých umělců. Druhy ilustrace.
- Písmo - jeho komunikativní a estetická funkce.
- Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí.
- Návštěvy galerií, výstav, regionálních památek a zajímavostí; využití témat této oblasti k besedám a k motivacím praktických činností.

DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ MATERIÁLY A TECHNIKY

- **Kresba** (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka aj.)

- **Malba** (tempera, krycí barva, akvarel)
- **Kombinované techniky**; koláž; aplikované grafické techniky; textilní techniky. Modelování, kašírování, prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, vlna, koudel ap.)
- **Papír** - různé druhy; přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání a další.

CO BY MĚL ŽÁK UMĚT

- uplatňovat ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarným výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací; používat běžných pojmů z nauky o barvě
- uplatňovat výrazové vlastnosti linie, experimentovat s různými druhy linie; orientovat se v prostorových a barevných vztazích
- seznámit se s proporci lidského těla a hlavy
- rozeznávat základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívat hotového písma
- orientovat se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řešit úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická a asymetrická řešení)
- projevovat smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality; různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů /hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy); modelace
- poznávat různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, sousoší, busta, reliéf, ve volné grafice (základní druhy a techniky), různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy); používat běžných pojmů z nauky o barvě
- orientovat se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů
- rozlišovat užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápat vzájemný vztah mezi nimi

7. - 9. ročník

Výtvarné vyjádření skutečnosti

UČIVO

-
- Děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek, Fyzické a psychické stavy, dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici - ilustrace. Uplatňování expresivní a emocionální funkce barvy a poznávání jejího psychologického působení v tvarové a barevné nadsázce.
- Vyjádření dějových a prostorových vztahů, základních proporcí a pohybu lidské postavy, především v grafických technikách. Využívání předchozích náčrtů a skic.
- Výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích.
- Využití poznávání přírodních a uměleckých forem k rozvíjení představivosti. Jejich volný výtvarný přepis, transpozice a parafráze.
- Výtvarné vyjádření velkých prostorových útvarů a krajinných motivů na základě

pozorování, prožitků a poznatků.

Užití práce dekorativní a prostorové

UČIVO

- Plošné dekorativní kompozice v užití grafice. Vazba dekoru na tvar (kruh, čtverec, prostorový útvar). Uplatnění výtvarného zjednodušení - stylizace.
- Zákonitosti výběru a užití písma, jeho sdělovací, výrazová a estetická funkce, Uplatnění řazení a kompozice písma v ploše a experimentálních úlohách a cvičeních. Aplikace hlavních zásad užití grafické tvorby ve spojení písma a motivu.
- Ověřování zákonitostí užití grafiky, vizuální komunikace a písma v experimentálních činnostech a výtvarných studiích. Uplatnění poznání těchto zákonitostí v jednoduchých výtvarných návrzích ve spojení kompozice motivu a písma v ploše. Využívání vzorového i volně kresleného písma.
- Pozorování změny výtvarné formy při práci s různými materiály prostřednictvím experimentálních činností. Využívání výrazových možností materiálů, jejich struktury a barvy v užití a dekorativní tvorbě s ohledem na jejich funkci.
- vyjádření jednoty materiálu, funkce, technologie zpracování a výtvarného výrazu v experimentálních činnostech a návrzích.
- Vztah funkce a formy objektu a jeho prostorotvorný výraz na základě experimentace při jejich vytváření a při pozorování výtvarně technický principů.
- Bionika v architektuře - využití základních pojmů a poznatků v praktických činnostech.

Výtvarné umění a životní prostředí

UČIVO

- Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti.
- Význam osobnosti umělce ve vztahu k době a společnosti: dokumentace na významných obdobích a osobnostech českého výtvarného umění (Velká Morava, románské, gotické a renesanční umění, barok, umění 19. a 20. století). Souvislosti se světovým uměním (významné osobnosti světového výtvarného umění minulosti i současnosti. Ilustrační tvorba.
- Rozvíjení estetického vztahu, chápání a hodnocení významu hmotné kultury, užitě tvorby a estetických aspektů životního prostředí.
- Estetická a užitá hodnota výrobků, průmyslový design a technická estetika. Estetická úroveň reklamy.
- Architektura a její podíl na formování životního prostředí.
- Rozvíjení a prohlubování vztahu žáků k výtvarnému umění, jeho prožívání a hodnocení hlubším pochopením specifičnosti a nezastupitelnosti umění v životě člověka a společnost. Chápání a hodnocení prostorových architektonických forem z hlediska jejich praktické funkce, organizace a vztahu k prostředí a jeho estetickým kvalitám.
- Vliv estetiky k obytného prostředí na člověka. Význam tvarů a barev v bytě, Odívání, vkus.
- Poznávání regionálních památek i krásy v přírodě. Návštěvy galerií, výstav, ateliérů.

DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ MATERIÁLY A TECHNIKY

- **Malba, kresba** (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka aj.), grafické a kombinované techniky, koláž, monotyp.
- Papír, dřevo, hlína, plasty, kov, textil, průsvitné materiály, sádra, kůže, kaménky aj.
- Výtvarné konstruování, modelování, kašírování.

CO BY MĚL ŽÁK UMĚT

- prakticky využívat ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích
- uplatňovat představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu
- citlivě vnímat okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou; projevovat aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně
- osvojit si základy dobrého vkusu a uplatňovat je v praktickém životě
- orientovat se v oblasti výtvarné kultury, poznat vybraná základní umělecká díla z národního i světového výtvarného umění

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební, výtvarné a dramatické a aby s nimi dovedli zacházet,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění, kultury a sportu jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukáže žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytne dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vysvětlí a buduje zásady chování na kulturních akcích,
- ukáže dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- převede dětem na příkladech z dramatické, výtvarné, hudební a tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka buduje v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

Učitel

- vysvětlí žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- buduje v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

Učitel

- vysvětlí žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- objasní žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby,
- zejména při sportovních aktivitách žákům vysvětlí nutnost ochrany zdraví svého i druhých,
- vede žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play,
- vysvětlí potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Výtvarná výchova – 6. – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich	- vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání - linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	OSV

vztahy pro získání osobitých výsledků	vztahů pro získání osobitých výsledků.		
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	- uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy	MUV
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody, uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. - záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil.	- vztahy vnímá zrakem a ostatními smysly Reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	MEV – tvorba mediálního sdělení
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- smyslové účinky obrazných vyjádření, kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
VV-9-1-05 rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině	- rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku,	- prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností	OSV

smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	v rovině subjektivního	Manipulace s objekty, pohyby těl	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. - pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí	- typy vizuálně obrazných vyjádření Hračky, objekty, texty, skulptura, plastika, volná malba	VMEGS – Jsme Evropané
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- přístupy k obrazným vyjádřením	MEV
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- zaujímá osobní postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny	VMEGS

Výtvarná výchova – 8. – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové)
----------------------------	----------------	-------	----------------------------------

			vztahy, průřezová témata)
VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání	OSV
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu	MKV
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje podle svého záměru, experimentuje s jejich změnou a proměnou;	- vztahy vnímá zrakem a ostatními smysly	MEV – tvorba mediálního sdělení

	komunikuje svůj tvůrčí záměr s ostatními		
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- smyslové účinky obrazných vyjádření	OSV – osobnostní rozvoj a kreativita
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti	OSV
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- typy vizuálně obrazných vyjádření, sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce	VMEGS – jsme Evropané
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	-porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní,	-přístupy k obrazným vyjádřením	MEV – vnímá autora mediální sdělení

	společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů		
--	--	--	--

8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

8.1. Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

8.1.1. Vzdělávací předmět: Výchova ke zdraví

7. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a částečně navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda. Předmět napomáhá vytváření zdravého životního stylu a správné orientaci ve vytváření sociálních vazeb ve škole i mimo školu.

Předmět Výchova ke zdraví je tvořen následujícími tematickými okruhy:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe
- Zdravý způsob života a péče o zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Podpora zdraví
- Osobnostní a sociální rozvoj

Výchova ke zdraví integruje následující průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Environmentální výchova

- Vztah člověka k prostředí
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Základní podmínky života
- Ekosystémy

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení

Předmět Výchova ke zdraví má být vyučován v 7. ročníku jednu hodinu týdně.

Výchova ke zdraví bude vyučována formou jednotlivých vyučovacích hodin, které jsou doplněny o výuku nabízenou středisky k tomu určenými.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah ke vzdělávání, učí je sebehodnocení i objektivnímu hodnocení druhých. Učí je pracovat s učebními pomůckami a používat základní pojmy.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování vlastních názorů na mezilidské vztahy, problémy související s životem ve třídě, škole. Snažíme se, aby žák uměl vhodnou formou obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků sebedůvěru zodpovědnosti za vlastní zdraví, vedeme je k respektování druhých lidí a k upevnování dobrých mezilidských vztahů. Posilujeme jejich sociální chování, měli by být vnímavější k potřebám starých, nemocných a postižených lidí.

Kompetence občanské

Učitel

- rozhovorem, přednáškou, diskusí žáky učíme respektovat přesvědčení jiných lidí
- a chápat základní společenské normy a pravidla soužití. Žáci chápou nebezpečí rasismu. rozvíjí chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů.
- vede je ke správnému chování v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Kompetence pracovní

Učitel

- prací s literaturou, přípravou aktualit vytváříme u žáků pracovní návyky.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví.

- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace.

7. ročník

Výchova ke zdraví – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vazby, průřezová témata)
		VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- žák, chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	- vztahy ve dvojici - kamarádství - přátelství - láska, partnerské vztahy - manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina škola, vrstevnická skupina, bydliště	OSV – osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí), sociální rozvoj – poznávací schopnosti, komunikace, mezilidské vztahy. MEV – fungování a vliv médií ve společnosti <i>Ov - rodina</i>
		ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti	- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	- dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - prevence rizikového sexuálního chování - předčasná sexuální zkušenost - těhotenství a rodičovství	OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MUV – lidské vztahy, etnický původ, kulturní diference. <i>Př - lidské tělo</i>

se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		mladistvých - poruchy pohlavní identity - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti, -zdrženlivost - promiskuita	<i>Tv- změna stavby lidského těla v průběhu dospívání</i>
		ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování	- výživa a zdraví - pitný režim - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - specifické druhy výživy - poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	OSV – osobnostní rozvoj EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života <i>Z - znečištění přírody na Zemi</i>
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	OSV – osobnostní rozvoj – sociální rozvoj
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými	- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky	- ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné	OSV – sociální rozvoj – osobnostní rozvoj – morální rozvoj MEV – fungování a vliv médií ve společnosti

<p>chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>		<p>bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>	
		<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p>	
<p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p>	<p>- stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace. EV – vztah člověka a prostředí <i>Ov - stres a jeho vztah na zdraví</i> <i>Tv</i></p>

			- <i>kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i>
<p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>- pochopí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozování zdraví a životního stylu</p> <p>- dá do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her</p>	<p>- auto-destruktivní závislosti psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu)</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace.</p> <p><i>Ch - látky škodlivé lidskému organismu</i></p>
<p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka;</p>	<p>- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</p> <p>- ví o centrech odborné pomoci a vyhledá a použije jejich telefonní čísla</p>	<p>- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <p>- šikana</p> <p>- formy sex. zneužívání dětí</p> <p>- komunikace se službami odborné pomoci –</p>	<p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		praktické dovednosti - kriminalita mládeže	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	OSV – osobnostní rozvoj – sociální rozvoj
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	- manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy a působení médií	MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Ov – vliv reklamy</i>
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování	- chová se odpovědně při mimořádných událostech	- ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných	OSV – sociální rozvoj – mezilidské

a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	vztahy, komunikace. Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Z - přírodní katastrofy</i>
		PODPORA ZDRAVÍ	
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- pochopí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	- podpora zdraví a její formy - prevence a intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání. <i>Tv - zdravý životní styl</i>
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	- sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému - vztah k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebepojetí - utváření vědomí vlastní identity	OSV – osobnostní rozvoj – sociální rozvoj – morální rozvoj
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	- seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebekontroly - sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	OSV – osobnostní rozvoj – sociální rozvoj – morální rozvoj

pomoc sobě nebo druhým			
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - ví o centrech odborné pomoci a vyhledá a použije jejich telefonní čísla	- psychohygienu - sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu - hledání pomoci při problémech	OSV – osobnostní rozvoj – sociální rozvoj – morální rozvoj
VZ-9-1-01 respektuje přijátá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	- mezilidské vztahy a komunikace - respektování sebe sama i druhých - přijímání názoru druhého - rozvíjení schopnosti komunikace - chování podporující dobré vztahy - dopad vlastního jednání a chování	OSV - osobnostní rozvoj – sociální rozvoj – morální rozvoj

8.2. Vzdělávací obor: Tělesná výchova

8.2.1. Vzdělávací předmět: Tělesná výchova

1. - 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah daného předmětu má komplexní charakter. Při výuce se jednotlivé složky tělesné výchovy navzájem prolínají. Předmět Tělesná výchova má časovou dotaci v 1. až 5. ročníku 10 hodin týdně. Výuka probíhá převážně v tělocvičnách školy a hřišti. Při příznivých podmínkách lze využít i vhodné venkovní prostory v okolí školy.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Učivo tělesné výchovy pro 1. stupeň obsahuje:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla
- plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- další pohybové činnosti podle zájmu žáků

Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové a klimatické podmínky (plavání, lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě), budou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek ve formě kurzů, soustředěné výuky nebo jiných organizačních formách.

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné prostory, nářadí a náčiní
- vede žáka k samostatnosti
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení situací v kolektivních sportech
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- vytváří modelové situace
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke srozumitelnému vyjádření svých pocitů a myšlenek
- učí žáka diskutovat obhajovat svůj názor, respektovat názory jiných,
- správně formulovat otázky a pohotově reagovat v běžných
- komunikačních situacích
- vede žáka k využívání i mimojazykových prostředků komunikace a porozumění jim umožňuje žákům, aby na základě dohodnutých kritérií hodnotili své sportovní výkony nebo jejich výsledky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům se zdravotním handicapem
- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel týmové práce zejména v kolektivních sportech a jejich respektování
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do vyučovacího procesu a všech sportovních soutěží a tělovýchovných aktivit

- vede žáky k tomu, aby se dokázali zastat druhého

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáka k aktivnímu zapojení do sportovního dění
- respektuje věkové, intelektové, etnické a sociální zvláštnosti žáka
- vede žáka k uvědomění si odpovědnosti k sobě, ke spolužákům i k učiteli
- směřuje žáka k úctě ke spolužákům a sportovním soupeřům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáka k samostatnosti a dodržování stanovených pravidel
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost
- kontroluje sportovní výkony žáka
- vede žáka k plánovitému postupu při sportovním výkonu
-

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Tělesná výchova – 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Bezpečnost, hygiena, pořadová příprava, význam pohybu pro zdraví, průpravná cvičení, pohybové hry		
Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- dodržuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	- seznámení s tělocvičnou, organizace a bezpečnost - převlékání, hygiena, bezpečnost (vhodné oblečení, obutí)	

<p>Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>Tv-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech</p> <p>Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>- zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou</p> <p>- provádí cviky pod vedením učitele</p> <p>- chová se ohleduplně ke spolužákům při kolektivních hrách</p> <p>- snaží se spolupracovat s ostatními spolužáky</p> <p>- dodrží základní pravidla osvojovaných her</p> <p>- rozumí pokynům, gestům a signálům při pohybové aktivitě</p>	<p>- nástup, základní nástupové tvary</p> <p>- pořadová cvičení</p> <p>- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži</p> <p>- průpravná cvičení (přípravné cviky na zátěž organismu)</p> <p>- pohybové hry s různým zaměřením</p> <p>- základní pravidla</p> <p>- soutěživé hry</p> <p>- závody</p>	
Základy gymnastiky a prvky ZdrTv			
<p>Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>- zvládá osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů</p>	<p>- průpravná cvičení</p> <p>- výskok na nízkou švédskou bednu (nácvik odrazu z můstku), seskok</p> <p>- kladinka -chůze s dopomocí</p> <p>- lavičky – chůze, běh, přitahování se, ručkování, přeskok</p> <p>- švihadla – přeskoky</p> <p>- žebřiny – vystupování, sestupování, vis</p> <p>- žíněnky</p>	

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	- snaží se o správné držení těla	- cviky ze zdrav. TV – cviky na posilování zádových a břišních svalů, cviky zaměřené na správné držení těla	
Rytmické a kondiční formy cvičení, úpoly			
<p>Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>Tv-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech</p> <p>Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>- provádí pohybové činnosti podle svých individuálních možností a předpokladů</p> <p>- je ohleduplný ke svým spolužákům</p> <p>- zvládá projev přirozené radosti z pohybu</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečného chování</p>	<p>- rytmizovaná chůze, běh</p> <p>- švihadla – přeskoky</p> <p>- žebřiny</p> <p>- plné míče</p> <p>- běh s lehkým předmětem</p> <p>- rozvoj obratnosti, rychlosti a síly</p> <p>- úpolové cviky – přetah, přetlak</p> <p>- lano – přetahování, podbíhání, přeskoky</p> <p>- žebřiny- vystupování, sestupování, vis s obraty</p> <p>- cvičení s využitím bedny- prolézání, probíhání jednotlivých dílů, přeskoky</p> <p>- překážkové dráhy</p> <p>- slalomové dráhy</p> <p>- kondiční hry</p> <p>- běh s lehkým předmětem</p>	
Základy atletiky a sportovní hry, turistika a pobyt v přírodě			
<p>Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při</p>	<p>- zvládá osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů, usiluje o jejich zlepšení</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečného chování</p>	<p>- rychlý běh -50 m</p> <p>- běh vytrvalostní (5–10 min.)</p> <p>- běh – překážková dráha</p> <p>- Slalomová dráha</p> <p>- běh k metě</p> <p>- skok daleký z místa snožmo</p> <p>- skok daleký z rozběhu-spojení rozběhu a odrazu</p> <p>- hod míčkem z místa</p>	

<p>pohybových činnostech ve známých prostorech školy Tv-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech</p> <p>Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>- chová se ohleduplně ke spolužákům - umí se dohodnout při spolupráci v družstvu</p> <p>- ovládá základní tělovýchovné pojmy a pravidla</p>	<p>- průpravné hry na procvičování házení a chytání míče - základní způsoby házení míčem a chytání míče - míčové hry - jednoduchá pravidla a názvosloví</p>	
<p>Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>- naučí se základy lyžování</p> <p>- dodržuje základní zásady hygieny i bezpečného chování</p>	<p>- kurz lyžování pro zájemce - vycházka do zimní přírody - turistika - hry v přírodě</p>	
	Účast ve sportovních soutěžích, chování za mimořádných situací		
<p>Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>- zvládá pod vedením učitele opustit školu při mimořádné situaci</p>	<p>- žáci budou seznámeni, jak se chovat za mimořádných situací únikové trasy ze školy - žáci se účastní sportovních soutěží</p>	

Tělesná výchova – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
----------------------------	----------------	-------	---

	Bezpečnost, hygiena, pořadová cvičení, pohybové hry, základy atletiky		
Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- dodržuje pravidla bezpečného chování v tělocvičně i na hřišti, uplatňuje hlavní zásady hygieny, používá vhodné obutí a oblečení do TV	- převlékání + hygiena - bezpečnost při cvičení, bezpečná příprava a ukládání náradí	
Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou	- příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži	
Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- rozumí základním pojmům, signálům a gestům učitele	- nástup, základní nástupové tvary, organizace při TV, základní tělocvičné názvosloví	
Tv-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	- umí se dohodnout pro spolupráci v družstvu, ve skupinkách	- pohybové hry - štafetové soutěže - slalomové dráhy - překážkové dráhy - závodivé hry - soutěže - pohybová tvořivost	
Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- dodržuje pravidla her a soutěží	- pravidla her, závodů a soutěží	
Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- uběhne 30-50 m na čas - dokáže spojit krátký běh s odrazem - hází míčkem horním obloukem	- průpravná atletická cvičení - nízký a polovysoký start - běh na 30 – 50 m - vytrvalostní běh – postupně - skok do dálky- spojení rozběhu s odrazem - hod míčkem horním	

	- má radost ze svého úspěchu a usiluje o zlepšení svého výkonu	obloukem (do dálky, na cíl), z místa, z chůze	
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení		
<p>Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>ZTV-3-1-01 uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p>	<p>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování při pohybových činnostech v tělocvičně i na hřišti</p> <p>- zvládá jednoduché pohybové činnosti podle svých možností a předpokladů</p> <p>- reaguje na slovní pokyny i signály učitele</p> <p>- uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p>	<p>- příprava organismu před pohybovou činností (rozcvička)</p> <p>- průpravná cvičení</p> <p>- napínací a propínací cvičení</p> <p>- relaxační a kompenzační cvičení</p> <p>- správné držení těla</p> <p>- kondiční hry, soutěže-plné míče, vytrvalost, běh s lehkým předmětem</p> <p>- rozvoj obratnosti, rychlosti a síly</p> <p>- cvičení s využitím bedny-prolézáni, probíhání jednotlivých dílů, přeskoky</p> <p>- úpolové cviky – přetah, přetlak</p> <p>- tvořivá cvičení</p> <p>- základní cviky ze zdravotní tělesné výchovy –</p> <p>- zásady správného držení těla, cvičení zaměřená na oslabení podpůrně pohybového systému</p>	
	Základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti		
<p>Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>Tv-3-1-02 zvládá v souladu</p>	<p>- uplatňuje hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečného chování</p> <p>- provádí jednoduché cviky na náradí</p>	<p>- průpravná cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů</p> <p>- akrobacie – průpravná cvičení na kotoul vpřed, kotoul vpřed</p> <p>- cvičení s náčiním</p>	

<p>s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>Tv-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech</p>	<p>- provede jednoduché taneční kroky samostatně, ve dvojici i ve skupince, chová se ohleduplně ke spolužákům</p>	<p>a na nářadí – švédská bedna (odraz z trampolínky, výskok,) - lavičky-běh, chůze, přeskok - kladinka - žebřiny- vystupování, sestupování, vis s obraty - seskoky z vyšší podložky - švihadla</p> <p>- rytmické cítění - rytmizovaná chůze, běh - krok poskočný, přísunný, cval stranou</p>	
Míčové hry, průpravné úpoly			
<p>Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>Tv-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech</p>	<p>- zvládá osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů</p> <p>- dodržuje pravidla her a soutěží</p> <p>- dokáže se dohodnout na spolupráci v družstvu - chová se ohleduplně ke spolužákům</p>	<p>- manipulace s míčem – průpravné hry - držení míče - nadhazování, chytání míče - přihrávka trčením obouruč - vrchní přihrávka jednoruč - míčové hry</p> <p>- osvojování herních pravidel</p> <p>- pochopení významu kolektivní spolupráce - sportovní chování</p>	<p>OSV- osobnostní rozvoj – seberegulace, sebeorganizace (míčové hry- zvládnutí chování, spolupráce, sebekázeň, autoregulace, kooperativní jednání, seberegulace v případě nesouhlasu, respektování odlišného názoru a jeho rozvoj, pozitivní myšlení, respektování pravidel, komunikace, řešení konfliktů, zvládání zátěžových situací</p>
Turistika a pobyt v přírodě, zimní sporty a plavání			
<p>Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti</p>	<p>- osvojí si zásady bezpečného pohybu a organizace v terénu</p>	<p>- zásady bezpečného pohybu a organizace v terénu</p>	

při pohybových činnostech ve známých prostorech školy Tv-5-1-11 adapтуje se na vodní prostředí, dodrží hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti Tv-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	a hlavní zásady hygieny - získá základní dovednosti o plaveckých stylech a překoná strach z vody - získá základní dovednosti	- přesun do terénu - chůze v terénu - hry v přírodě - plavání – plavecký výcvik - kurz lyžování pořádaný naší školou	
	Účast ve sportovních soutěžích, chování za mimořádných situací		
Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci Tv-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- reaguje na pokyn učitele při nácviку chování za mimořádných situací - dodrží pravidla bezpečnosti	- žáci budou seznámeni, jak se chovat za mimořádných situací, únikové trasy ze školy, evakuace, první pomoc - žáci se účastní sportovních soutěží	

Tělesná výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Bezpečnost, pořadová příprava, význam pohybu pro zdraví, pohybové hry		
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 reaguje na základní	- dodrží pravidla bezpečného chování v tělocvičně, v šatnách, na hřišti - zvládá pasivní osvojení tělovýchovných pojmů a termínů a jejich uvědomělé plnění - dodrží základy	- převlékání, hygiena - bezpečnost při cvičení - nástup, základní postoj - pohybové hry	VDO - při výuce tělesné výchovy se žáci v průběhu celého školního roku učí disciplinovanosti, sebekritice, sebeúctě a sebedůvěře

pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	hygieny /převléká se, vyměňuje si cvičební úbor		
	Míčové hry, švihadla		
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- rozvíjí vytrvalost prostřednictvím běhu a dalších cvičení - dodržuje pravidla her a soutěží - chápe význam správného držení těla - snaží se pomáhat spolužákům - má radost z přirozeného pohybu	- pořadová cvičení - kondiční cvičení - míčové hry - cvičení na stanovišti - švihadla	
	Plné míče, žebřiny		
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny - k vlastním chybám užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence - udržuje pořádek v tělocvičně - dbá pokynů vyučujícího a dodržuje bezpečnost	Soutěže družstev Akrobacie Žebřiny Plné míče Štafetový běh Běh k metě	MUV - důležitost spolupráce v družstvech - přijetí druhého jedince se stejnými právy - uvědomění, rovnosti etnických, sociálních, kulturních skupin - umění komunikovat ve skupině, respekt, tolerance, práva a názory druhých - odpovědnost za své chování a jednání
	Slalomová dráha, průpravné úpoly		
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- upevňuje si vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - umí se dohodnout pro spolupráci v družstvu - jedná v duchu fair play - uplatňuje hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla	- slalomová dráha - vytrvalostní běh - míčová průprava - míčové hry - úpoly (přetahy, přetlaky) - turnaj ve vybíjené	OSV - sebekázeň, regulace vlastního chování, zdravé a vyrovnané sebepojetí - spolupráce - temperament - postoje - odlišnosti a respekt druhé osobnosti - procvičování smyslového vnímání a

			pohotového jednání
	Zimní sporty, šplh		
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- je schopen uklidnit organismus po ukončení činnosti - chová se ohleduplně ke spolužákům - osvojí si zásady bezpečného pohybu a organizace v terénu projevuje v souladu s činností, vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení	- zimní sporty - překážkový běh - cvičení s plnými míči - šplh o tyči - vybíjená - drobné pohybové hry - akrobacie	VDO - ohleduplnost a ochota pomáhat ostatním - respekt ke slabším - ohleduplnost - empatie a respekt - disciplína, sebekázeň, sebeuvědomění - smysl pro spravedlnost a odpovědnost - demokratický řád ve třídě, škole, společnosti OSV - tolerance - navazování dobrých vztahů - kooperace - seberegulace - respekt - pozitivní myšlení - pravidla komunikace - řešení konfliktů - rozvoj sociálních dovedností
	Plavání, relaxační cvičení		
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- osvojí si základní plavecké dovednosti - dokáže překonat strach z vody - dodržuje pravidla bezpečného chování - hodnotí kvalitu pohybové činnosti - dbá pokynů vyučujícího	- plavání - kondiční cvičení - relaxační cvičení - lavičky - švihadla	
	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, tanec		
TV-3-1-05 reaguje na základní	- vyjádří pohybem různé činnosti, představy,	- rytmická gymnastika	

pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	nálady - zkouší volnou taneční improvizaci - má radost z přirozeného pohybu - chová se ohleduplně ke spolužákům	- tanec - rytmické cítění - rytmizovaná chůze -krok poskočný, přísunný - cval stranou	
	Atletika, turistika a pobyt v přírodě, hry v přírodě		
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- zařazuje do svého režimu pohybové činnosti - změří a porovná výsledky činnosti - zhodnotí jednoduše kvalitu činnosti - zná základní pravidla první pomoci při drobném poranění v přírodě - pohybuje se v přírodě podle turistických značek - rozvíjí branné dovednosti a chápe význam a účelnost tělesné a branné zdatnosti	- Skok daleký - Hod míčkem - Běh na 50 metrů - Sportovní hry - hry v přírodě a turistika - vytrvalostní běh v přírodě - míčové hry	VMEGS - zapojení do soutěží doma i ve světě EV - respekt k životnímu prostředí
	Účast ve sportovních soutěžích, chování za mimořádných situací		
		- seznámení žáků s chováním za mimořádných situací, s únikovými trasami - účast na sportovních soutěžích	

Tělesná výchova – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Bezpečnost, hygiena, pořadová cvičení, pohybové hry, atletika		
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném	- dodržuje pravidla bezpečného chování při přechodu do tělocvičny nebo	- seznámení s tělocvičnou, hřištěm, šatnami - bezpečnost, převlékání a hygiena	VDO - žáci jsou vedeni k pochopení významu určitého řádu, pravidel

<p>sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo</p>	<p>na hřiště či stadion - v šatnách i tělocvičně dodržuje základy hygieny (převléká se, vyměňuje si cvič. úbor, umyje se po hodině tělesné výchovy - zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - hodnotí kvalitu pohybové činnosti - reaguje na pokyny k vlastním chybám snaží se pomáhat spolužákům (při nezdaru podpoří, neposmívá se) - umí se dohodnout pro spolupráci v družstvu, snaží se všechny hráče zapojit, méně šikovné respektovat a povzbuzovat - má radost z přirozeného pohybu - dodržuje pravidla her a soutěží - udržuje pořádek v tělocvičně, nářadovně - chápe význam správného držení těla ve stoji i v sedu - rozvíjí pracovní a branné dovednosti a chápe význam i účelnost dobré tělesné a branné zdatnosti chápe základy úrazové zábrany a její uplatňování dbá pokynů vyučujícího a dodržuje bezpečnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nástup, pořadová cvičení - kondiční cvičení - relaxační cvičení - cvičení na stanovišti - pohybové hry a štafetové soutěže - průpravná atletická cvičení - rychlý běh na krátkou trať - vytrvalostní běh - běh přírodním terénem - překážkový běh - skok do dálky s rozběhem - hod míčkem horním obloukem (na dálku a na cíl) - hry v přírodě 	<p>a zákonitostí a k disciplíně</p>
---	---	---	-------------------------------------

vlastním svalovým oslabením			
	Zimní sporty, rytmická gymnastika a tanec, akrobacie		
<p>TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si zásady bezpečného pohybu a organizace v terénu - zvládá osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - umí se dohodnout pro spolupráci v družstvu - chová se ohleduplně ke spolužákům - jedná v duchu fair-play - uplatňuje hlavní zásady pohybové hygieny a držení těla - dodržuje pravidla bezpečného chování - zvládá projev přirozené radosti z pohybu - užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence - s pomocí učitele vede jednoduchou rozvíčku - je schopen uklidnit organismus po ukončení činnosti - upevňuje si vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - zkouší jednoduché pohybové improvizace na hudební předlohu s uplatněním zvládnuté techniky pohybu - lze 	<ul style="list-style-type: none"> - zimní sporty - zdokonalování estetického pohybového projevu - rytmické cítění, - rytmizovaná chůze, běh - krok poskočný, přísunný, cval stranou, trojdub - nácvik jednoduchého tance s využitím polkového kroku, mazurky - osvojení speciální obratnosti, kloubní pohyblivosti, pružnosti - kotouly vpřed, vzad - cvičení s plnými míči - akrobacie - žebřiny - švihadla - seskoky z vyšší podložky - trampolína (s pomocí učitele) 	

	i s použitím náčiní - dbá pokynů vyučujícího		
	Kondiční cvičení, míčové hry, turistika		
<p>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p> <p>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojenou pohybovou dovednost; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>- zvládá osvojenou pohybovou aktivitu na úrovni svých pohybových předpokladů</p> <p>- upevňuje si volní jednání pro zlepšení pohybové dovednosti</p> <p>- dodržuje pravidla her a soutěží</p> <p>- jedná v duchu fair-play</p> <p>- dokáže se dohodnout na spolupráci v družstvu</p> <p>- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>- uplatňuje pravidla bezpečného chování při pohybových činnostech ve známém prostředí</p> <p>- osvojí si zásady bezpečného pohybu a organizaci her v terénu</p> <p>- dokáže překonat strach z vody a užívá osvojené plavecké styly</p> <p>- projevuje v souladu s činností, vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení</p> <p>- zařazuje získané dovednosti do svého denního</p>	<p>- lavičky-běh, chůze, přeskok</p> <p>- žebřiny-vystupování, sestupování, vis s obraty</p> <p>- cvičení s použitím bedny-prolézání, probíhání jednotlivých dílů, přeskoky</p> <p>- šplh-tyč, lano</p> <p>- míčové hry-vybíjená, kopaná, přehazovaná, základy košíkové a odbíjené</p> <p>- kondiční hry, soutěže-plné míče, vytrvalost, běh s lehkým předmětem</p> <p>- slalomové dráhy</p> <p>- osvojení herních pravidel</p> <p>- pochopení významu kolektivní spolupráce</p> <p>- nadhazování, chytání míče</p> <p>- přihrávka trčením obouruč</p> <p>- vrchní přihrávka jednoruč</p> <p>- zásady bezpečného pohybu a organizace her v přírodě</p> <p>- odhad vzdálenosti</p> <p>- vytrvalostní běh</p> <p>- základy štafetového běhu</p> <p>- pobyt v přírodě</p> <p>- skok daleký</p> <p>- skok vysoký</p> <p>- hod míčkem</p> <p>- jednoduchá cvičení na hrazdě po čelo a na kladině</p> <p>- zdokonalení techniky běhu-běžecská abeceda</p> <p>- orientace v probíhajících evropských a světových sportovních soutěžích</p>	<p>OSV</p> <p>- reflexe fyzické stránky člověka</p> <p>- komunikace a rozhodování v běžných i vypjatých situacích (soutěže, turnaje)</p> <p>VDO</p> <p>- význam dodržování pravidel a vytváření nových</p> <p>- rozvoj individuálních sociálních dovedností - etické zvládnutí soutěže, konkurence, - spolehlivost, spravedlivost a respekt</p> <p>VMEGS</p> <p>- orientace v globálních problémech souvisejících se zdravím</p> <p>- pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností (sportovní dění v ČR, Evropě i ve světě)</p>

	<p>režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná zákl. pravidla 1. pomoci při drobném zranění v přírodě - pohybuje se v přírodě podle turistických nebo předem známých značek k cíli - zkouší základy štafetového běhu - dbá pokynů vyučujícího 		
	Dopravní výchova-samostatný blok ve 2. pololetí		
	Účast ve sportovních soutěžích, chování za mimořádných situací		
		<p>seznámení žáků s chováním za mimořádných situací, s únikovými trasami</p> <ul style="list-style-type: none"> - účast na sportovních soutěžích 	

Tělesná výchova – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Atletika		
<p>TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdravý životní styl, funkce pohybu - zvládá techniku běhů - zvládá techniku startů - reaguje na základní pokyny a signály učitele - dodržuje pravidla bezpečnosti při atlet. disciplínách - zvládá upravit doskočiště - dovede změřit a zapsat výkony - zhodnotí svůj výkon a reaguje na pokyny učitele - reaguje na smluvené 	<ul style="list-style-type: none"> - běh hladký - nízký, vysoký start - prokládané, stupňované rovinky 50 m, 60 m - běh vytrvalostní - nácvik dýchání 300 – 400 m s mezichůzí 500 m - skok daleký - skok z místa - skok s rozběhem - skok na výkon - hod míčkem - posilování /medicinbaly/ - hod na cíl z místa a rozběhu - měření výkonu - skok daleký na výkon - hod kriketovým míčkem 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v globálních problémech souvisejících se zdravím - pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností

<p>pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>pokyny a gesta - dodržuje bezpečnost při hodu i při odchodu z místa hodu - dovede změřit a zapsat výkon - zvládá celý rok trénované dovednosti - zařazuje sportovní činnosti do svého pohybového režimu - projevuje samostatnost - snaží se o co nejlepší výkon - zvládá přípravu před zahájením konkrétní činnosti - zvyšuje svou tělesnou zdatnost - respektuje pohybové schopnosti své a svých kamarádů</p>	<p>- vytrvalostní běh na výkon - štafetový běh /návčik, štafetové hry/ - běh terénem</p>	
Sportovní gymnastika			
<p>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>- zná a používá názvy základních cvičebních poloh - zná názvy náradí - podle svých možností zvládá jednotlivé cviky - dodržuje svoji bezpečnost - dovede poskytnout základní pomoc a záchranu</p>	<p>- gymnastická a rytmická průprava - návčik přeskočku kozy, roznožka, skrčka - kotoul vpřed a vzad</p>	
Pořadová cvičení			
TV-5-1-07	- reaguje na základní	- správná povelová	

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<p>pokyny</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbá na dodržování hygienických návyků - zvládá aktivně osvojené pojmy 	<p>technika, správná terminologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - obraty na místě - nástupové tvary - výběr sportovního náčiní 	
	Průprava kondiční, koordinační, kompenzační cvičení, průpravné úpoly		
<p>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poslouchá a reaguje na smluvené pokyny - rychle a ukázněně se řadí do určených útvarů - zvládá základy šplh - zvládá techniku odrazu - reaguje na pokyny k vlastním chybám 	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení, držení těla - posilování medicinbalem-posílání, házení, kutálení - hod míčem na koš - přeskoky přes překážky - závodivé hry v družstvech - šplh na tyči, na laně - základní cviky zdravotní tělesné výchovy 	
	Sportovní gymnastika, rytmika, cvičení s hudbou		
<p>TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <p>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy odrazu z můstku - zvládá podle svých schopností roznožku a skrčku - zvládá základy chůze po kladině s dopomocí - zvládá stoj na rukou - jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti, reaguje na pokyny k vlastním chybám 	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie, záchrana a dopomoc - kotoul vpřed a vzad - roznožka přes kozu na šíř - skrčka - přeskok dílů bedny z trampolínky - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou s dopomocí - hrazda-jednoduché cviky, shyb stojmo, přešvihy do svisu 	

<p>pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná lidový tanec-polku a valčík - vyjádří pohybem rytmický a melodický doprovod - umí polkový a valčíkový krok - vnímá hezký pohyb a reaguje na něj 	<ul style="list-style-type: none"> - kruhy-houpání, zavěšení - cvičení na žebřinách, - cvičení s obručí - lavičky-chůze, obraty, skoky, plížení - kladina – chůze bez dopomoci - rytmická cvičení - cvičení podle hudby a s hudbou - základní lidové tance 2/4 a 3/4 takt - polka, valčík - krok, přísun, krok 	
Pohybové a sportovní hry			
<p>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pohybové hry, umí vysvětlit pravidla - uvědomuje si nebezpečí při hrách - předchází úrazům - zná základní pohybové hry - umí vysvětlit pravidla - uvědomuje si nebezpečí při hrách - předchází úrazům - uvědomuje si roli hráče v družstvu - uplatňuje zásady fair play jednání při hře - zvládá elementární činnosti a dovede je využít - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat - spolupracuje v družstvu - hraje v duchu fair play - dodržuje stanovená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry s náradím a bez něho, lokomoce - přihrávky míčem (jednoruč, z místa, z pohybu, zastavení) - vybíjená vzájemná - vybíjená v družstvech - malá košíková - přehazovaná - florbal - malá kopaná 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflexe fyzické stránky člověka - komunikace a rozhodování v běžných i vypjatých situacích (soutěže, turnaje) - rozvoj individuálních a sociálních dovedností - spolehlivost - smysl pro spravedlnost - respekt <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel – smysl pro - podíl na vytváření nových pravidel
Turistika, cvičení v přírodě			
TV-5-1-04	- poslouchá pokyny	- chůze terénem	OSV

uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	učitele - překonává nerovnosti - dodržuje dopravní a turistické značky - dodržuje zákony v CHKO Beskydy - zvládá nové situace v novém prostředí - orientuje se v přírodě v neznámém terénu	- cvičení v přírodě (přírodní překážky) - překonávání přírodních překážek	- pochopení významu řádu, pravidel a zákonitostí - dodržování pravidel her a soutěží
	Účast ve sportovních soutěžích, chování za mimořádných situací		
		- seznámení žáků s chováním za mimořádných situací, s únikovými trasami - účast na sportovních soutěžích	

Od 3. do 5. ročníku jsou žáci vyučováni podle daných učebních osnov pouze mají časovou dotaci navýšenu o jednu vyučovací hodinu.

6. – 9. ročník

Charakteristika předmětu

Předmět si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti (příprava, zrání, inspirace, vypracování, sebereflexe, korekce). Jde o cestu k objevování projevů autonomie, tělesné i duševní pohody, vnímání prožitku.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Do tohoto vyučovacího předmětu jsme zařadili také některé části průřezových témat. Z tématu Osobnostní a sociální rozvoj, tematického okruhu Osobnostní rozvoj jsou to části

„Rozvoj schopnosti vnímání“, „Sebepoznání a sebepojetí“, „Psychohygienu“ a „Kreativita“. Z tematického okruhu Sociální rozvoj jde o část „Kooperace a kompetice“.

Z tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je zde zařazen tematický okruh „Evropa a svět nás zajímá“.

Z tématu Environmentální výchova, tematického okruhu „Lidské aktivity“ část zabývající se ochranou přírody a kulturních památek a z tematického okruhu „Vztah člověka k prostředí“ část prostředí a zdraví.

Z tématu Mediální výchova, tematické okruhy „Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení“ a „Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality“. Integrací těchto oblastí chceme žákům otevřít co největší prostor pro osvojování si světa estetickým účinkem, pro vnímání sportu a pohybu v nejširším smyslu slova.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- ukáže žákům, že přehled v oblasti umění, kultury a sportu jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládá žákům dostatečné množství estetických, kulturních a sportovních prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukáže žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický, kulturní a sportovní prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytne dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vysvětlí a vybudovat zásady chování na kulturních a sportovních akcích
- ukáže dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- předvede dětem na příkladech z dramatické, výtvarné, hudební a tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka buduje v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel

- vysvětlí žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- buduje v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- zejména při sportovních aktivitách žákům vysvětlí nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- vede žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vede je k dodržování pravidel fair play
- vysvětlí potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu

Kompetence digitální

Učitel

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

6. - 7. ročník

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví

v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Cílové zaměření předmětu v 6. – 7. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 6. – 7. ročníku směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty;
- jednání (uvažování) v souladu se zdravím;
- pochopení zdraví jako stavu tělesné, duševní a sociální pohody a k usilování o vyrovnanost těchto složek v každodenním životě;
- získávání orientace v základních názorech na zdraví a v činnostech preventivně podporujících zdraví i k jejich postupnému aktivnímu uplatňování v každodenním životě;
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví (nemoc, úraz, osobní ohrožení, návykové látky atd.) a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit;
- upevňování způsobů jednání, která neohrožují zdraví vlastní, ani zdraví jiných lidí;
- poznávání zdrojů informací o zdraví i sportu a osvojování způsobů, jak informace získávat, hodnotit a využívat;
- poznávání dostupných míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví (sportoviště, zdravotní poradny, zdravotní zařízení atd.) a jejich využívání.

Tělesná výchova 6. – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace</p>	<p>- chápe a reaguje na jednotlivé povely</p> <p>- zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký</p> <p>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p> <p>- zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu</p> <p>- chápe význam rozběhu pro skok vysoký</p>	<p>LEHKÁ ATLETIKA - LA ABC</p> <p>- krátkodobá vytrvalost (400 m a 500 m)</p> <p>- prokládané rovinky, stupňované, letmé starty</p> <p>- skok daleký</p> <p>- sprint na 60 m</p> <p>- hod kriketovým míčkem</p> <p>- nácvik štafetových běhů</p>	<p>OSV</p> <p>Žák je veden k porozumění sobě samému a porozumění druhým.</p> <p>Napomáhá k zvládnutí vlastního chování.</p> <p>Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.</p> <p>Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace.</p> <p>Získání základních dovedností pro</p>

<p>o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>- zvládne stupňovaný běh zakřivený do oblouku</p> <p>- zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami.</p> <p>- přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti a využívá k tomu konkrétní postupy</p> <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>- užívá osvojované názvosloví (ve slovní i grafické podobě) na úrovni cvičence</p> <p>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)</p> <p>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>- vytrvalost 1000 m</p> <p>- skok vysoký</p> <p>- atletický čtyřboj</p>	<p>spolupráci.</p> <p>Vede k uvědomování si hodnot spolupráce a pomoci, k uvědomování si různosti lidí, názorů a přístupu v řešení problémů.</p> <p>Získá základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (konfliktů).</p> <p>Podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.</p> <p>Napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.</p> <p>VMEGS</p> <p>Rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy.</p> <p>Pomáhá překonávat stereotypy a předsudky</p> <p>Upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.</p> <p>EV</p>
---	---	--	---

	<p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu aj.)</p>		<p>Přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty.</p> <p>Podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí.</p> <p>Přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.</p> <p>VDO</p> <p>Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.</p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>- svojí si driblink na místě a v pohybu.</p> <p>- zná základní pravidla košíkové, přehazované, fotbalu, vybíjené</p> <p>- zvládne kop placírkou a nártem</p> <p>- chápe krytí útočníka s míčem</p> <p>- vysvětlí základní rozdíly v pravidlech košíkové a házené</p> <p>- zvládá základy střelby v klidu</p> <p>- umí počítat hry – ringo, přehazovaná</p>	<p>MÍČOVÉ HRY</p> <p>- košíková.</p> <p>- házená</p> <p>- fotbal</p> <p>- florbal</p> <p>- vybíjená</p> <p>- přehazovaná</p> <p>- technika míče</p> <p>- technické a taktické dovednosti</p>	<p>Umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků.</p> <p>Prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.</p> <p>Vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě.</p> <p>Rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku.</p> <p>Učí sebeúctě a sebedůvěře,</p>

<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>			<p>samostatnosti a angažovanosti.</p> <p>Přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost.</p> <p>Motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším.</p> <p>Vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.</p> <p>MUV</p> <p>Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.</p> <p>Učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné.</p> <p>Rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných</p>
--	--	--	---

			národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin.
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové</p>	<p>- aktivně používá gymnastické názvosloví</p> <p>- umí poskytnout pomoc a záchranu při základech gymnastiky</p> <p>- uvědomí si význam dobré fyzické kondice a koordinace pohybů, rovnováhy</p> <p>- zvládá rozběh, odraz z odrazového můstku</p>	<p>GYMNASTIKA</p> <p>- hrazda – výmyk, sešín; přešvih</p> <p>- lavička – skoky, obraty kladina – chůze, přeměnný krok</p> <p>- přeskok přes kozu – roznožka</p> <p>- kotoul vpřed, vzad; zpevňování, nácvik stoje na ruce; přemet stranou – nácvik</p>	<p>Učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání.</p> <p>MEV</p> <p>Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.</p> <p>Vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. Zpravodaj.).</p> <p>Přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu. Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění.</p> <p>Tato průřezová témata jsou platná pro všechny oddíly učiva.</p>

činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže</p> <p>TV-9-2-01</p>	<p>- zná základní pravidla daných netradičních her</p> <p>- aktivně se zapojuje do jednotlivých herních činností</p>	<p>NETRADIČNÍ HRY – softball, hokejbal, frisbee aj.</p>	<p><i>Př – biologie člověka</i></p> <p><i>F – biomechanika</i></p> <p><i>M – jednotky, měření času, vzdálenosti, ...</i></p> <p><i>OV – poznávání vlastní osobnosti</i></p> <p><i>ČJ – sledování informací z oblasti sportu</i></p> <p><i>IVT – získávání informací pomocí IT</i></p> <p>Tyto mezipředmětové vztahy jsou platné pro všechny oddíly učiva</p>

<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>			
<p>TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve</p>	<p>- zvládá základy lyžování, pobytu v přírodě a na sjezdovce</p> <p>- umí se pohybovat bezpečně v přírodě a v neznámém prostředí</p> <p>- umí poskytnout první pomoc při možných úrazech</p>	<p>TURISTIKA; LYŽAŘSKÝ VÝCVIK – 7. ročník</p>	

<p>hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>			
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje</p>	<p>- chápe význam úpolových her</p> <p>- posoudí kvalitu osvojované pohybové činnosti, označí možné příčiny nedostatků a navrhne rámcový postup vedoucí k potřebné změně</p>	<p>ÚPOLY - přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry</p>	

<p>osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky</p>	<p>- zvládá sestavit vlastní kruhový trénink za pomoci digitálních technologií</p> <p>- aktivně zapojuje vyrovnávací cvičení</p> <p>- umí rozeznat činnosti, které by mohly být kontraindikací svého zdravotního stavu</p> <p>- umí základní kroky aerobiku</p>	<p>MODERNÍ POHYBOVÉ FORMY – aerobik, pilates, kruhový trénink, tanec atd.</p>	

<p>pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení. Tyto rámcové výstupy ZTV jsou platné pro všechny oddíly učiva</p>			
--	--	--	--

8 - 9. ročník

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět,

i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

1. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.
2. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.
3. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.
4. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.
5. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

6. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.
7. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

8. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.
9. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.
10. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.
11. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.
12. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.
13. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.
14. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.

Cílové zaměření předmětu v 8.- 9. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 8. -9. ročníku směřuje k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty;
- jednání (uvažování) v souladu se zdravím;
- pochopení zdraví jako stavu tělesné, duševní a sociální pohody a k usilování o vyrovnanost těchto složek v každodenním životě;
- získávání orientace v základních názorech na zdraví a v činnostech preventivně podporujících zdraví i k jejich postupnému aktivnímu uplatňování v každodenním životě;
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví (nemoc, úraz, osobní ohrožení, návykové látky atd.) a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit;
- upevňování způsobů jednání, která neohrožují zdraví vlastní, ani zdraví jiných lidí;
- poznávání zdrojů informací o zdraví i sportu a osvojování způsobů, jak informace získávat, hodnotit a využívat;
- poznávání dostupných míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví (sportoviště, zdravotní poradny, zdravotní zařízení atd.) a jejich využívání.

Tělesná výchova 8. – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>TV-9-1- 03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>- chápe a reaguje na jednotlivé povely</p> <p>- zvládá základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, gesta, značky</p> <p>- zvládá nízký start, vyměření rozběhu na skok daleký</p> <p>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p> <p>- umí plynule spojit rozběh s odrazem</p> <p>- zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu</p>	<p>Lehká atletika - LA ABC</p> <p>- krátkodobá vytrvalost (400 m a 500 m).</p> <p>- prokládané rovinky, stupňované, letmé starty</p> <p>- skok daleký</p> <p>- sprint na 60 m</p> <p>- hod kriketovým míčkem</p> <p>- štafetové běhy</p> <p>- vytrvalost na 1000 m, 1500 m</p>	<p>OSV Žák je veden k porozumění sobě samému a porozumění druhým.</p> <p>Napomáhá k zvládnutí vlastního chování.</p> <p>Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.</p> <p>Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace.</p> <p>Získání základních dovedností pro spolupráci.</p> <p>Vede k uvědomování si hodnot spolupráce a pomoci, k uvědomování si různosti lidí, názorů a přístupu v řešení problémů.</p>

<p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>- chápe význam rozběhu pro skok vysoký</p> <p>- umí skok do výšky flopem</p> <p>- zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami</p> <p>- s přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti a využívá k tomu konkrétní postupy</p> <p>- užívá osvojované názvosloví (ve slovní i grafické podobě) na úrovni cvičence</p> <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření,</p>	<p>- skok vysoký</p> <p>-vrh koulí</p> <p>- atletický čtyřboj</p>	<p>Získá základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (konfliktů).</p> <p>Podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.</p> <p>Napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.</p> <p>VMEGS Rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy.</p> <p>Pomáhá překonávat stereotypy a předsudky</p> <p>Upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.</p> <p>EV Přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty.</p> <p>Podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí.</p> <p>Přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.</p>
---	---	---	--

	pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.)		
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p>	<p>- ovládá míč a střelbu v pohybu</p> <p>- propojuje herní činnosti jednotlivce – základy obranných a útočných činností</p> <p>- ovládá základy obranného a útočného systému kolektivních her</p> <p>- umí podání spodem, vyspělejší hráči i horem</p> <p>- zvládá základy odbití míče spodem i vrchem</p> <p>- umí blokovat</p> <p>- umí rozhodovat míčové a kolektivní hry</p>	<p>Míčové hry - košíková</p> <p>- fotbal</p> <p>- odbíjená</p> <p>- florbal</p> <p>- házená</p> <p>- volejbal</p> <p>- hokejbal</p>	<p>VDO Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.</p> <p>Umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků.</p> <p>Prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.</p> <p>Vede k otevřenému, aktivnímu, zajímavému postoji v životě.</p> <p>Rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku.</p> <p>Učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti.</p> <p>Prispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost. Motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším.</p> <p>Vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.</p> <p>MUV</p>

<p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>			<p>Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.</p> <p>Učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné.</p> <p>Rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin.</p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky –</p>	<p>- aktivně používá gymnastické názvosloví</p> <p>- umí poskytnout pomoc a záchranu při základech gymnastiky</p> <p>- uvědomí si význam dobré fyzické kondice a koordinace pohybů, rovnováhy</p> <p>- zvládá osvojované pohybové dovednosti (na úrovni svých pohybových předpokladů) na nářadí</p>	<p>Gymnastika</p> <p>- hrazda – výmyk, sešin; odkmih</p> <p>- kruhy – houpání, vis střemhlav</p> <p>- lavička – skoky, obraty</p> <p>- kladina – chůze, přeměnný krok</p> <p>- přeskok přes kozu – roznožka, skrčka</p> <p>- bradla – komíhání, kotoul, výsed</p> <p>- sestavy na všech nářadích</p>	<p>MEV</p> <p>Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.</p> <p>Vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských).</p> <p>Prispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.</p> <p>Vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění.</p> <p>Tato průřezová témata jsou platná pro všechny oddíly učiva.</p>

<p>čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>		<p>- kotoul vpřed, vzad, přemet stranou, stoj na ruce</p> <p>- modifikace a vazby kotoulů</p> <p>- gymnastické skoky</p> <p>- hodnocení, akrobatická řada</p>	<p><i>Př – biologie člověka</i></p> <p><i>F – biomechanika</i></p> <p><i>M – jednotky, měření času, vzdálenosti, ...</i></p> <p><i>Ov – poznávání vlastní osobnosti</i></p> <p><i>Čj – sledování informací z oblasti sportu</i></p> <p><i>It – získávání informací pomocí It</i></p> <p><i>Tyto mezipředmětové vztahy jsou platné pro všechny oddíly učiva.</i></p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-05</p>	<p>- chápe význam úpolových her</p> <p>- posoudí kvalitu osvojované pohybové činnosti, označí možné příčiny nedostatků a navrhne rámcový postup vedoucí k potřebné změně</p>	<p>ÚPOLY Přetahy, přetlaky, pády, úpolové hry.</p>	

<p>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí V-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>- zná základní pravidla daných netradičních her</p> <p>- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu aj.)</p>	<p>NETRADIČNÍ HRY softball, ringo, lakros aj.</p>	

<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>- zvládá sestavit vlastní kruhový trénink za pomoci digitálních technologií.</p> <p>- aktivně zapojuje vyrovnávací cvičení</p>	<p>MODERNÍ POHYBOVÉ FORMY – aerobik, pilates, kruhový trénink atd.</p>	

<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením,</p>	<p>- umí rozeznat činnosti, které by mohly být kontraindikací svého zdravotního stavu</p> <p>- umí základní kroky aerobiku</p>		
--	--	--	--

usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení			
---	--	--	--

9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

9.1. Vzdělávací obor: Pracovní činnosti

9.1.1. Vzdělávací předmět: Pracovní činnosti

1. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cílem daného předmětu je seznámení s různými materiály a jejich vlastnostmi, vytváření základních dovedností při práci s materiálem (metodicky zpracovaných od nejjednodušších k složitějším), obnova tradičních zvyků a řemesel a seznámení se základy pěstitelství a chovatelství. Posiluje smysl pro společnou práci, posiluje odvahu vykročit z konzumního stylu tím, že si žáci sami vyrobí některé užitkové předměty.

Předmět Pracovní činnosti má v 1. – 5. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, částečně v jiných prostorách školy nebo v terénu (školní pozemek, okolí školy – sběr materiálu).

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazeny tyto okruhy:

- práce s drobným materiálem
- práce s modelovací hmotou
- práce s papírem a kartonem
- montážní, demontážní a modelové práce
- lidové zvyky
- práce s textiliemi
- pěstitelské práce
- můj domov

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel

- získává žáka vhodně volenou motivací
- podporuje samostatnost ale i schopnost skupinové spolupráce
- tvoří pozitivní vztah
- vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- navrhuje vhodné postupy
- učí žáka hledat různé varianty řešení
- posiluje schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a tyto dále rozvíjet
- podporuje vytrvalost žáka a nenechá ho odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka k vyjadřování se s použitím vhodných, spisovných, popř. i odborných výrazů
- podporuje komunikaci ve skupinách
- směřuje žáka k diskusi a obhajobě svých názorů ale i naopak k respektování názorů ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- navádí žáka k ochraně kulturního dědictví skrze uchování tradičních zvyklostí
- vytváří pozitivní postoj k vykonané práci
- respektuje individuální přístup k talentovaným nebo slabším žákům

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka samostatnost, spolehlivost a vytrvalost
- vede žáka k dodržování bezpečnostních opatření
- kontroluje bezpečnost nástrojů
- rozvíjí nápaditost, fantazii a individualitu žáka

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří pravidla týmové práce a kontroluje jejich dodržování
- učí žáky schopnosti rozdělit si práci
- podporuje přátelskou atmosféru při výuce
- vede žáka k vytvoření si pozitivní představy o sobě samém, a tím jeho sebedůvěry a sebeuspokojení
- přispívá k diskusi ve skupině a v debatě celé třídy

Kompetence digitální

Učitel

- poskytuje žákovi prostor pro tvůrčí záměr
- vede žáky k užívání digitálních technologií

- podporuje mezioborové vztahy
- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Pracovní činnosti - 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>- sbírá, třídí, suší rostliny, listy a semena</p> <p>- vystřihuje, lepí, skládá, vytrhává papír</p> <p>- pracuje podle slovního návodu</p> <p>- vyhledává a zpracovává přírodniny</p> <p>- získává pracovní návyky a dovednosti</p> <p>seznamuje se s tradicemi velikonočních a vánočních svátků</p> <p>- udržuje pořádek během činnosti i po jejím ukončení</p>	<p>Práce s papírem – jednoduché skládačky, vystřihování, lepení, vytrhávání</p> <p>Práce s přírodním materiálem - listy, větvičky, jeřabiny, šípky...</p> <p>Práce s modelovací hmotou (keramickou hlínou, moduritem)</p> <p>Práce s textilem, textilní panenka, koláže</p> <p>Pěstitelské činnosti, ošetřování pokojových rostlin</p> <p>Práce s drobným materiálem</p>	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova, kreativita, sebeorganizace</p> <p>VDO – hodnoty, postoje, etika</p> <p>EV – ekosystémy, vztah člověka k přírodě</p>
<p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>- vytváří si základy pracovních návyků</p> <p>- snaží se o hodnocení výsledků své práce</p>	<p>Práce se stavebnicemi, korálky</p> <p>Lidové tradice a zvyky - práce týkající se lidových tradic a zvyků (Vánoce, Velikonoce)</p>	
<p>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky</p>	<p>- pečuje o pokojové rostliny</p> <p>- učí se základním pěstitelským činnostem</p>		

pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlin			
---	--	--	--

Pracovní činnosti - 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje vlastnosti materiálu - tvar, barva, povrch, tvrdost - rozlišuje přírodní technické materiály - osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce - ovládá správný výběr pracovních pomůcek - obkresluje šablony, vystřihuje tvary - seznamuje se s jednotlivými částmi stavebnic, sestavuje jednoduché modely - rozlišuje jednotlivé druhy papíru 	<p>Práce s drobným materiálem – navlékání, propichování, nalepování</p> <p>Práce s papírem – obkreslování podle šablony, propichování, překládání, stříhání podle čáry, (skládanky a vystřihovánky)</p> <p>Práce s modelovací hmotou-tematické práce dle ročních období</p> <p>Práce s papírem a kartónem-koláže, záložky, přáníčka, plošné loutky, vánoční ozdoby, rozložené obrázky</p> <p>Práce s textilem – stříhání, lepení</p> <p>Práce s jehlou a nití</p> <p>Práce montážní a demontážní - práce s jednoduchými stavebnicemi, sestavování jednoduchých modelů</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice, seberegulace, sebeorganizace</p>
<p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznává lidové zvyky a tradice - učí se šít, používat jehlu a nit - provádí jednoduché pokusy a pozorování 	<p>Lidové tradice a zvyky - práce týkající se lidových tradic a zvyků</p>	
<p>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p>		<p>Pěstitelské práce - ošetřování pokojových rostlin – zalévání, rosení, kypření</p>	<p>EV – základní podmínky života</p>

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostlin		Sledování jarních prací v okolí školy.	
---	--	---	--

Pracovní činnosti - 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p> <p>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny</p> <p>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</p>	<p>- učí se organizovat svou práci</p> <p>- respektuje požadavky bezpečnosti</p> <p>- zná postup při sázení rostlin</p> <p>- porovnává výsledky pěstování</p> <p>- zalévá, kypří, čistí, přesazuje pokojové rostliny</p> <p>- učí se základním pěstitelským činnostem</p> <p>- pracuje uvědoměle, tvořivě a samostatně</p> <p>- umí samostatně řešit problémy v práci</p> <p>- zná historii vánočních a velikonočních svátků i zvyklostí s nimi souvisejícími</p> <p>- bezpečně pracuje s používanými nástroji</p> <p>- pracuje podle kreslených nebo psaných návodů</p> <p>- vytváří výrobky ze stavebnice podle předlohy nebo představy</p> <p>- poznává různé druhy textilií</p> <p>- modeluje tvary podle předlohy</p> <p>- pracuje s dřevěným materiálem</p> <p>- vystřihuje, lepí, skládá, vytrhává papír</p>	<p>- práce s drobným materiálem - práce s papírem</p> <p>- práce se šablonami, prostorové práce s kartonem a krabičkami</p> <p>- práce s modelovací hmotou</p> <p>- práce s kartonem - jednoduché kartonážní práce, koláže</p> <p>- práce s textilem - pokračování v návaznosti na schopnosti získané v předchozích ročnících</p> <p>- práce montážní a demontážní - využití stavebnic, montáž a demontáž jednoduchých předmětů, práce s odpadovým materiálem</p> <p>- lidové zvyky a řemesla</p>	<p>MUV</p> <p>- přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si různé etnické skupiny a jejich kultury jako rovnocenné, chápat a tolerovat odlišné zájmy názory i schopnosti druhých</p> <p>EV</p> <p>- učit se rozlišovat jednání žádoucí a nežádoucí z hlediska životního prostředí, vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování</p> <p>MUV</p> <p>- naučit se spolupraci se skupinou spolužáků odlišné sociokulturní skupiny, rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti, napomáhá prevenci vzniku xenofobie, učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů</p> <p>VMEGS</p> <p>- rozvíjí základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, rozvíjí</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - pěstitelské práce - ošetřování pokojových rostlin, přesazování a množení - příprava pokrmu – sestavování jídelníčku, správné stolování 	schopnost srovnávat různé kultury, překonávat předsudky
--	--	---	---

Pracovní činnosti - 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představitosti různé výrobky zdaného materiálu</p> <p>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vystřihuje, lepí, vytrhává, rozměřuje a přesně stříhá papír a karton - pracuje s přírodním materiálem - udržuje pořádek na svém pracovním místě - dodržuje stanovený pracovní postup - dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny - seznámí se s pravidly stolování - umí se při stolování kulturně a společensky chovat - spolupracuje se skupinou - projevuje ve svých pracích svoje vnímání a pocity - zvládá přiměřeně náročné stehy, sešívá, lepí a stříhá textil - pracuje se dřevěným materiálem - zalévá, kypří, přesazuje pokojové rostliny - vytváří výrobky ze stavebnice podle 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem a kartonem - vytrhávání, přesné stříhání, rozměřování - práce s přírodním materiálem - práce v kuchyni – zásady stolování - práce se dřevem - broušení, pilování, lepení, barvení - práce s textilem - ozdobné stehy, sešívání, stříhání a lepení textilu - pěstitelské činnosti - ošetřování pokojových rostlin 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - umožňuje získávání základních sociálních dovedností při řešení složitých situací a společných problémů a konfliktů, zvládnutí zátěžových situací, vede k sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti, také k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu <p>MUV</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí přijímat druhého jedince, uvědomovat si práva svá i práva ostatních, vede k respektu a vnímavosti, empatii <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k porozumění vztahu člověka a přírody <p>MEV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří představu

<p>chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>předlohy</p>	<p>- práce montážní a demontážní</p>	<p>o roli médií v každodenním životě</p> <p>VDO - učí k angažovanému přístupu k druhým, k práci, k okolnímu prostředí, k širším problémům</p>
---	-----------------	--------------------------------------	---

Pracovní činnosti - 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými</p>	<p>- umí bezpečně pracovat s použitými nástroji</p>	<p>- práce s papírem -skládání, ohýbání, lepení, stříhání,</p>	<p>MUV - učí žáky komunikovat a žít ve skupině</p>

<p>pracovními operacemi a postupy na základě své představitosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udržuje pořádek na svém pracovním místě - dodržuje bezpečnostní a hygienické návyky - umí postupovat v práci podle návodu a popisu - zvládá jednoduché operace a organizaci práce - kombinuje různé techniky zpracování - dbá na estetickou stránku výrobku - umí pracovat samostatně, ve dvojicích i ve skupině - dodržuje pravidla práce ve dvojicích i ve skupině - osvojuje si základní znalosti o rostlinách, léčivých bylinách - umí ošetřovat rostliny během růstu - umí se bezpečně pohybovat v kuchyni a provádět základní úklid, upravit stůl a společensky se chovat - při činnosti umí vybrat vhodné pomůcky a pracovní nástroje, umí s nimi zacházet, udržovat je a ukládat 	<p>práce se šablonami, použití různých druhů papíru a kartonu, práce s kartonem</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s modelovací hmotou, poznávat její vlastnosti, různé techniky zpracování - práce kombinované – aranžováním přírodnin - práce s textilem - některé druhy stehů, střihání podle šablony, špendlení, stehování, vycpávání, přišívací knoflíků - prostorové práce- měření, lepení, montáž, výrobky z odpadových materiálů - pěstitelské práce semena a jejich klíčení, vhodné podmínky pro růst - práce montážní a demontážní, Lego - příprava jednoduchého pokrmu 	<p>s příslušníky odlišných sociálně i kulturně skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva jiných</p> <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí komunikační, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti, rozvíjí schopnost kritického myšlení a naslouchání názoru jiného <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomáhá hledat žákovi jeho vlastní cestu, pozitivní ladění mysli a zdravý vztah k sobě samému, učí umění stanovení si vlastních cílů, organizaci a plánování <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede k angažovanosti řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí, vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování <p>MEV</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí využívat potenciál médií jako možný zdroj informací
---	---	--	---

<p>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>			
---	--	--	--

6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní výchova* vychází ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Učební osnovy vyučovacích předmětů *Pracovní výchova* obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* RVP ZV na 2. stupni: *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce*). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacích předmětů *Pracovní výchova* žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět *Pracovní výchova* je povinný předmět, který se vyučuje na 2. stupni od 6. do 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 4 hodiny). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacích předmětů *Pracovní výchova* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů. Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacích předmětů *Pracovní výchova* ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky. Na 2. stupni jsou žáci při výuce *Pracovní výchovy* pravidelně střídavě rozděleni do dvou pracovních skupin s odlišným charakterem pracovních činností.

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (školní dílna, cvičná kuchyňka, odborná učebna výpočetní techniky), v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacích předmětů *Pracovní činnosti*

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- ve výuce se zaměřuje prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používá jako prostředek k jejich získání
- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- jde příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřuje svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učí žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva)
- na modelových příkladech učí žáky užívat různé algoritmy řešení problémů
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů
- jde příkladem – žáci se učí sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy ani rodičů
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.
- podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporuje „začlenění“ - volí formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- jde příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, respektuje společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské

Učitel

- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.
- netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy ani rodičů
- netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- dodržuje zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“
- v rámci předmětu seznamuje žáky s vhodnými právními normami
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- jde příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektuje osobnost žáka a jeho práva
- buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole
- chová se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učí žáky chránit své zdraví při práci, pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...)
- dodržuje dané slovo, váží si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností

Kompetence digitální

Učitel

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce, důležité technologické postupy
- technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody
- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Učivo

- **základní podmínky pro pěstování** - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
- **zelenina** - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny
- **okrasné rostliny** - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin
- **ovocné rostliny** - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování

- **léčivé rostliny, koření** - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
- **chovatelství** - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Učivo

- **finance, provoz a údržba domácnosti** - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
- **elektrotechnika v domácnosti** - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

- **kuchyně** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
- **potraviny** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
- **příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- **úprava stolu a stolování** - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ *(závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)*

Očekávané výstupy

žák

- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

Učivo

- **digitální technika** – počítač a periferní zařízení (tiskárna, scanner, multifunkční zařízení), dataprojektor, digitalizér, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, satelitní navigace, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony
- **digitální technologie** – bezdrátové technologie (Bluetooth, Wifi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b,g), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování)
- **počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, střih, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)
- **mobilní služby** – operátoři, tarify

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Učivo

- **trh práce** - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- **volba profesní orientace** - základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace □ □ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- **možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- **zaměstnání** - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- **podnikání** - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Pracovní činnosti – 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Žák: - sestaví model, zhotoví výrobek podle návodu, náčrtu, plánu, předlohy, jednoduchého programu; uživatelsky pracuje s technickou dokumentací	Práce s technickými materiály. - jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technologická kázeň - grafická komunikace-technické náčrty	OSV - osobnostní rozvoj – kreativita (schopnost realizovat svůj nápad, pružnost nápadů, originality). EV - podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické	- provede, vyřeší		

<p>úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí</p> <p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>zadaný pracovní úkol správně a ve stanovené rozsahu i termínu. Při práci používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a vhodné osobní ochranné prostředky</p> <p>- správně vykoná zadané praktické činnosti. Provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, plasty, kovy, přírodní materiály</p> <p>- vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí</p> <p>- postup zhotovení výrobku dokáže přenést na papír</p> <p>- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby</p> <p>- udržuje pořádek na pracovním místě</p> <p>- dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí</p> <p>- dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň</p> <p>- na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu</p>	<p>a výkresy, technické informace, technologie</p> <p>- kótování, při práci s kovem dřevem, stavebnictví krejčovství</p> <p>- pravoúhlé promítání</p> <p>- pracovní pomůcky, náradí a nástroje (oprava, údržba)</p> <p>- pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování materiálů</p> <p>- vlastnosti materiálů: dřevo, plasty, kovy; užití v praxi, význam plastů pro rozvoj techniky</p> <p>- práce s materiály: dřevo, plasty, kovy; práce s přírodními materiály</p> <p>- lidové tradice zvyky, řemesla, vánoční vazby</p> <p>- práce se dřevem: řezání, vrtání, rozebíratelné spoje dřeva, nerozebíratelné spoje dřeva, práce s lupénkovou pilkou</p> <p>- práce s plasty, řezání, pilování, vrtání, ohýbání, spojování</p> <p>- práce s kovy, řezání, pilování a vrtání kovů, úprava kovů proti korozi.</p> <p>- Práce pro zlepšení školního prostředí</p>	<p>a ohleduplnost.</p> <p><i>M – základní početní úkony a geometrické úkony při tvorbě výkresů nebo orýsování materiálu.</i></p>
--	--	---	--

		- hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - ochrana pracovního a životního prostředí	
--	--	---	--

Design a konstruování – 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	- Přečte jednoduchý technický výkres. - Vypracuje jednoduchý technický výkres. - Změří a orýsuje výrobek. - Při technickém kreslení používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu. - Provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu i termínu.	Grafická komunikace: technické kreslení, technické náčrty a výkresy, čtení technických výkresů.	OSV - osobnostní rozvoj – kreativita (schopnost realizovat svůj nápad, pružnost nápadů, originality). <i>M – základní početní úkony a geometrické úkony při tvorbě výkresů nebo orýsování materiálu.</i>
ČSP-9-2-02 Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj	- Sestaví model, zhotoví výrobek podle návodu, náčrtu, plánu, předlohy, jednoduchého programu; uživatelsky pracuje s technickou dokumentací.	Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program. Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž demontáž.	
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž	- Provede montáž, demontáž a údržbu jednoduchých		

<p>a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>předmětů a zařízení.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí. - Správně vykoná zadané praktické činnosti. - Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby. - Udržuje pořádek na pracovním místě. - Dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí. - Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň. - Na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu. 	<p>Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Ochrana pracovního a životního prostředí.</p>	
--	---	--	--

Pracovní činnosti – 7. ročník („Pozemky“)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, předvede, ovládá jednoduché, pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně - provede jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, předvede způsoby ošetřování rostlin - uvede hlavní zásady pěstování vybraných 	<p>Pěstitelské práce, chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podzimní práce na zahradě, uskladnění výpěstků. - Základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy. - Zásady 	<p>EV – podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí.</p> <p>Prispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.</p> <p>Vede k angažovanosti</p>

<p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p>rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a osobní ochranné prostředky - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, včetně jejich údržby - uvede, předvede základní způsoby ošetřování okrasných dřevin, pokojových rostlin aj. - uvede, předvede využití okrasných (pokojových) rostlin v interiéru - uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka 	<p>pěstování rostlin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelenina: druhy, zásady a podmínky pěstování. - Osivo, sadba, pařeniště, skleníky, rychlení rostlin, sklizeň zeleniny, uskladnění. - Okrasné rostliny: pěstování vybraných okrasných dřevin, květina v interiéru a exteriéru, základy ošetřování pokojových květin. - Léčivé rostliny: sběr, pěstování, účinky <p>Rostliny jako drogy a jejich zneužívání.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chovatelství, chov zvířat v domácnosti. - Oprava a údržba náradí. - Práce pro zlepšení školního prostředí. - Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci. - Ochrana pracovního a životního prostředí. 	<p>v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.</p> <p>Vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.</p>
<p>ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní znalosti a dovednosti o chovu zvířat, v domácnosti, na praktických (modelových) příkladech zhodnotí význam chovu zvířat - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> - Chovatelství, chov zvířat v domácnosti. - Oprava a údržba náradí. - Práce pro zlepšení školního prostředí. - Hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci. - Ochrana pracovního a životního prostředí. 	
<p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prokáže osvojení požadovaných základních pracovních dovedností a návyků - správně vykoná zadané praktické činnosti - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje základní zásady péče o 	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrana pracovního a životního prostředí. 	

	<p>pracovní a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu 		
--	---	--	--

Pracovní činnosti – 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí</p> <p>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečte jednoduchý technický výkres. - vypracuje jednoduchý technický výkres. Změří a orýsuje výrobek - při technickém kreslení používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu - provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu i termínu - sestaví model, zhotoví výrobek podle návodu, náčrtu, plánu, předlohy, jednoduchého programu; uživatelsky pracuje s technickou dokumentací - provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, plasty, kovy, přírodní materiály - pracuje s vhodnými 	<p>Práce s technickými materiály.</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafická komunikace: technické kreslení, technické náčrty a výkresy, čtení technických výkresů - čtení technických výkresů ve dřevozpracujícím průmyslu - čtení technických výkresů v oblasti kovovýroby, zhotovení a čtení náčrtů v kovovýrobě - měření a orýsování výrobku - základní práce s technickými tabulkami - práce podle technických výkresů s materiály: dřevo, plasty, kovy - vlastnosti materiálů a jejich 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj – kreativita (schopnost realizovat svůj nápad, pružnost nápadů, originality). <p><i>M – základní početní úkony a geometrické úkony při tvorbě výkresů nebo orýsování materiálu.</i></p>

<p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>pracovními pomůckami, nástroji a nářadím</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede funkčnost a odolnost výrobku vůči běžnému zatížení - provede montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - při práci používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a vhodné osobní ochranné prostředky - vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - Správně vykoná zadané praktické činnosti - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí - dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu 	<p>využití v praxi (dřevo, plasty, kovy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění oceli podle použití - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů: dřevo, plasty, kovy - práce se dřevem: řezání, vrtání, spojování, čepování, lepení, povrchová úprava - práce s kovy: řezání, pilování, vrtání, ohýbání, povrchová úprava, výrobek z více částí, spojování kovů, závity, nýty, pájení - práce s plasty: řezání, pilování, vrtání, ohýbání, spojování, tepelné tvarování - jednoduché domácí spotřebiče, zásady údržby - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opravování - montáž a demontáž, oprava školního nářadí a náčiní - úloha techniky v životě člověka - zneužití technik. - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - ochrana 	
--	--	--	--

		pracovního a životního prostředí	
--	--	--	--

Pracovní činnosti – 8. ročník (Příprava pokrmů)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmu v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny</p>	<p>Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>- připraví jednoduché pokrmu v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby</p> <p>- provádí drobnou domácí údržbu. - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem,</p>	<p>Příprava pokrmů - základní technologické postupy přípravy pokrmů: nápoje, zpracování ovoce a zeleniny, příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy - úprava stolu a stolování: jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině</p> <p>Provoz a údržba domácnosti - provoz a údržba domácnosti, domácí spotřebiče: úklid domácnosti, úklidové prostředky a postupy, údržba oděvů a textilií, provoz a údržba domácích spotřebičů, drobné opravy, odpad a jeho ekologická likvidace, hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci</p>	<p>OSV - osobnostní rozvoj – kreativita (schopnost realizovat svůj nápad, pružnost nápadů, originality).</p> <p>EV - přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.</p>

a bezpečnosti práce; poskytnete první pomoc při úrazech v kuchyni	dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí		
---	--	--	--

9. 2. Vzdělávací obor: Svět práce

Charakteristika a cíle volitelného předmětu:

Nepovinný předmět **Svět práce** je součástí nabídky předmětů pro žáky 8. ročníku s časovou dotací jedné vyučovací hodiny týdně. Dovednosti získané v tomto předmětu významně napomáhají lepšímu rozhodování žáků při volbě jejich další vzdělávací cesty, a tím mohou v dlouhodobé perspektivě pomoci zajistit větší úspěšnost žáků v jejich dalším odborném a profesním růstu.

Časová dotace:

8. a 9. ročník ..... 2 hod. týdně

Cíle předmětu Výchova k volbě povolání:

Výuka předmětu **Výchova k volbě povolání** sleduje především tyto výchovně-vzdělávací cíle:

- vybavit žáky znalostmi souvisejícími s jejich budoucím uplatněním ve světě práce
- vypěstovat u žáků dovednosti potřebné pro rozhodování o další vzdělávací cestě a budoucí profesní orientaci
- zaměřit se na utváření a rozvíjení dovedností a osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života
- naučit žáky přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování o své budoucí vzdělávací a profesní dráze a reagovat na případné změny v rámci svého rozhodnutí
- rozšířit poznatky žáků o světě práce, přiblížit jim vzdělávací a pracovní příležitosti i reálné možnosti jejich uplatnění na trhu práce
- naučit žáky orientovat se v důležitých profesních informacích, vyhodnocovat je a na jejich základě se odpovědně rozhodovat o své budoucí profesní orientaci
- vytvořit předpoklady pro to, aby se žáci naučili realisticky posuzovat své možnosti a osobní šance na trhu práce
- ukázat žákům vhodné cesty k dosažení stanovených profesních cílů

Rozvíjení klíčových kompetencí:

Na konci základního vzdělávání by měl být žák vybaven následujícími kompetencemi:

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a jiných informačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně, tvořivě je
- využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem a při určování své cesty za vzděláním
- využívá získané dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení i v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytváří si tak komplexnější
- pohled na různé společenské jevy
- samostatně pozoruje, porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje ze získaných výsledků pozorování závěry pro využití v budoucím studiu
- plánuje, jakým způsobem by mohl zdokonalit své učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a předpoklady pro další cestu za vzděláním

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence sociální a personální

Žák

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, a tím podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Žák

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, chová se zodpovědně v krizových situacích
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, odmítá útlak a hrubé zacházení

Kompetence pracovní

Žák

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším
- vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské
- myšlení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Žák

- Žáci využívají různé digitální technologie a digitální zdroje při volbě budoucího povolání, profesní přípravě či při sebehodnocení a sebereprezentaci.
- Speciálním nástrojem kariérového rozvoje žáka je jeho osobní portfolio dovedností, zkušeností, zájmů a úspěchů, které si sestavuje v digitální podobě.
- V rozšiřujícím tematickém okruhu si žáci osvojují práci s digitálními technologiemi, které pomáhají při spolupráci a komunikaci v týmu, při organizaci času a při řešení běžných pracovních úkolů a projektů.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** rozvíjíme digitální kompetence žáků tím, že:

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy,
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu,
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů.

Svět práce – 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Žák: - posuzuje silné i slabé stránky své osobnosti, seznamuje se s různými technikami sebezpoznání - poznává své předpoklady pro uplatnění ve světě práce - dokáže reálně posoudit své možnosti při rozhodování o volbě povolání - získává přehled o středních školách	- volba profesní orientace – základní principy; sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce	OSV - vede k porozumění sobě samému a druhým. Napomáhá k zvládnutí vlastního chování. Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti. Utváří a rozvíjí

<p>ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>a různých povoláních - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>- pracuje s informacemi, umí je vyhledávat a zpracovávat - využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>- rozumí základním ekonomickým pojmům, vztahům mezi nimi - orientuje se v nabídkách zaměstnání, prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>- trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>- možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>základní dovednosti pro spolupráci.</p> <p>Formuje studijní dovednosti.</p> <p><i>It– vyhledávání, zpracování a využití informací.</i></p> <p><i>Ov – stát a hospodářství, - stát a právo.</i></p> <p><i>Čj – životopis, žádost</i></p>
--	--	--	--

Svět práce – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	Žák		

<p>ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<p>- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v nabídce středních škol regionu i širšího okolí, seznamuje se s náplní studijních a učebních oborů jednotlivých středních škol</p>	<p>Trh práce: - povolání lidí, charakter a druhy pracovních činností - kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky rovnost příležitostí na trhu práce</p>	<p>OSV - vede k porozumění sobě samému a druhým. Napomáhá k zvládnutí vlastního chování.</p>
<p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<p>- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání, dokáže získat informace pro volbu povolání z různých zdrojů a na základě získaných informací volí svoji další cestu za vzděláním</p>	<p>Možnosti vzdělávání: - náplň studijních a učebních oborů - přijímací řízení, - vyplňování příhlášek a stylizace odvolání - informace a poradenské služby</p>	<p>Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti. Utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci.</p>
<p>ČSP-9-8-03 vyžije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<p>Volba profesní orientace: - sebepoznávání (osobní zájmy a cíle, vlastnosti a schopnosti, tělesný a zdravotní stav, sebehodnocení) - vlivy na volbu profesní orientace</p>	<p><i>It – vyhledávání, zpracování a využití informací.</i></p>
<p>ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>- informační základna pro volbu povolání - práce s profesními informacemi - využívání poradenských služeb</p>	<p><i>Ov – stát a hospodářství, - stát a právo.</i></p>
		<p>Zaměstnání: - pracovní příležitosti v obci a regionu - způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu, žádosti o místo, odpovědi na inzerát - přijímací pohovor, konkurz - problémy nezaměstnanosti, úřad práce</p>	<p><i>Čj – životopis, žádost.</i> <i>M – daně, leasing, sociální/zdravotní.</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů <p>Podnikání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání - drobné a soukromé podnikání	
--	--	---	--

V. Hodnocení VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ žáků

A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Hodnocení a klasifikace

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do

širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- umí a používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e).

- **prospěl(a)**

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- **neprospěl(a)**

Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové.....) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.

Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Průběžné sebehodnocení žáků se uskutečňuje také na konci 1. a 3. čtvrtletí formou záznamu žáka do předtištěných kolonek v žákovské knížce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vlastní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

V rámci autoevaluace škola zjišťuje dosaženou úroveň v následujících oblastech a podoblastech:

Oblast		Podoblast
1.	1.1	Lidské zdroje
Podmínky ke vzdělávání	1.2	Materiální zdroje
	1.3	Finanční zdroje
2.	2.1	Charakteristika učících se
Průběh vzdělávání	2.2	Cíle a školní vzdělávací program (ŠVP)
	2.3	Organizace vzdělávacího procesu školy
	2.4	Vzdělávací proces
	2.5	Učení se žáků
3.	3.1	Podpora školy žákům
Kultura školy	3.2	Spolupráce s rodiči
	3.3	Vzájemné vztahy
	3.4	Výchovné poradenství
	3.5	Práce třídního učitele
	3.6	Image školy
	3.7	Vztahy s regionem a okolím
4.	4.1	Vize a vnitřní hodnoty školy
Řízení školy	4.2	Plánování
	4.3	Organizace školy
	4.4	Vedení lidí
	4.5	Kontrola
	4.6	Vlastní hodnocení školy
5.	5.1	Zjišťování výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	5.2	Hodnocení výsledků vzdělávání
	5.3	Další výsledky vzdělávání
6.	6.1	Celkové hodnocení využívání lidských zdrojů
Výsledky práce školy	6.2	Celkové hodnocení využívání materiálních zdrojů
vzhledem k podmínkám	6.3	Celkové hodnocení využívání finančních zdrojů
vzdělávání a ekonomickým zdrojům	6.4	Dopad vlastního hodnocení školy na zdokonalování školy

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v plánu práce pro každý školní rok).

1. Nástroje autoevaluace

- Osobní portfolia zaměstnanců s fotokopii dokladů o vzdělání
- Osvědčení o kvalifikaci výchovného poradce a koordinátorů specializovaných činností
- Plán DVPP a samostudia pedagogických pracovníků, svědčení ze seminářů a akcí DVPP
- Výroční zpráva školy
- Hospitační záznamy
- Plán rozvoje školy – údržba, opravy, rekonstrukce
- Šetření spokojenosti pedagogických pracovníků se školou
- Šetření spokojenosti žáků 8. ročníku se školou
- Šetření spokojenosti rodičů žáků 5. a 9. ročníku se školou
- Zápisy metodických sdružení a předmětových komisí – plány rozvoje fondu učebnic
- Inventurní seznamy
- Rozvrh pronájmu školních prostor pro aktivity občanské veřejnosti
- Vnitřní směrnice školy
- Výsledky kontrolní činnosti zřizovatele a ČŠI
- Koncepce rozvoje školy
- Zprávy o činnosti organizace na provozních poradách
- Plán investic a oprav školy, tvorba a čerpání FKSP
- Výsledky účetních uzávěrek
- Hodnocení žáků – písemné, ústní, testy, projekty, skupinová práce
- Diagnostika žáků v PPP, evidence IVP žáků a žáků se SVP u výchovného poradce (VP)
- Seznam mimořádně nadaných žáků u VP
- Hospitace v hodinách
- Individuální náměty a připomínky pedagogů
- Škola má vypracovaný školní a sankční řád
- Využívání intranetu
- Zápisy z porad
- Kontrolní a hospitační činnost, pozorování
- Vnitřní statistické ukazatele (zájem o školu, úspěšnost přechodu žáků na vyšší stupeň, atd.)
- Zprávy třídních učitelů, metodických orgánů ve škole
- Ankety a dotazníky pro žáky, učitele, rodiče
- Rozhovory s aktéry vzdělávacího procesu
- Kontrola domácí přípravy
- Spolupráce při skupinové práci
- Kontrola při skupinové a samostatné práci
- Kontrola čtení s porozuměním textu, PC, práce s literaturou

- Vzájemná kontrola ve dvojicích
- Sebehodnotící dotazník pro žáky v ŽK
- Minimální preventivní program, Školní program proti šikanování
- Žákovské knížky
- Účast na třídních schůzkách
- Zápisy ze schůzek Rodičovského sdružení s vedením školy
- Zápisy z jednání Školské rady
- Neformální setkávání s rodiči (bowling, volejbal)
- Pozorování, dotazníky, ankety
- Skupinová diskuse, rozhovory, pohovory s rodiči
- Skupinová diskuse vedení školy a učitelů
- Vzájemná diskuse mezi vyučujícími
- Závěrečné zprávy o činnosti výchovného poradce a školního metodika prevence
- Aktivity výchovného poradce
- Individuální konzultace VP
- Pravidelná výměna informací mezi třídním učitelem a žáky
- Pravidelná výměna informací mezi třídním učitelem a ostatními pedagogy
- Kontrola ze strany vedení školy
- Portfolia žáků v některých předmětech
- Internetové stránky, výroční zpráva školy, pravidelné akce školy pro veřejnost
- Návštěva školy
- Česká školní inspekce – zápisy z dílčích kontrol a inspekčních zápisů
- Informace o finančním a materiálním zabezpečování školy a získávání finančních prostředků od zřizovatele
- Vyhodnocení autoevaluace školy
- Porady MS a PK
- Osobní konzultace
- Studium školní dokumentace
- Činnost metodických sdružení a předmětových komisí
- Revizní zprávy
- Finanční audity
- Záznamy v žákovských knížkách, příp. v deníčcích žáků
- Písemné práce, projekty, testy
- Vstupní a výstupní písemné práce
- Výsledky hodnocení modelových situací
- Dovednostní testy
- Srovnávací testy SCIO
- Výsledky soutěží (školní i mimoškolní)
- Účast v projektech a projektových dnech
- Dokumentace vedení školy
- Účast na akcích DVPP
- Výsledky přijímacího řízení žáků na střední školy

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- hodnocení a sebehodnocení žáků (v průběhu školního roku + 1. a 3. čtvrtletí)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou /§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb./ (do konce září)
- projednání vyhodnocení vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- srovnávací testy SCIO (listopad, duben)
- vstupní a výstupní testy žáků (září, červen)

- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)
- ankety – šetření spokojenosti žáků 8. ročníku, zaměstnanců a rodičů žáků 5. a 9. ročníku se školou (listopad)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady.

VI. PŘÍLOHA: STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

STANDARDY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z českého jazyka a literatury ve složení:

Vedoucí:	Taťána Holasová, Gymnázium Opatov, Praha 4
Koordinátor za VÚP:	Jitka Altmanová, VÚP v Praze
Členové:	Eva Hájková, PedF UK Praha
	Jana Nedvědová, ZŠ Kutná Hora
	Zdeněk Košťál, ČŠI Praha
	Jiřina Šichová, ZŠ Praha 4,
	Vítězslava Hlaváčová, Gymnázium Voděradská, Praha 10
	Dagmar Burdová, ZŠ Litomyšl

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Preambule

1. Podle zadání zvážil pracovní tým očekávané výstupy podle RVP ZV a možnosti jejich elektronického testování. Vzhledem k tomu, že řada očekávaných výstupů se týká mluveného projevu žáků, popř. předpokládá tvořivé psaní, je jejich elektronické testování problematické. Z celkového počtu 23 očekávaných výstupů po 5. ročníku (2. období) je elektronicky testovatelných 15 očekávaných výstupů a z 27 očekávaných výstupů po 9. ročníku je testovatelných 20.

2. U všech elektronicky testovatelných výstupů jsme podrobně specifikovali, které učivo a dovednosti výstup zahrnuje, a stanovili jsme indikátory úloh pro autory testů. (Jednotlivé výstupy jsou opatřeny přiděleným kódem, indikátory jsou číslovány arabskými číslicemi.)

3. Domníváme se, že pro test z českého jazyka není vhodné požadavky atomizovat do samostatných úloh. Ty totiž budou vyžadovat řadu textů poskytujících nezbytný jazykový materiál pro řešení těchto úloh a rozsah testu neúměrně naroste, což je nevhodné zvláště pro žáky mladšího školního věku (týká se tedy především testu po 5. ročníku).

4. Připojujeme proto i modelovou ukázkou jediného výchozího textu (ukázkou pro test po 5. ročníku), k němuž se vážou jednotlivé úlohy. V horní části tabulky je přehled očekávaných výstupů, které jsou v uvedeném modelu testovány (výstupy jsou označeny příslušnými kódy), následuje přehled indikátorů úloh seřazených v pořadí odpovídajícím pořadí uvedených výstupů. Pod výchozím textem je řada úloh k němu, u každé úlohy je kromě jejího správného řešení pro přehlednost uveden i kód očekávaného výstupu, jež úloha testuje. Tímto navrženým postupem se minimalizuje rozsah testu při zachování mnohosti prověřovaných výstupů – úloha pro 5. ročník prověřuje 2/3 celkového počtu elektronicky testovatelných výstupů.

5. Podle zadání MŠMT jsou indikátory ověřitelné otevřenou úlohou označeny zeleně a indikátory elektronicky netestovatelné označeny červenou barvou.

6. Stále zůstává otevřená otázka zařazení písemné práce – souvislého textu, v němž by žáci mohli prokázat osvojení kreativních komunikačních dovedností i pravopisných vědomostí. Zařazení souvislé písemné práce doporučovali ostatně i oponenti předložených úloh.

1. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-1-01.1 Žák vybere z nabídky vhodný nadpis ➤ ČJL-5-1-01.2 Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení ➤ ČJL-5-1-01.3 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu ➤ ČJL-5-1-01.4 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ➤ ČJL-5-1-01.5 Žák vystihne hlavní myšlenku textu
Příkladové úlohy	<p>Výchozí text: Téměř všechny myšlenky a objevy učiněné během věků můžete nalézt v knihách. Kniha je jedním z největších lidských vynálezů. Existuje mnoho druhů knih – od beletrie (např. povídky a romány) po naučnou literaturu (např. příručky, slovníky, encyklopedie). První knihu zhotovili Egypťané před 5000 lety. Byla napsaná na papýrových svitcích. Římané vynalezli knihu, jak ji známe dnes; pro stránky použili upravenou zvířecí kůži – pergamen. Po staletí se knihy psaly ručně. Byly vzácné a drahé. V 8. století Číňané vynalezli knihtisk. Do Evropy se rozšířil během 15. století. Knihotisk umožnil vyrábět větší množství knih. Dnes se při výrobě knih využívají počítače, fotografické přístroje, stroje samy tisknou, skládají papír, sešívají jej a vážou do knihy.</p> <p>Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce: (A) Výroba novin (B) Z historie knih (C) Čtete rádi? (D) V knihovně</p> <p>Rozhodni o pravdivosti nebo nepravdivosti následujících tvrzení, vycházej z uvedeného textu: Dříve byly knihy vzácné a drahé, protože se psaly ručně. ANO – NE V knihách je zaznamenáno mnoho důležitých myšlenek a objevů. ANO – NE Knihtisk vynalezli Egypťané. ANO – NE Existuje málo druhů knih, většinou jsou to encyklopedie. ANO – NE</p> <p>Jak se nazývá upravená zvířecí kůže, kterou používali Římané pro stránky knih? _____</p> <p>Co je podle tvého názoru smyslem uvedeného textu? (A) text má čtenáře varovat před nevhodným obsahem některých knih (B) text čtenáře přesvědčuje o tom, aby se chovali ke knihám šetrně (C) text seznamuje čtenáře s tím, jak vznikly knihy a jak se vyvíjela jejich výroba (D) text se snaží nalákat čtenáře k návštěvě knihovny</p>
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Dětské ilustrované encyklopedie Svět kolem nás Řešení: Nejvhodnější nadpis: (B) Z historie knih

	Pravdivost tvrzení: ANO, ANO, NE, NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže: pergamen Smysl uvedeného textu: (C)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
Indikátor	ČJL-5-1-02.1 Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro smysl (vyznění) textu ČJL-5-1-02.3 Žák vypíše požadovanou informaci z textu ČJL-5-1-02.4 Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
Příkladové úlohy	Která informace (věta) je pro popis kočky domácí nepodstatná? Číslo nedůležité věty napiš: 1. Kočka má pružné a svalnaté tělo dokonale přizpůsobené lovu. 2. V kohoutku je vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí kolem 80 cm. 3. Má ostré zatažitelné dráčky a vynikající zrak, sluch a čich. 4. Černé kočky prý přinášejí smůlu. 5. Kůže kočky je pokryta srstí. 6. Kočičí tlapky jsou zakončeny měkkými polštářky. Mezi slovy pod textem škrtněte slovo, které k následujícímu textu nepatří, významem z něho nevyplývá: Zelená jablka patří k méně oblíbeným druhům jablek, svou chutí však mnohdy předčí jablka s červeným líčkem. Dlouhou tradici v pěstování jablek má tradiční odrůda Zelené průsvitné dozrávající časně, a to na přelomu června a července. K novějším druhům patří například Idared. Pěstování ovoce, jablka, jaro, zelená jablka, časně zrající. Z textu o jablkách vypište název starší odrůdy jablek: _____
Poznámky k úloze	Řešení: Nepodstatná informace pro popis: věta číslo 4 Slovo, které významem nepatří k textu: jaro Starší odrůda jablek: Zelené průsvitné
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	➤ ČJL-5-1-03.1 Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) ➤ ČJL-5-1-03.2 Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí

<p>Příkladové úlohy</p>	<p>Přiřaď k názvu slohového útvaru číslo ukázky: zpráva _____ pozvánka _____ oznámení _____ vzkaz _____</p> <p>1. Zápis do mateřských škol v Kutné Hoře na školní rok 2011/2012 proběhne na počátku měsíce května. Přihlášky dětí se přijímají do 30. 4. 2011. (Kutnohorské listy)</p> <p>2. Vážení rodiče, srdečně vás zveme na představení školní akademie s názvem Zpátky v čase, které se koná v pátek 22. 4. 2011 od 18 hodin v aule školy. Těšíme se na setkání s vámi. (školní webová stránka)</p> <p>3. Ve čtvrtek pomáhali slovenští horští záchranáři ve Vysokých Tatrách 55leté české horolezkyni. Žena měla zraněnou nohu a potřebovala lékařskou pomoc. Zraněná Češka byla účastnicí horolezeckého soustředění, které se konalo na Zbojnické chatě. (Mladá fronta DNES)</p> <p>4. Moniko, prosím tě, až půjdeš dnes na trénink, stav se pro mě, budu na tebe doma okolo čtvrté hodiny čekat! (hlasová schránka)</p> <p>Vyber z nabídky, který údaj chybí v uvedené pozvánce: (A) název akce (B) časový údaj (C) místo konání (D) program</p> <p>Vážení rodiče, srdečně vás zveme na vánoční besídku, která se koná v naší třídě. Přijďte si s námi chvilku posedět, zazpívat vánoční koledy a popovídat. Kdo by našel ještě o trochu více času, může se jít vánočně bavit i do auly, kde vystoupí žáci naší školy s pohádkami a koledami. Poté můžete navštívit naši vánoční prodejní výstavu. Její výtěžek bude věnován na nákup učebních pomůcek. Těšíme se na setkání s vámi. Paní učitelka a žáci III. B.</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Indikátor ČJL-5-1-14.1 je z důvodu elektronického testování zjednodušený z úkolu žák sestaví jednoduchý slohový útvar na úkol rozliší slohový útvar</p> <p>Řešení: zpráva - 3, pozvánka - 2, oznámení - 1, vzkaz - 4 chybějící údaj v pozvánce: (B) časový údaj</p>

<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Český jazyk a literatura</p>
<p>Ročník</p>	<p>5.</p>
<p>Tematický okruh</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>➤ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení</p>
<p>Indikátor</p>	<p>➤ ČJL-5-1-03.3 Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a ➤ příčinné souvislosti příběh, sdělení ➤ ČJL-5-1-03.4 Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce</p>

<p>Příkladové úlohy</p>	<p>1. „Když jsem byl mlád,“ pravil král dvěma synům, když se byli před ním shromáždili, „zapomněl jsem v malé hospůdce v daleké zemi klobouček. Měl jsem za kloboučkem sojčí pérko. 2. Král měl tři syny, zavolal však pouze dva, neboť třetího syna, Honzu, nebral vážně. 3. Dnes už vím, co leží za všemi moři, za horami a lesy. A je mi smutno z vědění. 4. Nemohl jsem se tehdy vrátit, musel jsem spěchat podívat se, co bylo za lesem, co bylo za horou, která byla za lesem, co za mořem, které bylo za horou, co za pouští, která byla za mořem. 5. Je zajímavé, že Honzové často nejsou bráni vážně, ačkoliv, jak se ukáže i v této pohádce, nakonec si úctu vynutí.</p> <p>Vyber z nabídky správné pořadí úryvků tak, aby postupovaly podle časové a příčinné souvislosti (aby tvořily příběh): (A) 1, 2, 5, 4, 3 (B) 5, 2, 1, 3, 4 (C) 2, 5, 1, 4, 3 (D) 4, 5, 3, 1, 2</p> <p>Která z následujících vět by mohla tvořit závěr k dané ukázce? (A) Vzdechl a utřel si vlažnou slzu. (B) Vždycky jsem byl zvědavý. (C) Bylo jednou jedno království. (D) Král mu mával z okna na rozloučenou.</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Použitá ukázka je z Čítanky pro 4. ročník (Nová škola) J. Werich: Král měl tři syny</p> <p>Řešení: Pořadí úryvků: (C) Závěr ukázky: (A)</p>

<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Český jazyk</p>
<p>Ročník</p>	<p>5.</p>
<p>Tematický okruh</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>➤ ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤</p>
<p>Indikátor</p>	<p>➤ ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl ➤ ČJL-5-1-04.2 Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě</p>
<p>Příkladové úlohy</p>	<p>➤ ČJL-5-1-04.1</p> <p>Žák vyslechne ukázkou (popřípadě sám přečte) a reprodukuje / píše její obsah.</p> <p>Příklady textů (rozsah okolo 100 slov):</p> <p>Náš pes Ben je moc milý a přítulný. Vždycky, když přijedeme na chatu, běhá radostně po okolí a hraje si s pejsky, kteří sídlí se svými páníčky v okolních chatách. Jednou během této hry jsme uslyšeli ránu a vzápětí bolestivé kňučení našeho pejska. Když jsme přiběhli, viděli jsme na jeho boku malou ránu, ze které tekla krev. Někdo našeho Bena postřelil! Jeli jsme k veterináři, který mu brok z těla vyjmul, ránu zašil a vyčistil. Když se Beník probral z narkózy, byl jako opilý a smutně na nás koukal.</p>

	<p>Dnes už je úplně v pořádku. Toho, kdo Bena postřelil, jsme nikdy neodhalili.</p> <p>Při svých cestách světem překročil Fík jednoho dne sedmero hor a sedmero řek, a tím pádem se samosebou ocitl rovnou v pohádkové zemi. Poznal to už podle hradu potaženého černým sukem. „No, tak to je jasný,“ řekl si, „mají tady šíleně smutnou princeznu.“ Šel rovnou ke králi a povídá jasnozřivě: „Maucta. Tak vaše princezna se nechce smát, co?“ Král jen smutně přikyvoval. „A čekáte na Honzu, že ano?“ „Kdepak,“ řekl král ještě smutněji. „Ten už tu byl a taky nic nepořídil.“ „Ale jděte, vždyť je to tak jednoduché!“ řekl Fík. Olízl princezniče tvář svým růžovým jazykem a holka se nemohla udržet smíchy. (Rudolf Čechura: Maxipes Fík)</p> <p>Nové pololetí jsme ve škole začali romanticky – 14. 2. jsme oslavili svátek svatého Valentýna. Už s předstihem byly v budově školy rozmístěny krabice, do nichž děti mohly vhadzovat dopisy a vzkazy pro své kamarády a oblíbence. Po otevření valentýnských krabic bylo zjištěno, že jste odeslali více než 250 dopisů, vzkazů a přáníček. Dopisy dostávala převážně děvčata - z toho usuzujeme, že kluci byli při tvorbě asi pilnější. Nejvíce vzkazů se posílalo mezi žáky prvního stupně, na druhém stupni byla nejžádanější třída VI. C. Dodatečně přejeme hodně lásky i my a doufáme, že v příštím roce bude zájem o valentýnské krabice minimálně stejně velký jako letos. (školní časopis)</p> <p>ČJL-5-1-04.2</p> <p>Přečti si vzkaz od Pavla a řekni ho spolužákovi:</p> <p>Tondo, prosím tě, máš zítra odpoledne přijít ve dvě hodiny za Pavlem na hřiště. Chce si s tebou zahrát vybíjenou a pak byste mohli jít k jeho babičce. Nemáš se bát, prý se nezdržíte, do pěti budete určitě doma. Babička ale zaručeně upeče něco dobrého, třeba tvarohové buchty.</p>
Poznámky k úloze	➤

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátor	➤ ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku ➤ ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná ČJ ČJL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.

Příkladové úlohy

ČJL-5-1-05.1

Na základě uvedených informací vedou dva žáci dialog:

1) Odpoledne se chtějí jít koupat, jeden nemůže, musí jít pomáhat babičce, domluví se, že půjdou další den

2) návštěva kina - pátek - 18 hodin - sraz půl hodiny před představením na náměstí

3) pondělí – 17 hodin – koncert – Obecní dům Praha – Antonín Dvořák

4) Martina mi řekla, abych s ní šla odpoledne na koupaliště.

Odpověděla jsem, že nemohu, protože musím jít pomáhat babičce na zahradu.

Martina se mě zeptala, jestli bych nemohla jít pomáhat babičce zítra.

Odpověděla jsem, že ne, protože babička jde zítra k lékaři a nebude doma. Kromě toho už jsem jí to slíbila.

Martina navrhuje, že půjdeme zítra, já souhlasím.

Témata na telefonní hovor (pozdrav, představení se, krátký rozhovor, rozloučení):

pozvání na narozeniny, přání k svátku, omluva ve škole, zavolání lékařské pohotovosti, omluva z dohodnuté schůzky, akce, oznámení dopravní nehody, požáru apod.

Témata na zanechání vzkazu:

- pro maminku: zdržíš se u kamaráda
- pro kamaráda: zítra odpoledne k němu nepřiďeš
- pro spolužáka: jaký úkol máte na další den do školy
- pro babičku: zítra po škole se u ní stavíš apod.

ČJL-5-1-05.2

Je uvedený telefonický rozhovor úplný nebo něco chybí? V případě, že ano, řekni, co chybí!

A: Tady Petr Novotný.

B: Ahoj Petře, co děláš? Jedu na kole na hřiště, nechceš jet se mnou?

A: Možná bych jel. Jak dlouho tam chceš být a kdo tam bude?

B: Budu tam asi hodinu, pak musím domů. Budou tam určitě kluci z naší třídy, zahrajeme si fotbal

A: Tak já pojedu, stav se pro mě asi za čtvrt hodiny, zatím ahoj.

B. Ahoj, uvidíme se.

Napiš, co chybí v uvedeném vzkazu na záznamníku:

Jé, to je škoda, že nejsi doma. Zítra tě zvu do cukrárny, sejdem se ve dvě hodiny. Tak ahoj, už se těším.

ČJL-5-1-05.3

	<p>Uvedený dialog maminky a paní učitelky změň na vzkaz pro paní učitelku:</p> <p>Maminka: Dobrý den, paní učitelko. Paní učitelka: Dobrý den, paní Šťastná. Ráda vás slyším. Potřebujete něco? Maminka: Chci omluvit naši Martinu. Je nemocná, celou noc měla teplotu a stěžuje si, že ji bolí v krku. Půjdeme teď dopoledne k paní doktorce. Paní učitelka: Dobře paní Šťastná, omluvím ji. Dejte mi prosím vědět, jak dlouho bude Martina stonat. Pro úkoly se stavíte? Maminka: Určitě, řeknu našemu Ondřejovi, aby se za vámi zastavil, pošlete je prosím po něm. Děkuji vám. Paní učitelka: Zařídím to, spolehněte se. Mějte se hezky a pozdravujte Martinu. Na shledanou. Maminka: Na shledanou.</p>
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>
Indikátor	<i>ČJL-5-1-06.1 Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka</i> <i>ČJL-5-1-06.2 Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout</i>
Příkladové úlohy	<p>Který text informuje a který nás navíc chce přimět k nákupu?</p> <p>A: Firma Čistota uvedla na trh nový prací prostředek vhodný pro ruční praní i praní v automatických pračkách. Složení pracího prášku zaručuje dobrý prací výsledek v měkké i tvrdé vodě. K dispozici je balení po 2 kg, 4 kg i 8 kg.</p> <p>B: Firma Čistota přichází s novým vynikajícím pracím prostředkem, který vám zaručí, že vaše prádlo bude vždycky čisté. Vyzkoušejte jeho unikátní složení. V nabídce je úsporné dvoukilové balení, balení 4 kg, cenové zvýhodnění vás však nejvíc potěší u balení 8 kg.</p> <p>Přepište následující text jako reklamu.</p> <p>Milena Čokoládová tyčinka 46 g Vyrábí: Orion Nestlé Česká republika</p>

Poznámky k úloze	Úloha Přepište následující text jako reklamu patří k elektronicky netestovatelným . Řešení: Text A informuje, text B ovlivňuje rozhodování
------------------	---

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	➤ ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta ➤ ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-1-07.1</p> <p>Řekni větu Jano, běž do obchodu, kup rohlíky a neztrat' peněženku! tak, aby podle intonace bylo poznat, že jde o prosbu.</p> <p>Dokonči následující věty a řekni je tak, aby podle tvé rozdílné intonace bylo poznat, kdy se jedná o prosbu, příkaz nebo omluvu: Prosím vás ..... Buďte tak hodná, ... Promiň ..... Žádáme tě .....</p> <p>Oznam spolužákovi / paní učitelce, že máš zítra narozeniny a že ho / ji zveš na oslavu</p> <p>Dokonči následující oznámení a představ si, že je říkáš ve školním rozhlase: Fotografujete rádi? Časopis pro děti Sluníčko vypisuje soutěž o nejlepší obrázek na téma: Můj čtyřnohý kamarád.</p> <p>Jak se omluvíš v následujících situacích? Vytvoř alespoň dvě věty, kterými se omluvíš v následujících situacích. 1) zapomeneš si domácí úkol (paní učitelka/pan učitel) 2) rozbiješ míčem sousedovi okno (soused)</p> <p>ČJL-5-1-07.2</p> <p>Představ se vhodnou formou v následujících situacích (2–3 věty): - přišel jsi do nové školy – představ se nejprve panu řediteli a pak svým novým spolužákům - změnil jsi sportovní oddíl – představ se novým spoluhráčům a trenérovi - jdeš na recitační soutěž – představ se a porotě</p>
Poznámky k úloze	
Vzdělávací obor	Český jazyk

Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	➤ ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší <u>ve slyšené ukázce</u> spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.) ➤ ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost ➤
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-08.2 Možné komunikační situace: <ul style="list-style-type: none"> - zeptat se v obchodě prodavačky na cenu zboží (kde nalézt určité zboží) - v knihovně na další knihu svého oblíbeného autora - v autobuse řidiče, zda staví na určité zastávce - omluvit se učiteli za nevypracovaný úkol - přivítat rodiče na školní besídce apod.
Poznámky k úloze	Nabízená fonetická transkripce je z didaktického hlediska pro mladší školní věk naprosto nevhodná. Nelze propagovat nespisovnou výslovnost, je možné se domluvit na sledování vytypovaného pořadu, ve kterém by žáci měli za úkol vyhledávat nespisovnou výslovnost, případně využít např. archiv ČT apod.

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	➤ ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění ➤ ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu ➤ ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi ➤ ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-09.1 Možné náměty pro vypravování: Témata vycházející z vlastní zkušenosti dětí - jejich vlastní zážitky, příběhy se zvířaty apod. Vytvoř krátké vypravování s následujícími slovesy (v jakýchkoli osobách a časech): běžet, poskakovat, jít, pochodovat, vykračovat si (obměna: žák si sám vybere 5 slov – podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, číslovka – která použije ve vypravování) Dokonči vypravování: Sedím v houpacím křesle na verandě chaty a čtu si knížku. Jsem tu sám, klid, pohoda. Venku prší, déšť bubnuje do střechy, už se stmívá. Najednou slyším za oknem kroky. Přibližují se a vzdalují. A znovu.

	<p>ČJL-5-1-09.2</p> <p>Možné náměty pro tvorbu popisu: Popis předmětu, zvířete, osoby - hračka, dům, dětský pokoj; domácí mazlíček - pes, kočka; kamarád, člen rodiny (nutný vizuální vjem - obrázek, fotografie, popisovaný předmět,...) Popis pracovního postupu - oblíbený recept, přesazování rostliny, jednoduchý výrobek, čištění zubů, ... (činnost, kterou děti samy vykonávaly)</p> <p>Pozorně si přečti následující text. Kuchař si popletl, co má při výrobě palačinek udělat nejdříve, co potom... Pomoz mu a napiš popis pracovního postupu ve správném pořadí!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Upečené horké palačinky potřeme džemem, zatočíme je nebo složíme a posypeme moučkovým cukrem. 2) Vejce pečlivě rozmícháme, rozředíme mlékem a za stálého míchání přisypeme polohrubou mouku. 3) Na přípravu palačinek potřebujeme 3 vejce, 500 ml mléka, 250 g polohrubé mouky, tuk na smažení, džem a cukr. 4) Přejeme vám dobrou chuť. 5) Z hotového hladkého těstíčka pečeme na pánvi potřené tukem tenké palačinky (pečeme je po obou stranách). <p>ČJL-5-1-09.3</p> <p>Které věty můžeš použít do úvodu dopisu, které na závěr? Posílám ti srdečný pozdrav.... Zdravím Vás a čekám Vaši rychlou odpověď... Přeji ti hezký víkend ... Zdravím tě a posílám pusu... Těším se na brzkou shledanou... Omlouvám se, že jsem se dlouho neozval...</p> <p>Možné náměty pro psaní dopisu: dopis z prázdnin rodičům, babičce, kamarádovi, dopis sourozenci na školu v přírodě, krátký dopis chlapci nebo děvčeti, se kterým si chceme dopisovat</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Vypravování – úvod, vlastní vypravování a závěr, rozsah okolo 50–80 slov, vypravování je možné tvořit i podle obrázkové osnovy. Využívána je přímá řeč, slovesa, která výrazně postihují děj, a krátké věty k navození dějového napětí. Popis – úvod, vlastní popis, závěr, u popisu je akcentována uspořádanost, u pracovního postupu dodržení časové posloupnosti, možno tvořit i podle obrázkové nebo otázkové osnovy. Dopis – místo a datum, oslovení, sdělení, zakončení, podpis, adresa</p>
<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Český jazyk a literatura</p>
<p>Ročník</p>	<p>5.</p>
<p>Tematický okruh</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>

Indikátor	ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	<p>Vyber z nabídky, co chybí v ukázce dopisu:</p> <p>(A) oslovení a podpis (B) P. S., místo a datum (C) nechybí nic (D) místo a datum, podpis</p> <p>Maminko, tatínku, posílám Vám vzpomínku z letního tábora, jistě víte, že vám píše vaše dcera Barbora. Strava se nedá jíst, dneska byl jen zelný list, polívka studená, co v ní plavou místo nudlí číslice a písmena. Myslela jsem prostě, že budou různé soutěže, slíbili bojovku, pak jsme hráli vybíjendu, na ovce a na schovku. Štefan, hlavní vedoucí, chodí s naší vedoucí, která je příšera, scházejí se, líbají se u totému za šera. Proč jsem se nenarodila o pár let dřív? Dneska bych krásně chodila se Štefanem, co říká si Steve. Proč jste mě prostě neměli o pár let dříve? Řekla bych: nebuď nesmělý, líbej mě, Steve. Závěrem dopisu ještě trochu popisu: ta bréca vedoucí je tlustá jak dvě normální oddílové vedoucí. Když běží po lese, všechno na ní třese se. Užívá make-upu, co na ní ten Štefan vidí, to já prostě nechápu.</p> <p>P. S. Pošlete dvě tři sta, jsem bez peněz dočista.</p>
Poznámky k úloze	<p>Použitá ukázka je text písň Z. Svěráka a J. Uhlíře Dopis z tábora</p> <p>Řešení: V ukázce dopisu chybí: (D) místo a datum, podpis</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
Indikátor	<p>ČJL-5-1-10.1 Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech)</p> <p>ČJL-5-1-10.2 Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo</p>
Příkladové úlohy	<p>V létě o prázdninách se Michal a Radek rozhodli, že přenocují ve stanu na zahradě u babičky. Odpoledne postavili stan a teď v něm leží zachumlaní do spacáků. Když se kluci odpoledne stěhovali do stanu, babička se strachovala: „Nebudete se tam, hoši, bát?“ „My a bát se?“ zlobili se kluci. „To nás máš, babi, za strašpytle?“</p> <p>Ale teď tu leží a nemůžou usnout. Napjatě poslouchají podivné šelesty a neznámé zvuky. Cítí, jak jim buší srdce. Pár kroků za plotem zahrady začíná les. Nikdy nevěřili na strašidla, ale teď je napadá – co kdyby přece? Každou chvíli přejede po plachtě stanu větev, jak se komíhá ve větru. Nebo to není větev? Kluci se začínají potit a oči mají dokořán. Napínají uši. Venku se zvedá vítr. Co to tak strašidelně šelestí v korunách stromů? A teď to venku zafunělo, teď to škrábe po plachtě! Co se to dobývá dovnitř? Venku se ozvalo zakňučení a nové škrábání. „Vždyť je to náš Mates!“ zvolal Michal. A už se kluci hrabou ven a otvírají stan. Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.</p> <p>Kluci si oddychli. Netrvalo dlouho a všichni tři spokojeně spali. Chundelatý psí kožich kluky krásně hřál, a i když se venku čerti ženili, vítr hučel a padal déšť, chlupci o ničem nevěděli.</p>

	<p>Sestav jednoduchou osnovu vyprávění v heslech o čtyřech bodech:</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p> <p>4. _____</p> <p>Z vyprávění o chlapcích vypaď následující text. Na které místo v příběhu bys ho zařadil? Vyber větu z uvedené nabídky, na niž by vhodně navazoval.</p> <p>Kluci si představují divokého kance nebo zježenou hlavu s ohnivýma očima. Na stan dolehlo nějaké těžké tělo. „Mamí!“ vyjekl Radek.</p> <p>(A) „Nebudete se tam, hoši, bát?“</p> <p>(B) Pár kroků za plotem zahrady začíná les.</p> <p>(C) Co se to dobývá dovnitř?</p> <p>(D) Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení:</p> <p>Text navazuje na větu: (C) Co se to dobývá dovnitř?</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>
Indikátor	<p>ČJL-5-2-01.2 Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu</p> <p>ČJL-5-2-01.3 Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným</p> <p>ČJL-5-2-01.4 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy</p> <p>ČJL-5-2-01.5 Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)</p>
Příkladové úlohy	<p>Jak král pravil, tak se také stalo.</p> <p>Které z uvedených slov má svým významem nejbližší ke slovu pravil?</p> <p>(A) zakřičel</p> <p>(B) popřel</p> <p>(C) řekl</p> <p>(D) vysvětlil</p> <p>Náš pan učitel je dobry člověk.</p> <p>Nahrad' slovo dobry</p> <p>slovem významem protikladným - _____</p> <p>slovem významem podobným - _____</p> <p>slovem citově zabarveným - _____</p> <p>Která z následujících vět obsahuje slovo vícevýznamové?</p> <p>(A) Prohra ho zarmoutila.</p>

	<p>(B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá, měli bychom ji jíst každý den. (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu.</p> <p>Vysvětli další významy tohoto slova:</p> <p>_____</p> <p>Která z následujících možností obsahuje slova s protikladným významem?</p> <p>(A) skromný – nenáročný (B) milý – nesoustředěný (C) šťastný – nešťastný (D) líný – nešikovný</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: pravil: (C) řekl Věta s vícevýznamovým slovem: (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Další významy slova koruna: panovníkova koruna, koruna stromu (stačí tyto dva významy, jakkoli volně popsané) Slova s protikladným významem: (C) šťastný - nešťastný</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Stavba slova)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	<p>ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou ČJL-5-2-02.2 Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova ČJL-5-2-02.3 Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne ČJL-5-2-02.4 Žák k danému slovu uvede slova příbuzná</p>
Příkladové úlohy	<p>Výslovnost, nevýslovně, slovník, slovíčka, proslov, oslovení, vyslovit je skupina slov příbuzných se slovem slovo Urči stavbu slova nevýslovně část předponová _____ kořen slova _____ část příponová _____</p> <p>Které z následujících slov obsahuje předponu i příponovou část? (A) proslov (B) ledový (C) nestartovat (D) lékařka</p> <p>Roztříd' následující skupinu slov na slova příbuzná se slovem les a na tvary slova les: lesník, lesa, zalesnit, lesní, lesu, prales, lesem, pralesní</p> <p>slova příbuzná se slovem les: _____</p> <p>tvary slova les: _____</p> <p>Český jazyk je náš jazyk národní. Které z následujících slov není příbuzné se slovem český?</p>

	(A) čeština (B) nečeský (C) Čech (D) česat
Poznámky k úloze	Řešení: Stavba slova nevýslovně: část předponová: nevý-, kořen slova: slov, část příponová: -ně Slovo s předponou i příponovou částí: (C) nespustit Slova příbuzná se slovem les: lesník, zalesnit, lesní, prales, pralesní Tvary slova les: lesa, lesu, lesem Se slovem český není příbuzné slovo: (D) česat

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Slovní druhy)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ČJL-5-2-03.1.2 Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh ČJL-5-2-03.3 Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. ČJL-5-2-03.4 Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.5 Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.6 Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně
Příkladové úlohy	S poctivostí nejdál dojdeš! Urči slovní druh vyznačeného slova ve větě: (A) podstatné jméno (B) příslovce (C) zájmeno (D) sloveso Která z následujících vět <u>neobsahuje</u> příslovce? (A) Hlavní město naší republiky je Praha. (B) Můj kamarád Petr běhá nejrychleji z celého mužstva. (C) Cestovatel vyprávěl zážitky z cest velmi zajímavě a poutavě. (D) V pět hodin budu už určitě doma. <i>Ve městech je bohužel často vidět volně pobíhající psy.</i> Ve kterém z následujících příkladů je podstatné jméno ve stejném pádě, čísle a rodě jako podstatné jméno psy v uvedené větě? (A) namaluju sousedy (B) mluvím o příteli (C) sejdeme se s kamarády (D) nemáme rádi chyby

	<p>Rozhodni, která z nabízených vět není napsaná správně – zaměř se na spojení podstatného a přídavného jména:</p> <p>(A) Žabí stehýnka jsou vyhlášená pochoutka. (B) Noví žáci se ve třídě rychle spřátelili. (C) Hluchý lidé potřebují naši pomoc. (D) V zoologické zahradě se vylíhla sokolí mlád'ata.</p> <p>Ve které větě je sloveso uvedeno ve 3. osobě čísla jednotného? (A) Proč se mnou nemluvíte? (B) Učení mě baví. (C) Při fotbale nás soupeři vždy porazí. (D) Rádi pozorujeme noční oblohu.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: nejdál: (D) příslovce Věta, která neobsahuje příslovce: (A) Podstatné jméno ve stejném pádě, čísle, rodě: (A) sousedy Věta, která není napsaná pravopisně správně: (C) Věta se slovesem ve 3. osobě čísla jednotného: (B)</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura		
Ročník	5.		
Tematický okruh	Jazyková výchova (Tvarosloví)		
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		
Indikátor	<p>➤ ČJL-5-2-04.1 Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným</p> <p>➤ (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí)</p> <p>➤ ČJL-5-2-04.2 Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).</p>		
Příkladové úlohy	<p>Která z následujících vět obsahuje pouze slova spisovná?</p> <p>(A) Mičuda mi spadla za plot k sousedům. (B) To je fakt hustý! (C) Adéla ode mě pořád vopisuje! (D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny.</p> <p>Když jsme četli Malého prince, tak mi například vadilo, že spad z jiný planety. „To je přeci nesmysl,“ říkal jsem Kimovi. „Jak to, že ti to nevadí?“ A on, že je to pohádka. A tak jsem si pak znovu přečet o milionářovi, co pořád počítal peníze a na nic jiného neměl čas, a o tom králi, kterej příkazoval jen to, co šlo splnit, a o tom, jak se ochočuje liška, a najednou jsem to pochopil. Doopravdy se v Malém princí říká lidem o nich samejch, i když je to pohádka myšlená pro děti. (V. Stýblová: Můj brácha)</p> <p>Vypiš z textu do tabulky dva nespisovné tvary slov a nahrad' je tvary spisovnými:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; height: 20px;">nespisovný tvar</td> <td style="width: 50%; height: 20px;">spisovný tvar</td> </tr> </table>	nespisovný tvar	spisovný tvar
nespisovný tvar	spisovný tvar		

	<p>➤ Doplň do věty podstatné jméno ze závorky ve správném tvaru tak, aby byla mluvnicky a pravopisně správně:</p> <p>Velké vzdálenosti jsou dnes překonávány moderními _____ (letadlo). Děti jely na školu v přírodě se svými _____ (učitel). Na poli si vesele hráli ušatí _____ (králík). Při výtvarné výchově jsme malovali vodovými _____ (barva).</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: Věta obsahující pouze spisovná slova: (D) Nespisovné tvary např.: Malýho, kterej; spisovně: Malého, který Podstatná jména ve správném tvaru: letadly, učitelé, králíci, barvami</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-05 vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	<p>➤ ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)</p> <p>➤ ČJL-5-2-05.2 Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)</p>
Příkladové úlohy	<p>Českým zemím kdysi vládli králové. Která z následujících dvojic slov je základní skladební dvojice uvedené věty? (A) českým zemím (B) kdysi vládli (C) zemím vládli (D) králové vládli</p> <p>Tatínek při žehlení pečlivě narovnal rukávy košile. Která z následujících skladebních dvojic není utvořena správně? (A) tatínek narovnal (B) tatínek při žehlení (C) narovnal při žehlení (D) narovnal pečlivě Která z možností A-D je základní skladební dvojicí věty? _____</p> <p>Stany postavily nečekaně rychle děti z prvního oddílu. Která z následujících možností je podmět uvedené věty? (A) stany (B) postavily (C) oddílu (D) děti</p> <p>Která z následujících vět má několikanásobný podmět?</p>

	(A) První přišel na hřiště Jirka. (B) Včera celý den pršelo. (C) Na zahradě zpívají kosi, sýkorky a pěnkavy. (D) Proč se na mě tak díváš?
Poznámky k úloze	Řešení: Základní skladební dvojice věty: (D) králové vládli Nesprávně utvořená skladební dvojice: (B) tatínek při žehlení, základní skladební dvojice: (A) tatínek narovnal Podmět uvedené věty: (D) děti Věta s několikanásobným podmětem: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-5-2-06.1 Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ ČJL-5-2-06.2 Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku ➤
Příkladové úlohy	Která z následujících vět je větou jednoduchou? (A) Kořata běhala vesele po domě i po dvoře. (B) Jedno se někam zaběhlo, nemohli jsme ho nalézt. (C) Máma kočka truchlila a odmítala jíst. (D) Bylo nám jí líto, ale pomoci jsme jí nemohli. Který z nabízených větných vzorců odpovídá následujícímu souvětí? Lev zoufale řval a bránil se ze všech sil, ale nemohl se ze sítě vymotat. (A) V1, V2, ale V3. (B) V1, ale V2. (C) V1 a V2, ale V3. (D) V1 a V2, V3.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta jednoduchá: (A) Větný vzorec: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	➤ ČJL-5-2-07.1 Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován ➤ ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ➤
Příkladové úlohy	Liška celou hodinu běhala a skákala, ale na hrozny nedosáhla. Kterým z následujících spojovacích výraz můžeš nahradit spojku ale , aby smysl sdělení zůstal zachován? (A) když (B) i (C) potom (D) avšak Správný člověk je věrný svým přátelům. Stojí při nich za všech okolností. Kterým z nabízených spojovacích výrazů lze vhodně spojit věty jednoduché v souvětí? (A) který (B) i když (C) a (D) kde
Poznámky k úloze	Spojovací výraz nahrazující spojku ale: (D) avšak Spojovací výraz, který spojí vět jednoduché v souvětí: (C) a

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátor	➤ ČJL-5-2-08.1 Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných ➤ ČJL-5-2-08.2 Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického ➤

<p>Příkladové úlohy</p>	<p>Které z následujících slovních spojení není napsané pravopisně správně?</p> <p>(A) viděli jsme vysoké kopce (B) květinám usychají lístečky (C) mile se usmívala (D) do třídy přibil Zbyněk</p> <p>Do kterého spojení doplníš pouze i/í, aby bylo napsané pravopisně správně?</p> <p>(A) tatínek sl-b-l koupit l-že (B) umět v-jmenovaná slova je v-hra (C) dům nev-padal ob-dleně (D) z kůry stromů v-sely l-šejníky</p> <p>Bratranec chová čtyři (pes).</p> <p>Který tvar slova pes z nabídky můžeš doplnit do uvedené věty tak, aby byla napsaná správně?</p> <p>(A) psi (B) psy (C) psové (D) psa</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: (D), (D), (B)</p>

<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Český jazyk a literatura</p>
<p>Ročník</p>	<p>5.</p>
<p>Tematický okruh</p>	<p>Jazyková výchova (Pravopis)</p>
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>➤ ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>
<p>Indikátor</p>	<p>➤ ČJL-5-2-09.1 Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-09.2 Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)</p>
<p>Příkladové úlohy</p>	<p>Ve které z následujících vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem?</p> <p>(A) Do zoologické zahrady přibyly nová zvířata. (B) Šli jsme se na ně odpoledne podívat. (C) Chlapci se nejdéle zdrželi v pavilonu šelem. (D) Dívky zase nejvíce zaujaly žirafy.</p> <p>Doplň správně čárky mezi slovy v následujících větách (pokud chybí):</p> <p>(A) Milý Petře pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek maminka sestra i já. (C) Na smlouvenou schůzku přišli Karel Petr Ondřej a Filip. (D) V létě jsme procestovali Itálii a Rakousko.</p>

Poznámky k úloze	Řešení: Věta s chybou ve shodě přísudku s podmětem: (A) Věty s doplněnými čárkami: (A) Milý Petře, pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek, maminka, sestra i já. (C) Na smlouvenou schůzku přišli Karel, Petr, Ondřej a Filip. Věta (D) je napsaná správně.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤
Indikátor	➤ ČJL-5-3-01.1 Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku ➤ ČJL-5-3-01.2 Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí
Příkladové úlohy	ČJL-5-3-01.1 Záznam o přečtené knize (rozsah minimálně 50 slov): <ul style="list-style-type: none"> - autor, název knihy, ilustrátor, rok vydání, nakladatelství - stručně, o čem kniha je - proč se čtenáři líbila / nelíbila – zdůvodnění - doporučení ostatním – zdůvodnění - případně jednající postavy, hlavní postava - přečtení vybrané ukázky (zdůvodnit svůj výběr) <p>Žák prezentuje ostatním spolužákům, ti se ho ptají na další informace o knize, které je zajímají. Žáci zpracovávají záznamy o knihách do čtenářských deníků nebo na volné listy papíru, které zakládají do svých portfolií.</p> ČJL-5-3-01.2 Na základě vyslechnutého textu (přednes učitele, audiozáznam) žák stručně vyjádří hlavní myšlenku ukázky, zda se mu ukázka líbila / nelíbila, své tvrzení zdůvodní (dialog, diskuse).
Poznámky:	Žák je schopen se stručně, jasně a srozumitelně vyjádřit o přečtené knize nebo přečtené / slyšené ukázce.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátor	➤ ČJL-5-3-02.1 Žák přednese a volně reprodukuje text ➤ ČJL-5-3-02.2 Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma ➤ ČJL-5-3-02.3 Žák napíše pohádku, bajku ➤
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-3-02.1, 2, 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce básní a textů z čítanky - dokončení textu - vypravování vlastních zážitků (např. z výletu) - pohádka, bajka – tvorbu lze dětem usnadnit např. zadáním postav, ponaučení k bajce apod. <p>Vyber si jedno z následujících přísloví a použij ho jako ponaučení ke krátké bajce:</p> <p>Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Bez práce nejsou koláče. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Můžeš využít např. následující dvojice postav: vlk a zajíc, kočka a myš, vrána a liška</p> <p>Vytvoř pohádku s následujícími postavami – drak, princezna, lakomý král, ... Moderní verze – pohádka na téma čištění zubů, vaření čaje, ...</p>
Poznámky:	Rozsah vytvořených textů: okolo 50–80 slov

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
Indikátor	ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)

<p>Příkladové úlohy</p>	<p>1. Máma smaží bramborák, nad pánví se zvedá mrak, modrý mrak se z pánve zvedá, už se tvoří kůrka hnědá, a té vůně po kuchyni! Až to dělá v puse sliny.</p> <p>2. brambor, lilek hlíznatý, až 1 metr vysoký, u nás jednoletá užitková rostlina, z čeledi lilkovitých s namodrale bílými květy a zelenými bobulemi; všechny zelené části jsou jedovaté, pochází z Jižní Ameriky</p> <p>3. „I jakpak ji nemám bít, když umí jen z konopí zlaté nitky příst,“ odpověděla matka. „Nu, když umí z konopí zlaté nitky příst, tedy mi ji prodejte“ – řekl kníže. „Ráda, co mi za ni dáte?“ „Půl měrice zlata.“</p> <p>4. Sejměte kryt baterie. Připojte konektor baterie k nabíječce. Nabíječku připojte k zásuvce. Nabíječka baterií není hračka – nabíjení musí být vždy prováděno dospělou osobou.</p> <p>Přiřaď v tabulce k typu textu číslo odpovídajícího úryvku:</p> <table border="1" data-bbox="371 954 1026 1182"> <thead> <tr> <th>typ textu</th> <th>číslo úryvku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td> <td></td> </tr> <tr> <td>návod k použití</td> <td></td> </tr> <tr> <td>naučný text z encyklopedie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>poezie</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	typ textu	číslo úryvku	pohádka		návod k použití		naučný text z encyklopedie		poezie	
typ textu	číslo úryvku										
pohádka											
návod k použití											
naučný text z encyklopedie											
poezie											
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: pohádka: 3, návod k použití: 4, naučný text: 2, poezie: 1</p>										
<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Český jazyk a literatura</p>										
<p>Ročník</p>	<p>5.</p>										
<p>Tematický okruh</p>	<p>Literární výchova</p>										
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>➤ ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>										
<p>Indikátor</p>	<p>ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza</p>										
<p>Příkladové úlohy</p>	<p>1. V lese pod Kavčí horou se brouzдал v bukovém mokřadisku zlý kanec samotář, který způsobil lidem z okolních vesnic četné škody; obilí na polích rozválel, mnoho loveckých psů roztrhal a na jezdce vyskakoval tak zuřivě a tak vysoko, že koním rozerval břicho. A na toho kance jednou vyrazil muž z rodu Štrosova, syn Sudivojův jménem Bivoj.</p> <p>2. Vrána dychtivě strčila hlavu do džbánu, ale měla příliš krátký zobák. Věděla, že kdyby džbán převrátila, voda by vytekla a vsákla se do země. Vtom něco vránu napadlo. Začala zobákem sbírat se země kamínky a házet je do džbánu. Jak kamínků přibývalo, zvedala se i hladina vody, až se z ní mohla vrána pohodlně napít.</p>										

3. Ale Vaněk nechtěl o žádné jiné odměně ani slyšet a řekl: „Král slíbil, že kdo způsobí, aby dcera jeho zas mluvila, bude jejím manželem. Královské slovo je zákon; a chce-li král, aby jiní zákony jeho šetřili, musí je sám napřed zachovávat. A proto mi král musí svou dceru dát.

Přiřaď k pojmům v tabulce číslo úryvku:

Pojem	číslo úryvku
pohádka	
bajka	
pověst	

Rozhodni, který úryvek je poezie a který próza:

1. Je zimní večer. Venku tiše sněží.

Mráz na okna kreslí zimostřád.

Zimní večer. Na zámecké věži
odbíjejí hodiny svůj čas.

V krbu hoří. Z lampy padá záře.

Dnes má radost hostitel i host.

Jasně oči, rozesmáté tváře -

Baron Prášil pozval společnost

2. Daleko široko do všech stran dohlédli dalekohledem za toho jasného, zářivého dne. Nikde však stopa po lidech, jen pohádková scenerie přírody, svěží a nedotčená lidskou rukou. Pan Braun byl vzrušen. Toužil po lidech, hledal, ale nenašel je. Zato objevil kousek světa, který mu připomínal ráj, jak si jej v dětských letech představoval.

1. _____

2. _____

Poznámky k úloze

Řešení:

pohádka: 3, bajka: 2, pověst: 1

poezie: 1, próza: 2

Komplexní příkladová úloha

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	<p>ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV)</p> <p>ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV)</p> <p>➤ ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV)</p> <p>➤ ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV)</p> <p>➤ ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV)</p> <p>➤ ČJL-5-2-05 Vyhledá základní skladební dvojici (JV)</p> <p>➤ ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí</p> <p>➤ ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV)</p> <p>ČJL-5-2-09 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV)</p> <p>ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)</p>
Indikátor	<p>➤ ČJL-5-1-01.1 Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis</p> <p>➤ ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro jeho smysl (vyznění)</p> <p>➤ ČJL-5-2-01.3 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy</p> <p>➤ ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic)</p> <p>➤ ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)</p> <p>ČJL-5-2-06.3 Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci.</p> <p>➤ ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu</p> <p>ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu .</p>
Příkladová úloha	<p>Výchozí text: Poznáte mě?</p> <p>Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani smělých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani draví obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útekem. 13. Až se mihne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě?</p>

	<p>Úlohy k textu:</p> <p>A) Napiš, o které zvíře se jedná. (veverka)</p> <p>B) Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. (4)</p> <p>C) Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti. Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – žije v lese.</p> <p>D) Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové (koruna)</p> <p>E) Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou (nebojím)</p> <p>F) Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. (není)</p> <p>G) Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. (já)</p> <p>H) Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. (10)</p> <p>I) Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? (protože)</p> <p>J) Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (C):</p> <p>A) Náš les B) Mé oblíbené zvířátko C) Hádanka D) Z ptačí říše</p> <p>K) Výchozí text je úryvek z (5)</p> <p>3. pohádky 4. encyklopedie 5. populárně naučné knížky pro děti 6. pověsti</p> <p>L) Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na visokém komíně stály dva čápi. - Pravý včelí med se plní do sklenic. - Dívky vyrobyly věnečky z pampelišek. - V sichravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.</p>

2. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-01.1 Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu ➤
Příkladové úlohy	„Školáci mají tisíce informací z internetu, knížek jsou plné regály, ale co číst? Mám možná mylnou a bláhovou představu, nestydím se za ni – přečte-li někdo zkrácenou verzi, bude mít třeba chuť přečíst neupravenou verzi... Žijeme rychle, nebezpečně, pohodlně; knížku nic nenahradí, kdo nečte, okrádá se o možnost pěstovat fantazii a bez fantazie nastupuje nuda, otupělost a hlupství.“ <i>(názor V. Duška z článku Mušketýři či Bídníci na pár stránkách, deník Metro)</i> Které z následujících tvrzení je nejbližší názoru autora? A) Školákům chybějí informace z internetu. B) Kdo nečte, nepěstuje fantazii. C) Číst je nuda. D) Školáci by neměli číst zkrácené verze knížek.
Poznámky k úloze	➤ Řešení: B ➤ ➤ Žák analyzuje předložený text. Úloha ověřuje v jednom indikátoru, zda žák je schopen odlišit ve čteném textu názor autora od zavádějících možností. ➤ (Poznámka pro zadavatele – je potřeba respektovat věkové zvláštnosti) Pokud by žák pracoval bez výběru možností, kriticky s textem a své soudy by konfrontoval s dalšími zdroji, úloha se stává elektronicky netestovatelnou. (viz připomínky z diskuse na portálu RVP)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek ➤ ČJL-9-1-03.4 Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci

	➤ ČJL-9-1-03.5 Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu ➤
Příkladové úlohy	<p>Přijmeme aktivní, komunikativní zaměstnance do mladého kolektivu. Pevná pracovní doba od 9–15:00h. nebo od 13–21:00h, 20 000Kč + provize. (deník Metro)</p> <p>Která informace byla zájemcům o zaměstnání záměrně <u>skryta</u>?</p> <p>A) Zaměstnanec bude mít pevnou pracovní dobu. B) Zaměstnanec bude dostávat k platu provize. C) Zaměstnavatel požaduje pouze mladé lidi. D) Zaměstnanec by měl umět komunikovat s lidmi.</p> <p>Která z následujících možností nejspíše vedla zaměstnavatele ke skrývání této informace?</p> <p>A) Zaměstnavatel nechtěl otevřeně uvést tuto informaci v inzerátu. B) Zaměstnavatel tuto informaci skryl nevědomky. C) Zaměstnavatel použil formulaci, která se běžně používá v inzerátech. D) Zaměstnavatel chtěl ušetřit peníze za inzerát.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: (C), (A)</p> <p>Úloha ověřuje v pěti indikátorech, zda žák je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci a zaujmout k ní stanovisko.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem</p> <p>➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu</p> <p>➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Park zůstane parkem</p> <p>Pondělní jednání občanského sdružení Ochrana památek přineslo novou naději všem občanům Dolních Břežan. Bylo věnováno palčivému problému modernizace městského parku. Vedení města navrhlo totiž řešení skupiny architektů kolem Jana Nováka. Studii, která likviduje charakteristický romantický ráz parku a počítá s jeho otevřením pro bruslaře a cyklisty, členové sdružení v diskusi odsoudili. Svůj postoj vyjádřili také podepsáním dopisu radě města.</p> <p>1. Kdo je pravděpodobně autorem textu?</p> <p>A) Žák místní základní školy B) Starosta Dolních Břežan C) Člen sdružení Ochrana památek D) Turista projíždějící městem</p>

	<p>2. Co bylo obsahem dopisu radě města?</p> <p>A) Žádost o rozšíření parku B) Nesouhlas se zřízením stezky pro in-line bruslaře v parku C) Obvinění architektů z podplácení vedení města D) Výzva k vysázení nových dřevin v parku</p> <p>3. Jaké manipulace se autor textu dopouští?</p> <p>A) Tvrdí, že žádný z obyvatel města nechce, aby do parku mohli cyklisté a bruslaři. B) Obviňuje vedení města, že se s občany o modernizaci parku nebaví. C) Připomíná občanům, že starosta neplní svůj předvolební slib a nedbá o rozvoj cyklostezek. D) Upozorňuje na špatnou péči města o stromy v parku.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: 1. C, 2. B, 3. A</p> <p>Indikátory jsou zaměřené na čtenářskou gramotnost.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<p>➤ ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>➤ ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-1-04.1 Žák najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné</p> <p>➤ ČJL-9-1-04.2 Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci</p> <p>➤ ČJL-9-1-05.1 Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Po obědě přišla první túra, která našim nohám dala co proto. Již před túrou se začaly na některých spolužácích projevovat jisté zdravotní výmoly, které byly oceněny žertíky místní obsluhy hotelu: „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“</p> <p style="text-align: right;">(ze školního časopisu Prima želva ZŠ Bítovská)</p> <p>Která z následujících úprav výchozího textu odstraňuje nevhodné užití slova?</p> <p>A) místo <i>Pražáci</i> má být <i>Pražané</i> B) místo <i>výmoly</i> má být <i>problémy</i> C) místo <i>projevovat</i> má být <i>ukazovat</i> D) místo <i>túra</i> má být <i>kúra</i></p> <p>Která z následujících možností je spisovnou variantou přímé řeči v textu:</p> <p>A) „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ B) „Ano, Pražáci, ty na tohle podnebí nejsou zvyklí!“</p>

	<p>C) „Ano, Pražáci, ti na toto klima nejsou zvyklí!“ D) „No jo, obyvatelé Prahy, ty na todle klima nejsou zvyklí!“</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: (B), (C)</p> <p>K úkolu na odlišení spisovného a nespisovného projevu by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</i>
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-1-05.2 Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými</p> <p>➤ ČJL-9-1-05.3 Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma</p> <p>➤ ČJL-9-1-05.4 Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Kolem druhé hodiny poblíž železniční stanice v Chrástu přešel vlak neznámého <u>muže</u> ležícího na kolejích. Mašinfíra už nemohl reagovat a několikatunový <u>kolos</u> tělo rozdrtil.</p> <p style="text-align: right;">(www.novinky.cz 20. 5. 2004)</p> <p>1. Nahrad'te nespisovný výraz ve výchozím textu výrazem spisovným: .....</p> <p>2. Podtržená slova nahrad'te synonymem. Muž ..... Kolos .....</p> <p>3. Posuď'te vhodnost nespisovného výrazu: A) Výraz je vhodný B) Výraz není vhodný</p>

Poznámky k úloze	Řešení: 1. mašinfira – strojvedoucí, 2. Muž – chlap, člověk, pán Kolos – obr, gigant 3. výraz mašinfira je v textu nevhodný
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-08.1 Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou ➤ ČJL-9-1-08.2 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu ➤ ČJL-9-1-08.3 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ➤
Příkladové úlohy	<p>Co vlastně pijí ryby? Tekutiny potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. Proč? Příčinou je tzv. osmotický zákon. Princip je následující: Tělesné tekutiny ryb žijících ve slané vodě obsahují mnohem méně soli než mořská voda, která je obklopuje. Z tohoto důvodu je kůži těchto ryb neustále vylučováno určité množství tekutiny. Toto množství musí ryby pitím neustále doplňovat.</p> <p style="text-align: right;"><i>Podle časopisu Claudia č. 28 z 11. 7. 2006</i></p> <p>1. Která z následujících možností obsahuje dva víceslovné názvy z výchozího textu?</p> <p>(A) tekutiny, slaná voda (B) tělesné tekutiny, kůže ryb (C) hardware, software (D) osmotický zákon, tělesné tekutiny</p> <p>2. Která z následujících vět nejvíce vystihuje hlavní myšlenku výchozího textu?</p> <p>(A) Ryby vůbec nemusí pít. (B) Všechny ryby si doplňují množství soli v těle. (C) Pít potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. (D) Na otázku v názvu textu se nedá odpovědět.</p>
Poznámky k úloze	Řešení: 1. D, 2. C
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura

Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-09.1 Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost ➤ ČJL-9-1-09.2 Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší) ➤
Příkladové úlohy	1. Děj vypravování nezachovává časovou posloupnost. Očísluj věty tak, jak se příběh odehrál: ----- Loni jsem dostala k Vánocům lyže. ----- Tatínek proto s námi jel na týden do Krkonoš. ----- Můj bratr Pavel už uměl lyžovat, ale já se teprve začínala učit. ----- Pak následovala během týdne celé řada dalších pádů. ----- Chtěla jsem se zachránit a honem jsem se chytila tatínka kolem krku. ----- Měla jsem z dárku velikou radost. ----- Ubytovali jsme se a hned vyrazili na stráň. ----- Sotva mi tatínek poprvé připevnil lyže na boty, začaly se mi rozjíždět nohy. ----- Oba dva jsme ztratili rovnováhu a svalili se do sněhu. ----- Když jsme v neděli odjízďeli domů, měla jsem skvělý pocit, že už umím celkem dobře lyžovat. 2. Seřaď číslicí (1–5) hodnocení od nejlepšího po nejhorší: ..... dobrý ..... horší ..... nejhorší ..... ne zcela dobrý ..... výborný
Poznámky k úloze	Řešení: úloha č. 1 (1, 4, 3, 9, 7, 2, 5, 6, 8, 10) úloha č. 2 (2, 4, 5, 3, 1) K úkolu doporučujeme použít poznámkový papír. Převzato z ČJ pro 6. r., Fraus
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.1 Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených

	<p>opravných možností vybere tu správnou.</p> <p>➤ ČJL-9-1-10.2 Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole.</p> <p>1. Která úprava souvětí nejlépe odstraňuje nedostatek v jeho výstavbě?</p> <p>A) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. B) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla z něj maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. C) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že ze zeměpisu budu nejen maturovat, ale dokonce budu pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. D) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a zde jsem se rozhodla z něj maturovat a dále pokračovat v jeho studiu na vysoké škole.</p> <p>V úvodním textu je záměrná pravopisná chyba.</p> <p>2. Která z následujících možností je napsána bez pravopisné chyby?</p> <p>A) Zeměpis mě bavil už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. B) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. C) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měly skvělého pana profesora. D) Zeměpis mě bavyl už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: 1. (C), 2. (A)</p> <p>K úkolu na ověření poznatků z gramatiky by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.3 Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu

	<p>stylu</p> <p>➤ ČJL-9-1-10.4 Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.</p>
Příkladové úlohy	<p>Doplňte následující texty tak, abyste vždy dodrželi daný slohový útvar:</p> <p>Vážený pane řediteli, omluvte prosím mou dceru...</p> <p>Jenže to jsme se přepočítali. Alice naším nápadem nebyla vůbec nadšená. Ba právě naopak. A tak ...</p> <p>O víkendu se v Dolní Lhotě konal již šestý ročník populární soutěže.....</p>
Poznámky k úloze	<p>Úloha ověřuje, zda žák je schopen rozpoznat jednotlivé funkční styly a na malé ploše použít své znalosti o jejich charakteristických prvcích v jednotlivých slohových útvarech.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Ortoepie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Označte spisovnou výslovnost (zapsanou v hranatých závorkách) uvedené věty.</p> <p>Díval se oknem na nejjasnější hvězdu na noční obloze.</p> <p>a) [d'íval se voknem na nejjasnější hvjezdu na noční vobloze]</p> <p>b) [d'íval se oknem na nejasnější hvjezdu na noční obloze]</p> <p>c) [d'íval se oknem na nejjasnější hvjezdu na noční obloze]</p>
Poznámky k úloze	Řešení: c)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.

Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.						
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov ➤						
Příkladové úlohy	Doplňte správně do tabulky, jak byla utvořena tato slova. Zeměpis, JAWA, Sazka, ČR, papírenský, lesník, pradědeček, horolezec <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">odvozováním</td> <td></td> </tr> <tr> <td>skládáním</td> <td></td> </tr> <tr> <td>zkracováním</td> <td></td> </tr> </table>	odvozováním		skládáním		zkracováním	
odvozováním							
skládáním							
zkracováním							
Poznámky k úloze	Řešení <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">odvozováním</td> <td>Papírenský, lesník, pradědeček</td> </tr> <tr> <td>skládáním</td> <td>Zeměpis, horolezec</td> </tr> <tr> <td>zkracováním</td> <td>JAWA, Sazka, ČR</td> </tr> </table> U zkratkových slov je třeba dbát na rozšířenost slova v běžné SZ (např. Čedok).	odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček	skládáním	Zeměpis, horolezec	zkracováním	JAWA, Sazka, ČR
odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček						
skládáním	Zeměpis, horolezec						
zkracováním	JAWA, Sazka, ČR						
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	9.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.						
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.2 Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená ➤						
Příkladové úlohy	➤ Doplň vhodnou předponu ke slovesům. 1. Sed', tebe jsem –volal. 2. Petra dnes učitel –volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď –volal. 4. Svým přáním jsem –volal déšť'.						
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Sed', tebe jsem ne volal. 2. Petra dnes učitel vy/od volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď od volal. 4. Svým přáním jsem při volal déšť'. Indikátor ČJL-9-2-02.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.						
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						

Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.3 Žák napíše, jak se nazývá krajina ➤
Příkladové úlohy	Doplň správně podle vzoru: Krajina v okolí města Mostu se nazývá Mostecko. Krajina v okolí města Liberec se nazývá ..... Krajina v okolí řeky Sázavy se nazývá ..... Krajina pod horou Ještěd se nazývá .....
Poznámky k úloze	Řešení: Liberecko, Posázaví, Podještědí Úloha patří k obtížným. Indikátor ČJL-9-2-02.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.4 Žák rozliší i vytváří slova složená ➤
Příkladové úlohy	1. V textu podtrhni slova složená. V dějepise jsme se dozvěděli, že rodokmeny některých panovnických rodů mohou být sáhodlouhé. 2. Vyjádři slovem složeným: Název místa, kde se vyrábí pivo. .... Název vyučovacího předmětu, který se zabývá státy i světadíly. .... Název činnosti, při níž se chytají ryby. ....
Poznámky k úloze	Řešení 1. Dějepis, rodokmeny, sáhodlouhé. 2. Pivovar, zeměpis, rybolov. Indikátor ČJL-9-2-02.4 lze testovat i otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.5 Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty
Příkladové úlohy	<p>Nahrad' vyznačená slova slovy českými se shodným významem.</p> <p>Součást českého jazyka tvoří gramatika. .....</p> <p>Ve volném čase hraji fotbal. .....</p> <p>Mám čas maximálně dvě hodiny. ....</p> <p>Půjdeme do centra města. ....</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: Mluvnice, kopanou, nejvýše, středu.</p> <p>Úloha patří k obtížným pro vysoký nárok na bohatost SZ.</p> <p>Indikátor ČJL-9-2-02.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.6 Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	<p>Která z následujících vět obsahuje základní význam slova oko?</p> <p>a) Milena objevila oko na punčoše. b) Bratr rád jí koprovou omáčku s volským okem. c) Na polévce se objevila masná oka. d) Oko je orgánem zraku..</p>
Poznámky k úloze	Řešení: d)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.7 Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících možností představuje přenesené pojmenování ke slovu oheň ? a) divoký bažant b) červený kohout c) kropenatá slepička d) rudý mák
Poznámky k úloze	Řešení: b)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.8 Žák ovládá zásady tvoření slov ➤
Příkladové úlohy	Ve kterém bodě je správně proveden slovtvorný rozbor slova „ <i>odborník</i> “? a) odbor – kořen, - ník – přípona b) od – předpona, -bor- kořen, - ník – přípona c) odbor – kmen, - ník – přípona d) od – předpona, - bor- kmen, -ník - přípona

Poznámky k úloze	Řešení: b)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátor	➤ ČJL-9-2-03.1 Žák se orientuje v odborném textu ➤
Příkladové úlohy	<p>Předložky s a z Předložky s a z se v písmu rozlišují podle toho, s kterým pádem se ve větě pojí, a to bez zřetele k výslovnosti.</p> <p>1. Se 7. pádem Se 7. pádem se pojí předložka s (se). Např. <i>s bratrem, s přítelem, s matkou, s prací, se psem, s nimi.....</i></p> <p>2. S 2. pádem S 2. pádem se pojí předložka z (ze). <i>Té je možno využít ve spojení s 2. pádem vždy. Např. (jíst) z talíře, (vyjít) z domu, (vstát) ze židle, z postele, (sebrat) z podlahy...</i></p> <p>Pozn. Jen v případě, kdy píšící považuje za potřebné naznačit předložkou východisko pohybu z povrchu pryč, popř. po povrchu dolů, může zvolit přeložku s, např. <i>(vzít) se stolu, se skříně.</i> (Pravidla českého pravopisu)</p> <p>1. Doplňte správně předložky s (se), z (ze) Spadnout ....stromu, rozejít se ... přítelem, vrátit se ...hor, radovat se ....nimi.</p> <p>2. Určete, zda je následující zápis předložek bezchybný.</p> <p>Večeřel jsem se sestrou v restauraci. Při odchodu nejprve smetla smítko se své sukně a potom se se mnou rozloučila.</p> <p>ano/ne</p>

Poznámky k úloze	<p>Řešení:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ze (stromu), s (přítelem), z (hor), s (nimi) 2. ano <p>Úloha prověřuje, zda žák dokáže poznatky z odborného textu aplikovat v praxi.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-2-04.1 Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Obsahuje uvedené souvětí všechny slovní druhy?</p> <p>Ano mám rád, když se u mé nohy ozve to milounek mňau.</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ano b) chybí částice c) chybí číslovka
Poznámky k úloze	Řešení: c)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-2-04.2 Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovtvorného základu</p> <p>➤</p>

Příkladové úlohy	<p>Která z řad slov odpovídá přesně uvedenému pořadí slovních druhů? Sloveso, příslovce, podstatné jméno, přídavné jméno</p> <p>d) lesník, zalesnit, lesnictví, nezalesněný e) strašit, strašně, strašidlo, strašící f) zavodnit, vodní, podvodník, vodnický</p>
Poznámky k úloze	Řešení: b)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.3 Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)
Příkladové úlohy	<p>Slova uvedená v závorce správně doplňte do věty:</p> <p>Dědeček postavil celou chatu (vlastní ruka). Týká se to pouze mne a mých (dvě kamarádka). Pánev se (tři vejce) stála na kraji stolu.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: Dědeček postavil celou chatu <u>vlastníma rukama</u>. Týká se to pouze mne a mých <u>dvou kamarádek</u>. Pánev se <u>třemi vejci</u> stála na kraji stolu.</p> <p>Indikátor ČJL-9-2-04.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-2-04.4 Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)</p> <p>➤</p>

Příkladové úlohy	<p>1. Vyberte z nabídky správné pořadí slovních druhů slov označených v textu.</p> <p>Ona <i>má</i> pravdu. Je to od vás <i>překvapení</i>. Je to <i>má</i> nejmilejší kniha. <i>Překvapení</i> lidé začali tleskat.</p> <p>a) Zájmeno, podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno b) Sloveso, podstatné jméno, sloveso, přídavné jméno c) Podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno, zájmeno d) Sloveso, podstatné jméno, zájmeno, přídavné jméno</p> <p>2. Ve které větě/větech je slovo <i>kolem</i> neohebným slovním druhem?</p> <p>a) Chlubil se novým <i>kolem</i>. b) Projel <i>kolem</i> mne. c) Všude <i>kolem</i> se černal hustý les.</p> <p>3. Která řada slov obsahuje pouze slova ohebná?</p> <p>a) Věšet, věrně, stojan, haf. b) Peče, maže, dobře, špatně. c) Tento, oheň, hoch, lhát. d) Zdalipak, klid, bouře, svůj.</p>
Poznámky k úloze	Řešení 1. d) 2. b), c) 3. c)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.1 Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. ➤

Příkladové úlohy	<p>Určete větné členy, nezapomeňte na druh příslovečného určení a typ přívlastku:</p> <p>A) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem. B) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem. C) Závody v plavání se konají v sobotu. D) V Liberci uspořádali pro děti základních škol závody v lehké atletice.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: A) Pks B) PU místa C) Po D) Pt</p> <p>Indikátor ČJL-9-2-06.1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-2-06.2 Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku.</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>1. Doplňte do vět výrazy v daném významovém poměru. Užijte vhodné spojovací prostředky.</p> <p>a) Dnes navštívím bratra.....(sestra, otec - slučovací) b) Zápas nevyhrála Slavie.....(Sparta – odporovací) c) Zlobí se na tebe nejen bratr..... (kamarád – stupňovací)</p> <p>2. Rozhodněte, kde doplníte čárku:</p> <p>a) Zmrzlina byla výborná avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté bílé i červené tulipány. d) Je již teplé a proto příjemné jaro.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení:</p> <p>1. Doplňte vhodné spojovací prostředky: a) Dnes navštívím bratra, sestru a otce. b) Zápas nevyhrála Slavie, ale Sparta. c) Zlobí se na tebe nejen bratr, ba dokonce i kamarád.</p> <p>2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná, avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé, nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté, bílé i červené tulipány. d) Je již teplé, a proto příjemné jaro.</p>

	Indikátor ČJL-9-2-06.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.3 Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) ➤
Příkladové úlohy	Doplňte věty podle nápovědy a napište, jaké větné členy jste doplnili. Tuto neděli upeču .....dort. (jaký dort?) ..... Tuto neděli upeču dort..... . (dort pro koho?) ..... Tuto neděli .....upeču dort. (jak upeču?) .....
Poznámky k úloze	Řešení Tuto neděli upeču výborný dort. přívlastek shodný Tuto neděli upeču dort mamince. předmět Tuto neděli určitě upeču dort. příslovečné určení způsobu Indikátor ČJL-9-2-06.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.4 Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem. ➤
Příkladové úlohy	Užijte vhodně větný ekvivalent při: A) Vyslovení nesouhlasu. B) Přivolání kočky. C) Upozornění na nebezpečí. D) Vyjádření obsahu věty: Počkejte na mě!

Poznámky k úloze	Řešení A) Ne. B) Čiři. C) Pozor! D) Počkat na mě! Počkat! <i>Indikátor ČJL-9-2-06.4 lze testovat pouze otevřenou úlohou.</i>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.5 Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum) ➤
Příkladové úlohy	Vyjádřete obsah věty vhodnou větou jednočlennou. Venku tiše padá sníh. .... Vyjádřete obsah věty vhodnou větou dvojčlennou. V prosinci se brzy stmívá. ....
Poznámky k úloze	Řešení Venku tiše sněží. V prosinci je brzy tma. <i>Indikátor ČJL-9-2-06.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.</i>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.6 Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí) ➤

Příkladové úlohy	<p>Vyberte pro následující souvětí jeho grafickou stavbu z nabízených možností:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Náš Petr, který právě přijel z hor, musí jít zítra k zubaři. <ol style="list-style-type: none"> a) 1VH, 2VV, 3VH b) 1VH, 2VH, 3VH c) 1VHa, 2VV, 1VHb 2. Buď se ke všemu přiznáš, nebo všem řeknu, jak ses zachoval! <ol style="list-style-type: none"> a) 1VV, 2VH, 3VV b) 1VH, 2VH, 3VV c) 1VH, 2VV, 3VH
Poznámky k úloze	<p>Řešení</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. c) 2. b)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Gramatika)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-2-07.1 Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Opravte všechny pravopisné chyby v níže uvedených větách:</p> <p>Na stěně vysí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovy, a které odbýjejí čas zcela přesně.</p> <p>Pověš mi, jak myslíš, že ti to bude trvat.</p> <p>O velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách.</p> <p>Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další spracování.</p> <p>Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásily, kdy přijedete.</p> <p>S tímto úkolem mě musíš pomoci.</p> <p>Mám nové auto které jsem si přála.</p> <p>Náš soused rád rozdmíchává rozmíšky.</p> <p>Zbyňkovi se nejvíce líbyli Čapkovi moderní pohádky.</p>

Poznámky k úloze	<p>Řešení: Na stěně visí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovi a které odbíjejí čas zcela přesně. Pověz mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O Velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásili, kdy přijedete. S tímto úkolem mně/mi musíš pomoci. Mám nové auto, které jsem si přála. Náš soused rád rozdmýchává rozmíšky. Zbyňkovi se nejvíce líbily Čapkovy moderní pohádky.</p> <p>V provedení korektury žák prokáže, jak ovládá pravopis. Uvedené příklady jsou maximum. Doporučujeme, aby se v dané úloze sledoval pouze jeden typ pravopisného jevu.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.1 Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného ➤
Příkladové úlohy	<p>Při každých lyžařských závodech koukaj všecky, aby byli dyž né perní, teda aspoň mezi těma nejlepčima. (Podle J. Buchara)</p> <p>a) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží, každý chce stát na bedně. b) Při každých lyžařských závodech se všichni dívají, aby byli když ne první, tak alespoň druhý. c) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží vyhrát, nebo být aspoň mezi nejlepšími.</p>
Poznámky k úloze	Řešení: c)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)

Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.2 Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka ➤
Příkladové úlohy	<p>K uvedeným větám přiřaďte z nabídky správné označení útvaru národního jazyka, ve kterém je daný úryvek napsán:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tomáš byl tasenej z dějáku a dostal čtverec. 2. Bojí se vejšek, ale prej to bude dobrý. 3. „Šak víš, že su vychovaná mezi lidima,“ připomínala Bystrouška Zlatohřbítkovi. 4. Davy turistů se vypravily do Kutné Hory. <ol style="list-style-type: none"> a) Spisovná čeština b) Slang c) Obecná čeština d) Nářečí (dialekt)
Poznámky k úloze	<p>Řešení</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. b) 2. c) 3. d) 4. a) <p>Slang na některých ZŠ neprobírají – muselo by se vynechat. Otázkou je, zda nerozlišovat pouze spisovný/nespisovný jazyk. Otázku lze upravit:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Spisovná čeština b) Nespisovná čeština <p>Řešení</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. – b) 2. – b) 3. – b) 4. – a)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.3 Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce ➤
Příkladové úlohy	K uvedeným větám přiřaďte z nabídky vhodné označení tohoto úryvku: 1. Já dneska oki a ty?? 2. Seznam zájemců o prezidentský post se rozrůstá. 3. Na některý zamerzlý louži sme vodmetli sníh a už tu byla klouzačka a už sme jezdili sem tam. 4. Zájmena lze rozdělit podle trojího typu skloňování. a) Veřejnoprávní rozhlasové/televizní zpravodajství b) SMS zpráva pro kamaráda c) Odborný učební text d) Využití podkrkonošského nářečí ve vypravování 1. .... 2. .... 3. .... 4. ....
Poznámky k úloze	Řešení 1. – b) 2. – a) 3. – d) 4. – c)
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤ ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	➤ ČJL-9-3-06.1 Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. ➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku ➤

<p>Příkladové úlohy</p>	<p>Pátek, 2. ledna SVÁTEK VE SKOTSKU, ÚPLNĚK Dneska mi bylo mizerně. Může za to matka, protože si ve dvě v noci zpívala na schodech. To už je můj osud, že mám takovou matku. Je tu jistá naděje, že se z mých rodičů stanou alkoholici, a tak bych se příští rok mohl dostat do dětského domova. Pes už se otci pomstil. Vyskočil, shodil mu model lodi a potom utekl do zahrady. Otec bez přestání a pořád dokolečka opakoval: „Tříměsíční práce je v tahu.“ Uher na bradě se zvětšuje. Může za to matka, protože neví nic o vitamínech. (Vzhledem k povaze úlohy není určen zdroj)</p> <p>1. Vyber z následující nabídky, o který literární útvar se jedná: A) bajka B) tragédie C) deník D) balada</p> <p>2. Kdo je vypravěčem (vyber správnou odpověď): A) Dívka, která má ráda svého psa. B) Maminka, kterou trápí nezvedený syn. C) Pes v rodině alkoholiků. D) Chlapec v pubertě.</p> <p>3. Která z následujících možností vyjadřuje hlavní myšlenku úryvku: A) Tatínek je nešťastný, že se mu rozbila loď. B) Maminka si ráda ve dne zpívá. C) Chlapec je výrazně kritický k oběma svým rodičům. D) Pes si rád hraje.</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: 1. C, 2. D, 3. C</p> <p>Úloha ověřuje ve třech indikátorech, zda je žák schopen porozumět vybraného úryvku z uměleckého textu, pochopit jeho strukturu a odhadnout hlavní myšlenku.</p>
<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Český jazyk a literatura</p>
<p>Ročník</p>	<p>9.</p>
<p>Tematický okruh</p>	<p>Literární výchova</p>
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>
<p>Indikátor</p>	<p>➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.2 Žák správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie) ➤ ČJL-9-3-01.3 Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu</p>

	<p>➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Návrh možných příkladových úloh:</p> <p>Pro indikátor 9-3-01.1 – úryvek ze známé prózy, kde je jasně patrná řeč autorská a řeč postav</p> <p>Pro indikátor 9-3-01.2 – úryvek (nebo krátká báseň), kde se objeví jeden z navrhovaných jevů (nejlépe personifikace či metafora)</p> <p>Pro indikátor 9-3-01.3 - v téže básni vynechat jeden rým, který žák doplní</p> <p>Pro indikátor 9-3-01.4 – nejlépe čtyři ucelené úryvky, ze kterých žák vybere a vypíše hlavní myšlenky (úryvky nejlépe prozaické či z epické poezie)</p>
Poznámky k úloze	Všechny čtyři indikátory zkoumají, zda žák je schopen pochopit literární text, do jaké míry mu porozumět a zároveň zda je schopen se i v rámci uvedených textů k textům souvisle vyjádřit.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-3-02.1 Žák vybere z ukázek A–E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přičítá k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou</p> <p>➤ ČJL-9-3-02.2 Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>Návrh možných příkladových úloh:</p> <p>Pro indikátor 9-3-02.1 – žák vybírá na jedné straně z pěti názvů knih a na straně druhé z pěti úryvků – přiřazuje názvy knih k jednotlivým úryvkům – je třeba vybrat známé úryvky a také čtené autory – je možné např. i ze zahraničních literatur</p> <p>Pro indikátor 9-3-02.2 – žák vybírá k uvedeným úryvkům obdobně jednotlivá období vzniku – k několika navrženým obdobím (POZOR MĚLA BY BÝT JASNĚ ODLIŠNÁ) – žák přiřazuje texty (DOBŘE BY BYLO ZVOLIT VÝRAZNĚ ODLIŠNÉ TEXTY I PO STRÁNCE JAZYKOVÉ, OBDOBÍ NESPECIFIKOVAT NA LETOPOČTY, ALE SPÍŠE NA EPOCHY)</p>

Poznámky k úloze	Oba indikátory zkoumají, jak se žáci orientují nejen v individuálním stylu autorů, ale také mají povědomí o jednotlivých etapách dějin literatury
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Indikátor	ČJL-9-3-03.1 Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla ČJL-9-3-03.2 Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila ➤ ČJL-9-3-03.3 Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení ➤
Příkladové úlohy	1) Alternativa č. 1 Písemná slohová práce: a) rozsah 150–180 slov b) téma: Můj dojem z filmu / divadelního představení, které jsem viděl/a Kniha, kterou jsem přečetl/a v poslední době c) útvar: dopis kamarádovi/kamarádce 2) Alternativa č. 2 a) Otázka: Které filmové (divadelní) představení jsi viděl/a v poslední době? b) Uveď alespoň jedno jméno herce, který v tebou uvedeném filmu (div. představení) vystupoval c) Napiš alespoň tři důvody, proč se ti film (divadlo) líbil d) Napiš titul knihy, kterou jsi naposled přečetl/a e) Jak se jmenuje její autor? f) Zformuluj ve třech větách, jaký dojem v tobě kniha zanechala
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni jasně a srozumitelně zachytit dojmy ze zhlédnutých představení či přečtených knih.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova

Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Indikátor	➤ ČJL-9-3-04.1 Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce básně, bajka, pohádka) ➤
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žák napíše podle zadání (uvést rozsah – min. 80 slov) krátkou básničku, bajku nebo úvod k pohádce Alternativa č. 2 (pouze jedna z nabízených možností) A) Žákovi je předložen text (pohádka, bajka), který není ukončen a žák ho dopíše (opět rozsah min. 50 slov) B) Žákovi je předložena básně (nejlépe psaná volným veršem) a žákův úkol je ji dokončit jednou strofou (min. rozsah 25 slov)
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni alespoň náznaků tvůrčího psaní. Lze testovat jediné písemnou práci, u bajky není nutné, aby obsahovala mravní ponaučení.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátor	➤ ČJL-9-3-05.1 Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žákovi je předložen jeden text tzv. „brakové - bulvární“ literatury a jeho úkolem je zdůvodnit na vybraných jazykových a stylistických prostředcích, proč se jedná o konzumní literaturu. (Např. text: „Smithi, dostal jsem vás už podruhé a dříve, než jsem si myslel. Uznáváte to?“ „Dávám vám za pravdu, Paruko.“ „To mě těší. Já to ale věděl, že jste soupeř, kterého si musím vážít, a to je taky příčinou, proč jste ještě živý. Měl jsem dosud co dělat ponejvíce se zbabělci a zrádci, víte? Pro ty byla smrt pouhým vykoupením. Sahal jsem k ní rád - a vám, ač nerad, ji také dopřeji. Ale dříve, než vás pošlu z tohoto světa, nedám si ujít příležitost, abych se s vámi nepobavil po svém.“ 2) Alternativa č. 2

	<p>Žákovi jsou předloženy dva texty – jeden z tzv. „brakové“ literatury a druhý z literatury klasické a žák by měl dokázat, v čem je zásadní rozdíl (Např. k uvedenému textu jako protiklad tento text: „Prokop: Proč mne potkalo tolik věcí? Dědeček: To se jen zdá. Co člověk potkává, vychází z něho. Prokop: Dědečku, jednal jsem špatně? Dědeček: Špatně, nešpatně. Lidem jsi ublížil.“</p>
Poznámky k úloze	<p>Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni rozeznat literaturu špatnou od kvalitní. Pracovní skupina důrazně upozorňuje, že tento očekávaný výstup by měl být podroben revizi. Navíc tento typ literatury se neučí na základních školách ani není obsažen v dosud vydaných čítankách.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	<p>➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>➤</p>
Indikátor	<p>➤ ČJL-9-3-06.1 Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů</p> <p>➤</p>
Příkladové úlohy	<p>1. Sbohem galánečko Sbohem galánečko já už musím jít Kyselé vínečko podalas mně k pití</p> <p>Sbohem galánečko rozlučme sa v pánu Kyselé vínečko podalas mně v džbánu</p> <p>2. Kolegiátní přisedící Kovaljov se probudil dosti časně a odfrkl si „Brrr“, což dělával vždycky, když se probudil, ač si sám nedovedl vysvětlit, jaký k tomu má důvod. Kovaljov se protáhl a dal si podat malé zrcadlo, které stálo na stole. Chtěl se podívat na uhřík, který se mu včera udělal na nose; ale ke svému nejvyššímu údivu zjistil, že tam, kde obvykle mívá nos, má teď docela hladké místo! Kovaljov se zděsil, poručil, aby mu podali vodu, a protřel si ručníkem oči – ale skutečně, nos byl pryč! Začal se štípat, aby se přesvědčil, jestli nespí, ale vypadalo to, že nespí. Vskočil tedy z postele, vytřepal na sobě noční oděv, ale nos nikde! Poručil, aby mu okamžitě přinesli šaty, a rozběhl se rovnou k vrchnímu policejnímu komisaři.</p> <p>3.</p>

	<p>KRÁL: Tak dost. Podívejte se, já mám zakletou dceru. BYSTROZRAKÝ: Tohle chcete rýmovat? KRÁL: Co? Rýmovat? A sakra, já zapomněl. VŠEVĚD: Co jsi říkal? KRÁL: Říkal jsem, mám zakletou dceru. VŠEVĚD: No, a dál? KRÁL (<i>tiše k Bystrozrakému</i>): Honem, porad'! BYSTROZRAKÝ: Dceru, dceru, to je taky slovo! Co s tím? JASONĚ: Já bych věděl... BYSTROZRAKÝ: Já taky, ale to nemůžeme použít.</p> <p>4.</p> <p>Nápis na psí hrob Za věrné služby pozemskému pánu – a že se, Pane, nadřel dost – do psího ráje otevři mu bránu a podstrč mu tam občas kost.</p> <p style="text-align: right;">(Vzhledem k povaze úlohy nejsou určeny zdroje)</p> <p>Vyberte z následující nabídky literární druhy/žánry a přiřad'te je k vybraným úryvkům:</p> <p>A) Báseň ..... B) Komédie ..... C) Povídka ..... D) Píseň.....</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: A) Báseň 4 B) Komédie 3 C) Povídka .....2 D) Píseň... 1</p> <p>Úloha ověřuje, zda je žák schopen v krátkém úryvku z uměleckého textu podle kompozice textu, případně užitých jazykových a stylistických prostředků odhadnout vybraný literární druh/žánr.</p>
<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Český jazyk a literatura</p>
<p>Ročník</p>	<p>9.</p>
<p>Tematický okruh</p>	<p>Literární výchova</p>
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>
<p>Indikátor</p>	<p>➤ ČJL-9-3-07.1 Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů ➤ ČJL-9-3-07.2 Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané</p>

	ukázce ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: <ol style="list-style-type: none"> 1) Jména tří autorů (typických představitelů lit. směrů – např. Mácha, Jirásek, Dante apod.) přiřadit ke třem literárním směrům 2) Typická ukázka vybraného díla a žák z ní vypíše základní znaky literárního směru (např. Máchům Máj, Nezvalova Abeceda, jedna z Wolkerových balad apod.)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda žáci ovládají základní literární směry a jejich znaky.
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	ČJL-9-3-08.1 Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře. ČJL-9-3-08.2 Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl ➤
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: <ol style="list-style-type: none"> 1) Jakýkoliv prozaický úryvek, kde je užitá řeč autorská a řeč postavy, žák převede do divadelního (filmového) scénáře <p>Např.: „Tak ještě tu máme tyhle dva pány na holení,“ ukázala Pamela prstem na Ignáce s Oskarem a potom spočinula dvěma významnými, dlouhými pohledy na Hynkovi a na Maxovi, „a po nich přijde to nejzajímavější!“</p> <p>Bylo zřejmé, že si neomalenost svého výroku — nejen vůči oběma Maxovým kamarádům, ale koneckonců vůči všem, kteří se až dosud představili — vůbec neuvědomuje.</p> <p>„S námi se nezdržujte, slečno průvodkyně,“ řekl hlasitě Ignác, aniž si — jako dosud jediný — stoupl. „My jsme jenom dva úplně bezvýznamní homosexuálové.“</p> <p>Oskar pozoroval pláž a moře.</p> <p>„My jsme jenom dva řadoví teplajzníci,“ zasmál se Ignác.</p> <p>Max k němu vzhledl s jistou obavou, ale jeho smích mu připadal v pořádku: byl uvolněný a lehkomyšlný. Osvobozující.</p> <p>Ostatní rekreanti se zvýšeným zájmem vzhlíželi k jejich stolu.</p> <p>„Ale jděte,“ řekla Pamela.</p> <p>S nejistým úsměvem se rozhlédla.</p> <p>„Já to říkal,“ řekl Jarda.</p> <p>Nepřátelsky si Ignáce měřil.</p> <p>„No jo. A co je horší: My nejenže nemáme největší životní sen,“ řekl pochmurně</p>

	<p>Ignác a pohlédl na Irmu s Denisou, „my dokonce nemáme ani koníčky!“ „To zas nelží,“ osmělil se Oskar, „ty přece hrozně rád pozoruješ vosy!“ „V koši,“ řekl Pamele Max. „Abychom byli přesní.“ Jídelnou zavládl všeobecný informační chaos, jehož přímým důsledkem byl rádobydiskrétní šepot. Šarlota s Helgou se zvědavě postavily. „Oni jsou homosexuálové?“ zeptala se Zuzana šepem svého muže. „Ano,“ řekl Hynek. Přál by si, aby se jeho žena tvářila jinak. Pokud možno méně udiveně. Kde žije? Jakub nevěřil svým uším: Takže oni jsou taky homouši — a docela klidně o tom nahlas mluví! Dokonce se ještě smějí! Nechápal, jak to dokážou — a záviděl jim. Nemohl od nich odtrhnout oči. Přemýšlel, jestli by to taky měl říct.“ Po zpracování textu do podoby scénáře žák určí rozdíly mezi zpracovaným scénářem a prozaickým textem</p> <p>2) Protože se jedná v tomto případě o notoricky známou scénu z románu Účastníci zájezdu, žák by měl být schopen určit i rozdíl mezi literárním a filmovým zpracováním v širších souvislostech celého díla</p>
Poznámky k úloze	<p>Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni rozeznat rozdíly v jednotlivých formách uměleckých výpovědí. Doporučujeme vybrat takové texty, kde je užitá řeč autorská a řeč postav a kde je potlačen popis krajiny nebo situace.</p>
Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátor	<p>ČJL-9-3-09.1 Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně ČJL-9-3-09.2 Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)</p>
Příkladové úlohy	<p>Návrh možné příkladové úlohy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Žák v předložené encyklopedii (např. Slovník české literatury po r. 1945, Slovník českých spisovatelů apod.) vypíše základní údaje o určitém autorovi a jeho díle 2) Na základě prostudovaného materiálu žák sám vytvoří encyklopedické heslo o některém autorovi (podle vlastního výběru)

Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají nejen, jak se žáci jsou schopni orientovat v encyklopedických příručkách, ale zkoumají také, jak jsou schopni porozumět informacím, které jsou v nich obsaženy. Pokud by měla být úloha zadána, je třeba zabezpečit dostatek příruček.
-------------------------	---

STANDARDSY MATEMATIKA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z matematiky ve složení:

Vedoucí: Eduard Fuchs, Přírodovědecká fakulta MU Brno

Koordinátor za VÚP: Eva Zelendová, VÚP v Praze

Členové: Helena Fučíková, ZŠ Praha-Hostivař
Dag Hrubý, Gymnázium Jevíčko
Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
Michaela Pažoutová, ZŠ Praha 4,
Dagmar Ryčlová, ZŠ Jesenice
Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Sadov

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Ilustrační úloha	
Doplň chybějící čísla: $8 \times \square = 40$ $8 + 8 \times \square = 40$ $(8 + 4) \times 5 = \square$	
Poznámky¹	M-5-1-01.1 Je-li rámeček vložen vlevo od rovnítka, musí žák pro výpočet zvolit inverzní početní operaci, aby získal výsledek do příslušného rámečku. To je náročnější varianta, než kdyby byl rámeček vpravo od rovnítka. Nutno ponechat oba typy.

¹ U každého očekávaného výstupu jsou v Poznámkách uvedeny indikátory, které testuje ilustrační úloha. U některých ilustračních úloh jsou pod indikátory uvedeny poznámky pro autory testových úloh. U některých očekávaných výstupů je uvedeno upozornění na to, který indikátor je testovatelný pouze otevřenou úlohou (vyznačeno zelenou barvou) a který testovat elektronicky nelze (vyznačeno červenou barvou).

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Ilustrační úloha	
<p>Vypočítej, do rámečků doplň chybějící číslice:</p> $\begin{array}{r} 929 \\ + 28 \\ \hline \square \square \square \square \end{array}$ $\begin{array}{r} 437 \\ - 154 \\ \hline \square \square \square \end{array}$ $\begin{array}{r} 328 \\ \times 7 \\ \hline \square \square \square \square \end{array}$ <p>19 209 : 8 = $\square \square \square$ zb.</p>	
Poznámky	M-5-1-02.1 M-5-1-02.2 M-5-1-02.3 Tyto úlohy, které vyžadují elementární dovednosti, je nutné zařadit do každého testu.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-03 Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel

	6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
Ilustrační úloha	
<p>Odhadni a vepiš čísla uvedená v nabídce do rámečků nad číselnou osou. Nabídka čísel:</p> <p>149 999 852 011 250 100 549 900 308 000</p> <p>0 100 000 200 000 300 000 400 000 500 000 600 000 700 000 800 000 900 000 1 000 000</p>	
Poznámky	M-5-1-03.6

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací 3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku 4. žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) 5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření

Ilustrační úloha	
<p>Přiřaď k jednotlivým úlohám odpovídající matematické vyjádření: 36 + 4 = 36 - 4 = 36 x 4 = 36 : 4 =</p> <p>Úlohy vyřeš.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mamince je 36 let. Její dcera je čtyřikrát mladší. Kolik let je dceři? Matematické vyjádření <input type="text"/> <p><i>Odpověď: Dceři je _____ roků.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Pavel měl ve sbírce 36 modelů letadel. Od dědečka dostal 4 nové modely. Kolik modelů letadel má nyní celkem? 	

<p>Matematické vyjádření <input type="text"/></p> <p><i>Odpověď: Pavel má nyní celkem _____ modelů.</i></p> <p>3. V počítačové učebně bylo původně 36 počítačů. 4 počítače však již byly zastaralé a poruchové, proto byly z učebny odstraněny. Kolik počítačů v učebně zůstalo?</p> <p>Matematické vyjádření <input type="text"/></p> <p><i>Odpověď: V učebně zůstalo _____ počítačů.</i></p> <p>4. Ve školní jídelně připravovala kuchařka 4 mísy s jablky. V každé míse bylo 36 jablek. Kolik jablek měla kuchařka celkem?</p> <p>Matematické vyjádření <input type="text"/></p> <p><i>Odpověď: Kuchařka měla celkem _____ jablek.</i></p>	
Poznámky	<p>M-5-1-04.1 M-5-1-04.2</p> <p>Záměrně jsou použita stejná čísla, aby nebylo možné přiřadit úlohu k matematickému vyjádření jen na základě shody číselných údajů.</p> <p>Indikátory 3 a 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.</p>

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika			
Ročník	5.			
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty			
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data			
Indikátory	<p>1. žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.)</p> <p>2. žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria</p> <p>3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů</p>			
Ilustrační úloha				
<p>V tabulce je uveden počet diváků, kteří se během uvedených tří dnů přišli podívat do pražských kin na film <i>Kuky se vrací</i>.</p>				
	DEN	středa	pátek	neděle
	POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954
<p>1. O kolik bylo návštěvníků v pátek víc než ve středu? _____</p> <p>2. Kolik návštěvníků celkem vidělo film v uvedených dnech? _____</p> <p>3. Je z údajů možné určit, kolik návštěvníků vidělo tento film v sobotu? ANO – NE (zakroužkuj pravdivou odpověď)</p>				

Poznámky	M-5-2-01.2 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.
----------	---

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu 2. žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram 3. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) 4. žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) 5. žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech

Ilustrační úloha – minimální obtížnost

Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje:

Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách
Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70

Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak

- a) 19:35
- b) 13:45
- c) 13:35
- d) 13:05

Poznámky	M-5-2-02.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.
----------	---

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice)

	<ol style="list-style-type: none"> 2. žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran 3. žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru 4. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 5. žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) 6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem 7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 9. žák dodržuje zásady rýsování
--	---

Ilustrační úloha

K popisu rovinných útvarů přiřaď správný název a obrázek (A, B, C,D).

1. Útvar má 4 strany. Všechny sousední strany jsou kolmé. Všechny strany mají stejnou délku.
_____
2. Útvar má 4 vrcholy. Protilehlé strany jsou vždy rovnoběžné. Sousední strany mají různou délku.
_____
3. Útvar má 3 strany a 3 vrcholy. _____
4. Útvar nemá žádnou stranu ani vrchol. _____

Nabídka názvů: **kružnice**   **obdélník**   **trojúhelník**   **čtverec**

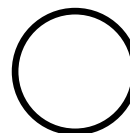
A

B

C

D

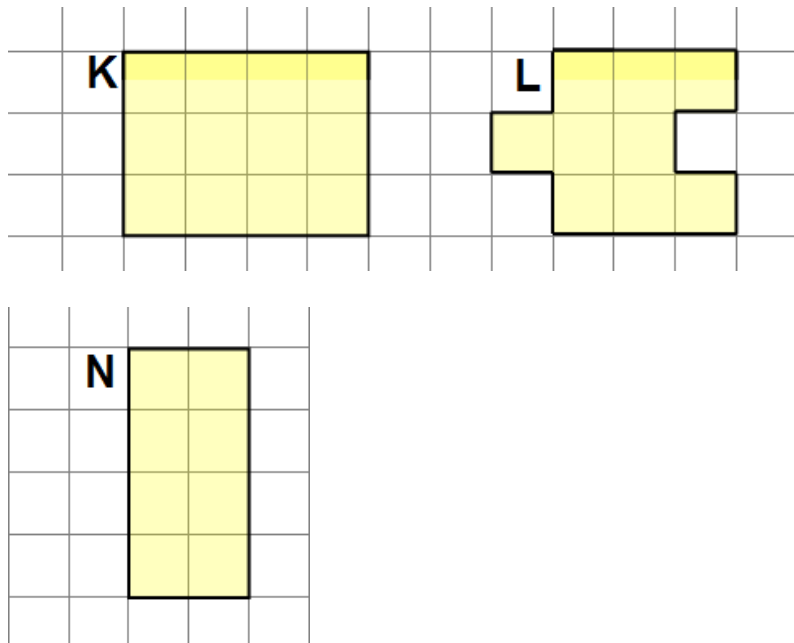
Poznámky	M-5-3-01.1 M-5-3-01.3 Indikátory 6 – 9 nelze testovat elektronicky.
-----------------	--

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. žák porovnává obvody rovinných útvarů

4. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky
 5. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením
 6. žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)

Ilustrační úloha

Na obrázku jsou tři rovinné útvary K, L, N.

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda **platí (ANO)**, nebo **neplatí (NE)**.

1. Obdélníky K a N mají stejný obvod. ANO NE
2. Obdélník K má větší obvod než útvar L. ANO NE

Poznámky

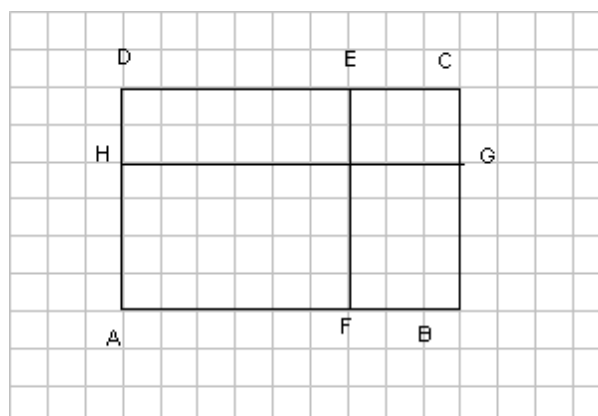
M-5-3-02.1
 M-5-3-02.2
 M-5-3-02.3

Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou sítí.

Indikátory 4 a 5, částečně 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
Indikátory	1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti 3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou
Ilustrační úloha	

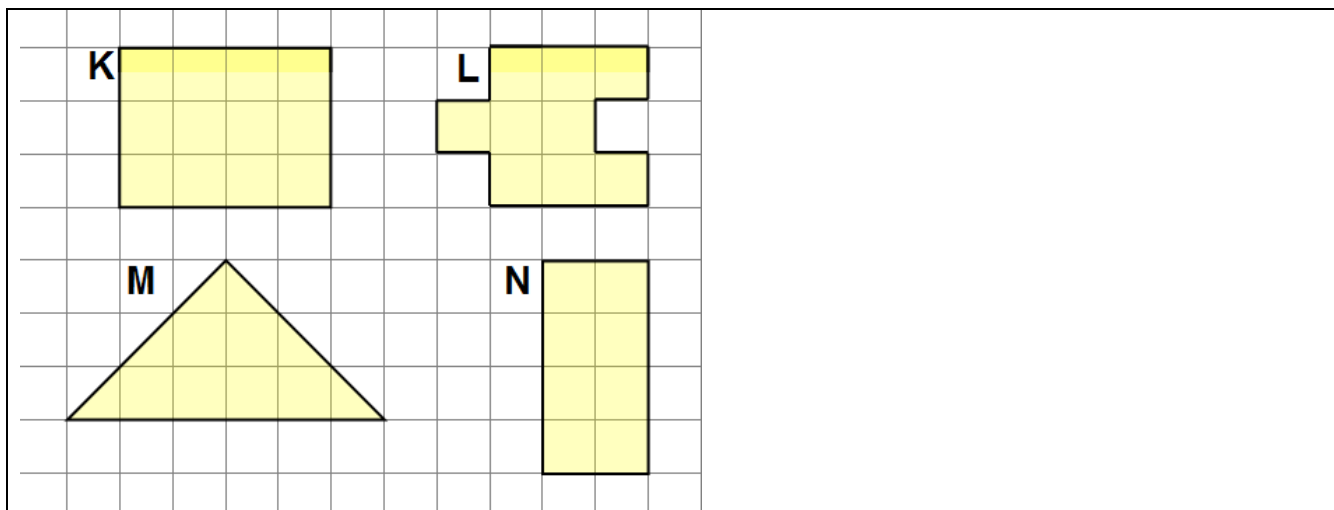

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o úsečkách na obrázku, zda **platí (ANO)**, nebo **neplatí (NE)**.

- Úsečky AD a HG jsou kolmé ANO NE
- Úsečky EH a EG jsou rovnoběžné ANO NE
- Úsečky EF a AD jsou rovnoběžné ANO NE
- Úsečky AH a FA jsou kolmé ANO NE

Poznámky	M-5-3-03.1 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou sítí. Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.
-----------------	--

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění
Ilustrační úloha	Na obrázku jsou čtyři rovinné útvary K, L, M, N.

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je **pravdivé (ANO)**, nebo **nepravdivé (NE)**.

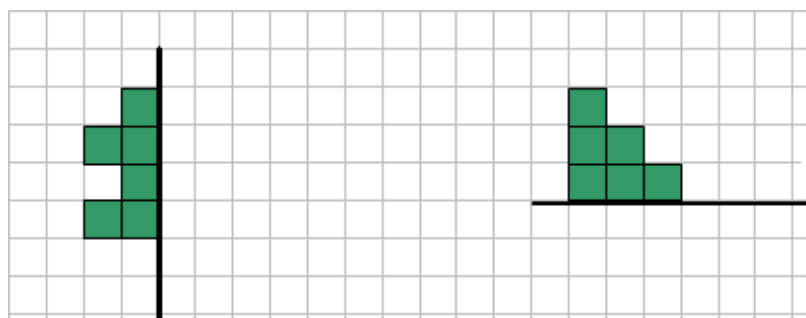
1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO NE
2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO NE
3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO NE

Poznámky	M-5-3-04.1 M-5-3-04.2
-----------------	--------------------------

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky

Ilustrační úloha

Doplň obrázky tak, aby vznikly osově souměrné útvary podle vyznačené osy souměrnosti.

Poznámky	M-5-3-05.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.
-----------------	---

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-4-01 Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
<p>Maminka chce upéct perník. Troubu musí předehrát 15 minut a potom 40 minut bude perník péci. PERNÍK MÁ BÝT UPEČENÝ V JEDENÁCT HODIN. Kdy nejpozději musí maminka troubu zapnout?</p> <p>a) 10:05 b) 10:15 c) 10:25 d) 10:55</p>	
Poznámky	M-5-4-01.1 M-5-4-01.2 M-5-4-01.3

2. stupeň

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-01 Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 2. žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 3. žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 4. žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin)

	5. žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 6. žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) 7. žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci
--	--

Ilustrační úloha

Vypočítejte hodnoty B, C, D, E a jejich obrazy umístěte na číselné ose podobně jako obraz čísla A.

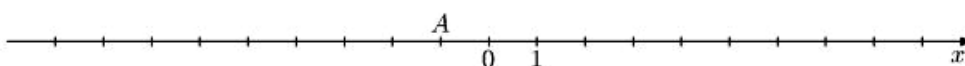
$$\text{Vzor: } A = 10 \cdot 12 - 11^2 = 120 - 121 = -1$$

$$B = 2^2 - 2 \cdot 3$$

$$C = -\left(\frac{3}{4}\right) \cdot \sqrt{16}$$

$$D = \sqrt{(-5)^2 - 4^2}$$

$$E = \sqrt{(-4) \cdot (-9)}$$

Poznámky	M-9-1-01.3 M-9-1-01.4
-----------------	--------------------------

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-02 Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor
Indikátory	1. žák zaokrouhluje čísla s danou přesností 2. žák využívá pro kontrolu výsledku odhad 3. žák účelně a efektivně využívá kalkulačtor

Ilustrační úloha

Vypočítejte hodnoty A, B a výsledek zaokrouhlete na jedno desetinné místo:

$$A = 0,6 \cdot 5 - 1,2^2 =$$

$$B = 3\sqrt{16} + (6 - 4,7)^2 =$$

Poznámky	M-9-1-02.1
-----------------	------------

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický	Číslo a proměnná

okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-03 Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) 2. žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel 3. žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) 4. žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti 5. žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti
Ilustrační úloha	
<p>Určete všechny společné dělitele čísel 100 a 150.</p> <p>Určete všechny společné násobky čísel 12 a 45, které jsou menší než součin obou čísel.</p>	
Poznámky	M-9-1-03.2 Indikátor 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-04 Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem 2. žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Ilustrační úloha	
<p>Abychom dané číslo zvětšili o 5 % musíme je vynásobit číslem</p> <p>A) 0,05 B) 0,95 C) 1,05 D) 1,5</p>	
Poznámky	M-9-1-04.1
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-05 Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích 2. žák stanoví poměr ze zadaných údajů

	3. žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu 4. žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů 5. žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku 6. žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem
Ilustrační úloha	
V jakém měřítku je zakreslena mapa, je-li na ní znázorněna 15km trasa od nádraží ke zřícenině čarou délky 30 cm? A) 1 : 2 000 B) 1 : 5 000 C) 1 : 20 000 D) 1 : 50 000	
Poznámky	M-9-1-05.1 M-9-1-05.4 Indikátor 6 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-06 Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
Indikátory	1. žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu 2. žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 3. žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 4. žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část 5. žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování 6. žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
Ilustrační úloha	
Doplňte chybějící hodnoty. 40 % ze 60 mincí je <input type="text"/> mincí. 40 % ze <input type="text"/> je 60 mincí. 40 mincí je <input type="text"/> ze 160 mincí.	
Poznámky	M-9-1-06.1 M-9-1-06.2 M-9-1-06.3

	M-9-1-06.4
--	------------

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-07 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných 2. žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných 3. žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) 4. žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 5. žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 6. žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání
Ilustrační úloha	
<p>Je dán výraz $2x(3m - 1) - m(5x - 2) - 2(m - x)$. Za proměnnou m dosadíte nulu ($m = 0$) a výraz upravte. Upravte původní výraz pro $x = -2$.</p>	
Poznámky	M-9-1-07.3 M-9-1-07.4 Indikátor 2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-08 Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů 2. žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav 3. žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 4. žák ověří správnost řešení slovní úlohy 5. žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu 6. žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Ilustrační úloha	

Šest rohlíku stojí stejně jako pět housek. Rohlík je o padesát haléřů levnější než houska. Kolik korun postačí na nákup deseti rohlíku a pěti housek?	
A) stačí 30 korun	
B) 30 korun je málo, ale 35 korun postačí	
C) 35 korun je málo, ale 40 korun postačí	
D) nestačí ani 40 korun	
Poznámky	M-9-1-08.2 M-9-1-08.3 M-9-1-08.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-09 Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
-------------------	---

Ilustrační úloha	
<p>Parta kopáčů vyhloubí za osmihodinovou směnu příkop dlouhý 32 metrů.</p> <p>Jak dlouhý příkop vyhloubí parta za pětidenní pracovní týden?</p> <p>Jak dlouhý příkop parta vyhloubí za jednu hodinu?</p> <p>Za kolik hodin vyhloubí parta 150 metrů příkopu?</p>	
Poznámky	M-9-1-09.1 M-9-1-09.2 M-9-1-09.3 Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-01 Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Indikátory	1. žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu

	<ol style="list-style-type: none"> 2. žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) 3. žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 4. žák pracuje s intervaly a časovou osou 5. žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak 6. žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 7. žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost
--	---

Ilustrační úloha

Lucka se starala o králíka a pravidelně ho každý měsíc vážila. Hodnoty si zapisovala do tabulky.

Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec
Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500

Určete, jaký je největší měsíční přírůstek hmotnosti králíka.

Vypočtete, jaký je průměrný měsíční přírůstek hmotnosti králíka.

Zjistěte, kolik kilogramů bude vážit králík za dalších 5 měsíců, bude-li průměrně přibývat už jen 120 g měsíčně.

Poznámky	M-9-2-01.1 M-9-2-01.2
-----------------	--------------------------

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-02 Žák porovná soubory dat
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy 2. žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat

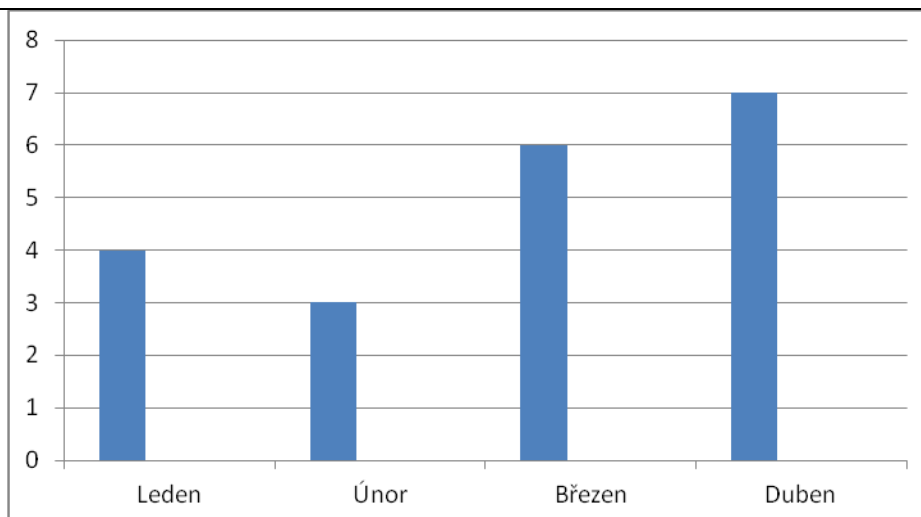
Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet domácích úloh z matematiky ve čtyřech po sobě jdoucích měsících v 9. A, diagram udává počet úloh, které ve stejných měsících dostali žáci 9. B.

9. A

leden	únor	březen	duben
3	4	9	5

9. B

- a) Která třída dostala v uvedených měsících více úloh?
 b) Jaký byl největší počet úloh za měsíc v jednotlivých třídách?
 c) Jaký byl průměrný počet úloh za měsíc ve třídě A a ve třídě B?

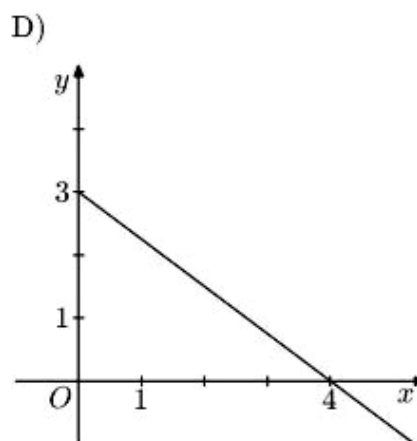
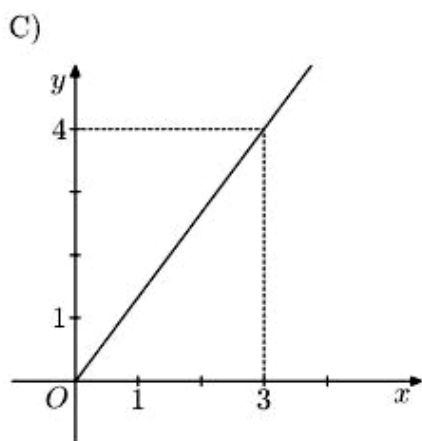
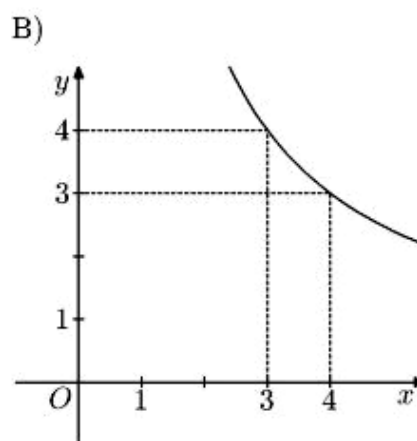
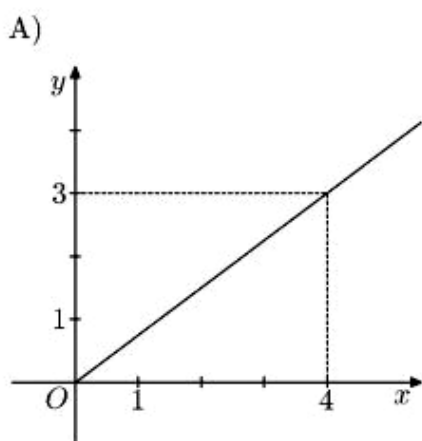
Poznámky M-9-2-02.1
M-9-2-02.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace										
Ročník	9.										
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty										
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-03 Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti										
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost 										
Ilustrační úloha											
<p>Milan si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Milan si změřil, že za 20 minut přepíše 8 dotazníků.</p> <p>V tabulce doplňte čas, který Milan potřebuje k vyplnění uvedeného počtu dotazníků. V tabulce doplňte počet dotazníků, které Milan přepíše v uvedeném čase.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Počet minut (m)</th> <th></th> <th>20</th> <th>30</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th>Počet dotazníků (d)</th> <td>6</td> <td>8</td> <td></td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>		Počet minut (m)		20	30		Počet dotazníků (d)	6	8		20
Počet minut (m)		20	30								
Počet dotazníků (d)	6	8		20							
Poznámky	M-9-2-03.2 M-9-2-03.3										

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-04 Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 2. žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí 3. žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak 4. žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak 5. žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými

Ilustrační úloha

Na kterém z obrázků A–D je sestaven graf funkce předepsané vztahem $y = \frac{3}{4}x$?

Poznámky M-9-2-04.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-05 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy 2. žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů 3. žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Ilustrační úloha	
<p>Za 1 hodinu nastoupí na vlek celkem 240 lidí. Cesta vlekem nahoru spolu s návratem po sjezdovce do fronty trvá jedné osobě asi 20 minut. V pátek dopoledne se ve frontě stálo průměrně 10 minut.</p> <p>Jaký byl průměrný počet jízd, které uskutečnil jeden lyžař během 3 hodin pátečního dopoledne?</p>	
Poznámky	M-9-2-05.2 M-9-2-05.3

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

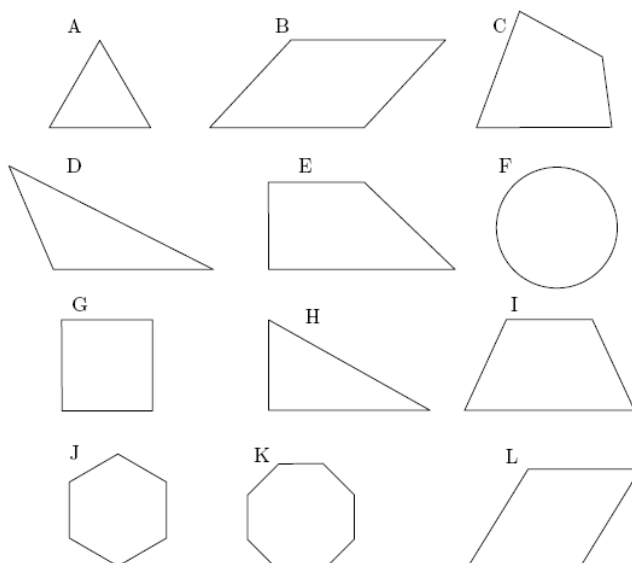
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-01 Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely 2. žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh 3. žák řeší geometrické úlohy početně 4. žák využívá matematickou symboliku
Ilustrační úloha	

<p>Dvě strany trojúhelníka mají délky 21 cm a 24 cm. Užitím trojúhelníkové nerovnosti rozhodněte, která z uvedených hodnot nemůže představovat délku třetí strany tohoto trojúhelníka.</p> <p>A) 44 cm B) 42 cm C) 5 cm D) 3 cm</p>	
Poznámky	<p>M-9-3-01.2 M-9-3-01.3</p> <p>Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.</p>

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-02 Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 2. žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků 3. žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Ilustrační úloha

Rovinné útvary v obrázku jsou označeny symboly A–L.

V tabulce je uveden název obrazce a odpovídající symbol. Doplňte co nejpřesněji chybějící údaje.

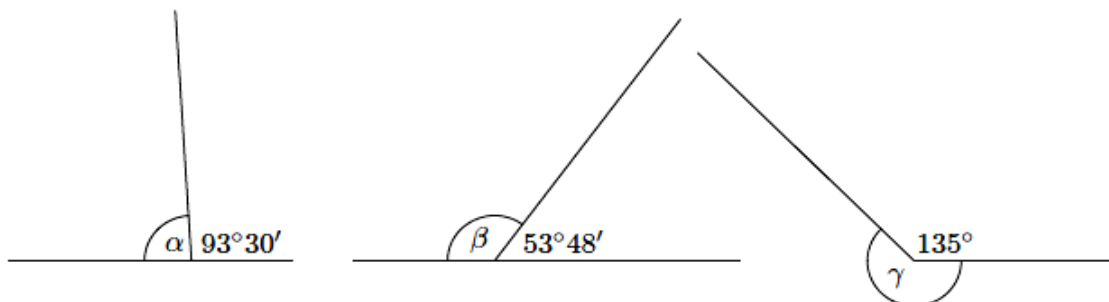
Pravoúhlý trojúhelník	H		J
Kosodélník		Kružnice	
	E	Čtverec	
Rovnostranný trojúhelník			I
	L	Pravidelný osmiúhelník	
Různoběžník			D

Poznámky	M-9-3-02.1 M-9-3-02.2
-----------------	--------------------------

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-03 Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Indikátory	1. žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) 2. žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku 3. žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru

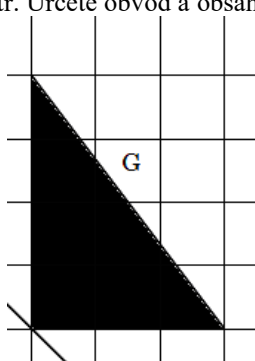
Ilustrační úloha

Vypočítejte velikosti vyznačených úhlů α, β, γ . Své výpočty odůvodněte.

Poznámky	M-9-3-03.1 M-9-3-03.2
-----------------	--------------------------

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru

Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-04 Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 2. žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 3. žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 4. žák používá a převádí jednotky délky 5. žák používá a převádí jednotky obsahu
Ilustrační úloha	
<p>Délka strany čtverce v mřížce je jeden centimetr. Určete obvod a obsah trojúhelníku G.</p> 	
Poznámky	M-9-3-04.2 M-9-3-04.3 M-9-3-04.4 M-9-3-04.5
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-05 Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 2. žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
Ilustrační úloha	
<p>Co je množinou všech bodů v rovině, které mají od dvou různých bodů A, B stejnou vzdálenost?</p> <ol style="list-style-type: none"> A) kružnice se středem v bodě A a poloměrem rovným polovině délky úsečky AB B) přímka rovnoběžná s úsečkou AB C) osa úsečky AB D) kružnice se středem ve středu úsečky AB procházející body AB 	

Poznámky	M-9-3-05.1
----------	------------

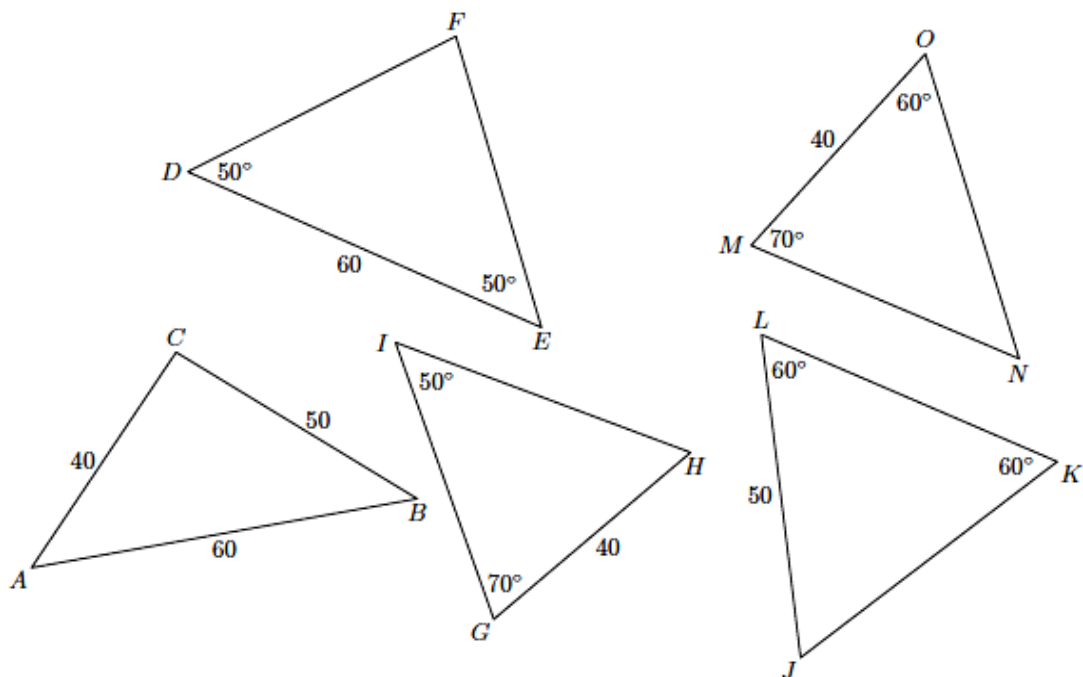
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-06 Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) 2. žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí 3. žák určí počet řešení konstrukční úlohy 4. žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
Ilustrační úloha	
Sestrojte rovnostranný trojúhelník ABC o délce strany 5 cm. Sestrojte a vybarvěte rovinný útvar, jehož každý bod X má od každého z vrcholu trojúhelníka ABC vzdálenost menší nebo rovnu 4 cm. Popište jednotlivé kroky konstrukce.	
Poznámky	M-9-3-06.1 M-9-3-06.2 Indikátory 1 – 4 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-07 Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 2. žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 3. žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak

Ilustrační úloha

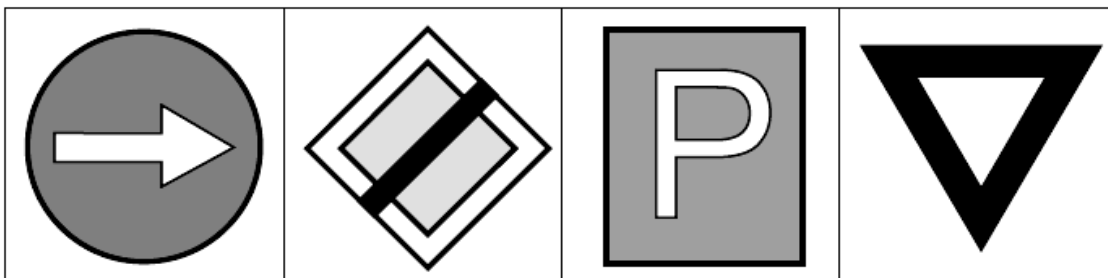

Vyhledejte mezi trojúhelníky dva shodné a shodnost zapište.

Poznámky | M-9-3-07.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-08 Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný 2. žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru 3. žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný 4. žák určí střed souměrnosti 5. žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti
Ilustrační úloha	Na obrázcích jsou dopravní značky. O každé značce rozhodněte, je-li středově souměrná, nebo osově souměrná.

Správné odpovědi vybírejte z nabídky A–D.

- A) Značka je souměrná jen podle svislé osy.
- B) Značka je souměrná jen podle vodorovné osy.
- C) Značka je středově souměrná.
- D) Značka není ani středově ani osově souměrná.

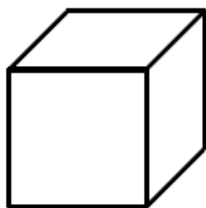
Poznámky	M-9-3-08.1 M-9-3-08.3 Indikátor 5 nelze testovat elektronicky.
-----------------	---

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-09 Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 2. žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka 3. žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech 4. žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnu a rotačních těles

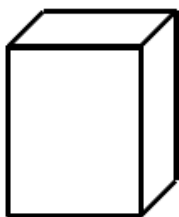
Ilustrační úloha

Doplňte tabulku:

1

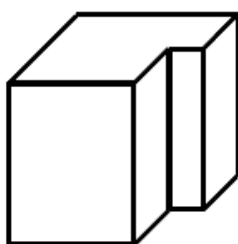

2

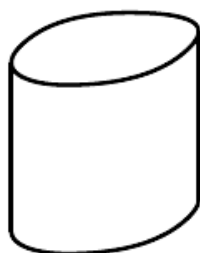

Název tělesa	Číslo obrázku
	1
rotační kužel	
	5
	2
	4
kolmý šestiboký hranol	

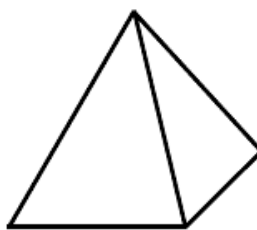
3

4

5

6

Poznámky

M-9-3-09.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-10 Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles 2. žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles 3. žák používá a převádí jednotky objemu

Ilustrační úloha

Jaký bude výsledný objem V , smícháme-li kapaliny o objemech 3 hl a 200 dm³?

A) $V = 0,32 \text{ m}^3$

B) $V = 0,50 \text{ m}^3$

C) $V = 23 \text{ hl}$

D) $V = 5 \text{ m}^3$

Poznámky

M-9-3-10.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
------------------------	----------------------------

Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-11 Žák načrtne a sestrojí síť základních těles
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava 2. žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 3. žák načrtne a sestrojí síť základních těles

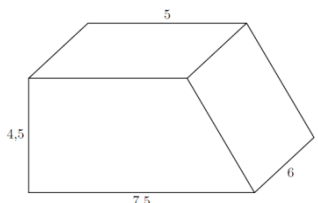
Ilustrační úloha

U následujících šesti obrázků zakroužkujte ANO, pokud útvar představuje síť krychle. Pokud se z útvaru nedá složit krychle, zakroužkujte NE a do obrázku označte křížkem čtvercové plochy, které by se při sestavování tělesa překryly.

<p>1.1</p> <p>ANO-NE</p>	<p>1.2</p> <p>ANO-NE</p>	<p>1.3</p> <p>ANO-NE</p>
<p>1.4</p> <p>ANO-NE</p>	<p>1.5</p> <p>ANO-NE</p>	<p>1.6</p> <p>ANO-NE</p>

Poznámky	<p>M-9-3-11.2</p> <p>Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.</p> <p>Indikátor 3 nelze testovat elektronicky.</p>
-----------------	---

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický	Geometrie v rovině a prostoru

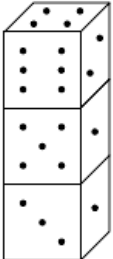
okruh	
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-12 Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Indikátory	1. Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání
Ilustrační úloha	
 <p>Popiš, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno.</p>	
Poznámky	M-9-3-12.1 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-13 Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
<p>Tenisové míčky o průměru 7 cm se prodávají ve válcových krabičkách po třech. Vypočítejte objem krabičky.</p> 	
Poznámky	M-9-3-13.1 M-9-3-13.2

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-01 Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák zvolí vhodný postup řešení 3. žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku 4. žák zformuluje odpověď na zadaný problém
Ilustrační úloha	
Šachového turnaje se zúčastnilo pět hráčů. Kolik bylo sehráno partií, když hrál každý s každým jednou?	
Poznámky	M-9-4-01.1 M-9-4-01.2 M-9-4-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-02 Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 2. žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině 3. žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života
Ilustrační úloha	
<p>Hrací kostky jsou zvláštním případem krychlí s tečkami na stěnách, pro něž platí následující pravidlo: Celkový počet teček na dvou protilehlých stěnách je vždy sedm.</p> <p>Vpravo jsou tři hrací kostky postavené na sobě. Je vidět, že 1. kostka má nahoře čtyři tečky. Kolik teček je celkem na pěti vodorovných stěnách, které nejsou vidět (spodek 1. kostky, spodek a vršek 2. a 3. kostky)?</p> <p>A) 17 B) 15 C) 16 D) jiný počet</p>	
	
Poznámky	M-9-4-02.1 M-9-4-02.2

STANDARDY ANGLICKÝ JAZYK

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z anglického jazyka ve složení:

Vedoucí:	Mgr. Štěpánka Legemzová, ZŠ Angel, Praha 12
Koordinátor za VÚP:	Mgr. Kamila Sladkovská, VÚP Praha
Členové:	Mgr. Ludmila Balíková, ZŠ Heyrovského, Olomouc PaedDr. Zdena Hartingerová, ZŠ SNP Hradec Králové PaedDr. Jana Hornová, ČŠI Mgr. Kateřina Janu, ZŠ Bakalovo nám., Brno Mgr. Petra Lexová, ZŠ Ostrčilova, Ostrava Mgr. Ludmila Mottlová, ZŠ Hořovice Mgr. Jana Sankotová, Gymnázium Pelhřimov

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů²

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:

- 1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným

² Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větěné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

	tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u></p> <p>Dear Peter,</p> <p>My Grandpa's house is in the country. I stay there during the school holidays. There aren't many cars, and I ride my bike a lot. I go for long walks with Grandpa's dog. I like Grandpa's country home.</p> <p>During the school term, I live with Mum and Dad in a flat in Liverpool. It's a big city. When I'm there, I go shopping with Mum. I go to the cinema with Dad. There are lots of cars so I don't ride my bike in the city. I play computer games.</p> <p>Please write soon.</p> <p>Love, Amy</p> <p><u>1. Vyhledej v textu, s kým chodí Amy na procházku.</u> <u>Vyznač vhodný obrázek.</u></p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>A ☐</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B ☐</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>C ☐</p> </div> </div> <p><u>2. Označ, čemu se Amy věnuje ve volném čase.</u></p> <p>A ☐ She goes for long walks with Grandpa's dog. B ☐ She plays the piano. C ☐ She draws pictures. D ☐ She plays computer games.</p> <p><u>Řešení:</u> 1C; 2A, D;</p>

<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy č.1:</u> žák vyhledá v textu informaci a označí odpověď pomocí obrázku Obrázek A – Amy na procházce sama. Obrázek B – Amy na procházce s dědečkem. Obrázek C – Amy na procházce se psem. (správné řešení)</p> <p><u>typ úlohy č.2:</u> žák označí dvě správné možnosti z výběru</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> kategorizace, dichotomická úloha</p> <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>zdroje:</u> google cliparts Učebnice Happy Earth 1, Oxford 2009</p> <p>Správné odpovědi v tabulce označené zeleně.</p>
--------------------------------	---

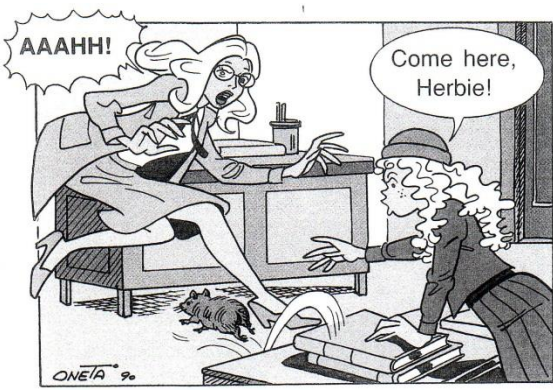

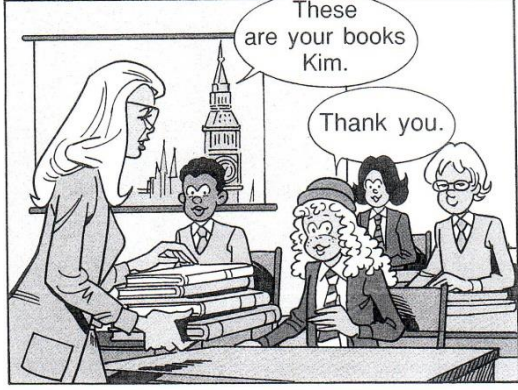
Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v učebnici.

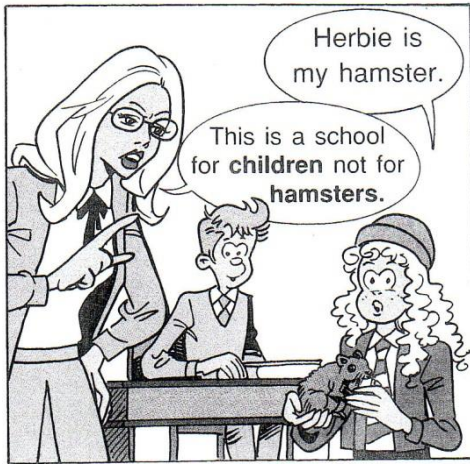
<p>Ilustrační úloha</p>	<p><u>Přečti slovesa a přiřaď k obrázkům.</u></p> <p>WRITE CUT DRAW</p> <p>READ CLOSE THE BOOK</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> 1. <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> </div> <div style="text-align: center;"> 2. <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> </div> <div style="text-align: center;"> 3. <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> 4. <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> </div> <div style="text-align: center;"> 5. <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> </div> </div> <p>Řešení: 1. Draw 2. Write 3. Read 4. Cut 5. Close the book</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy</u>: žák přiřadí slovní spojení ke správnému obrázku</p> <p>Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>Zdroj obrázků</u>: Google cliparts</p>

<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Anglický jazyk</p>
<p>Ročník</p>	<p>5.</p>
<p></p>	<p>Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním</p>
<p>Očekávaný výstup RVP ZV</p>	<p>CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.</p>
<p>Indikátor</p>	<p>CJA-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině,</p>

	škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<p><u>Poslouchej. Přičad' ke každému jeho oblíbenou věc.</u></p> <p>Tim .....</p> <p>Mary .....</p> <p>Jane .....</p> <p>Peter .....</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>A</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>C</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>D</p> </div> </div> <p><u>Tapescript:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Tim:</u> <i>Hi ! I'm Tim. My favourite thing is a guitar. I love music!</i> 2. <u>Teacher:</u> <i>What's your favourite thing, Mary?</i> <u>Mary:</u> <i>I like ice- cream ! Hmm, yummy!</i> 3. <u>Jane:</u> <i>Hello, my name's Jane. I like reading. My favourite thing is a book.</i> 4. <u>Peter:</u> <i>This is my favourite thing. It's a football. Oh, my name's Peter.</i> <p><u>Řešení:</u></p> <p>Tim C Mary B Jane D Peter A</p>
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek</p> <p>popis obrázků: 1 – fotbalový míč, 2 – zmrzlina, 3 – kytara, 4 - kniha</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí</p> <p><u>zdroj obrázků:</u> Google cliparts</p> <p>Nahrávka by měla být zopakována 2x.</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																								
Ročník	5.																								
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním																								
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.																								
Indikátor	CJA-5-2-01.4 Rozumí jednoduchým číselným údajům.																								
Ilustrační úloha	<p><u>Poslouchej. Dopln tabulku.</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Name</th> <th>Age (How old?)</th> <th>Address</th> <th>Pets</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lucy</td> <td>9</td> <td>52 London Road</td> <td>3 dogs</td> </tr> <tr> <td>Emma</td> <td></td> <td>Park Road</td> <td>rabbits and fish</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tapescript: Reporter: Hello, what's your name? Lucy: Hello, I'm Lucy and this is my friend Emma. Reporter: How old are you, Lucy? Lucy: I'm nine years old. Reporter: And where do you live? Lucy: I live at number 52, London Road and I have got 3 dogs at home. Reporter: Thank you, Lucy. And how old are you, Emma? Emma: I'm 10. Reporter: Ok, and what's your address? Emma: My address is 25 Park Road. Reporter: Have you got any pets, Emma? Emma: Yes, I've got 4 rabbits and 1 fish. .....</p> <p><u>Řešení:</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Name</th> <th>Age (How old?)</th> <th>Address</th> <th>Pets</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lucy</td> <td>9</td> <td>52 London Road</td> <td>3 dogs</td> </tr> <tr> <td>Emma</td> <td>10</td> <td>25 Park Road</td> <td>4 rabbits and 1 fish</td> </tr> </tbody> </table>	Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma		Park Road	rabbits and fish	Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish
Name	Age (How old?)	Address	Pets																						
Lucy	9	52 London Road	3 dogs																						
Emma		Park Road	rabbits and fish																						
Name	Age (How old?)	Address	Pets																						
Lucy	9	52 London Road	3 dogs																						
Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish																						
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák doplní do tabulky požadované údaje</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> výběr z odpovědí, psaní čísel podle nahrávky.</p> <p>Nahrávka by měla být zopakována 2x.</p> <p><u>Zdroj poslechu:</u> Tracks 4 (Longman)</p>																								

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.1 V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si komiks a označ obrázky čísly 1-6 podle smyslu textu.</u> <u>Dva obrázky jsou již očíslované.</u></p> <p>HERBIE</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>A <input type="text" value="1"/></p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B <input type="text" value="5"/></p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>C <input type="text"/></p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>D <input type="text"/></p> </div> </div>

E

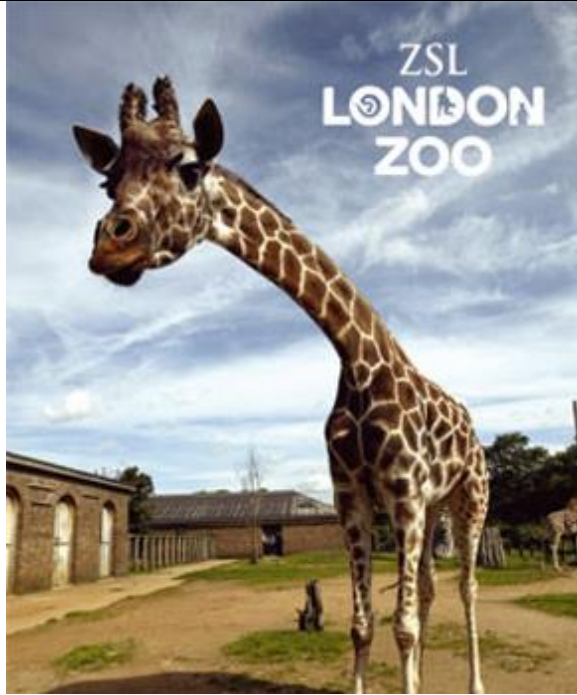

F

Poznámky k úloze	<p><u>Řešení:</u> C2, D4, E6, F3</p> <p><u>typ úlohy:</u> žák určí správné pořadí obrázků</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> přiřazování textu a obrázku, přiřazování nadpisu k textu, kategorizace, dichotomická úloha, doplňování chybějících slov nebo vět z nabídky, doplnění informace do tabulky, určení správného pořadí vět</p> <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p>Zdroj: Text úlohy převzat z časopisu Ready for English, ELI Italy 1990.</p>
-------------------------	---

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.2 Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
Ilustrační úloha	<p><u>Jedeš do Londýna a chceš navštívit zoologickou zahradu. Na adrese http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html jsou užitečné informace. Přečti si je a odpověz na tyto otázky:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. What is the address of the zoo? (Regent's Park, London NW1) 2. When does the zoo open? (at 10) 3. When is the zoo closed all day? (Christmas Day/ 25th December/ 25/12) 4. How much is the ticket for you? (14.20) <p>Visit ZSL London Zoo for free - saving £18!</p> <p>London Attractions > Places of Interest > London Zoo</p> <p>London Zoo</p>

[View Map](#)

ADDRESS:

Regent's Park
London NW1

Tel: 020 7722 3333   020 7722 3333

Opening Times:

Open daily at 10.00hrs.

Closing times vary, please visit website or call for details.

Closed: Christmas Day.

Facilities:

Please check with attraction regarding accessibility, mobility and other special issues.

London Pass Benefits:

Free entry to ZSL London Zoo with a London Pass

Normal Ticket Price: Adult: £18.00 Child: £14.20

ZSL London Zoo in Regent's Park is the perfect fun-filled family attraction.

Poznámky k úloze	<p>zdroj textu: http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html (25. 2. 2011)</p> <p><u>typ úlohy:</u> žák vyhledá informace v autentickém materiálu a odpoví na otázky</p> <p>Řešení je vyznačeno zeleně. Odpověď je považována za správnou i při formální nepřesnosti (např. odpověď "10" na otázku č. 2 nebo odpověď "14,20" na otázku č. 4). Adresa (otázka č. 1) musí být uvedena celá.</p>
-------------------------	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<p><u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jménu správný obrázek.</u></p> <p> Paul ..... Simon ..... Kate ..... Mandy ..... </p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-end;"> <div style="text-align: center;"> <p>A</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>C</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>D</p> </div> </div> <p><u>Tapescript:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Speaker A: Where are you going, Paul?</i> <i>Speaker B: I'm going to the beach. Where are my sunglasses? It's really hot today!</i> 2. <i>Speaker C: Hi, I'm Simon and I'm in London today. The weather is not very nice, I need my umbrella!</i> 3. <i>Speaker D: Is it hot outside, Kate?</i> <i>Speaker E: No, it isn't. It's cold today and it's cloudy.</i> 4. <i>Speaker F: Look out of the window, Mandy! We can make a big snowman. Hurray!</i> <p><u>Řešení:</u> Paul B Simon A Kate D</p>

	Mandy C
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy</u>: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek</p> <p><u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s krátkou odpovědí, určení správného pořadí, zápis do tabulky nebo formuláře</p> <p>Nahrávka by měla být zopakována 2x.</p> <p>zdroj obrázků: Google cliparts</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.

Ilustrační úloha**Přečti si text a vyřeš následující úkoly.**

John loves sports. He does some sport nearly every day. He goes swimming on Mondays after school. Then he goes running with some friends. He comes home for dinner. He also plays in two school teams – on Wednesdays he plays basketball and on Thursday evenings he plays in a football team. On Friday and Saturday mornings he goes running again. On Fridays he plays tennis with his father in the afternoon. He also cycles to school every day. Cycling is his favourite sport. On Sunday he has a free day.

1. Napiš správný název dne pod následující obrázky.

a) _____ b) _____ c) _____ d) _____

2. Označ správnou odpověď.

John doesn't do any sport _____.

- a. on Tuesdays
- b. on Thursdays
- c. on Sundays
- d. on Mondays

He does more than two sports _____.

- a. on Fridays
- b. on Saturdays
- c. on Thursdays
- d. on Sundays

He enjoys most.

- a. running
- b. basketball
- c. cycling
- d. tennis

3. Označ v tabulce správnou kolonku.

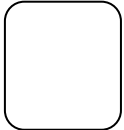
	Monday	Wednesday	Saturday	Friday
--	--------	-----------	----------	--------

	He does some sport at school.		x		
	He does sports with a member of his family.				x
	He comes home for dinner.	x			
	<p>Řešení: 1. a) Thursday, b) Monday, c) Friday, d) Wednesday 2. c., a., c. 3. Správné odpovědi označené zeleně.</p>				
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy č.1:</u> žák přiřadí ke každému obrázku den, ve kterém (zobrazená) aktivita probíhá</p> <p>Obrázek 1 – John hraje fotbal. Obrázek 2 – John plave. Obrázek 3 – John hraje tenis. Obrázek 4 – John hraje košíkovou.</p> <p><u>typ úlohy č.2:</u> žák na základě textu vybere správnou odpověď <u>typ úlohy č.3:</u> žák na základě textu vybere a označí v tabulce správnou možnost</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha</p> <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>zdroj obrázků:</u> www.clipartguide.com Text je upravený z Cambridge English for schools, Workbook Two, A. Littlejohn, D. Hicks, Cambridge University Press 1996 ISBN 0-521-42174-8</p>				

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.

Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u></p> <p>Tom Twitter is thirty years old. He lives in a small village called Kennington near Oxford. He drives a train. Every weekday he drives trains from Oxford to London. He likes driving a train. He wants to move to a big town because there is not much to do in the village. In his free time he plays football, he watches TV and he likes reading.</p> <p>1. <u>Odpověz na otázky.</u></p> <p>1. Where does Tom live? In _____</p> <p>2. What is Tom's job? _____</p> <p>3. Does Tom enjoy living in the village? _____</p> <p>4. Does Tom work at the weekends? _____</p> <p>5. Does Tom like his job? _____</p> <p><u>Řešení:</u></p> <p>1. Kennington 2. train driver, he drives a train 3. no 4. no 5. yes</p>
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> žák v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázky</p> <p>Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>Zdroj:</u> přepracovaný text (Longman Group Ltd 1994)</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký

	text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.1 Napiše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.
Ilustrační úloha	<p><u>Doplň pohlednici z prázdnin. Můžeš se inspirovat tímto obrázkem.</u></p> <p>_____ Nicol,</p> <p>I am _____! My holidays are super because _____</p> <p>_____</p> <p><u>Love,</u></p> <p>_____</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 60%;"> <p>_____ Nicol Smith, _____</p> <p>32 West St, _____</p> <p>Brighton, _____</p> <p>BN1 2 RT _____</p> <p>England _____</p> </div> <div style="width: 35%; text-align: center;"> </div> </div> </div>

<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy:</u> žák dopíše pohlednici podle zadání</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> dopsání slov do blahopřání nebo dopisu</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obsahové splnění úkolu (tj. doplněné položky jsou smysluplné, případně je jejich smysl snadno odvoditelný z kontextu), b) gramatická správnost. <p>Např. “in Mexico” (položka 2) vyhovuje obsahovému i gramatickému kritériu, “Mexico” (stejná položka) by splňovala pouze kritérium obsahové. Položka je taktéž považována za správnou i v případě pravopisné chyby, která nemění smysl (např. “swimm every day” – položka 3).</p> <p>Možné řešení:</p> <table border="1" data-bbox="375 772 1380 1400"> <tr> <td data-bbox="375 772 965 1400"> <p><i>Dear Nicol,</i></p> <p><i>I am OK! My holidays are super because I swim every day, (it is hot and ice-cream is good).</i></p> <p><i>Love,</i></p> <p><i>[Žák napíše své jméno nebo přezdívku apod.]</i></p> </td> <td data-bbox="965 772 1380 1400"> <div style="text-align: right; border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto 10px auto;"></div> <p><i>Nicol Smith,</i> _____</p> <p><i>32 West St,</i> _____</p> <p><i>Brighton,</i> _____</p> <p><i>BN1 2 RT</i> _____</p> <p><i>England</i> _____</p> </td> </tr> </table> <p>Text uvedený v pohlednici v kulaté závorce je ilustrační, aby žák úlohu splnil stačí za “because” uvést jeden důvod.</p>	<p><i>Dear Nicol,</i></p> <p><i>I am OK! My holidays are super because I swim every day, (it is hot and ice-cream is good).</i></p> <p><i>Love,</i></p> <p><i>[Žák napíše své jméno nebo přezdívku apod.]</i></p>	<div style="text-align: right; border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto 10px auto;"></div> <p><i>Nicol Smith,</i> _____</p> <p><i>32 West St,</i> _____</p> <p><i>Brighton,</i> _____</p> <p><i>BN1 2 RT</i> _____</p> <p><i>England</i> _____</p>
<p><i>Dear Nicol,</i></p> <p><i>I am OK! My holidays are super because I swim every day, (it is hot and ice-cream is good).</i></p> <p><i>Love,</i></p> <p><i>[Žák napíše své jméno nebo přezdívku apod.]</i></p>	<div style="text-align: right; border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto 10px auto;"></div> <p><i>Nicol Smith,</i> _____</p> <p><i>32 West St,</i> _____</p> <p><i>Brighton,</i> _____</p> <p><i>BN1 2 RT</i> _____</p> <p><i>England</i> _____</p>		

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.

<p>Ilustrační úloha</p>	<p><u>Přečti si Petrův e-mail. Poděkuj mu a odpověz, že přijdeš.</u></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 20px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p>Dear Kim,</p> <p>It's my birthday next Saturday (4th February). Can you come to my party at 2 p.m.? It will be great fun!</p> <p><i>Love,</i> <i>Peter</i></p> </div>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy</u>: žák stručně odpoví na e-mail, poděkuje a přijme pozvání</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) obsahové splnění úkolu (poděkování a přijetí pozvání), b) stylistická správnost (oslovení a podpis, event. závěrečný pozdrav), c) gramatická a pravopisná správnost (pořádek slov, základní interpunkční pravidla – např. tečka za oznamovací větou, psaní velkých písmen). <p>Největší význam je přitom přikládán obsahovému kritériu. Drobné formální nedostatky, které nemají vliv na obsahové splnění úkolu (např. “com” místo “come”), neznamenají ztrátu bodů.</p> <p>Možné řešení: Dear Peter,</p> <p>Yes, I can come. Thank you. (I am very happy.)</p> <p>Kim</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký

	text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.																		
Indikátor	CJA-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.																		
Ilustrační úloha	<p><u>Doplň informace o sobě.</u></p> <table border="1"> <tr> <td>Name</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Surname</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Age</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Birthday</td> <td></td> </tr> <tr> <td>E-mail</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Address</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I like:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I don't like:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I can:</td> <td></td> </tr> </table>	Name		Surname		Age		Birthday		E-mail		Address		I like:		I don't like:		I can:	
Name																			
Surname																			
Age																			
Birthday																			
E-mail																			
Address																			
I like:																			
I don't like:																			
I can:																			
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> žák vyplní formulář</p> <p>Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: Sledováno je především obsahové kritérium s tím, že položka je obsahově splněna i v případě pravopisné nebo jiné formální chyby, která nebrání porozumění, např. odpověď "swim" k položce "I like". Lze předpokládat, že u položky "Birthday" budou žáci nepřesně uvádět celé datum svého narození - i v tom případě je odpověď přijatelná, neboť obsahové kritérium je naplněno.</p>																		

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný	CJA-5-3-02

výstup RVP ZV	Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
Indikátor	CJA-5-3-02.1 Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text .</u> <u>Napiš 5 vět o tom, co dělá Ann každé ráno. Obrázková osnova Ti pomůže.</u></p> <p>Ann gets up at 7 o'clock. She has a shower in her bathroom and brushes her teeth. She has cereal and milk for breakfast. She likes it. After breakfast she goes to school. Usually she walks or takes a bus. Lessons start at quarter to nine. Her favourite lesson is Science. She likes animals a lot. She has lunch in the school canteen. She plays tennis on Tuesdays. On Fridays she has piano lessons. She likes music. Ann has dinner at half past six, after dinner she watches TV or listens to music. She goes to bed at nine, she reads books or comics for twenty minutes and then she goes to sleep.</p>

Poznámky k úloze	<p><u>tp úlohy 1:</u> Žák doplní vynechaná slova do rámečků podle obrázkové osnovy.</p> <p><u>typ úlohy 2.</u> Žák popíše v jednoduchých kladných větách činnosti podle obrázkové osnovy. Správné řešení posoudí hodnotitel.</p> <p><u>Obměna:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. žák může popsat den v 1. osobě jednotného čísla 2. žák může napsat porovnání se svým denním režimem a s příběhem dle obrázku např. <i>I get up at 6 o'clock but Ann gets up at 7 o'clock.</i>
-------------------------	---

Vzdělávací obor	Anglický jazyk														
Ročník	5.														
	Produktivní řečové dovednosti - psaní														
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace														
Indikátor	CJA-5-3-02.2 Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.														
Ilustrační úloha	<p><u>Poslouchej. Co umí James dělat? Označ, co umí (√) a co neumí (x). Napiš o Jamesovi 6 vět.</u></p> <table border="1" data-bbox="376 1368 919 1659"> <thead> <tr> <th></th> <th>(√) or (x)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td> <td></td> </tr> <tr> <td>speak English</td> <td></td> </tr> <tr> <td>draw with his left hand</td> <td></td> </tr> <tr> <td>swim</td> <td></td> </tr> <tr> <td>speak German</td> <td></td> </tr> <tr> <td>draw</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>.....</p> <p>Tapescipt: <i>“Every Saturday James has got a piano lesson. He can play the piano well. His sister, Clare, goes swimming, but James can’t swim. In the afternoon, James does some art. He can draw horses and other animals. He draws with his left hand. His sister practises her German. She likes German. James can’t speak German. He only speaks English.”</i></p>		(√) or (x)	play the piano		speak English		draw with his left hand		swim		speak German		draw	
	(√) or (x)														
play the piano															
speak English															
draw with his left hand															
swim															
speak German															
draw															

Poznámky k úloze	Řešení:	
	(√) or (x)	
	play the piano	√
	speak English	√
	draw with his left hand	√
	swim	x
	speak German	x
	draw	√
	<p><u>typ úlohy:</u> Na základě poslechu audionahrávky žák doplní tabulku, na základě které napíše 6 vět.</p> <p><u>Správné řešení posoudí hodnotitel.</u></p> <p>Předpokládáme, že žáci si nejsou schopni vypsát důležité informace jen na základě poslechu. Doplnění tabulky bude bráno jako pomocný krok. Hodnotitel hodnotí jen produkovaný text. Produkovaný text může obsahovat i údaje neobsažené v tabulce. Např. o Jamesově sestře.</p> <p>Text: vlastní</p>	

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátor	CJA-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.

Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si krátký text. Kde se rozhovor odehrává?</u></p> <p>Peter: Hey, look! These T-shirts are really cool. Daniel: What? I'm sorry. I don't understand – what does “cool” mean? Peter: Oh, it means “great”. Assistant: Good morning. Can I help you? Peter: Yes, can I have a T-shirt, please? Assistant: Yes, of course. What colour do you want? Peter: Black, please. Assistant: Small, medium or large? Peter: Have you got a small one? Assistant: Yes, we have. Daniel: Small! Is it for you? Peter: No, it 's for Sue. It's her birthday on Wednesday.</p>
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> Žák napíše kde se rozhovor odehrává</p> <p>Možnosti správných odpovědí In the shop/ at the shop; a shop; the shop; clothes shop; shop (chybějící předložka nebo člen není na závadu)</p> <p>Správné odpovědi posoudí hodnotitel.</p> <p>Zdroj: Shine, student's book, Macmillan 2003</p>

2.stupeň (9.ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů³

oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmíňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:

- 3) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 4) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

---

³ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text a potom odpověz na otázky.</u></p> <p>It was half past eight in the morning. The telephone rang and Mary went to answer it ‘ Hello, who’s there?’ she asked. ‘ It’s me – Peter.’ Peter was a friend of Mary’s eight-year-old brother, Johnny. ‘ Oh, hello, Peter. What do you want?’ said Mary. ‘ Can I speak to Johnny?’ ‘ No,’ said Mary, ‘ you can’t speak to him now. He is busy. He is getting ready for school. He is eating his breakfast. Grandmother is combing his hair. Our sister Jane is under the table, putting his shoes on. Mother is getting his books and putting them in his school bag. Goodbye, I’ve got to go now. I have to hold the door open. The school bus is coming.’</p> <p>a. What time was it at the beginning of this story? .....</p> <p>b. Who was Peter? .....</p> <p>c. What was Johnny doing? .....</p> <p>d. What was Jane doing? .....</p>

Poznámky k úloze	<p>Správné řešení:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. (It was) half past eight (in the morning) b. Johnny's friend. c. Johnny was getting ready for school./ He was eating breakfast. d. Jane was putting his shoes on. <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p>Zdroj: Upravený text a obrázky volně podle L.A.Hill: Intermediate Stories for Reproduction (OUP1994, ISBN 0-19- 432542-3)</p>
-------------------------	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.2 V jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text. Potom vypracuj následující úkoly.</u></p> <p>Dear Dorothy</p> <p>Thank you very much for the book on weather. I am looking forward to reading it because we are studying climate at school. On Sunday I met my aunt Annie and uncle Ben and we had a great time together. We sat around and chatted for a while, and then we took a walk and saw some of the interesting sights. We also watched a Czech film on DVD in the evening. It was very funny!</p> <p>In the evening we went out for dinner to the new Chinese restaurant around the corner but the food wasn't very good. When you come to see me next time, we will have to go somewhere else!</p> <p>See you soon,</p> <p>Peter</p> <p><u>1.Napiš, kterou větou Peter:</u></p> <p>a) kritizoval kvalitu jídla v restauraci</p>

	<p>.....</p> <p>b) oznámil Dorothy, co probírají ve škole</p> <p>.....</p> <p>c) napsal, co dělal s tetou a strýcem v neděli večer.</p> <p>.....</p> <p><u>2. Najdi slova v textu, která mají následující významy:</u></p> <p>a) wind, temperature, sun, snow, rain .....</p> <p>b) places visited by tourists .....</p> <p>c) talked .....</p> <p>d) a place where two streets meet .....</p> <p><u>3. Proč byl dopis napsán?</u></p> <p>a) to invite Dorothy to visit Peter b) to say thank you for the book</p> <p>Řešení:</p> <p>1. a) ... (but) the food wasn't very good. b) ...we are studying climate at school c) We (also) watched a (Czech) film (on DVD in the evening).</p> <p>2. a) weather b) sights c) chatted d) corner</p> <p>3. Proč byl dopis napsán? b) to say thank you for the book</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>další možné typy úloh</u> : odpovědi na otázky</p> <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p>

<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Anglický jazyk</p>
<p>Ročník</p>	<p>9.</p>
	<p>Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním</p>

Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.																				
Indikátor	CJA-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.																				
Ilustrační úloha	<p>Přečti si informace z webové stránky a vyřeš následující úkoly:</p> <p>Opening times The Tower of London is open to visitors throughout the year</p> <p>Visitor Information:</p> <p>The Royal Regiment of Fusiliers Museum is closed to visitors for refurbishment purposes. The transformed Museum will reopen around Easter 2011.</p> <p>The top floor of the White Tower will be closed from 01 to 31 March 2011, to install our latest exhibition. The rest of the White Tower will be open as usual.</p> <p>Opening times</p> <table border="1" data-bbox="375 963 1460 1456"> <tr> <td colspan="2">Summer opening times</td> </tr> <tr> <td colspan="2">01 March - 31 October</td> </tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td> <td>09:00 - 17:30</td> </tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td> <td>10:00 - 17:30</td> </tr> <tr> <td>Last admission</td> <td>17:00</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Winter opening times</td> </tr> <tr> <td colspan="2">01 November - 28 February</td> </tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td> <td>09:00 - 16:30</td> </tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td> <td>10:00 - 16:30</td> </tr> <tr> <td>Last admission</td> <td>16:00</td> </tr> </table> <p>All internal buildings close 30 minutes after the last admission.</p> <p>The Tower is closed 24-26 December (inclusive) and 1 January.</p> <p>We recommend visitors allow at least 2-3 hours to see everything.</p> <p><u>2. Doplň informace a odpověz na otázky.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. You can't visit the top floor of the White Tower from ..... to ..... 2. The Tower of London is open on Sundays <ol style="list-style-type: none"> a) in summer (from – to) 	Summer opening times		01 March - 31 October		Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30	Sunday - Monday	10:00 - 17:30	Last admission	17:00	Winter opening times		01 November - 28 February		Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30	Sunday - Monday	10:00 - 16:30	Last admission	16:00
Summer opening times																					
01 March - 31 October																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 17:30																				
Last admission	17:00																				
Winter opening times																					
01 November - 28 February																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 16:30																				
Last admission	16:00																				

	<p>b) in winter (from – to) .....</p> <p>3. How long does it take to see it all? .....</p> <p>4. What are the opening hours at Christmas time? .....</p> <p><u>Řešení:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. from March 1 to March 31 2011 2. in summer from 10 to 17,30; in winter from 10 to 16,30 3. 2-3 hours 4. It is closed.
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Text převzat z webové stránky http://www.hrp.org.uk/TowerOfLondon/planyourvisit/openingtimes.aspx</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.

Ilustrační úloha

Nejprve si přečti otázky a možnosti odpovědí. Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.

Mary's first job

1. What time did she start working?

- a) at 7 am
- b) at 8 am
- c) at 9 am
- d) at 10 am

2. Where did she work?

- a) in a clothes shop
- b) at a hairdresser's
- c) in a bank
- d) at school

3. What did John want to buy?

- a) a cap
- b) a shirt
- c) trainers
- d) trousers

4. What did they do on the date?

- a) had dinner
- b) danced
- c) walked
- d) played tennis

Tapescript:

In 1996, I got my first job. I was eighteen. I worked from nine in the morning until eight at night in a fashion shop in Oxford Street, London.

It was a really long day, but a lot of fun.

I met my husband, John, in the shop. He came to buy orange trousers. He looked really silly in them but he was really funny and so when he asked me for a date, I said yes. We went dancing at the Roxy, a nightclub near my home. It was great.

Řešení:

- 1. c
- 2. a
- 3. d
- 4. b

Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy</u>: žák vybere správnou odpověď z více možností</p> <p><u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, určení správného pořadí vět či odstavců, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky</p>
-------------------------	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách.

<p>Ilustrační úloha</p>	<p><u>Přečti si věty vztahující se k předpovědi počasí a nabídku odpovědí: true (pravda) – false (lež). Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u></p> <p><i>The Weather Report</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tonight it will be cold. <ol style="list-style-type: none"> a) True b) False 2. Tonight it will be windy. <ol style="list-style-type: none"> a) True b) False 3. Tomorrow it will be rainy. <ol style="list-style-type: none"> a) True b) False 4. The maximum temperature tomorrow will be 20 degrees. <ol style="list-style-type: none"> a) True b) False <p><u>Script:</u></p> <p>And finally the weather forecast. Tonight it will be cold and cloudy in most parts of the country. The temperature will be around 11 degrees above zero. The wind will be strong overnight. Tomorrow the sky will be clear. The day will be sunny and hot all over. The temperature in the South will reach 23 degrees in the afternoon, but lower in the North. In the evening it will drop to around 15 degrees but still clear and warm. That's all. Good night.</p> <p><u>Řešení:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. True 2. True 3. False 4. False
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy:</u> žák označí, zda výrok je pravdivý či nepravdivý</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky, výběr z odpovědí</p>

<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Anglický jazyk</p>
<p>Ročník</p>	<p>9.</p>
<p>Očekávaný</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním</p>
<p>Očekávaný</p>	<p>CJA-9-1-03</p>

výstup RVP ZV	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
Ilustrační úloha	<p>Poslouchej a označ, ve kterém rozhovoru je užit formální jazyk (např. s vyučujícím) a ve kterém neformální (např. při rozhovoru doma). Nahrávku uslyšíš 2x.</p> <p>Rozhovor 1: a) formální b) neformální</p> <p>Rozhovor 2: a) formální b) neformální</p> <p>Script 1: Malcolm: Hey, Mum. Mother: Yes, Malcolm, what is it? ... I'm in a bit of a hurry. Malcolm: You know there's a new nightclub opening in town. Mother: No, I don't. Malcolm: Well, it's going to be fantastic. Everyone's going to the opening night on Saturday. Is it OK if I go? Mother: But your gran's staying with us this weekend. Can't you go another time? Malcolm: But it's a special occasion. Mum, ... and everybody else is going. Mother: Oh, all right ... I'll let you go, if you don't come back too late.</p> <p>Script 2: Andrea: Excuse me, Mrs. Moor? Teacher (woman): Yes, Andrea. Andrea: Would it be all right if I brought you my project next week? Teacher: You've had an extra week already. Andrea: No, I haven't and I've had a cold all week. Teacher: OK, but make sure you give it to me on Monday morning.</p> <p>Řešení: 1. b 2. a</p>
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný	CJA-9-1-04

výstup RVP ZV	Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu				
Indikátor	CJA-9-1-04.1 V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.				
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u></p> <p>Blackbeard was a famous English pirate. He and his friends attacked many ships in the Carribean Sea between 1716 and 1718. Blackbeard was the most dangerous pirate of all. He was a tall man with a big, black beard and he always carried guns and knives with him. He was a very frightening man. The stories about him say he had fourteen wives. He also had four ships. The most famous of these was the Queen Anne's Revenge. From this ship he and his men attacked other ships and stole foot, gold and guns. British soldiers tried very hard to catch him, but it was difficult. Then, in 1718, the Governor of Virginia promised to give Lieutenant Richard Maynard and his men money if they could kill Blackbeard. When they met him, they shot him, cut off his head and threw his body into the sea. However, his treasure was never found. In fact even today, people are still looking for Blackbeard's treasure.</p> <p>1. Najdi v textu slova opačného významu</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>easy</td></tr> <tr><td>lost</td></tr> <tr><td>short</td></tr> <tr><td>safe</td></tr> </table> <p>2. Které slovo z textu znamená:</p> <p>hair on the face .....</p> <p>a married woman .....</p> <p>pistols, rifles, revolvers.....</p> <p>gold, coins, jewellery .....</p> <p><u>Řešení:</u></p> <p>1. difficult, found, tall, dangerous</p> <p>2. beard, wife, guns, treasure</p>	easy	lost	short	safe
easy					
lost					
short					
safe					

Poznámky k úloze	<p>typ úlohy č.1: Žák vybere z textu slova opačného významu typ úlohy č.2 : Žák najde v textu správná slova typ úlohy č.3: Žák najde nesprávně napsané slovo, které mění význam sdělení</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> odpovědi na otázky, výběr z odpovědí</p> <p>Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>zdroj textu:</u> New Project Communicative Activities, OUP 2006 (text zkrácen a upraven)</p>
-------------------------	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																				
Ročník	9.																				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní																				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.																				
Indikátor	CJA-9-2-01.1 Napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny.																				
Ilustrační úloha	<p><u>Jsi na prázdninách.</u> <u>Napiš email kamarádovi Timovi do Anglie.</u> <u>V emailu uveď následující informace:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • místo svého pobytu, • s kým cestuješ, • jak ti chutná jídlo, • jaké je počasí, • co děláš. <table border="1" data-bbox="391 1659 1310 2031"> <tr> <td data-bbox="391 1659 528 1697">From:</td> <td data-bbox="528 1659 1310 1697"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="391 1697 528 1736">To:</td> <td data-bbox="528 1697 1310 1736">Tim</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 1736 1310 1774">Dear Tim,</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 1774 1310 1812">.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 1812 1310 1850">.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 1850 1310 1888">.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 1888 1310 1926">.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 1926 1310 1964">.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 1964 1310 2002">.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="391 2002 1310 2031">Love,</td> </tr> </table>	From:		To:	Tim	Dear Tim,		.....		.....		.....		.....		.....		.....		Love,	
From:																					
To:	Tim																				
Dear Tim,																					
.....																					
.....																					
.....																					
.....																					
.....																					
.....																					
Love,																					

	<p>.....</p> <p><u>Možné řešení:</u> Dear Tim, It's great here in Croatia. I'm here with my parents and my sister. The weather is beautiful. It's very sunny. We're staying in a hotel near the sea. I love seafood here. We go swimming and snorkelling every day. We go for a walk every evening. Love, XYZ</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy:</u> žák napíše email dle instrukcí</p> <p>Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní. Zadání obsahuje body, které žák do své práce zahrne a v jednoduchých větách rozpracuje.</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> volné psaní dopisu nebo pohlednice z prázdnin, dopis (email) o novém (případně nejlepším) kamarádovi nebo o rodině, na téma škola nebo koníčky.</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel.</p> <p>Kritéria hodnocení:</p> <ol style="list-style-type: none"> Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) <p>Celkem: 9 bodů</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup	CJA-9-2-02

RVP ZV	Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátor	CJA-9-2-02.1 Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě.
Ilustrační úloha	<p>Přečti si inzerát, ve kterém Peter hledá kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu.</p> <div data-bbox="451 450 1394 1223" style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p>Penfriend Wanted</p> <p>Name: Peter Brown Email: pbrown@zmail.nz From: Dunedin, New Zealand Age: 15 Gender: male</p> <p>Occupation: school student Languages: I can speak English and French. I'm not very good at French. Sports / hobbies: My interests are music, reading and sport. I like basketball. It's a fantastic game. I'm in the basketball club at my school, Cook High School. I love reading fantasy books. Favourites: My favourite school subject is P.E. I love <i>The Cranberries</i> and Sheryl Crow. I hate Britney Spears! I like the <i>Lord of the Rings</i> films and I love Liv Tyler! My favourite writer is J.R.R. Tolkien. Comments: I want to find a penfriend (age: 15-17) from Europe. Please email me soon!</p> </div> <p>Napiš inzerát, ve kterém hledáš kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Napiš o sobě a svých zájmech.</p> <div data-bbox="451 1406 1394 2027" style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p>Penfriend Wanted</p> <p>Name: .....</p> <p>Email: .....@.....</p> <p>From: .....</p> <p>Age: .....</p> <p>Gender: .....</p> <p>Occupation: .....</p> <p>Languages: ....</p> <p>Sports/hobbies:</p> </div>

	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Favourites:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Comments:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>..... Please email me soon!</p>
--	---

Poznámky k úloze	<p><u>Typ úlohy:</u> žák tvoří krátké sdělení (inzerát) o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy.</p> <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>Zdroj textu:</u> upravený text (New Opportunities Elementary, Students' Book, Pearson/Longman 2008)</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel.</p> <p>Kritéria hodnocení:</p> <p>4. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány)</p> <p>5. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění)</p> <p>6. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění)</p>
-------------------------	--

Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk								
Ročník	9.								
	Produktivní řečové dovednosti - psaní								
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.								
Indikátor	CJA-9-2-02.2 Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.								
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si email od anglicky mluvícího kamaráda, který pobývá v naší zemi.</u></p> <table border="1"><tr><td>From:</td><td>Rob</td></tr><tr><td>To:</td><td></td></tr></table> <p>Hi there, Thanks for your invitation. I'd love to come to your party – but a few questions. What time does it start? Where is it? What shall I bring? Can I bring a friend? I've got a French friend staying at the moment. See you. Rob</p> <p><u>Napiš kamarádovi email, ve kterém odpovíš na otázky.</u></p> <table border="1"><tr><td>From:</td><td></td></tr><tr><td>To:</td><td>Rob</td></tr></table> <p>Hi Rob, ... See you there! .....</p> <p><u>Možné řešení.</u> Hi Rob, Of course you can bring a friend. The party starts at about 7 p.m. We're having a barbecue at my house. You don't have to bring anything – but some sausages would be great.</p>	From:	Rob	To:		From:		To:	Rob
From:	Rob								
To:									
From:									
To:	Rob								

	See you there! XYZ
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> žák sestaví jednoduché písemné sdělení (email) jako reakci na krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu.</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> písemné sdělení se může týkat dalších známých témat, např. hudba, sport, filmy, škola.</p> <p>Uvedená ilustrační úloha je založená na volném psaní. Úloha je usnadněna tím, že žák reaguje na otázky.</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel.</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-03 Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.
Indikátor	CJA-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si rozhovor a napiš šest vět o Petrovi a jeho rodině.</u></p> <p>Peter is calling his friend, Anna.</p> <p>Anna Hello? This is Anna Vanek.</p> <p>Peter Hi, Anna. This is Peter from London. How are you?</p> <p>Anna Peter! It's great to hear from you. I'm fine. How are you?</p> <p>Peter We're all fine. My sister Sonia isn't here but she sends her best wishes. You know, it's her first day back at university.</p> <p>Anna That's great. When are you going to visit us here, in Prague?</p> <p>Peter Well, I'm phoning about that. How about next month? I can take two weeks' holiday in November.</p> <p>Anna That's fine. We could go sightseeing every day. I know you are interested in history and arts.</p> <p>Peter That sounds fantastic! I've never been to Prague. I'm looking forward to my visit.</p>

<p>Ilustrační úloha</p>	<p><u>Přečti si tento krátký vzkaz od kamaráda. Některá slova jsou nečitelná.</u></p> <p>Hi, There´s a good film on at the xxxxxxxx. It´s an action film with Bruce Willis! It´s on at xxxxxxxx o´clock. The tickets cost xxxxxxxx. Would you like to come and see it with me this xxxxxxxx? It´s easy to get there on the bus.</p> <p>David</p> <p><u>Napiš kamarádovi email a požádej ho o chybějící informace.</u></p> <table border="1" data-bbox="371 629 1050 705"> <tr> <td>From:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>To:</td> <td>David</td> </tr> </table> <div data-bbox="371 705 1476 1111" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Hi David,</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>See you.</p> <p>.....</p> </div> <p><u>Možné řešení:</u> Hi David, Thanks for your invitation. I´d love to come but some words in the note are difficult to read. I have a few questions. <u>Where is the film on? What time is the film on? How much are the tickets? When can we see the film?</u></p> <p>See you.</p> <p>XYZ</p>	From:		To:	David
From:					
To:	David				
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy:</u> žák odpoví na vzkaz dle zadání</p> <p>Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, zahrnuje poděkování za pozvání, žák pomocí otázek žádá o chybějící informace.</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> žák reaguje na inzerát nabízející k prodeji sportovní vybavení, např. lyže, sportovní tašku, kolečkové brusle. Požádá o informace, které se v inzerátu nedozvěděl (popřípadě si domluví schůzku).</p>				

	<p>Správné řešení posoudí hodnotitel.</p> <p>Kritéria hodnocení:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny informace jsou vyžádány, 2 – většina informací je vyžádána, 1 – většina informací není vyžádána, 0 – informace nejsou vyžádány) 2. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) <p>Celkem: 9 bodů</p>
--	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.				
Indikátor	CJA-9-2-04.2 Písemně sestaví zdvořilou žádost. nový indikátor				
Ilustrační úloha	<p><u>Jsi o prázdninách v Anglii na jazykovém kurzu. O víkendu chceš hrát tenis. Napiš anglickému kamarádovi Samovi email a požádej ho zdvořile o zapůjčení rakety a tenisových míčků. Poděkuj mu za pomoc.</u></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%;">From:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>To:</td> <td>Sam</td> </tr> </table> <p>Hi Sam,</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	From:		To:	Sam
From:					
To:	Sam				

	<p><u>Možné řešení:</u> Hi Sam, This weekend I've got a tennis game but I haven't got a tennis racket. Could I borrow yours, please? I also need tennis balls. Have you got any? Thanks for your help.</p> <p>XYZ</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy:</u> žák napíše zdvořilou žádost o zapůjčení sportovního vybavení.</p> <p>Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, obsahuje zdvořilou žádost a poděkování za pomoc.</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> volné psaní – žádost o zapůjčení knihy, fotoaparátu, helmy, mapy, atd.</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel.</p>